

Manuale ad vsū insignis ecclesie Sar. Rothomagi ĩpressum in officina magistri Martini Morin. Impensis honesti viri Johannis Caillart librarii.

Magister Martinus Morin.

Collegium Iesu Cantabrigiense
1700

Omnibus dñicis diebus per annũ et in festis simplicibus dominicis contingentibus: post primam et capitulũ vel missam in capitulo si habeatur: tres cãpane breuiter pulsentur singulatim ad aquã benedictã incipiẽdo a maiore cãpana: deinde in fine processionis cũ dicitur añ. in introitu chori pulsatur ad terciã dicto modo nisi sermo diceretur ad ppl'm: tũc in fine sermõis pulsatur ad terciã nisi in duplicib' festis et in dñica in ramispalmar a sacerdote ebdomadario alba et cappa serica rubea induto cũ dyacono et subdyacono textus deferẽtibus cũ thuribulariis et duobus ceroferariis et acholito cruce deferẽte: oibus albis cũ amictibus idutis in medio pñsbyterii ad altare cõuersis: ac etiã cũ duob' pueris quorum alter scilz puer qui ad aquã scribitur in tabula in sale tenendo et aquã benedictã gestando: alter scilicet puer ebdomadarius lector ad matutinas in librum tenendo eidẽ sacerdoti in superpelliciis ministret: et ad gradum chori fiat bñdictio salis et aque hoc modo.

Exorcizo te creatura salis per deũ ✠ viuũ. per deũ ✠ verũ. per deũ ✠ sanctũ: per deũ qui te per helyseũ prophetã in aquã mitti iussit vt sanaretur sterilitas aq: vt efficiaris sal hic respiciat sacerd' sal exorcizatũ in salutẽ credentiũ. Et sis oibus te sumẽtibus sanitas aie et corporis: et effugiat atq discedat ab eo loco quo aspersum fueris: omnis san-

tasia et nequicia vel versutia dyabolice fraudis: omnisque spiritus immundus adiuratus.

Per eum qui venturus est iudicare vivos et mortuos

Et sic finiantur oes exorcismi per totum annu. Sequat or sine Dominus vobiscu. sed tm cu

et seculu per igne. R. Ame.

Oremus.

Immensa clementia tuam omnipotens eterne deus: humiliter imploramus. Hic respiciat sacerdos sal. Ut hanc creaturam salis quam in usum humani generis tribuisti: bene ✠ dicere et sancti ✠ ficare tua pietate digneris: ut sit oibus sumetib' salus metis et corporis: et quicquid ex eo tactu vel respersu fuerit: careat omni immudicia omnique impugnatione spiritualis. Et sic tantummodo finitur.

nequicie. Per dominu nostrum iesum christu filium

tuum qui tecu vivit et regnat in unitate spiritus sancti deus. Per omnia secula seculorum. R. Amen.

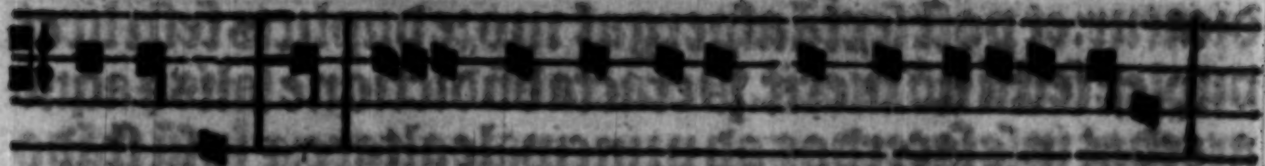
Sub eode tono finiatur oes oratioes sequetes: et etia

orõés post aspsionẽ aq̃ bñdicte sequatur exorcism⁹ aq.

Exorciso te creatura aque in noĩe dei pa✠tris oĩ potẽtis: et in noĩe ie✠su christi filij eius dñi nostri et in virtute spũs ✠sancti: vt fias aqua exorcisata ad effugandã oẽm potestatẽ inimici: et ipm inimicũ eradicare et explãtare valeas cũ angelis suis apostaticis. per virtutẽ eiusdẽ dñi nostri iesu christi: qui vẽturus est iudicare viuos et mortuos ⁊ sclm per ignẽ. ℟. Amẽ

Sequatur or̃ sine Dñs vo. sed tñ cũ Orem⁹. Oratio

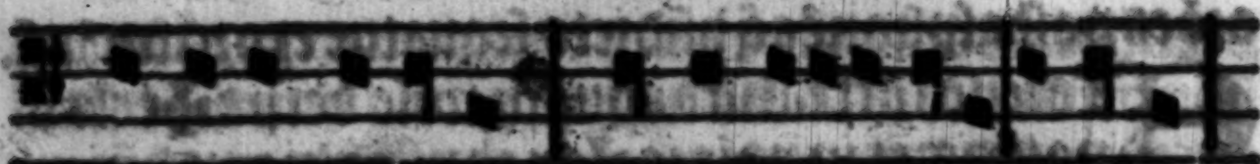
Deus qui ad salutẽ humani generis maxima q̃q3 sacramẽta in aquarum substãtia condidisti/adesto ppicius inuocationibus nr̃is: et elemẽto huic Hic respiciat sacerdos aquã multimodis purificationibus pparato: virtutẽ tue bñ✠dictiõis infũde. vt creatura tua mysterijs tuis seruiẽs ad abijciẽdos demones morbosq3 pellẽdos diuine gratie sumat effectũ: vt q̃cquid in domibus vel in locis fideliũ hec vnda resperserit/careat omni inmundicia/liberetur a noxa: nõ illic resideat spũs pestillẽs nõ aura corrũpens: discedãt oẽs insidie latẽtis inimici/et si quid est quod aut incolumitati habitantiũ inuidet aut quieti/aspersione huius aque effugiat: vt salubritas per inuocationẽ tui noĩs expetita: ab omnibus sit inpugnationibus. Et finiatur sic

defensa. Per dñm nostrũ iesũ christũ filium tuũ. ⁊c.

Hic mittat sacerdos sal in aquã in modũ crucis: priuatim ita dicens. Commixtio salis et aque pariter fiat. In nomine patris et filij/et spiritus sancti. ℟. Amen.

Sequatur benedictio salis et aque pariter hoc modo.
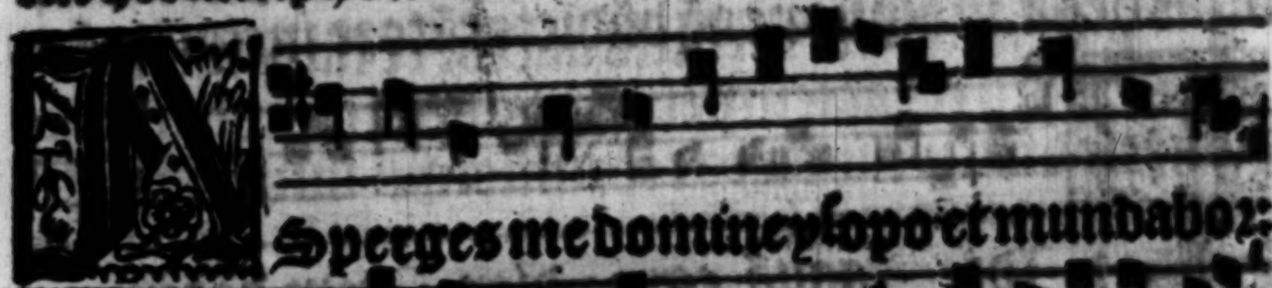

Dominus vobiscũ. ℟. Et cũ spiritu tuo. Orem⁹ or.

Deus invicte virtutis auctor et insuperabilis imperij rex ac semper magnificus triũphator qui adverse dñationis vires reprimis/ qui inimici rugiẽtis seuiciã superas/ qui hostiles nequicias potẽs expugnas: te dñe tremẽtes et supplices deprecamur ac petimus. vt hanc hic respiciat aquã sale mixtã creaturam salis et aque dignãter accipias/ benign⁹ illustres/ pietatis tue more sã✠ctifices. vt vbicũq̃ fuerit aspersa per invocationem sancti tui nominis oĩs infestatio inmundi spiritus abijciatur/ terrorq̃ venenosi serpẽtis procul pellatur: et p̃sentia sancti spiritus nobis misericordiã tuã poscẽtibus vbiq̃ adesse dignetur. Per dñm nr̃m iesum christũ filiũ tuũ: qui tecũ viuit et regnat in vnitate spũssancti deus. Per omia secula seculor. Amen

¶ Si fuerit duplex festũ extra chor: fiat bñdictio salis et aque priuati ante aliqd altare: et hora. vi. cãtata aspgatur. In alijs vero dñicis simplicibus in choro benedicatur: et ante terciã aspgatur. vt s̃ dictum est: nisi in dominica in ramispalmarũ: tũc eni extra chorũ benedicatur: et post sextã aspergat more duplicis festi licet duplex festũ nõ fuerit. Peracta bñdictione salis et aque accedat ipse sacerdos ad principale altare: et ipsũ stãdo circũquaq̃ aspergat. In redeundo ab altari imprimis aspergat ministros ordinatim incipiẽdo ab accholito qui crucẽ defert. deinde ad gradũ chori rediens: ibidẽ singulos clericos ad se accedẽtes aspergat: incipiens a maioribus. Tamẽ si episcopus presens fuerit ad eum

pertinet aspersio clericorũ vt infra dicetur. Post asp-
sionem clericorũ laicos in presbyterio hincinde stan-
tes aspergat. Dum aspergatur aqua benedicta: cante-
tur hec antiphona a toto choro: cantore incipiente.

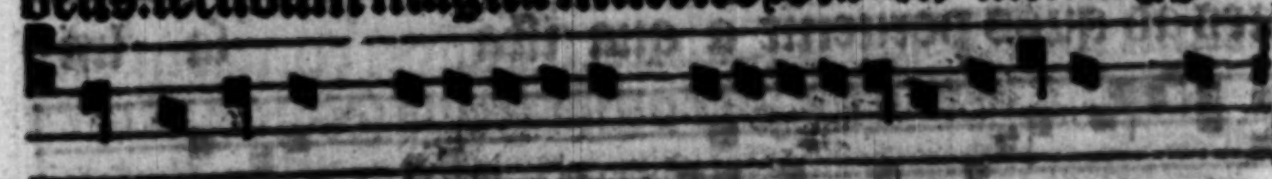
Asperges me domine ysopo et mundabor:

lauabis me et super niuẽ dealbabor. ℣. Miserere mei

deus: secundum magnã misericordiã tu am. Asperges.

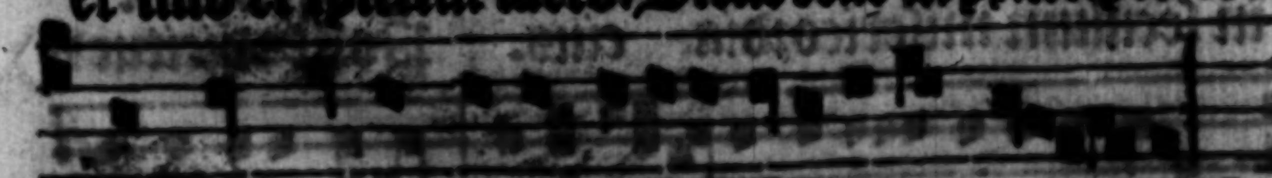
Et secundũ multitudinẽ miserationũ tuarum: de-

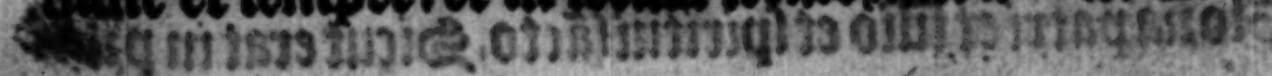
le iniquitatem me am. Asperges me. Gloria patri

et filio et spiritui sancto. Sicut erat in principio et

nunc et semper: et in secula seculorum a men.

repetatur Lauabis me. Hec ã. dr̃ in aspsione aq̃ bñdicte oĩbus dñicis per annũ: pterq̃ a pascha vsq; ad fcl. triñ. dicetur etiã in dñica in ramis. et in do. in passiõe dñi. cũ Glia patri. et Sicut erat. A pascha vero vsq; ad fe. triñ dicat hec ã. in aspsione aq̃ bñdicte cãtore incipiẽte ãn.

Uidi aquã egre dien tem de tem- plo a la tere dextro alle luy a. Et om- nes ad quos peruenit a qua ista sa lui fa cti sunt et dicent alleluya alle- luya.

ps. Confitemini domino quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia eius. Repetatur antiphon. Uidi aquã egredientem. Postea dicitur v.

Gloria patri et filio et spiritui sãcto. Sicut erat in pri-

cipio et nuc et semp et in secula seculoru amē. Et oēs.
Peracta aspsione aque: sacerdos ad gradu chori di. v.

Ostēde nobis dñe misericordiā tuā. R. Et salutare

tuum da nobis. Deus vbi di. Oremus. Oratio.

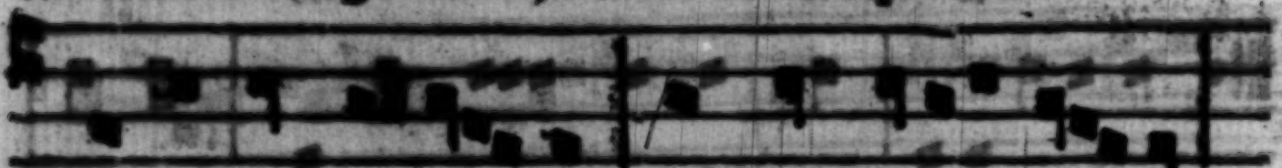
Exaudi nos dñe scte pr ops eterne deus: et mitte re dignare sanctu angelu tuu de celis: qui custo diat/foueat/ptegat/visitet et defēdat oēs habitātes in

hoc habitaculo. Per christum dnm nostru. R. Amen.
Si eps i aliqua simplici do. exequat offm: tūc ipe idut' cappa serica cu mitra & baculo ac oib' supradictis mistris ad bndictionē salis & aq chorz solet itrare q dū fit bndictio sal& aq a sac. vt pdicit ad hoc iduto: se se i sedē recipiat epalē: ibiq post aspsionē altari pricipal a pdicto sac. fcta tā cano. q ceteos cleri ad sedē ipi accedete mo & oib p notato aspget et tā v. q or. post ān. Asperges. dicet ibid. Si vo eps executor offi. nō fue. tūc in hitu cho. cu circotheca tm & baculo clicos vts aspgat sac. pd. v. & or. p' ā. Asperges. more cōsueto sp dicēte. Bndictio panis.
Benedictio panis in dñicis diebus. Inprimis sacerdos legat euangeliu In principio erat verbu. Require ad cathecuminu faciendum in fine seruitij: et

postea dicat versum. Sit nomē domini benedictum. Responsoriū. Ex hoc nunc et vsqȝ in seculū. ℣ Benedicamus domino. ℟ Deo gratias. Deinde dicat sic. Dominus vobiscum. Et cum spiritu tuo. Oremus.

Bene ✠ dic dñe creaturā istā panis: sicut benedixisti quinqȝ panes in deserto: vt omnes ex eo gustantes tā corporis q̄ anime accipiāt sanitatē. In nomine pa ✠ tris et fi ✠ lii et spiritus ✠ sancti. Amen. Tunc aspergat aqua bñdicta super panē et distribuat

¶ In nocte natiuitatis domini dum canitur nonum ℟. cum suo versu et Gloria patri. procedat dyaconus cū subdyacono et thuribulario et ceroferā. et accholito crucē deferente omnib⁹ solenni apparatu indutis: ad thurificandū altare: et accepta bñdictione ab executore officii per medium chori in pulpitum accedat ad cantandum euangelium hoc modo incipiendo.

Dominus vobi scum. Et cum spiritu tu o.

Ini tium sancti euan ge lii secundum ma-

the um. Gloria tibi domine.

Liber generationis iesu christi filii da-

uid fi lij abra ham. Abraham autem genuit

ysa ac. Isaac au tem genuit ia cob.

Iacob au tem genuit iudam et fratres

eius. Iudas au tem genuit phares et zaram

de tha mar. Phares autem ge-

nuit es ron. Esron autem genuit

a ram. Aram autem genu it amina-

dab. Aminadab autem genuit naa-

son. Naason au tem genu it sal mon.

Salmon au tem genuit booz de ra ab.

Booz autem genuit obeth ex ruth. Obeth

autem genuit ies se. Iesse autem genuit

da uid regem. Dauid autem rex genuit sa-

lomonem ex ea que fu it v ri e. Salomon

autem genuit robo am. Roboam au-

tem genuit abi am. Abias au tem ge-

nuit a sam. Asa autem genuit

iosa phat. Iosaphat autem genuit

io zam. Ioram autem genuit ozi am. Ozias

autem genuit ioa than. Ioathas au-

tem genuit a chaz. Achaz au tem genuit

ezechi am. Ezechias autem ge-

nuit manas sen. Manas ses autem ge-

nuit a mon. Amon autem genuit iosi am.

Iosias autem genuit iechoniam et fratres

e ius in trāſmigratio ne baby lonis.

Et poſt trāſmigrati o nem babylo nis ie-

chonias genuit ſala thiel. Salathiel au-

tem genuit zorobabel. Zorobabel au-

tem genuit abi ud. Abiud au-

tem genuit elya chim. Elyachim autem

genuit a zor. Azor au tem ge nuit

sa doch. Sadoch au tem genuit a chim

Achim au tem genuit eli ud. Eliud au-

tem genuit elea zar. Eleazar autem

genuit ma than. Mathan au tem genuit

ia cob. Iacob au tem genuit ioseph

virum mari e. De qua natus est iesus

qui vo ca tur chri stus.

Finito euãgelio incipiat sacerdos in cappa serica Te deum. Quo dicto rectores chori incipiant missam: ad quam missam duo clerici de secunda forma in cappis sericis in pulpito simul cantent istam lectionem.

Laudes deo dicā per secula qui me plasma uit in

manu dextera atqꝫ re demit cruce purpurea

Hic cātetur alter-

sanguine na ti. nati. Lectio esa y e ꝓphete.

In qua xpi lucida vaticinatur natiuitas. Hec

dicit dn̄s. Pater filius sanctus spiritus in quo sunt

omnia condita superna atqꝫ yma. Populus gen-

tium qui ambulabat in tenebris. Quē creasti

quem fraude sub dola hostis expulit paradi so

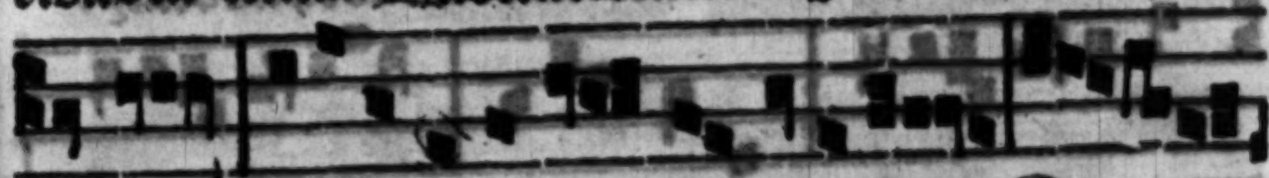
et captiuatū secum traxit ad tartara. Uidit lucem

magnā. Fulserunt et immania nocte media pasto=

ribus lu mina. Habitātibus in regione vmbre mor=

tis lux. Sēpiterna et redēptio vere noua. Or=

ta est eis. O stupen da na tiui tas.

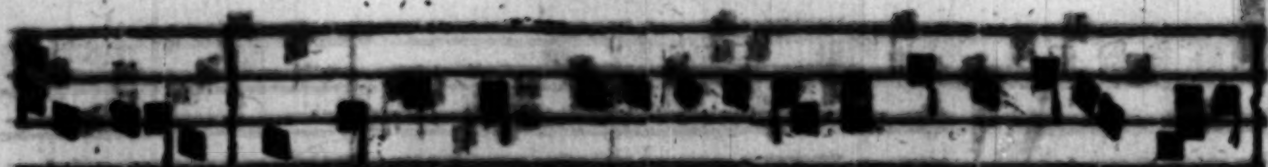
Paruulus enim natus est nobis. Magnus hic erit

iesus filius de i. Et filius. Patris summi.

Na tus est nobis. Abarce summa predictum

sit erat. Et factus est principat⁹ super humerum eius.

Ut ce los regat atq; arua. Et vocabitur nomen

eius. Messias sother emmanuel sabaoth adonay.

Admirabi lis. Radix dauid. Cōsilia ri us.

Dei patris. De us. Qui creauit omnia. Fortis.

Baratri claustra perimēs teterrima. Pater futuri

se cu li. Rex omnipotens et cuncta regens.

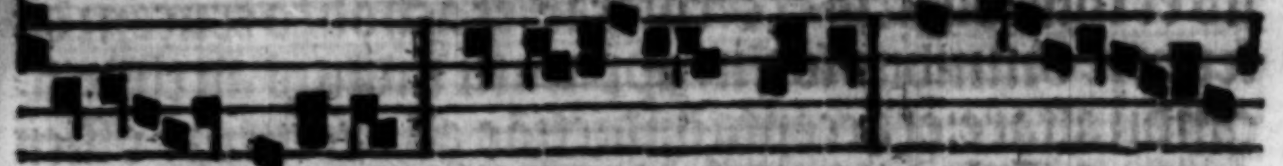
Prin ceps pacis. Hic et in euum. Multi

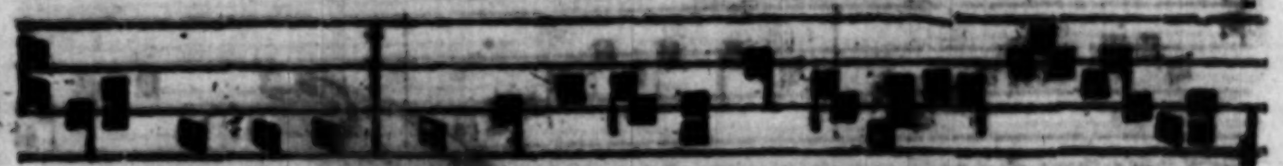

plicabitur eius imperium. In hierusalē iudea siue

sama ria. Et pa cis non erit finis. Per

secla sempiterna. Sup soliū dauid et super re-

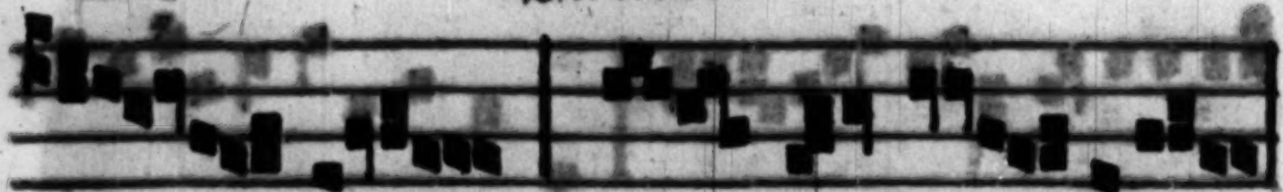

gnum eius se de bit. Et regni meta sui non

erit aliqua. Et cōfirmet illud. In fi-

dei pignore. Et corroboret in iudi cio et
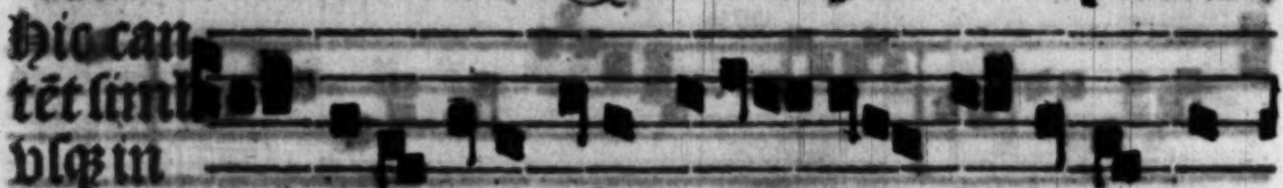

iu sticia. Iudex cum uenerit iudicare seculum.

Amodo. Al le uetur glo ria laus
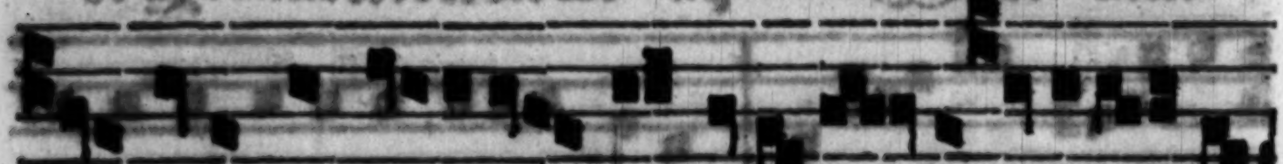

et iubilatio. Et usq; in sempiternū.

Hic cantēt simul usq; in finem.

A bortu solis usq; occiduos ad fines mun-

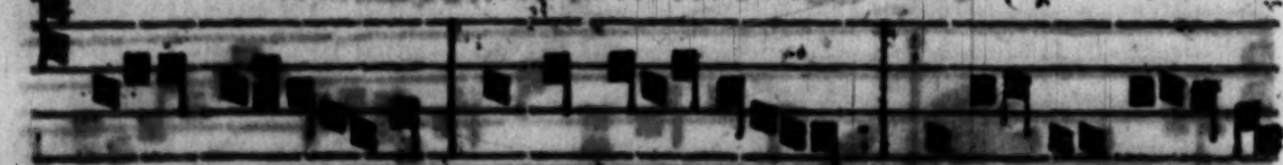

di orbis per climata laus creato ri resonet con-

grua amen dicant omnia.

¶ In nocte epyphā. dñi dñi cātatur sr ℟. cū suo ℣. et Gloria patri. procedat dyaconus cum subdyacono et thuribulario et ceroferar. et acholito crucem deferente omnibus solēni apparatu indutis ad thurificandū altare: et accepta bñdictiōe ab executore officij per mediū chori accedat ad cātā. hoc euāge. hoc modo

Dñs vobiscum. Et cū spū tu o. Sequētia sancti

euangelij secundum lucam. Gloria tibi domine.

Factum est autem cū baptisare tur omnis

populus et iesu baptisato et o ante apertum

est celum. Et descendit spiritus sanctus corpo-

rali spe cie sicut columba in ipsum et vox de ce lo

facta est. Tu es filius meus dilectus in te cōplacu-

it michi. Et ip se ie sus erat in cipiēs quasi

annorum triginta: vt putabatur fili us io seph.

Qui fuit hely: qui fuit mathat/qui fu it le ui.

Qui fuit melchi: qui fu it iāne/qui fu it ioseph.

Qui fuit mathathie: qui fuit a mos/qui

fu it naū. Qui fu it hely: qui fu it nagge/qui

fu it ma that. Qui fu it mathathie: qui fu-

it semei/qui fu it ioseph. Qui fu it iuda:

qui fuit iohanna/qui fu it resa. Qui fu-

it zorobabel: qui fu it salathiel/qui fu it ne-

ri. Qui fu it melchi: qui fu it addi/qui fu it

co sam. Qui fu it helmadā: qui fuit her

qui fu it iesu. Qui fu it heliezer: qui fu it

iozim/ qui fu it ma that. Qui fu it leui: qui

fu it symeon/ qui fu it iu da. Qui fuit

ioseph: qui fuit io na/ qui fuit it
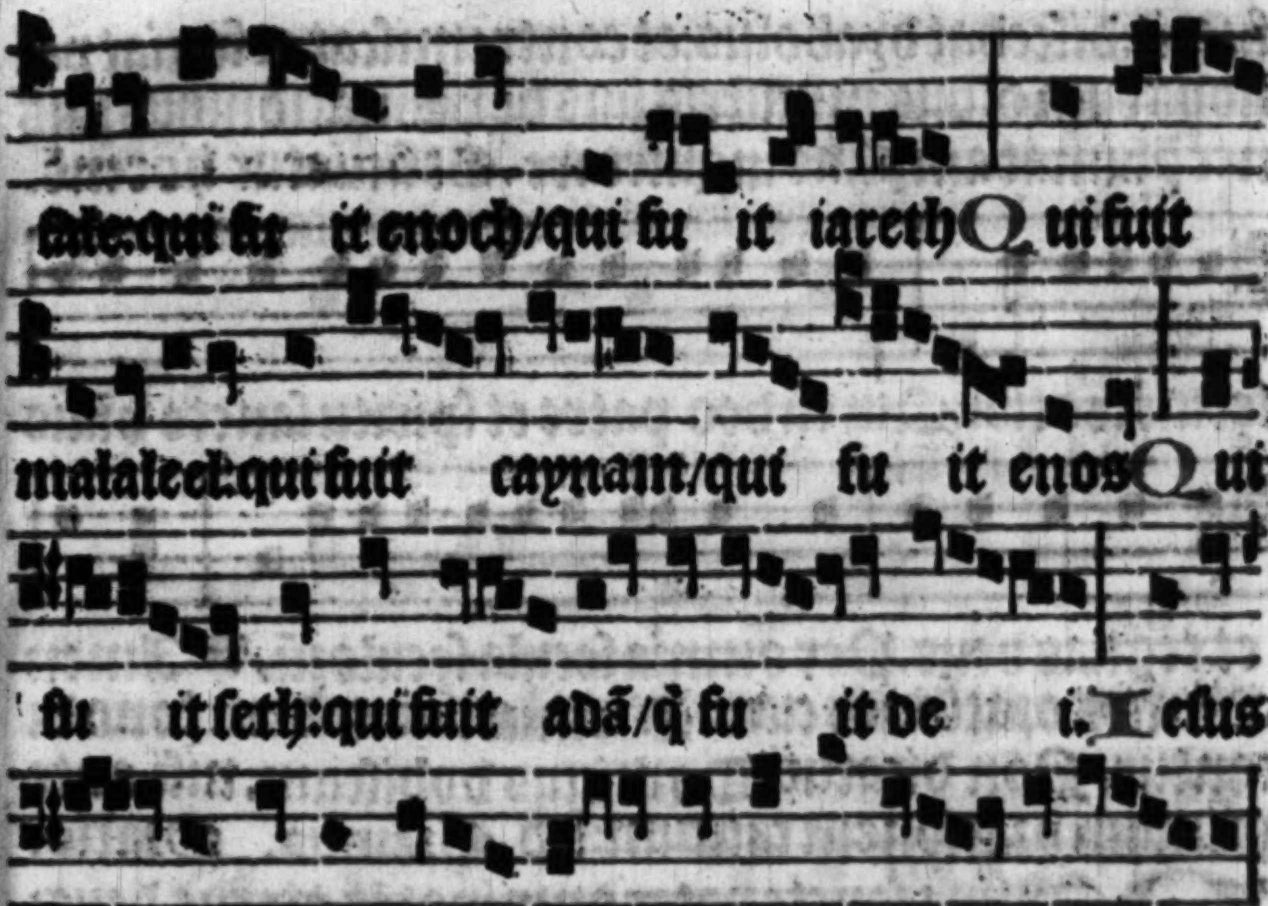
eliachim. Qui fu it melca: qui fu it menna/

qui fu it mata tha. Qui fu it natham: qui

fu it dauid/ qui fu it ies se. Qui fuit obeth.

Qui fuit bo oz: qui fu it salmon/

Qui fuit naason: qui fuit aminadab/qui fuit aram. Qui fuit esron: qui fuit phares/qui fuit iude. Qui fuit iacob: qui fuit ysaac/qui fuit abrahe. Qui fuit thare: qui fuit nachor/qui fuit seruch. Qui fuit ragau: qui fuit phalech/qui fuit heber. Qui fuit sale: qui fuit caynam/qui fuit arphaxat. Qui fuit sem: qui fuit noe/qui fuit lamech. Qui fuit matu-

autem plen⁹ spiritu sãcto regressus est a ioꝛdane. Finito euãgelio incipiat sacerdos in cappa serica Te deum. ¶ In purificatione beate marie cãtata hoꝛa sexta: fiat benedictio luminis solẽniter ab epyscopo vel a sacerdote cappa serica induto cum aliis indumentis sacerdotalibus super gradum altaris supꝛemũ cõuerso ad partem australem sic incipiendo.

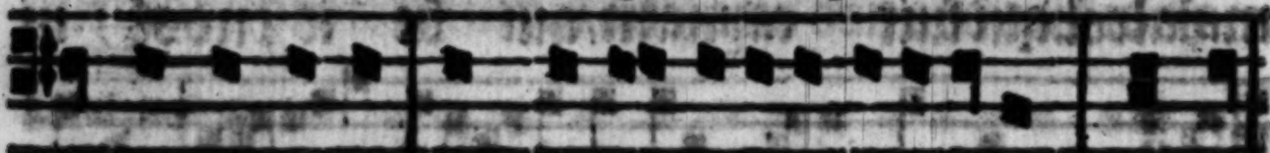
Dominus vobiscum. Oꝛemus. Oꝛatio.

Bene ✠ dic domine iesu chꝛiste hanc creaturam cere supplicantibus nobis et infunde ei per virtutem sancte crucis benedictionẽ celestẽ. vt qui eam ad repellẽdas tenebꝛas humano vsui tribuisti: talem signaculo sãcte crucis tue foꝛtitudinẽ et bene ✠ dictionem accipiat: vt quibuscũq; locis accẽsa siue apposita

fuerit: discedat dyabolus: et contremiscat et fugiat pallidus cum oĩbus ministris suis de habitationĩbus illis nec ꝓsumat amplius inquietare. Et finiatur hoc mõ.

seruiẽtes tibi. Qui cũ deo patre et spiritu sancto viuis

et regnas deus. Per omnia secula seculorũ. ℞. Amen Omnes orationes cum Oremus. sub eodem tono dicantur. Non dicatur Dominus vobiscum. nisi ante primam orationem tantum: sed Oremus. Oratio.

Domine sancte pater omnipotẽs eterne deus: qui oĩa ex nichilo creasti: et iussu tuo per opera apum hunc liquorem ad perfectionem cereorum peruenire fecisti: et qui hodierna die petitionem iusti symeonis impleisti: te humiliter deprecamur/ vt has cãdelas ad vsum hominum et sanitatem corporum et animarum preparatas siue in terris: siue in aquis: per inuocationem sanctissimi nominis tui et per intercessionẽ sancte marie semper virginis cuius hodie festa deuote celebrantur/ et per preces omniũ sanctorum tuorum bene ✠ dicere et sã ✠ ctificare digneris: vt et huius plebis tue deuote que illas honorifice in manibus portare desyderat/ teq; laudando exultare: exaudias voces de celo sancto tuo et de sede maiestatis tue Et propicius sis omnibus clamantibus ad te: quos redemisti precioso sanguine filii tui. Qui tecum et cum spiritu sancto viuit et gloriatur deus. Per omnia secula seculorum. Amen. Oremus. Oratio.

OMnipotens sempiterne de' qui hodierna die vnigenitũ tuũ vlnis scti symeonis i templo tuo suscipiendũ p̄sẽtari voluisti: tuã supplices dep̄camur clementiã: vt hos cereos siue has cãdelas quos nos famuli tui in tui nomĩs magnificẽtia suscipientes gestare cupim' luce accẽsos: bene ✠ dicere ⁊ sãcti ✠ ficare atq; lumine sup̄ne bñdictiõis accẽdere digneris quaten' eos tibi dño deo nr̃o offerẽdo digni: ⁊ sctõ igne dulcissi

me tue claritatis succẽsi. in templo sancto glorie tue

rep̄sentari mereamur. Per eundẽ dominũ nostrũ

iesum christũ filium tuum. Qui tecũ viuit et regnat

in vnitate spiritus sancti deus. Hic mutet vocẽ more p̄fationis

Per omnia secula seculorũ. Amẽ. Dñs vobiscũ. Et

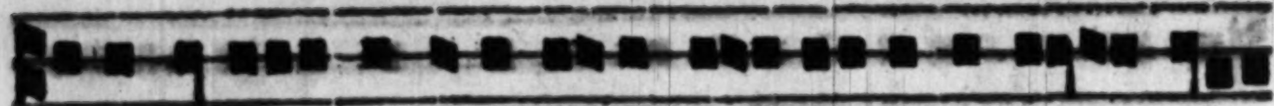
cum spiritu tuo. Sursũ corda. Habemus ad dominũ.

Gratias agamus dño deo nostro. Dignũ et iustũ est

Vere dignũ et iustũ est equũ ꝯ salutare. nos tibi

sẽper et vbiq; gratias agere: dñe sctẽ pater oĩps eterne

deus. Fõs et origo totius luis q̃ mũdũ illustrasti luie

tue claritatꝭ mittẽdo nobis vnigenitũ tuũ per vterũ

intemerate virginis. Et quẽ lõge ãte ꝑmisisti ꝓphe-

tarũ oraculis tẽporibus nouissimis misisti lucẽ ꝑplis

sedẽtibus in tenebris. Te ergo dñe deꝓcamur vt has

cādelas nos tuo ꝑparatas tua bñdictione: digneris bñ-

✠ dicere: q̄ nos trāstulisti a potestate tenebrarum in lucē

dilecti filij tui et regnū. Per quē exortū est in tenebris

lumē rectis corde et gaudiū salutis eterne. Et qui iusti

symeōis iplesti expectationē vt nō prius videret mortē

q̄ eiusdē xp̄i filij tui visibilē icarnationē totius mūdi

lumē et salutē: nos luce tue claritatis sic repleas et oēs

infidelitatis tenebras a nobis repellas. Et sicut seruū

tuũ hodie dimisisti in pace: sic nos in pace ecclie tue

scte digneris gubernare: vt portũ quietis eterne vale-

amus intrare. Quatenꝰ radiis vere lucis perfusi: tibi

in die examinis leti cum hymnidicis angelorũ choris

valeamus videre faciem indefessi solis.

Hic mutet vocē quasi legendo. Qui tecum vivit et re-
gnat in vnitate spiritus sancti deus. Per omnia secu-
la seculorum. Amen. Cantata prefatione tunc asper-
gantur candele aqua benedicta: et thurificentur: dein
de sequantur due orationes. cum Dominus vobiscũ.
et cum Oremus. Oratio.

Domine sancte pater omnipotens/lumen in-
deficiens/qui es conditor omnium luminũ: bene ✠
dic hoc lumen tuis fidelibus in honorem nominis tui
portandum: quatenus a te sanctificati atq; bñdicti: lu-
mine tue claritatis accēdamur et illuminemur: et pro-
picius cõcedere digneris. vt veluti eodem igne quon-

dam illuminasti moysen famulū tuum: ita illumines corda nostra et sensus nostros: quatenus ad visionem eterne claritatis peruenire mereamur. Per christum dominum nostrum. Amen. Oremus. Oratio.

OMnipotens sempiterne deus: qui vnigenitū tuū ante tēpa de te genitū: sed tēpaliter de maria virgine īcarnatū lumē verum et indeficiēs ad repellendas humani generis tenebras: et ad incedēdum lumen fidei et veritatis misisti in mūdum: concede propicius/ vt sicut exterius corporali: ita etiam interius luce spūali irradiari mereamur. Per eundē dūm. Postea accedātur cādele: et distribuant cantore incipiēte antiphonā

Lumen ad reuelationē gentium et gloriam

plebis tue israel. ps. Nunc dimittis seruum tuum

domine: secundum verbum tuum in pace.

Repetatur ān. Lumen. totus ps dicatur cum Gloria patri. vt in processionibus cōtinetur. ¶ Feria quarta in capite ieiunii post sertā. Imprimis fiat sermo ad ppłm si placuerit: deinde prosternāt se clerici in choro et dicāt septē psal. pniales. cū Gloria patri. et cū ān. Ne reminiscaris. Excellētior vo sacerd. indutus cappa serica rubea cū aliis vestib' sacerdotalib'/ cū dyacono a dextris et sub dya. a sinistris et ceteris ministris altaris qui oms

Gratias agamus dño deo nostro. Dignũ et iustũ est

Vere dignũ et iustũ est equũ ꝫ salutare. nos tibi

sẽper et vbiqꝫ gratias agere: dñe sctẽ pater oῖs eterne

deus. Qui ẽs et origo totius luis q̃ mũdũ illustrasti luie

tue claritatꝭ mittẽdo nobis vnigenitũ tuũ per vterũ

intemerate virginis. Et quẽ lõge ãte ꝓmisisti ꝓphe-

tarũ oraculis tẽporibus nouissimis misisti lucẽ pplis

sedẽtibus in tenebris. Te ergo dñe depcamur vt has

cādelas nos tuo ꝑparatas tua bñdictione dignaris bñ-

✠ dicere: q̄ nos trāstulisti a potestate tenebrarum in lucē

dilecti filij tui et regnū. Per quē exortū est in tenebris

lumē rectis corde et gaudiū salutis eterne. Et qui iusti

symeōis iplesti expectationē vt nō pri⁹ videret mortē

q̄ eiusdē xpi filij tui visibilē icarnationē toti⁹ mūdi

lumē et salutē: nos luse tue claritatis sic repleas et oēs

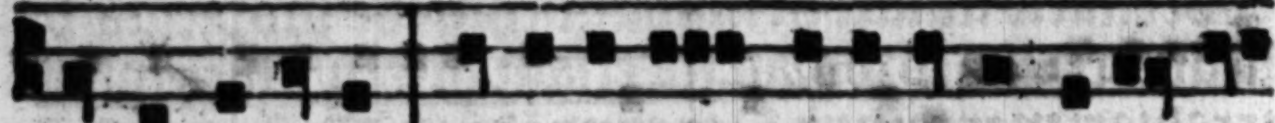
infidelitatis tenebras a nobis repellas. Et sicut seruū

tuũ hodie dimisisti in pace: sic nos in pace ecclie tue

scte digneris gubernare: vt portũ quietis eterne vale-

amus intrare. Quaten⁹ radiis vere lucis perfusi: tibi

in die examinis leti cum hymnidicis angelorũ choris

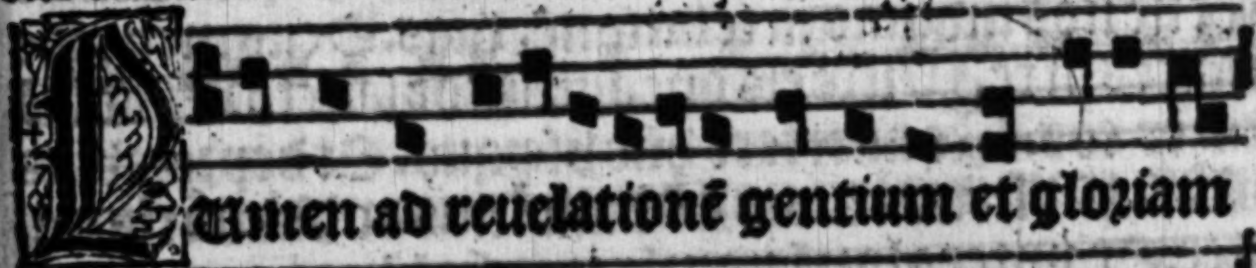
valeamus videre faciem indefessi solis.

Hic mutet vocẽ quasi legendo. Qui tecum viuit et regnat in vnitate spiritus sancti deus. Per omnia secula seculorum. Amen. Cantata prefatione tunc aspergantur candele aqua benedicta: et thurificentur: deinde sequantur due orationes. cum Dominus vobiscũ. Et cum Oremus. Oratio.

Domine sancte pater omnipotens/lumen indeficiens/qui es conditor omnium luminũ: bene✠dic hoc lumen tuis fidelibus in honorem nominis tui portandum: quatenus a te sanctificati atq; bñdicti: lumine tue claritatis accedamus et illuminemur: et propicius cõcedere digneris. vt veluti eodem igne quon-

dam illuminasti moysen famulũ tuum: ita illumines corda nostra et sensus nostros: quatenus ad visionem eterne claritatis peruenire mereamur. Per christum dominum nostrum. Amen. Oremus. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus: qui vnigenitũ tuũ ante tẽpora de te genitũ: sed tẽporaliter de maria virgine incarnatũ lumẽ verum et indeficiẽs ad repellendas humani generis tenebras: et ad incedẽdum lumen fidei et veritatis misisti in mũdum: concede propicius/ vt sicut exterius corporali: ita etiam interius luce spũali irradiari mereamur. Per eundẽ dñm. Postea accẽdantur cādele: et distribuant cantore incipiẽte antiphonã.

Lumen ad reuelationẽ gentium et gloriam

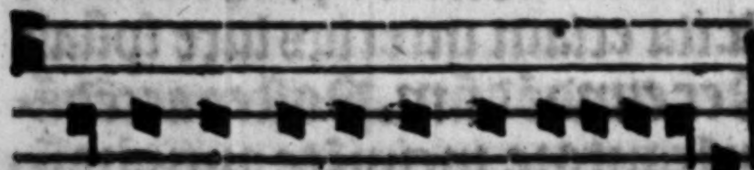
plebis tue israel. Ps. Nunc dimittis seruum tuum

domine: secundum verbum tuum in pace.

Repetatur ãn. Lumen. totus ps dicatur cum Gloria patri. vt in processionibus cõtinetur. ¶ Feria quarta in capite ieiunii post sextã. Imprimis fiat sermo ad populũ si placuerit: deinde prosternãt se clerici in choro et dicãt septẽ psal. pniales. cũ Gl'a patri. et cũ ãn. Ne reminiscaris. Excellẽtior vo sacerd. indutus cappa serica rubea cũ aliis vestib⁹ sacerdotalib⁹/ cũ dyacono a dextris et subdya. a sinistris et ceteris ministris altaris qui oĩs

sint albis cū amictibus iduti a vestibulo ad gradum altaris pcedāt ꝛ ibi dicant p se ante altare septē psalmos peniteñ. ꝛ in pstratione vt sup̄ ad. est. Finitis psalmis dicatur añ **Ne reminiscaris dñe delicta nrā vel parētū nostroꝝ neqꝫ vindictā sumas de pctis nostris. Kyrie eleyson. Xp̄e el. Kyrie eleysō.** Et hec oīa dicant sine nota tā a sacerdote q̄ a toto choro. Deīde erigat se sacerdos cū dyacono et subdiacono: et dicat super populū conuersus ad australem corā dextro cornu altaris.

Sed libera nos a malo. Saluos fac seruos tuos et ancillas tuas. Deus meus sperantes in te. Mitte eis dñe auxiliū de sancto. Et de syō tuere eos. Conuertere dñe vsqꝫquo. Et depcabilis esto super seruos tuos. Adiuua nos deꝰ salutaris noster. Et pper gloriā nomīs tui dñe libera nos: et ppicius esto peccatis nr̄is propter nomen tuū. Dñe exaudi orationem meam. Et clamor meus ad te veniat.

Exaudi domie preces nostras: ꝛ confitentium tibi parce peccatis ꝛ quos cōsciētie reatus accusat īdulgētia tue miserationis. Et finiatur sic.

Et dicantur oēs orationes sequētes cū Oremus. Non dicat Dñs vo. nisi ante primā orationē tātū. Oratio.

Adsit quesumꝰ dñe deꝰ famulis tuis inspiratio gratie salutaris que corda eorū fletuū vbertate resoluat: sicqꝫ macerādo cōficiat vt iracūdie tue motus idonea satisfactione cōpescat. Per xp̄m dñm nrm̄.

Da quesum⁹ dn̄e deus noster his fa- ¶ Oremus
mulis tuis ꝯtinuā purgationis sue obseruātiā
penitēdo gerere: et vt hoc efficaciter īplere valeāt: grā
eos tue visitatiōis ⁊ preueniat ⁊ sequat. Per xp̄m. Or
Preueniat hos famlos tuos q̄s dn̄e mīa tua: vt
oēs iniq̄tates eoꝝ celeri īdulgētia deleātur. p.x
Adesto dn̄e supplicationibus nostris: nec sit ab
his famulis tuis clementie tue lōginqua mise
ratio. sana vulnera eorum: remitte peccata vt nullis
iniquitatibus a te separati: tibi domino semper valeāt
adherere. Per christum dominum nostrū. Oratio.
Domine deus nr̄ qui offensione nr̄a nō vinceris
sed satisfactione placaris: respice q̄s sup hos fa-
mulos tuos q̄ se tibi grauiter peccasse cōfitētur: tuū est
enī absolutionē criminū dare et veniā prestare peccā-
tib⁹: qui dixisti penitētiā te malle pctōꝝ q̄ mortē: cōce
de ergo dn̄e his/penitētie vt tibi excubias celebrent: et
correctis actionib⁹ suis cōferri sibi a te sēpiterna gau-
dia gratulentur. Per christum dn̄m nostrum. Oratio
Deus cui⁹ indulgētia oīs homo īdiget: memēto
famuloꝝ famularūq; tuaꝝ: ⁊ q2 lubrica trenaq;
corporis fragilitate nudati virtute ī multis deliquerūt
q̄s vt des veniā confitentibus/parcas supplicib⁹. vt q̄
suis meritis accusant: tua miseratiōe saluēt. Per xp̄m.
Hic non dicat Dn̄s vobiscū. neq; Orem⁹. sed vertat se
sacerdō ad pplm: ⁊ extēdens manū dicat super eos abso
Absoluimus lutionem hoc modo. Absolutio
vos vice btī petri apostoloꝝ prīcipis cui collata
est potestas a dn̄o ligandi atq; soluēdi: ⁊ quantū ad vos
pertinet accusatio ⁊ ad nos remissio: sit vobis oīpotēs
deus vita et salus/et oīm peccatoꝝ vestroꝝ pi⁹ īdultor
Qui viuit et regnat cū deo prē ī vnitate spūssancti de⁹

Tũc surgãt oẽs a ꝓstratiõe osculãtes formulas vel terrã sacer. dicẽte sic Qui viuit. vts. deiñ fiat bñdictio cinerũ a sacer. sine Do. vo. et sine Ore⁹. hoc mõ icipieñ.

OMñs sẽpiterne deus qui misereris oĩm ⁊ nichil odisti eoꝝ que fecisti: dissimulãs pctã oĩm propter penitentiã: qui etiam subuenis ĩ necessitate laborãtib⁹: bene ✠ dicere ⁊ san ✠ ctificare digneris hos cineres quos causa hũilitatis et sctẽ religionis ad emundanda nr̃a delicta: super capita nr̃a more niniuitaꝝ ferre cõstituisti: et da per inuocationẽ scti tui nõis vt oẽs qui eos ad deprecãdã miam tuã sup capita sua tulerit: a te mereant oĩz delictorũ suorũ veniã accipe: et hodie sic eoꝝ sctã inchoare ieiunia: vt ĩ die resurrectionis purificatis mẽtib⁹ ad sãctũ mereãtur accedere pascha et ĩ futuro ꝑpetuã accipere gliaz. Per x. Hic aspgãtur cineres aqua bñdicta. deiñ dicat Dñs vo. et Orem⁹. Or.

DEus qui nõ mortẽ sed penitẽtiã desyderas peccatoꝝ fragilitatẽ cõditionis hũane benignissime respice: et hos cineres quos causa proferẽde humilitatis atq; ꝓmerẽde venie capitib⁹ nostris ĩponi decreuimus: bñ ✠ dicere pro tua pietate digneris: vt q̃ nos cineres esse monuisti/ et ob prauitatis nr̃e meritũ in puluerẽ reuersuros cognoscim⁹: pctõꝝ oĩm veniã ⁊ ꝓmia penitẽtibus repromissa misericorditer cõseq̃ mereamur. Per xp̃. Postea distribuãtur cineres hoc mõ. Executor officij in sede ep̃ali ⁊ due excellẽtiores ꝑsone stolis amicti ex vtraq; parte chori in stallis suis capita quorũcũq; ad se veniẽtiũ signo cruc̃ cinerib⁹ signẽt di.

Memento homo quia cinis es: et in cinerẽ reuerteris. In noĩe patris et filij et sp̃ũsscti. ⁊c. Interi cãtẽtur ãs vt in ꝓcessionali continetur. Percãtatis ãñis dicat sacerdos ad gradũ chori Dñs vobiscũ. et Orem⁹. Or.

DEus qui iuste irasceris et clemēter ignoscis: afflicti populi tui lachrymas et iram tue īdignationis quā iuste meremur ppiciat⁹ auerte. Per x. Ore⁹

COncede nobis q̄s dn̄e p̄sidia militie xp̄iane sanctis inchoare ieiunijs. vt cōtra sp̄ūales neq̄cias pugnaturi: cōtinentie muniamur auxilijs. Per dn̄m. Tunc eat processio. vt in processionalibus cōtinetur.

¶ Dn̄ica in ramispalmar̄ post aspersionē aque benedicte legatur hec lectio ante gradum altaris ab accholito alba induto: et hoc ex parte australi: super flores et frondes cum suo titulo hoc modo. Lectio libri exodi.

IN diebus illis: Venerūt filij israel in helym. vbi erāt duodeci fōtes aquar̄ ꝛ septuaginta palme: et castrametati sunt iuxta aquas. Profectiq̄ sūt de helym. et venit oīs multitudo filior̄ israel in desertū syn qđ est iter helym et synai: q̄nto decimo die mensis scdi postq̄ egressi sūt de terra egypti. Et murmurauit oīs cōgregatio filior̄ israel: cōtra moysen et aarō in solitudine. Dixerūtq̄ ad eos filij israel. Utinā mortui essemus per manus dn̄i in terra egypti: quādo sedebam⁹ super ollas carniū et comedebam⁹ panes in saturitate Cur īduxistis nos in desertū istud. vt occideretis oēm multitudinē hāc fame: Dixit aūt dn̄s ad moysē ꝛ aarō Ecce ego pluā vobis panes de celo/egrediatur pplꝰs et colligat q̄ sufficiūt per singulos dies: vt tētē eū vtrū ambulet in lege mea an nō. Die aūt sexta parēt qđ inferāt: et sit duplū q̄ colligere solebāt per singulos dies Dixerūtq̄ moyses et aarō: ad oēs filios israel. Vespe scietis q̄ dn̄s eduxerit vos de terra egypti: et mane videbit̄ gloriā dn̄i. Audiuit eīn murmur vr̄m cōtra dn̄m Nos vero quid sumus. q̄ musitatis cōtra nos: Et ait moyses. Dabit vobis dn̄s vespe carnes edere: ꝛ mane

panes i saturitate: eo q' audierit murmurationes vras quib' murmurati estis cōtra eum. Nos enim quid sumus? Nec cōtra nos est murmur vestrū: sed ꝯtra dñm Dicitq; moyses ad aarō. Dic vniuerse cōgregationi filioꝝ israel. Accedite corā dño: audiuit eni murmur vestrum. Cūq; loqueretur aaron ad vniuersū cetū filioꝝ israel: respexerunt ad solitudinē. Et ecce gl'ia dñi apparuit in nube. Statim sequatur euangelium et legat in eodem loco a diacono ad orientē cōuerso more simplicis festi: post acceptā bñdictionem cū Dñs vobiscum. et Gloria tibi dñe. more solito. Secundū iohannem.

In illo tpe: Turba multa q̄ cōuenerat ad diem festū. cū audisset q2 venit ies' hierosolimā: acceperūt ramos palmaꝝ et ꝓcesserūt obuiā ei. ⁊ clamabant Osanna: benedict' qui venit in nomine dñi: rex israel. Et inuenit ies' asellū: et sedit super eū sicut scriptū est. Noli timere filia syō: ecce rex tuus venit tibi mansuet' sedens sup pullum asine. Hec nō cognouerūt discipuli eius primū/ sed quādo glorificat' est ies': tūc recordati sūt q2 hec scripta erāt de eo/ ⁊ hec fecerūt ei Testimoniū ergo perhibebat turba q̄ erat cū eo qñ lazarū vocauit de monumēto: ⁊ suscitauit eū a mortuis. Propterea et obuiā venit ei turba: q2 audierūt eum fecisse hoc signū Pharisei ergo dixerūt ad semetipsos. Videtis q2 nichil proficitis: ecce mundus totus post eum abiit. Finito euāgelio sequatur bñdictio floꝝ ⁊ frondiū a sacerdote cappa serica rubea īduto super gradū altaris ad australem conuerso: coram dextro cornu altaris hoc modo.

Exorciso te creatura floꝝ et frondiū in nomine

dei pa ✠ tris oĩpotẽtis: et in noĩe iesu ✠ christi filij eiꝰ dñi nostri: et in virtute spiritus ✠ sancti. Proinde oĩs virtus aduersarij / omnis exercitus dyaboli / omĩs potestas inimici / omnis incursio demonũ eradicare et explantare ab hac creatura florum et frondiũ: vt ad dei gratiã festinantiũ vestigia insidiando nõ assequaris.

Per eum qui venturus est iudicare viuos et mortuos et seculũ per ignẽ. ℞ Amẽ.

Deinde sequãtur he sequẽtes orõẽs sine Dñs vobi. sed tñ cũ Oremꝰ. et finiãtur sub tono lectionis. Orõ

OMnipotẽs sẽpiterne deus qui in diluuij effusione noe famulo tuo per os colũbe gestantis ramũ oliue pacem terris redditã nũciasti: te supplices exoramus / vt hãc creaturã florũ et frondiũ spatulas palmarũ seu frondes arborũ quas ante conspectũ glie tue offerimꝰ: veritas tua san ✠ ctificet. vt deuotus populus in manibus eas suscipiẽs: bñdictionis tue gratiam consequi mereatur. Per christum dominum nostrum. Oratio

DEus cuius filius pro salute gñis humani de celo descẽdit ad terras: et appropiquãte hora passionis sue hierosolymã in asino sedens venire et a turbis rex appellari et laudari voluit: auge fidẽ i te sperãtiũ et supplicũ pces clemẽter exaudi. Ueniat q̃s dñe super nos mĩa tua: et hos palmarũ ceterarũq; arborũ ramos bñ ✠ dicere dignare. vt oẽs qui eos laturi sũt bñdictionis tue dono repleãtur. Cõcede ergo vt sicut hebreorũ pueri osãna in excelsis clamantes eidẽ filio tuo dño nr̃o cũ ramis palmarũ occurrerũt: nos itaq; arborũ

ramos gestãtes: cũ bonis opibus currant⁹ obuiã xp̃o/ et perueniamus ad gaudiũ sẽpiternũ. Per xp̃m. Or.

DEus qui dispsa cõgregas ⁊ cõgregata cõseruas qui pplis obuiã xp̃o iesu ramos palmaꝝ portã tibus ceterarũq̃ arboꝝ bñdixisti: bñ✠dic etiam ⁊ hos ramos palmaꝝ ceterarũq̃ arboꝝ quos tui famuli ad tui nois bñdictionẽ fideliter suscipiũt. vt in quẽcunq̃ locũ introducti fuerint: tuã bñdictionẽ habitatores il lius loci oẽs cõsequãtur. ita vt oi aduersa valitudine effugata dextera tua ptegat quos redemit. Per eũ. ꝛc.

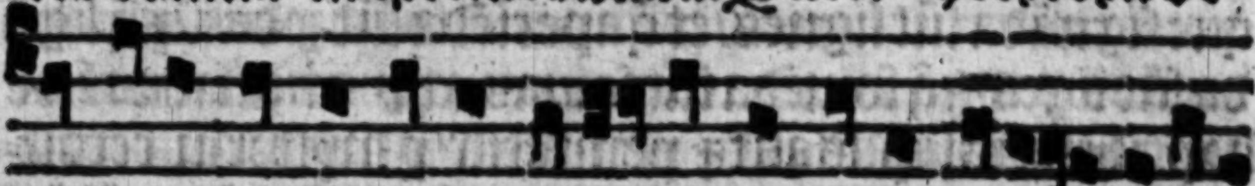
Hic aspergãtur flores et frondes aqua bñdicta et thurificẽtur. deinde dicat Dñs vo. et Oremus. Oratio.

DOmie iesu xp̃e mũdi cõditor et redẽptor: q̃ nr̃e liberatiõis ⁊ saluatiõis grã: ex sũma celi arce descẽdere et carnẽ sumere et passionẽ subire dignat⁹ es: q̃q̃ spõte ppria loco eiusdẽ ppiquãs passiõis: a turbis cũ ramis palmaꝝ obuiãtib⁹: bñdici laudari et rex bñdict⁹ qui venit in noie dñi veniẽs clara voce appellari voluisti: tu nũc nr̃e cõfessionis laudationẽ acceptare ⁊ hos palmaꝝ ceterarũq̃ arboꝝ ac floꝝ ramos bñ✠dicere ⁊ scti✠ficare digneris. vt q̃cũq̃ in tue virtutis obsequio exinde aliq̃d tulerit: bñdictione celesti sctificat⁹: pctõꝝ remissionẽ ⁊ vite etne pmia pcipere mereatur. Per te iesu xp̃e saluator mũdi rex glie: qui cũ patre. ꝛc.

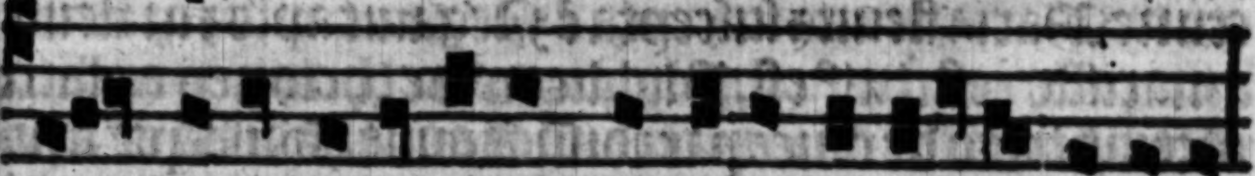
His itaq̃ pacti stati distribuatur pal. ⁊ sterilcãte ẽ he due a. Pueri hebreorũ tollẽtes ramos olivarũ obuiauerunt domino claman tes et dicen-

tes osanna in excelsis. Alia ã. Pueri hebreorũ ve-

stimẽta prosternebãt in via et clamabãt dicẽtes osãna

filio dauid/benedictus qui venit in nomine domini.

¶ Feria.v.in cena dñi. Imprimis fiat recõsiliatio penitentiũ hoc mõ. nona cãtata eat pcessio sicut in capite ieiuñ. Pergat excellẽtior sacerd. ad ostiũ eccle occid indut' vestib' sacerdotalib' in cappa serica rubea cum duob' dyaconis albis cũ amictib' idutis absq subdyacono et sine cruce per mediũ chori pced. vexillo cilicino sintq pñtes i atrio q recõsiliãdi sũt. Et si eps adest pricipal' archidyac. ex pte penitẽtiũ. scz extra ostiũ eccle in cap. ser. legat hãc lect. sequẽtẽ: q nõ legat epo absẽte.
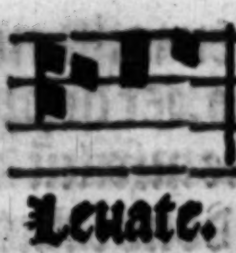
Adest tẽpus o venerãde põtifex votiuũ afflictis: cõgruũ penitẽtibus/optabile tribulatis. Assunt filii tui pater quos deo per spiritũ sanctũ vera mater ecclia cũ leticia pepit: sed iterũ suadẽte dyabolo/a sua integritate corruptos autem miseros factos exules nouis quotidie doloribus ingemiscit. Pro his suppliciter orãt quicũq felices in sinu suo remanserint: quiq diuina protegente se clementia fide stabiles persisterunt. Parce hodie pater: et toto bonitatis tue spetu fluat nobis fons ille dauid: patens in ablutione menstruate mulieris/nullũ improperãs/nullum reiiciẽs/

nullū excludens. Quāuis enī a diuitijs supne pietatis nichil tpis vacet: nūc tamē largior est per idulgētiā remissio pctōꝝ/ et copiosior est per grām assūptio renascentiū. Accepisti a dn̄o anulū discretiōis et honoris vt que signāda sūt signes/ et q̄ aperiēda sūt pdas/ et q̄ ligāda sūt liges/ et q̄ soluēda sūt soluas. atq credētibus fidē baptismatis lapsis aūt et penitētib9 p mysteriū recōsiliatiōis ianuas regni celestis apias. Lauāt aq̄ lauāt lacrime. Maria fleuit et suscepta ē. Negauit apls et qr fleuit amarissie restitut9 est. Publican9 de theloneo apłatū meruit: latro de cruce paradisū itrauit. Suscept9 a patre clemētissimo filı9 ille iunior qui tā porcos pauit: q̄ paterne hereditatis pciosa stipēdia ifeliciter dissipauit. Inde etiā ē q hodie tui supplices posteaq̄ i varias formas criminū neglectu mādatorū celestiū et moꝝ pbabiliū trāsgressiōe ceciderūt hūiliati atq pstrati pphetica voce dicētes. Peccauim9 cū prib9 nr̄is: iiuste egim9 iniquitatē fecim9. Māducauerūt sicut scriptū est: panē doloris: lachrimis stratū rigauerūt/ cor suū luctu corp9 suū afflixerūt ieiunijs: vt aiarū reciperēt quā pdiderāt sanitatē. Plorat cū istis imo p istis plorare et orare nō desistit mater scā ecclia: et lachrime ei9 in maxillis ei9: qr tēp9 miserēdi ei9. Moueat pietatē tuā pater vox fidelis et flebilis: moueat gemitus et habit9 ipse miserorū.

Finita lectione incipiat episcopus a̅. Venite venite venite.

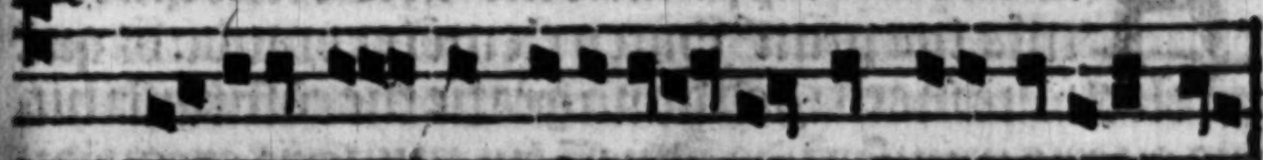
scilz intra p̄d. ostiū cōuers9 ad boreale signū faciēdo cū manu sua dextra ad penitētes quasi illos vocādo. Deīn̄ ex parte penitēn̄. scz extra ostiū di. ita d yac. Flectam9 genua.

Ali⁹ dya con⁹ ex pte epi dicat

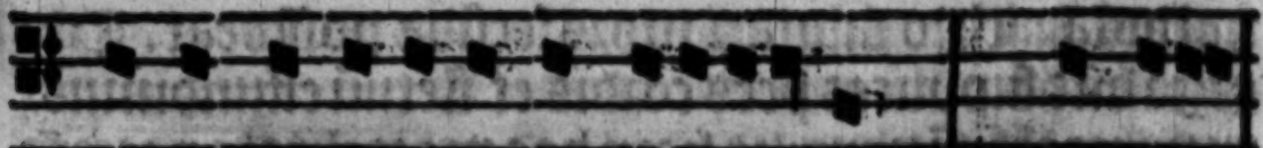

Ita fiat tribus vicib⁹: ita tñ ꝗ post terciã repetitionẽ añ. nõ dicat Flectam⁹ ge. sed chorus sequatur totã antiphonã: cãtore icipiẽte hoc mõ

ps. Bñdicã dñm in omni tp̄e: sp laus eius in ore meo. Tot⁹ ps dicit sine Glia pri. ⁊ post vnũquẽq; v̄. repetat añ. Uenite. Dũ ps cantat a choro cũ añ. sp manuati pe nitẽtes ab aliquo p̄sbitero de choro: habitu nõ mutato reddant sacerdoti executori officij: et ab ipo restituant ecclesie gremio. Tamẽ si episcop⁹ presens fuerit: penitẽtes a presbiteris archidiacono: ⁊ ab archidiacono reddãtur epo: ⁊ ab ipso ecclie gremio Quib⁹ expletis pcessio more solito in chorũ redeat. Deide psternãt se oẽs clerici ⁊ dicãt septẽ p̄os penitẽtiales i choro. Sacerdos vero cũ suis ministris p̄ se ante altare dicat cũ Glia pri Sicut erat. et cũ añ. Ne reminiscaris. Qua finita sequatur. Kyrie eleysõ. Christe eleysõ. Kyrie eleysõ. Pater nr̄ Et hec oĩa sine nota dicũtur tam a sacerdote cũ suis ministris ꝙ a toto cho. deinde erigat se sacerd et dicat sup populũ cõuersus ad australẽ corã dextro cornu alta. sic

v̄. Et ne nos inducas in temtationem. R̄. Sed libera nos a malo. Sequatur v̄.

Saluos fac seruos tuos et ancillas tuas. Deus meus sperātes in te. Cōuerte dñe vsq̄quo. Et deprecabilis esto super seruos tuos. Mitte eis dñe auxiliū de sācto. Et de syon tuere eos. Adiuua nos deus salutaris nr̄. Et ꝑpter gl'iam noīs tui dñe libera nos ⁊ ꝓpicius esto pctīs nr̄is ꝑpter nomē tuū. Dñe exaudi orōem meā Et clamor me' ad te veniat. Dñs vo. Oremus. Or.

Adesto dñe supplicationib' nr̄is: et me qui etiā miā tua pri' īdigeo clemēter exaudi: vt quē nō electione meriti/ sed dono gratie tue cōstituisti huius operis ministrū: da fiduciā tui muneris exequēdi: et ip̄e in nostro ministerio qđ tue pietatis. Et sic finit

est operare.

Per dñm nr̄m. Et dicūtur oēs orōes sequētes cū Orem'. Et finiāt sub tono suprad. Nō dr̄ Dñs vobi. nisi ante primā orōem tantum. Alia oratio.

Deus humani generis benignissime conditor et misericordissime reformator: qui hominē inuidia dyaboli ab eternitate deiectum/ vnici filij tui precioso sanguine redemisti: viuifica hos famulos tuos quos tibi nullatenus mori desyderas: et qui nullū dereliquis/ deuios assume correctos. Moueāt pietatē tuam q̄sumus domine horum famulor tuorū lachrymosa suspiria: tu eorum medere vulneribus/ tu iacētibus manū porrige salutarē: ne ecclia tua aliqua sui corporis portione vastetur/ ne grex tuus detrimentū sustineat/ ne de familie tue dāno inimicus exultet/ ne renatos lauachro salutari mors secūda possideat. Tibi ergo dñe supplices p̄ces cordis et fletuū effundimus/ tu parce cōfitētibus: vt sic in hac mortalitate peccata sua te adiuuāte defleāt. quaten' in tremēdi iudicij die sentēciā dānationis eterne euadāt et nesciāt piissime

pater/quod terret in tenebris/qd stridet in flāmis/atq; ab erroris sui via ad iter reuersi iusticie: nequaq; vltra vulneribus saucientur: sed integrū sit eis atq; perpetuum quod gratia tua contulit: et quod misericordia reformauit. Per christum. Oremus. Oratio.

DOmine scte pr ops eterne deus q̄ vulnera nr̄a curare dignat9 es: te supplices exoram9 et petimus nos hūiles tui sacerdotes: vt nr̄is pc̄ib9 aurē tue pietatis īclinare digneris: atq; ad penitentiā cōfessiōe moueris/remittasq; oīa crimīa et pctā vniuersa condones. desq; his famulis tuis dñe pro supplicijs veniā/pro merore leticiā/pro morte vitā. Ut qui ad tātam opē celestis apicis deuoluti sūt de tua mīa confidētes: ad bona pacifici pmissi tui: atq; ad celestia dona puenire mereātur. Per x. Hic nō dr̄ Orem9. sed Absolutio.

ABsoluimus vos vice btī petri aplōrū prīcipis cui dedit dñs potestatē ligādi atq; soluendi/et q̄tū ad vos ptinet accusatio et ad nos remissio: sit vobis ops deus vita et salus et oīm pctōrū vestrorū pi9 indultor. Qui viuit et regnat cū deo patre. Et sic surgāt oēs a pstratiōe osculātes terrā vel formulas sacerdote sic dicēte Qui vi. &c. Tū si epūs adest: fiat bn̄dictio super pplim adhuc in pstratiōe hoc mō. Bn̄dictio dei patris omnipo ✠ tentis et filij ✠ et spiritus ✠ sancti descendat super vos et maneat semper. ℟ Amen. Deinde incipiatur missa vt in graduali continetur. Et postea tres pueri ante olei consecrationem in superpellicijs ad gradum chori stantes simul cantent hunc hymnū.

O Redēptor sume carmē temet cōcinnentium.

Chorus idem repetat post vnumquemque versum

Pueri versum. Audi iudex mortuorum vna spes mortalium audi voces proferentum donum pacis premium

Chorus O redemptor.

pueri v. Assit flamen sacrosanctum olim per diluuium qui ramum tulit olive ad archam ecclesie.

Chorus O redemptor.

pueri v. Arbor feta alma luce hoc sacrandum protulit: fert hoc prona presens turba saluatori seculi.

Chorus O redemptor.

pueri v. Consecrare tu dignare rex perennis patrie hoc oliuum. signum viuum contra

iura demonũ. Chor9. O redẽptor.
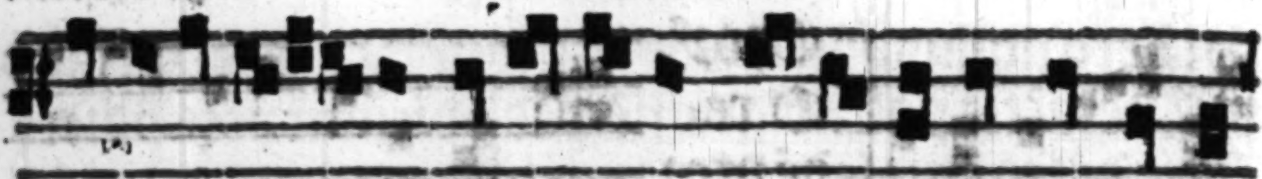
pueri ℣. Ut nouetur sexus oĩs vnctione crismatis et medet sauciata dignitatis glia. Chor9. O redẽptor.

pueri ℣. Stãs ad arã imo supplex infulatus pontifex debitũ persoluat oĩne cõsecrato crismate. Chorus. O redẽptor.

pueri ℣. Lota mẽte sacro fõte aufugãtur crimina viua mẽte sacrosãcta influũt carismata. Chorus. O redẽptor.

pueri ℣. Sit dies hec festa nobis seculorũ seculis sit sacrata laude digna nec senescat tẽpore. Chor9. O redẽptor.

pueri ℣. Sit hec dies leta cũctis

festiua fidelibus auge fidem dona pacem in nostris

temporibus. pueri ꝟ. Laus perẽnis deo pr̃i gloria-

ꝙ filio honor virtus et potestas amborũ pa raclito. Chor⁹. O redẽptor. Post prãdiũ cõueniãt om̃s clerici ad ecclesiam ad altaria abluẽda et ad mandatũ faciendũ vt in pcessionalibus cõtinetur. Peracta ablutione pedũ ad mãdatũ/dictoq; sermõe: accipiãt caritatis potũ. Quib⁹ rite pactis: vn⁹ sacer. dicat pces has mõ sequẽti.

Suscepimus deus misericordiam tuam. In medio templi tui Tu mãdasti. Mãdata tua custodiri nimis Ecce ꝙ bonũ et ꝙ iocundũ. Habitare fratres in vnũ. Dñe exaudi orõem meã. Et clamor meus ad te veniat. Dñs vobiscũ. Et cum spiritu tuo. Orem⁹. Or.

Adesto q̃s dñe officio seruitutis nr̃e: qr tu pedes lauare dignatus es tuis discipulis: ne despicias opera manuũ tuarũ que nobis retinẽda mãdasti: et sicut hec exteriora abluũtur inquinamẽta corporũ: sic a te om̃i nostrorũ interiora mundẽtur peccata. Quod ipse prestare digneris qui cũ patre et spiritu sancto viuis et regnas deus. Per omnia secula seculorũ. Amen.

Si vero nullus assit cleric⁹ sermonē faciens: ceteris vt pri⁹ peractis post ablutionē pedū dicūtur p̄ces p̄dicte Deinde legatur seques̄ euangeliū a quodā diacono de secūda forma i superpellicijs ad modū lc. cū suo titulo bn̄dictione pri⁹ petita ab excellentiore: fratrib⁹ iterum caritatis potū sumentibus et legatur vsq̧ ad illū locū. Surgite eam⁹ hinc. et ita recedāt. Euāg. Scd̄z iohēm

In illo tp̄e: Dixit ies⁹ discipulis suis. Amen amē dico vobis: nō est seru⁹ maior dn̄o suo/neq̧ apostolus maior eo qui misit illū. Si hec scitis: bti eritis si feceritis ea. Nō de oibus vobis dico. Ego scio quos elegeri: s₃ vt ipleat̄ scriptura. Qui mādu cat panē mecū: leuabit contra me calcaneū suū. Amodo iā dico vobis priusq̧ fiat: vt cū factū fuerit credatis q₂ ego sū Amen amē dico vobis: q₂ qui accipit si quē misero me accipit qui aūt me accipit. accipit eū qui me misit. Cū hec dixisset iesus: turbatus est sp̄ū et p̄testatus est/ ⁊ dixit. Amē amē dico vobis: q₂ vn⁹ ex vobis me tradet. Aspiciebāt ergo adinuicē discipuli: hesitātes de quo diceret. Erat autē recūbens vnus ex discipulis eius: in sinu iesu. Innuit ergo huic symō petr⁹: et dixit ei. Quis est de quo dicit̄: Itaq̧ cū recubuisset ille supra pectus iesu: dicit ei Dn̄e/quis est: Respōdit iesus. Ille est cui ego intinctū panē: porrexero. Et cum intinxisset panē: tradidit iude symonis scariothis. Et post bucellā: tunc introiuit in illum sathanas. Et dicit ei iesus. Quod facis: fac citius Hoc aūt nemo sciuit discūbentium: ad quid dixerit ei. Quidam autem putabāt quia loculos habebat iudas: quia dixisset ei iesus. Eme ea que vobis opus sunt ad diem festum: aut egenis vt aliquid daret. Cum ergo accepisset ille bucellam: exiuit continuo. Erat autem nox. Cum autem exisset: dixit iesus. Nunc clarificatus

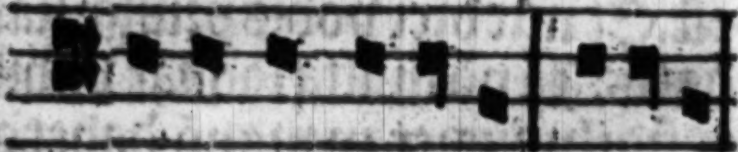
est filius hominis: et deus clarificatus est in eo Si deus clarificat⁹ est i eo: et de⁹ clarificabit eū in semetipo: et cti nuo clarificabit eū Filioli/adhuc modicū vobiscum sū Queretis me: et sicut dixi iudeis/quo ego vado vos nō potestis venire: et vobis dico modo. Mandatū nouū do vobis: vt diligatis inuicē sicut dilexi vos: vt et vos inuicē diligatis. In hoc cognoscēt oēs q₂ discipuli mei estis: si dilectionē habueritis ad inuicē. Dicit ei symon petr⁹. Dn̄e quo vadis? Respōdit iesus. Quo ego vado nō potes me modo sequi: sequeris aūt postea. Dicit ei petrus. Quare nō possū te modo sequi. aīam meā p₂o te ponā? Respondit iesus. Animā tuam pones p₂o me Amē amen dico tibi: nō cātabit gall⁹ donec ter neges me. Et ait discipulis suis. Nō turbetur co₂ vestrū: neq₃ fo₂midet. Creditis in deum: et in me credite. In domo patris mei: māsiones multe sūt Si quominn⁹ dixissem vobis: q₂ vado parare vobis locū. Et si abiero et p₂epa rauero vobis locū: iterū veniam et accipiā vos ad me ipsū. vt vbi ego sum et vos sitis. Et quo ego vado sitis: et viam sitis. Dicit ei thomas. Dn̄e/nescimus quo va dis. Et quomodo possumus viam scire? Dicit ei iesus Ego sū via: veritas et vita. Nemo venit ad patrē: nisi per me. Si cognouissetis me: et patrē meum vtiq₃ co-gnouissetis. Et amodo cognoscetis eū: et vidistis eum Dicit ei philippus Dn̄e ostende nobis patrē: et sufficit nobis. Dicit ei ies⁹. Tāto tp̄e vobiscū sum. et nō cogno uistis me? Philippe. qui videt me: videt et patrem meū Quomodo tu dicis. ostēde nobis p̄rē? Nō creditis q₂ ego in p̄re. et pater i me est? Verba q̄ ego loquo₂ vobis: a meipso nō loquo₂. Pater aūt in me manēs: ipse facit opera Nō creditis q₂ ego i p̄re. et pater i me est? Alioq̄n pp̄ter ipa opa credite Amē amē dico vobis: q̄ credit in

me opa q̃ ego facio et ip̃e faciet et maiora hoꝝ faciet/ q2 ego ad patrẽ vado. Et qđcũq3 petieritis patrẽ ĩ noĩe meo: hoc faciã vt glorificet pr̃ in filio. Si q̃d petieritis patrẽ in noĩe meo: hoc faciã. Si diligitis me: mãdata mea seruate. Et ego rogabo patrẽ: et aliũ paraclitũ dabit vobis/ vt maneat vobiscũ in etnũ. Spm̃ veritatis quẽ mũdus nõ potest capere: q2 nõ videt eũ nec scit eũ Uos aũt cognoscetis eũ: q2 apud vos manebit et ĩ vobis erit. Nõ relinquã vos orphanos: veniã ad vos. Adhuc modicũ: et mũdus iã nõ videt me. Uos aũt videbitis me: q2 ego viuo et vos viuetis. In illo die vos cognoscetis q2 ego sum in patre meo: et vos in me ⁊ ego in vobis. Qui habet mãdata mea et seruat ea: ille est q̃ diligit me. Qui aũt diligit me: diligetur a pr̃e meo. Et ego diligã eũ: ⁊ manifestabo ei meip̃m. Dicit ei iudas: non ille scariothis. Dñe/ q̃d factũ est q2 manifestatur9 es nobis teip̃m et nõ mũdo? Rñdit iesus: et dixit ei. Si q̃s diligit me sermonẽ meũ seruabit: et pr̃ me9 diliget eũ et ad eũ veniem9 et mãsionẽ apud eũ faciem9. Qui nõ diligit me: sermones meos nõ seruat. Et sermonẽ quẽ audistis nõ est me9: sed eius qui misit me pr̃is. Hec locut9 sũ vobis: apud vos manẽs. Paraclit9 aũt sp̃ũs sanctus quẽ mittet pr̃ in noĩe meo: ille vos docebit om̃ia et suggeret vobis oĩa q̃cũq3 dixero vobis. Pacẽ relinquo vobis: pacẽ meã do vobis. Nõ quõ mũdus dat: ego do vobis. Non turbetur cor vr̃m: neq3 formidet. Audistis q2 ego dixi vobis: vado et venio ad vos. Si diligeretis me gauderetis vtiq3: q2 vado ad patrẽ/ q2 pr̃ maior me est. Et nũc dixi vobis priusq̃ fiat: vt cũ factũ fuerit credatis. Iã nõ multa loquar vobiscũ. Uenit eni princeps mũdi huius: et in me nõ habet quicq̃. Sed vt cognoscat mũdus quia diligo patrem: et sicut mãdatũ dedit

michi pater: sic facio. Surgite eamus.

Sabbato in vigilia pasche/cōgregatis clericis ī choro/dictaq; hora .ix. executor officij idutus vestib⁹ sacerdo. in capa serica rubea/diacon⁹ dalmatica subdiacon⁹ tunica induatur cū ceteris ministris altaris albis cum amictib⁹ idutis sine lumine ī cereis: et sine cruce & sine igne ī thuribulo: quidā etiam de .i. forma scilz accholit⁹ in suppellicijs cereū extictū ex tribus cādelis tortis in vnū in parte iferiori et isup ab iuicē diuisis: sup quādā hastā deferēs: & pcessio pcedēs post portitorē aq̄ bn̄dicte per mediū chori ad fontes & ad nouū ignem bn̄dicēdū processionaliter eāt choro sequēte: habitu nō mutato excellentiorib⁹ preced. & ad colūnā ex parte australi iuxta fontē vbi sacerdos executor officij igem benedicat qui accēdat ibidē videlz ī medio iter duas colūnas In eūdo vero dr̄ ps Dn̄s illuminatio. sine nota. & sine Gloria patri. alternatī a toto choro. Hoc modo fiat statio ad ignē bn̄dicēdū. Sacerdos vero iuxta ignem stet ad oriētē cōuers⁹: et ad sinistrū ei⁹ stet diacon⁹ subdiacon⁹ ad sinistrū diaconi. vnus vero ceroferari⁹ stet sacerdoti opposit⁹ ad dextrū cuius stet puer ferēs librū primior sacerdoti. ali⁹ vero ceroferar. stet retro sacerdotē. ad dextrū cui⁹ stet portitor aq̄ primior sacerdoti et vltio loco retro oēs a pte occidētali stet portitor haste cū cereo. et ex alia pte ignis: videlz ex parte australi stet thuribulari⁹ ad accipiendū ignē in thuribulū. post bn̄dictionē. oib⁹ istis ministris ad sacerdotē conuersis choro interi circūstāte videlicet ex pte boriali. vt patet vbi ptrahitur statio.

Sequatur benedictio ignis solenniter a sacerdote incipiente sic.

Dominus vobiscū. Orem⁹.

Domine de' noster pater omps lumē indeficiēs cōditor oīm luminū: exaudi nos famulos tuos et bene ✠ dic hūc ignē: qui tua sanctificatione atqz bñdictiōe cōsecret tu illuminās oēm hoiem venientē ī hūc mūdū. illumina cōscientias cordis nr̄i igne tue caritatis vt tuo igne igniti: tuo lumine illuminati: expulsis a cordib' nr̄is pctōꝝ tenebris: ad vitā te illustrāte puenire mereamur eternā. & sicut illuminasti ignē moysi famlo tuo p colūnā ignis ambulāti ī mari rubro: ita illustra nr̄m lumē & cādelā q̄ de eo fuerit accēsa: in honore maiestatis tue sēper pseueret bn̄dicta. vt q̄cūqz ex eo lumine portauerit: sit illuminat'

lumine gr̄e spūalis. per dn̄m nostrū. &c. seculoꝝ. Amē. Oēs orones dicūt cū Orem' sub tono pdicto. hic aspgat aqua bn̄d. sup ignē. deiñ dicat Dn̄s. vo. Ore'. or.

Domine sācte pater oṗs eterne de' bn̄ ✠ dicere et sāctificare dignare ignē istum quem nos īdigni per īuocationem vnigeniti filii tui dn̄i nostri iesu christi bn̄dicere presumim'. tu clemētissime pr̄ eū tua bn̄dictione sā ✠ ctifica: et ad pfectū generis humani peruenire cōcede. Per eūdē xp̄m dn̄m nostrū. Orem'.

Celesti nos luce q̄s dn̄e sp & vbiqz preueni: vt mysteriū cui' nos pticipes esse voluisti: & puro cernamus intuitu: & digno percipiamus effectu. Per do. Deiñ sequat bn̄dictio thimiamatis siue īcensi hoc mō.
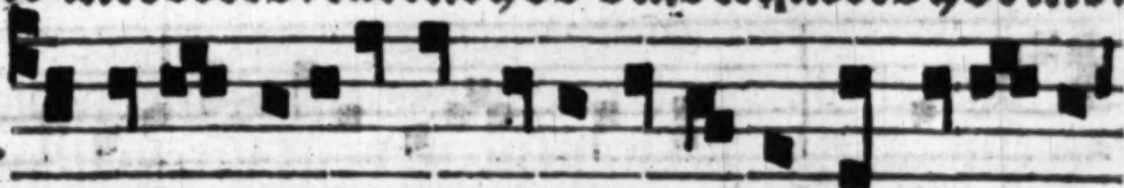
Exorciso te īmundissime spūs & oē fātasma īimici. In noie dei patris oīpotētis & in noie filii ei' iesu xp̄i dn̄i nr̄i: vt exeas & recedas ab hac creatura thimiamatis siue incensi: cū oī fallacia atqz neq̄cia tua. vt sit hec creatura sāctificata ī noie eiusdē dn̄i nr̄i iesu xp̄i

vt oēs gustātes/tangētes siue odorātes eā: virtutē et auxiliū pcipiāt spūsscti. ita vt vbicūq hoc incensū vel timiama fuerit: ibidē nullaten⁹ appropīquare audeas nec aduersa iferre psumas. sed qcūq spūs imūde es cū oi versutia tua pcul ide fugias atq discedas adiurat⁹ per vrtutē et nomē dei pris oipotētis: et iesu xpi filij eius dñi nri qui vētur⁹ est in spū sctō iudicare viuos et mortuos: et te puaricatorē et seculū p ignē. amē. Ore⁹.

Eternā ac iustissimā pietatē tuā dñe depcamur sctē pr ops eterne deus: vt bñ ✠ dicere digner hāc thimiamat vel icēsi speciē: vt sit icēsū maiestati tue in odorē suauitat acceptū sit a te hec spēs bñdicta sit p iuocatiōe scti nois tui sctificata: vt vbicūq fum⁹ ei⁹ puenerit: extricet et effuget oē gen⁹ demoniorū sicut incēsū iecoris piscis quē raphael archangel⁹ thobiā famulū tuū docuit: cū ascēdit ad sare liberationē. p x. ore⁹

Descendat benedictio tua dñe super hanc speciem incensi et thimiamatis: sicut in illo die de quo dauid propheta tuus cecinit dicens. Dirigat oratio mea sicut incēsū in cōspectu tuo. sit nobis odor cōsolationis suauitat et grē: vt fumo isto effuget oē fantasma inimici mētis et corporis: vt sim⁹ pauli apli voce bonus odor deo. Effugiāt a facie hui⁹ incēsi et thimiamatis: oēs demonis icursus: sicut puluis a facie vēti: et sicut cera a facie ignis. Pr̄a hoc pijssime pr boni odoris icēsū ad op⁹ ecclie tue ob causā religiōis iugit pmanere vt mystica nobis significatōe spūaliū virtutū fragrās ostēdat odor suauitatē. Tua ergo qs ops de⁹ imēse maiestatis dextera hāc creaturā bñ ✠ dicere et diuersarū rerū cōmixtiōe cōfectā dignare: vt in virtute sancti tui nois oēs imūdorū spirituū fātasticos icursus effugare oīsq morbos reddita sanitate expellere. vt vbicunq
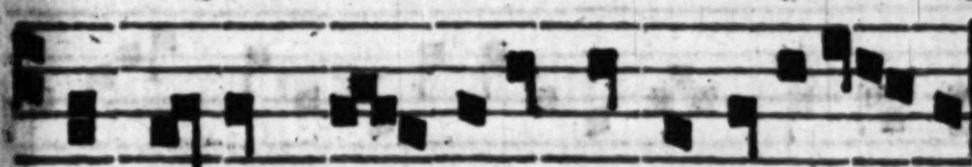
fumus aromatū eius afflauerit: mirabiliter possit atq in odore fragrātissimo tibi ppetua suauitate redolere. Per xpm dñm nřm. Amē. Postea ipleat thuribulū de carbonib⁹ cū incēso: et incēsetur nouus ignis. deinde accēdat cere⁹ sup hastā de nouo igne: ceteris lumiarib⁹ prius extictis: et redeat pcessio more solito i chorū. In redeūdo duo clerici de scda forma in suppellicijs post sacerdotē incedētes: cātent hos v̄sus sequētes hoc mō.
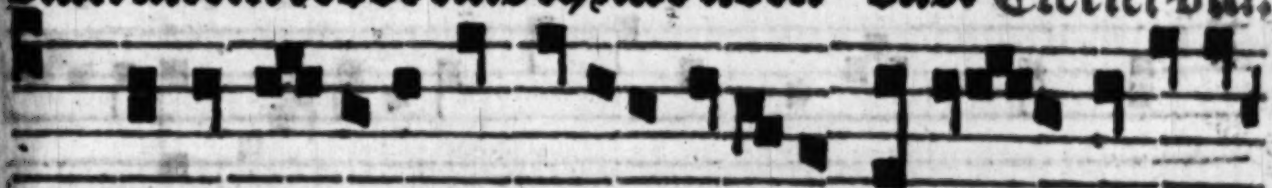

INuentor rutili dux bone luminis qui certis vi-

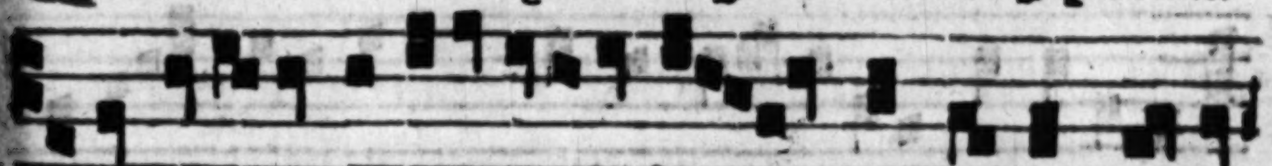
cibus tēpora diuidis merso sole chaos ingruit horri-
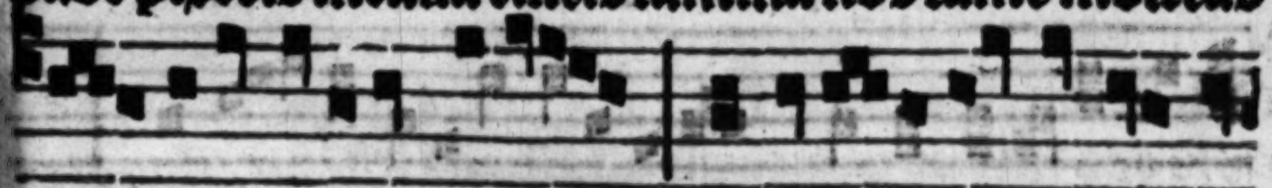

dum lucem redde tuis christe fideli bus. Chorus idē rpetat post vnūquēq v̄. Clerici v̄sū.

Quāuis innumero sydere regiam lunariq poli lā-

pade pixeris incussu cilicis lumina nos tamē mōstras

saxigeno semine querere. re. Ne nesciret hō spē sibi lu-

minis in christi solido corpore cōditā qui dici stabi-

lem se voluit petrā nostris i gniculis vnde genus

ve nit. Splendent er go tuis muneribus pater

flāmis mobilibus scilicet atria absentēq3 diem lux

agit emula quā nox cum lacero victa fugit pe plo.

Per quem splendor honor laus sapienti a maiestas/

bonitas et pietas tua regnum continuat nu mi-

ne triplici texens purpureis secula secu lis:

Quo cantato sequatur bñdictio cerei paschalis ab ipso dyacono ad proces. induto: post acceptam benedictionem ad borialem converso ad gradum presbyterij ceroferar. dyacono assistētibus vno a dextris reliquo a sinistris ad ipsum conuersis / cereis extinctis. subdyacon⁹ vero textum tenens stet ei oppositus: iuxta quem stet portitor haste ex vna parte: & ceroferarius cuiuscunque parui cerei ad fontes benedicendos ex altera parte eodem modo conuersi. post dyaconum vero stet thuribular. Dyaconus accepta prius benedictione a sacerdote executore officij dicat Exultet iam angelica tur. et cetera. quam zozimius papa constituit sic.

Exultet iā angelica turba celorum exultēt diuina myste ria et pro tanti regis vi ctoria tu ba intonet salu ta ris. Gau deat se tellus tātis irradiata fulgorib⁹ et eterni regis splēdore lustrata toti⁹ orbis se sentiat amisis se caligi-

në. Letetur et mater ecclesia tanti luminis adorna-

ta fulgorib⁹ et magnis populorũ vocib⁹ hec aula re-

sul tet. Quapropt astãtib⁹ vobis frẽs caris-

simi ad tã mirã sãcti hui⁹ lumis claritatẽ vna mecũ

queso dei omipotentis misericordiã inuo ca te.

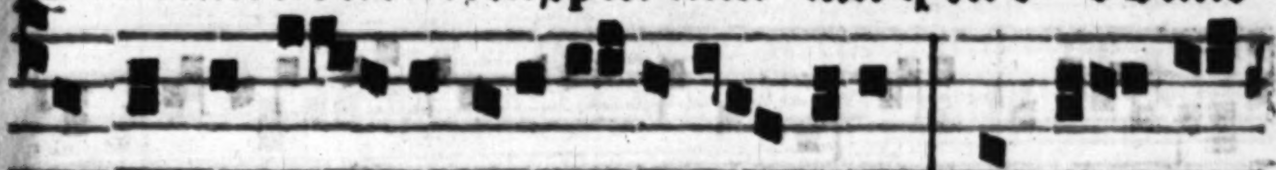
Ut qui me nõ meis meritis intra leuitarũ nu-

merũ aggregare dignatus est lu[...]s sui gratia infũden-
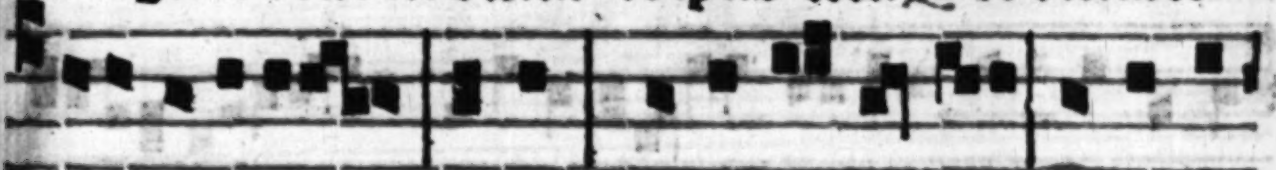
te cere ihuius laudẽ iple re per fici at.

Per dñm nostrũ iesũ xpm filiũ suũ q̃ cũ e o viuit
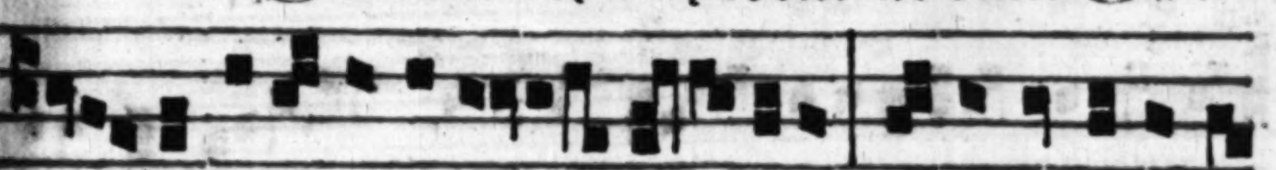

et regnat deus in vnita te spũs scti. Per omia se-
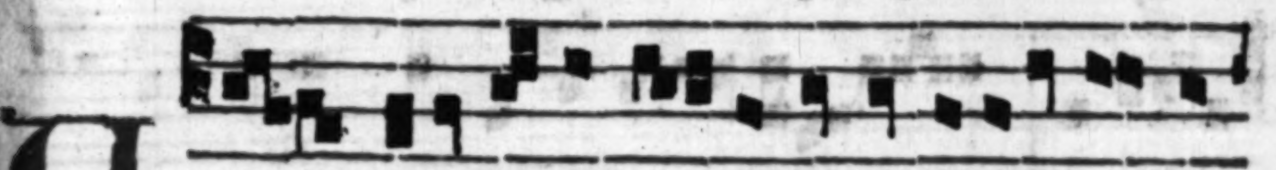

cula seculo rũ. Amẽ. Dominꝰ vobiscũ. Et cũ spi-

ritu tuo. Sursum corda. Habemꝰ ad dñm. Gra-

ti as agamꝰ domino de o nr̃o. Dignũ et iustũ est.

VE re quia dignũ et iustũ est inuisibilẽ de-

um omnipotentẽ patrem filium ꝗ eius vni ge-

nitum dñm nostrũ ie sum christũ cum sãcto spiritu.

toto cordis ac mẽtis af fectu et vocis ministerio

psona re. Qui pro nobis eterno patri ade debitum sol=

uit et veteris piaculi cauti onẽ pio cruo re deter=

sit. Hec sunt enĩ festa paschalia in quibꝰ verus il=

le agnus oc ciditur eiusq́ʒ sãguine postes conse=

crantur. Hec nox est in qua primũ patres

nostros filios israel eductos de egypto rubrum

mare sic co vestigio transi re feci sti.

Hec igitur nox est q̄ peccatorũ tenebras colũne

illuminatio ne purga uit. Hec

nox est q̄ hodie per vniuersũ mũdũ in xp̄o credentes

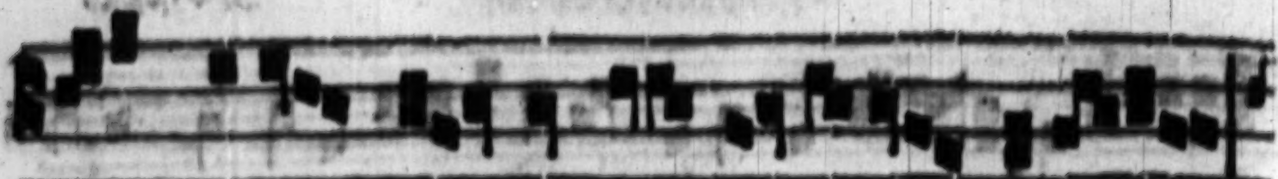
a viciis seculi segregatos et caligine peccatorũ red=

dit gratie sociat sãctita ti. Hec

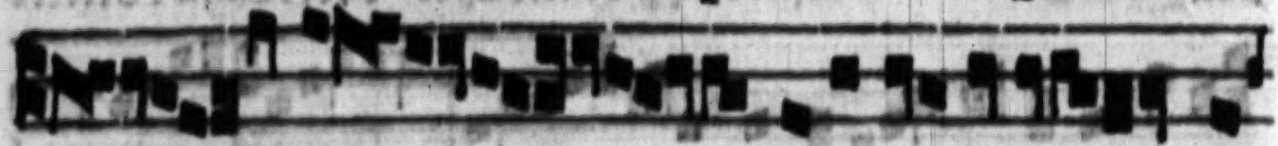
nox est in qua destructis vĩculis mor

tis christ⁹ ab inferis victor ascendit. Nichil enim

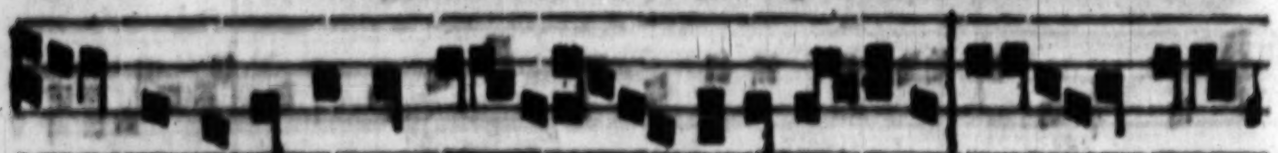
nobis nasci profuit ni si redimi profuisset. O

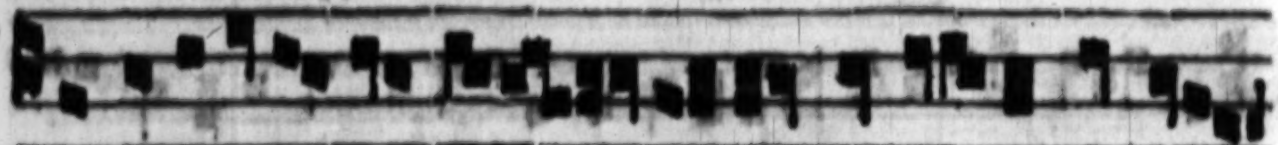
mira circa nos tue pietatis digna tio.

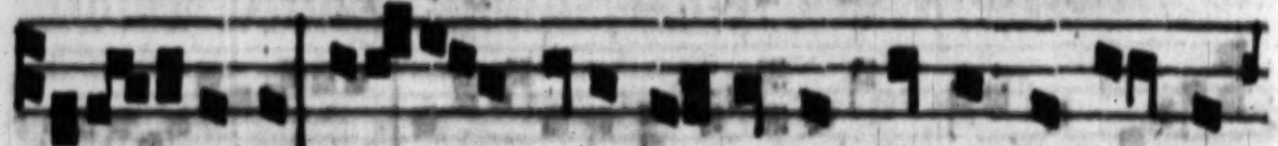
O ine stimabilis dilectio cari tatis: vt

seruũ redimeres filium tradidi sti. O cer-

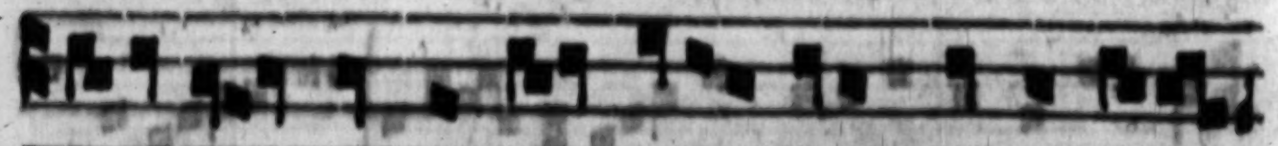
te necessariũ ade pec catũ et nr̃m qđ christi morte

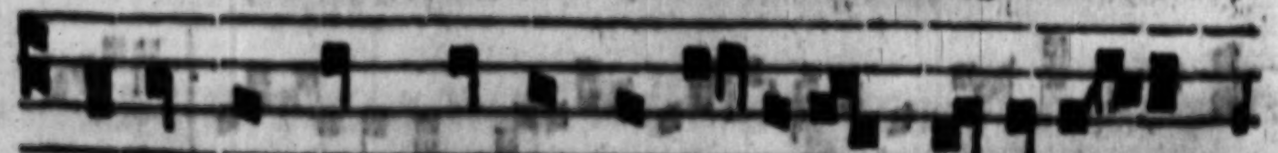
dele tũ est. O felix culpa que talem ac tãtum

meruit habere redẽpto rem. O

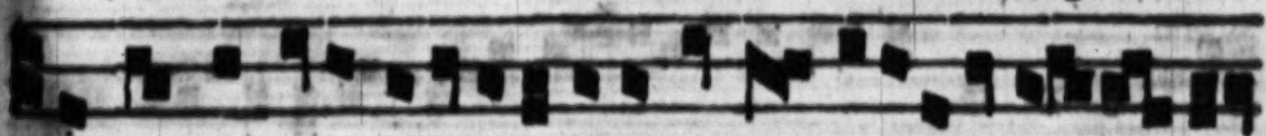
certe beata nox que sola meruit scire tempus et

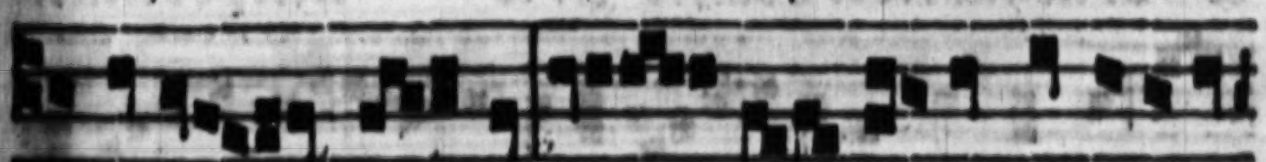
horam in qua christus ab in feris resurre-

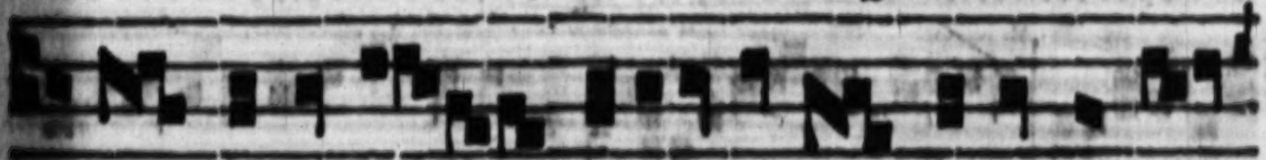
xit. Hec nox est in qua scriptū est

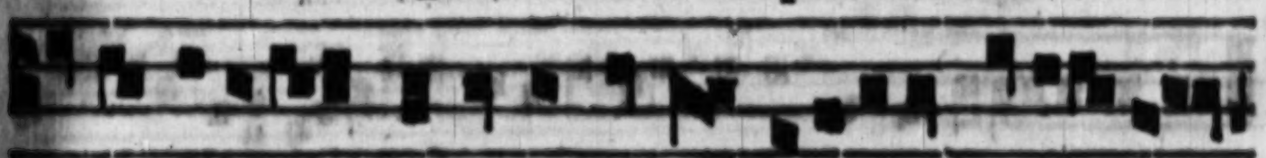
et nox vt dies illumīabitur et nox illumīatio mea

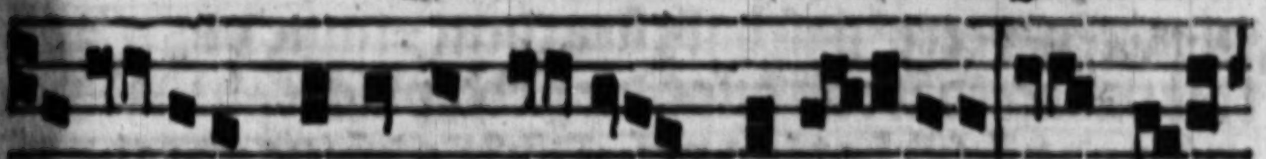
in deli cijs me is. Hu ius igitur sanctifica-

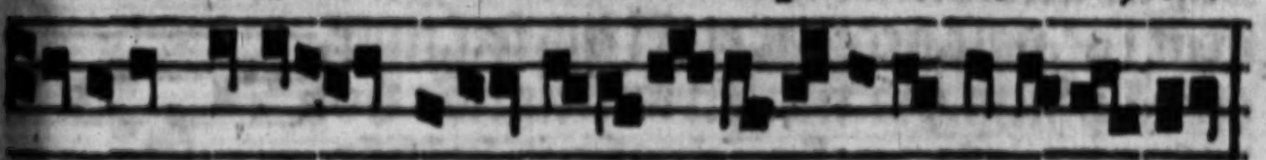
tio noctis fu gat scelera/culpas lauat/et reddit

innocentiam lapsis et mestis leticiam/fugat odia/

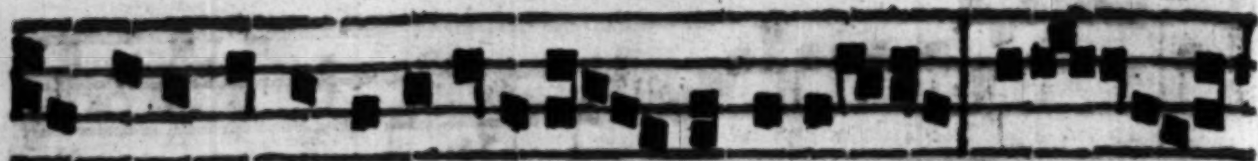

cōcordiam parat/et curuat impe ria. In huius

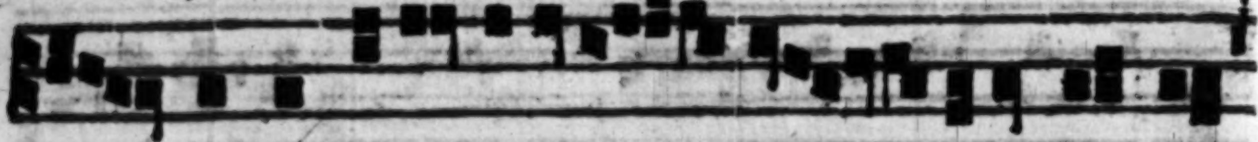

igitur noctis gratia su scipe sācte pater.

Hic ponatur incensum ab ipso dyacono in cereum si-
ue in candelabrum in modum crucis similiter in par-
uum cereum portitore accedente.

incensi huius sacrificium vesperti nũ. Quod

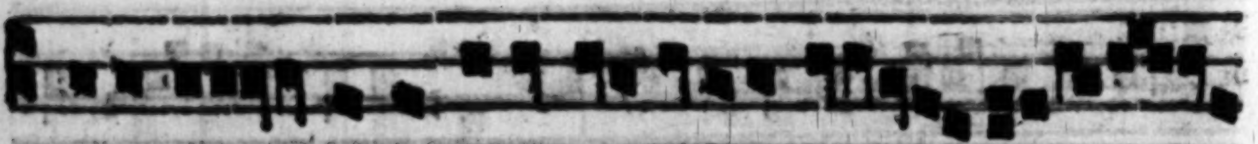
ti bi in hac cerei oblatio ne so lẽni per mini-

stroꝝ manus de operibus apũ sacrosãcta reddit ec-

cle sia. Sed iã colũne hui⁹ p̄conia no-

minis quam in honore dei rutilãs ignis accen dit.

Hic accẽdat cere⁹ paschal' ⁊ sic ardeat ꝯtinue vsq₃ p⁹ ꝯpl. i die pas. accẽdat etiã quotidie p ebd. pasche ad mat ⁊ ad mis. ⁊ ad vs. sic fiat i oc. pas. Dib⁹ ꝟo dñicis ad oct. pas. vsq₃ ad ascẽ. dñi ad mis. tm̃ accẽdat In die ꝟo ascẽ. dñi sicut i oc. pasc. accẽdat etiã i his fe. s. marci euã. philip. ⁊ ia. tm̃. In ãnũciatiõe ꝟo btẽ marie p⁹ oc. pas. celebrat. ⁊ in iuẽtiõe crucis: sicut in octa. pasche accẽditur. Qui licet diui

sus in partes.

Hic accẽdantur omnia luminaria per eccliã.
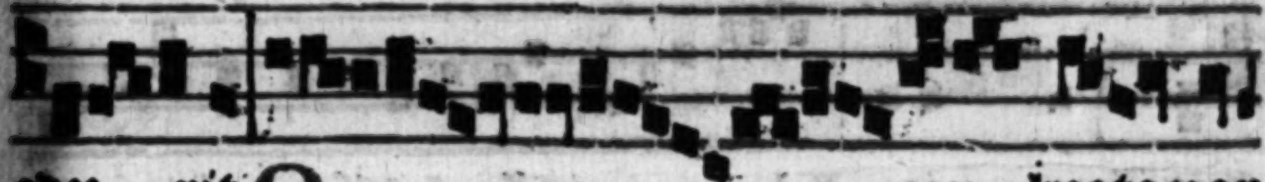
mutuati luminis

detrimenta non nouit. alitur liquãtibus ceris quas

in substantiã precio se huius lãpadis apes mater

edu xit. O beata nox

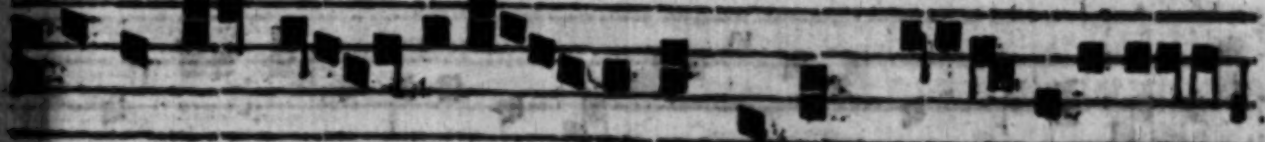
que expoliauit e gyptios ditauit hebreos: nox ĩ qua

terrenis celestia iũguntur. O ramus

te do mine vt cereus iste in ho norẽ no-

minis tui con secra tus ad noctis huius caliginem

destruẽdã indeficiens perseue ret. In o dorẽ sua-

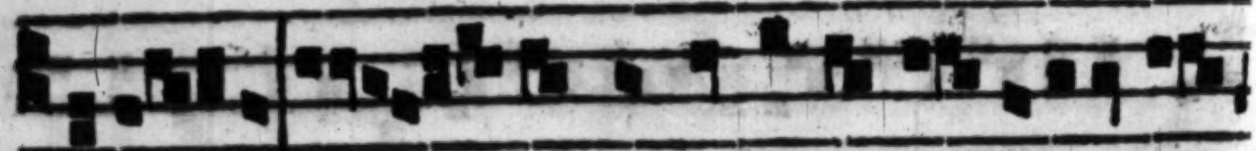
uita tis ac ceptus super nis luminaribus

misceatur. Flammas eius lucifer matuti-

nus inue niat. Il le inq̃ lucifer qui nescit

occa sũ. Il le qui regressus ab inferis hu-

mano generi serenus illu xit. Pre camur

ergo te do mine vt nos famulos tuos om-

nem clerum et deuotissi mũ populũ vna cum patre

nostro papa N. atq̃ re ge nostro N.

necnō et epyscopo nr̄o N. quiete tēpo rum con-

cessa in his pascha libus gaudijs cōserua re digne-

ris. Qui sem per viuis regnas imperas necnon

et glozia ris solus de us solus al tissi mus ie-

su chzi ste cum san cto spiri tu in

glozia dei pa tris. A men.

Notandū est φ candelabrū cū cereo paschali debet amoueri feria sexta in crastinum ascensionis domi niante missam. Cereus iste chzistum designat siue colūnam que fuit hebzeis: scilz lux noctis et umbza diei.

Ordo ad cathecuminū faciendū. Imprimis deferat īfās ad valuas ecclie: ⁊ inqrat sacerđs ab obstetrice vtrū sit īfās masculus vel femia. Deīn si infās sit baptisat⁹ domi: ⁊ quo noīe vocari dēat.

tz enim baptizat' fuer. domi ppt piculū mortis: tñ totū hēat sub legitis seruitiū pter imersionē aq̄ et quo nole dz vocari. ¶ Mascul' aūt statuet a dextris sacerdotis. Mulier vero a sinistris. his q̄litis faciat signū crucis cū pollice in frōte infātis ita dicēs. Signū saluatoris dñi nr̄i iesu xp̄i in frontē tuā pono. ⁊ postea i pectore ita di. Signū saluatoris dñi nr̄i iesu xp̄i in pect' tuū pono. Dein tenens manū dexterā sup caput īfātis di. Dñs vo. et Ore'. Oremus.

Omnipotēs sēpiterne de' pr̄ dñi nr̄i iesu xp̄i: respicere dignare sup hūc famulū tuū vel hanc famulā tuā. Hic p̄mo inq̄rat sacerdō nomē infantis: ⁊ rñdeant p̄rini. N quē vel quā ad rudimēta fidei vocare dignat' es: oēm cecitatē cordis ab eo vel ea expelle. disrūpe oēs laq̄os sathane qb' fuerit colligat' vel colligata. aperi ei dñe ianuā pietatis tue vt signo sapiētie tue ībutus vel ībuta oīm cupiditatū fetorib' careat: et ad suauē odorē p̄ceptor tuorū letus vel leta tibi ī ecclia tua deseruiat: et p̄ficiat de die ī diē: vt idone' vel idonea efficiat accedere ad grām baptismi tui p̄cepta medicina. Per eūdē xp̄m do. no. Amen. Deinde dicat orō sine Dñs vo. sed cū Oremus. Oro.

Preces nostras q̄s dñe clemēter exaudi. et hunc vel hanc electū vel electā tuū vel tuā. Hic p̄rini et matrine nominēt pueriū. N. crucis dñice: cui' ip̄ressione. Hic faciat sacerdos crucem in fronte infātis eū vel eā signam' virtute custodi. vt magnitudinis tue rudimēta seruās: per custodiam mandatorū tuorum ad noue regenerationis gloriā peruenire mereamur. Per christum dominū nostrum. Amen. Orem'. Or.

Deus qui humani generis ita es conditor vt sis etiā reformator: ppiciare pp̄lis adoptiuis: ⁊ nouo testamēto sobolē noue p̄lis ascribe: vt filij p̄missio-

nis qđ nō potuerūt assequi per naturā: gaudeāt se recepisse per grām. Per d. ¶ Exorcism⁹ salis sine Ore⁹.

Exorciso te creatura salis in noīe dei patris oipotētis: et in caritate dñi nři iesu xpi: et in virtute spūs scti. Exorciso te per deū viuū/per deū verū/p deū sctm: per deū q̄ te ad tutelā hūani gñis pcreauit/et populo veniēti ad credulitatē per seruos suos cōsecrari precepit: vt in noīe sancte trinitatis efficiaris salutare sacramentū ad effugādū inimicū. Proīde rogam⁹ te dñe deus nř: vt hāc hic respiciat sacerd. sal. creaturā salis sctificādo scti ✠ fices/bñdicēdo bñ ✠ dicas. vt fiat omibus accipiētibus perfecta medicina permanēs in visceribus eoꝝ: in noīe eiusdē dñi nostri iesu xpi: qui ventur⁹ est iudicare viuos et mortuos et sclm per ignē. ℟. Amē. Postea iterroget sacer. nomē pueri: et ponat de ipo sale in ore eius dicēdo N. Accipe sal sapiētie vt ppiciat⁹ sit tibi de⁹ in vitā eternā. Amē. post sal. datu di. sacerd. sup masculū vel feiam Dñs vo. et Ore⁹. or.

Deus patrū nroꝝ/de⁹ vniuerse cōditor creature: te supplices exoramus. vt hūc vel hāc famulum vel famulātuū vel tuā N. respicere digneris propicius: et hoc primū pabulū salis gustantē nō diutius esurire pmittas: quo min⁹ cibo expleat celesti quaten⁹ sit semper dñe spiritu feruens/spe gaudens/tuo noi seruiēs/et perduc eū vel eā ad noue regenerationis lauacrū vt cū fidelibus tuis pmissionū tuaꝝ eterna premia cōsequi mereat. Per d. sequat or. sup masculū tm sine Dñs vobiscū. sed dr Oremus. verte ad feminā.

Deus abrahā/de⁹ ysaac/de⁹ iacob/de⁹ q̄ moysi famulo tuo in mōte synai apparuisti: et filios isrl de tra egipti eduxisti: deputās eis āgelū pietatis tue q̄ custodiret eos die ac nocte. te q̄s dñe vt mittere digneris

sanctū angelū tuū qui similiter custodiat et hūc famu
lū tuū N. et pducat eū ad grāz baptismi tui. Sine pxpz.
Adiuratio sup masculū & femam. Sine Dñs vo. et sine Ore⁹

ERgo maledicte dyabole recognosce sentēciam
tuā/et da honorē deo viuo et vero: da honorē
iesu christo filio eius et spūi sancto: et recede ab hoc fa=
mulo vel ab hac famula dei N. quia istū vel istā sibi de=
us et dñs noster iesus christus ad suam sāctam gratiā
et benedictionē fontēq3 baptismatis dono spiritus san
cti vocare dignatus est: et hoc signū sancte cru ✠ cis.
Hic faciat sacerdos signū crucis cum pollice in fronte
infantis dicendo quod nos fronti eius īponimus: tu
maledicte dyabole nūq3 audeas violare. Per eū qui vē
tur⁹ est iudicare viuos & mortuos & seculū p ignē. Amē
Sequatur or sup masculū tm. sine Oremus. Oratio

DEus imortale presidiū omniū postulantiū/li=
beratio supplicū/pax rogantiū/vita credētiū/
resurrectio mortuoz: te inuoco super hūc famulū tuū
N. qui baptismi tui donū petēs eternā cōsequi gratiā
spirituali regnatione desyderat. accipe eū dñe: et q2 di
gnatus es dicere: petite et accipietis/querite et inuenie
tis/pulsate et apietur vobis: petēti premiū porrige/et
ianuā pāde pulsanti. vt eternā celestis lauacri benedi=
ctionē cōsecutus: promissa tui muneris regna perci=
piat. Qui viuis et regnas cū deo patre in vnitate spi=
ritus sancti deus. per omnia secula seculoz. Amen.
Adiuratio super masculū tantū. sine Orem⁹ hoc mō.

AUdi maledicte sathana adiurat⁹ p nomē eterni
dei & saluatoris nr̄i filij eius cū tua victus inui
dia tremēs gemensq3 discede: nichil tibi sit cōmune cū
seruo dei N. iā celestia cogitāti/renūciaturo tibi ac sclo
tuo: & btē imortalitati victuro. Da igit honorē aduēi=

enti spūi sancto: qui ex sūma celi arce descēdēs pturbatis fraudib⁹ tuis diuino fonte purgatū pect⁹. id est sctificatū deo tēplū et hitaculū pficiat: vt ab oib⁹ penitus noxis pteritoꝝ criminū liberat⁹: hic seru⁹ dei gratias perēni deo referat sp: ⁊ bn̄dicat nomē eius sctm̄ in sclā scloꝝ amē. Exorcismus sup masculū tm̄. sine Orem⁹.

EXorciso te immunde spiritus in nomine dei patris et filij et spūs sancti: vt exeas et recedas ab hoc famulo dei respice N. ipse eni tibi iperat maledicte dānate atq̄ dānande qui pedibus super mare ambulauit: et petro mergenti dexteram porrexit. sequatur adiuratio. Ergo maledicte. vt supra. Hec oratio sequens dicatur super feminā tantū. sine Oremus. Oratio

DEus celi / deus terre / deus angeloꝝ / deus archāgeloꝝ / deus pphetaꝝ / deus aploꝝ / deus martyrum / deus cōfessoꝝ / deus virginū / de⁹ oim bene viuētiū / deus cui oīs ligua cōfitetur et oē genu flectitur celestiū terrestriū et ifernoꝝ. te iuoco dn̄e sup hāc famulam tuā respice N. et pducere eā digneris ad gratiā baptismi tui. sequat adiuratio Ergo maledicte. vt supra Sequēs or͂o dr̄ super feminas tantū. cū Oremus. Or͂o

DEus abrahā / de⁹ ysaac ⁊ de⁹ iacob. de⁹ qui tribus isrl̄ de egyptia seruitute liberasti: et per moysē famulū tuū de custodia mādatoꝝ tuoꝝ in deserto monuisti: et susānā de falso crimie liberasti: te supplex depcor dn̄e. vt liberes et hāc famulā tuā respice N. et pducere eā digner ad grām baptismi tui. sequat adiuratio Ergo male. vts̄. Exorcism⁹ sup femiaꝫ tm̄. sine Ore⁹.

EXorciso te imūde spūs per patrē et filiū et spiritum sanctū. vt exeas et recedas ab hac famula dei respice N. ipse enim tibi imperat maledicte dānate atq̄ dānande: qui ceco nato oculos apuit / et quatri-

duanū lazarū de monumēto suscitauit. Sequatur adiuratio. Ergo maledicte. vt's. Exinde tā sup masculos ꝙ sup feias dicātur orōes sequētes sine Dn̄s vobiscū. et sine Oremus. Hic faciat sacerdos crucē cū pollice in fronte infantis: tenēsqꝫ manū super caput eius dicat.

Eternā ac iustissimā pietatē tuam deprecor domine sancte pater omnipotēs eterne deus: qui es auctor luminis et veritatis: super hunc famulū tuum vel hāc famulā tuā respice N. vt digneris illū vel illam illuminare lumine intelligētie tue mūda eum vel eā et sācti ✠ fica. da ei scientiā verā vt dignus vel digna efficiatur accedere ad grām baptismi tui. teneat firmā spem/cōciliū rectū/doctrinā sanctā vt aptus vel apta sit ad percipiendā gratiā baptismi tui. Per christū dominum nostrum. sine Oremus. Oratio sequatur.

Nec te latet sathana iminere tibi penas/iminere tibi tormenta/iminere tibi diem iudicii/diē supplicii sempiterni/diē qui venturus est velut cliban⁹ ardēs: in quo tibi atqꝫ vniuersis angelis tuis etern⁹ superueniet interitus. Et ideo pro tua nequicia dānate atqꝫ dānande: da honorē deo viuo et vero/da honorē iesu christo filio eius/da honorē spūi sancto paraclito in cuius noīe atqꝫ virtute precipio tibi quicūqꝫ es spūs imunde: vt exeas et recedas ab hoc famulo dei vel ab hac famula dei. respice N. quē vel quā hodie idē deus et dn̄s noster iesus christ⁹ ad suā sanctā gratiā et bn̄dictionē fontēqꝫ baptismatis vocare dignatus est. vt fiat eius templū per aquā regenerationis in remissionem omniū peccatorꝫ suorꝫ in nomine eiusdē dn̄i nr̄i iesu christi. Qui venturus est iudicare viuos et mortuos et seculū per ignē. R. Amē. His dictis dicat sacerdos Dominus vobiscū. Euangeliū Secundū matheum.

IN illo tẽpore: Oblati sunt iesu paruuli: vt manus eius iponeret et oraret. Discipuli aũt eius: increpabãt eos. Jesus autẽ ait illis. Sinite paruulos: et nolite prohibere eos venire ad me. Taliũ est enim regnũ celorũ. Et cum iposuisset eis manũ: abijt inde. Deinde spuat sacerdos in sinistra manu et tangat aures et nares infãtis cũ pollice suo dextero de sputo dicendo ad aurẽ dexterã. Effeta quod est adaperire. Ad nares. In odorẽ suauitatis. Ad aurẽ sinistrã. Tu autẽ effugare dyabole appropinquabit enim iudicium dei. Postea dicat sacerdos cõpatribus et cõmatribus vna cum omnibus circũstantibus vt ipsi dicant adinuicẽ Pater nr̃. et Aue maria. et Credo in deũ. quas etiã ipe sacerd̃ di. cũctis audiẽtib⁹. videlʒ modeste ꝗ̃ distincte sic

PAter noster qui es in celis sãctificetur nomen tuũ. Adueniat regnũ tuum. Fiat voluntas tua sicut in celo et in terra. Panem nostrũ quotidianũ da nobis hodie. Et dimitte nobis debita nostra: sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos a malo. Amen.

AUe maria gratia plena dominus tecum: benedicta tu in mulieribus et benedictus fructus ventris tui iesus. Amen.

CRedo in deũ patrẽ oipotẽtẽ creatorẽ celi et terre. Et in iesũ xp̃m filiũ eius vnicũ dñm nostrũ. Qui cõceptus est de spũ sctõ/natus ex maria virgine. Passus sub põcio pylato. crucifixus mortu⁹ et sepult⁹. Descendit ad inferna. tercia die resurrexit a mortuis. Ascendit ad celos: sedet ad dexteram dei patris omnipotẽtis. Inde venturus iudicare viuos et mortuos. Credo in spiritum sãctũ. Sanctã ecclesiã catholicã: sãctorũ cõione. Remissionẽ pctorũ. Carnis resurrecti-

onem et vitã eternã amen His dictis faciat sacerdos signũ crucis in manu dextera infãtis interrogato ei⁹ noīe ita dicens N. Trado tibi signaculũ dñi nostri iesu christi in manu tua dextera vt te signes et te de aduersa parte repellas: et in fide catholica permaneas et habeas vitam eternã: et viuas in secula seculoꝝ amen Postea dicat sacerdos benedicẽdo infantẽ sic. Benedictio dei patris oīpotẽtis et filij et spũssancti descendat super te et maneat sẽp. ℞. Amẽ Postea introducat cathecuminũ per manũ dexterã in ecclīam: interrogato noīe eius dicens N. Ingredere in templũ dei vt habeas vitam eternã et viuas in secula sclõꝝ amẽ. Quando fuerit fons mũdandus et de pura aqua renouandus quod sepe debet fieri propter aque corruptionem: tunc dicatur sequẽs letania et benedicatur fons modo sequenti. Et nota ꝙ aqua baptismatis non debet trãsmutari ꝑpt honorẽ alicui⁹ potẽtis nisi fuerit corrupta. ¶ Nota ꝙ aqua benedicta fontiũ in vigilia pasche et penthecostes non aspergatur per ecclīam: sed aliqua alia aqua benedicta more solito sicut in alijs dñicis diebus. Memoraliter retinendũ est ꝙ aqua bñdicta circa fontes est aspgenda: sed non aqua fontium vtrum crismate fuerit sanctificata vel non. Quoniã in decretis originalib⁹ sctõꝝ patrũ clemẽtis et paschasij papaꝝ inuenitur ꝙ aqua fontiũ nõ est aqua aspsionis ad baptismatis et purgationis. vnde caueat vnusquisqȝ sacerdos/ne illa aqua tangat nisi quos baptizat: quia non est opus vt baptisati iterũ baptisẽtur. Cesset ergo stulta ꝑsumptionis aspsio. tã in vigilia pasche et pẽthecostes ꝙ̃ in oībus ceteris diebus. quia per ecclesiam romanã cunctis christianis sub pena excõicationis maioris est inhabita. ¶ Sequitur letania hoc mõ

Kyrie eleysõ. Christe eleisõ. Christe audi nos. Pat de celis de⁹ miserere nobis. Fili redẽptor mũdi de⁹: miserere nobis.
Spũs scẽ de⁹: miserere n.
Sctã trĩtas vn⁹ de⁹: mi. n.
Sctã maria: ora p nobis.
Sctã dei genitrix or
Sctã virgo virginũ or
Sancte michael or
Sancte gabriel or
Sancte raphael or
Omnes sancti angeli et archangeli: orate pro nobis.
Omnes sancti beatorũ spirituũ ordĩes: orate p nobis
Scte iohẽs baptista. or
Oẽs scĩ pãtriarche et pphẽ o.
Sancte petre or
Sancte paule or
Sancte andrea or
Sancte iohãnes. or
Sancte iacobe or
Sancte thoma or
Sancte philippe or
Sancte iacobe or
Sancte mathee or
Sancte bartholomee or
Sancte symon or
Sancte thadee or
Sancte mathia or
Sancte barnaba or
Sancte marce or
Sancte luca or
Oẽs scĩ apli et euãge. orat
Omnes sãcti discipuli domini et innocẽtes. orat
Sancte stephane or
Sancte line or
Sancte clete or
Sancte clemens or
Sancte fabiane or
Sancte sebastiane or
Sancte cosma or
Sancte damiane. or
Sancte prime or
Sancte feliciane or
Scte dionysi cũ so. t. or
Scte victor cũ so. t. or
Omẽs scĩ martyres orat
Sancte silvester or
Sancte leo or
Sancte hieronyme or
Sancte augustine or
Sancte ysidore. or
Sancte iuliane or
Sancte gildarde or
Sancte medarde or
Sancte albine or
Sancte eusebi or
Sancte swithine or
Sancte birine or
Oẽs scĩ cõfessores. orate

Omnes sãcti monachi et heremite. Orate p nobis.
Scã maria magdalena o
Scã maria egyptiaca or
Sancta margareta or
Sancta scolastica or
Sancta petronilla or
Sancta genouefa or
Sancta praxedis or
Sancta sotheris or
Sancta prisca or
Sancta tecla or
Sancta affra or
Sancta editha or
Oẽs sctẽ virgines. orte
Oẽs scti. orate pro nobis.

His itaq; cõpletis accedat sacerdos ad fontiũ consecrationẽ que semp dicatur sine cãtu: nisi tñ in vigilia pasche et pẽthe. tũc enĩ cãtata scda letania incipiat sacerdos ad hunc locum et cãtet modesta voce hoc modo.

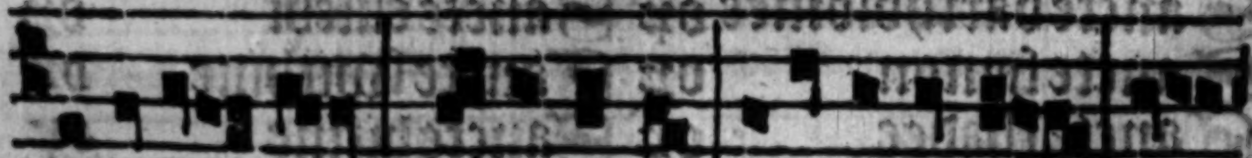

Dominus vobiscum. R. Et cum spiritu tuo. Orem⁹.

Omñps sempiterne deus adesto magne pietatis tue mysteriis/adesto sacramẽtis/et ad recreandos nouos pplõs quos tibi fõs baptismatis parturit: spm̃ adoptionis emitte. vt qđ nr̃e huĩlitatis gerendũ est mysterio: tue virtutis ipleatur effectu. Per dominum nostrum iesum christum filium tuum. Qui tecum viuit et regnat in vnitate eiusdem spiritus sancti deus. Hic mutet vocem more prefationis sic.

Per omnia secula seculor. Amẽ. Dñs vobiscũ.

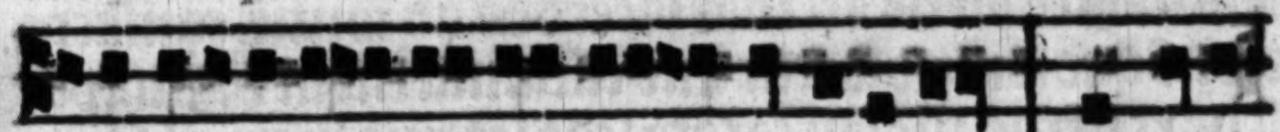
Et cũ spũ tuo. Sursũ corda. Habem⁹ ad dñm. Gratias

agam⁹ dño deo nr̃o. Dignũ et iustũ est. Vere dignũ

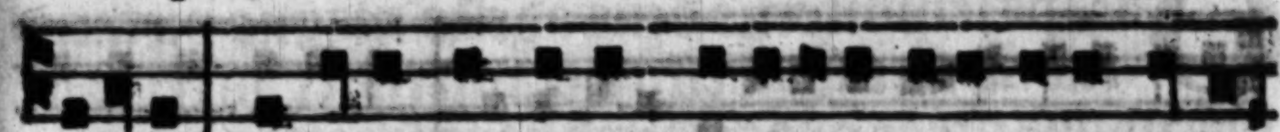
et iustũ est equũ et salutare: nos tibi sẽp et vbiq; gra-

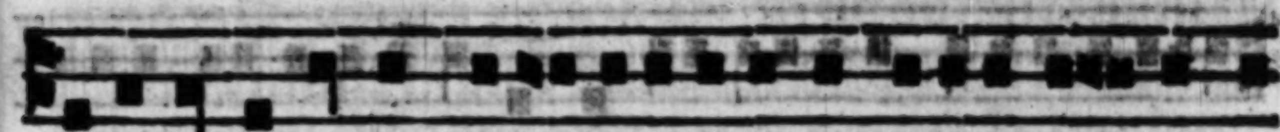
tias agere: dñe sctẽ pat omĩps eterne de⁹. Qui inui-

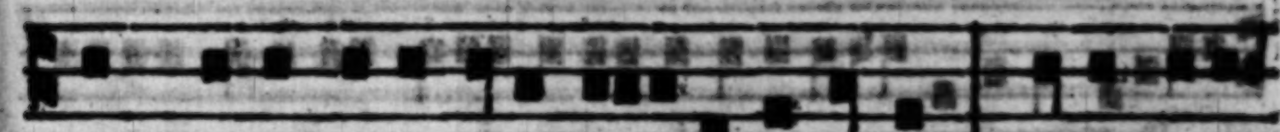
sibili potẽtia sacramẽtoꝝ tuoꝝ mirabiliter opa ris

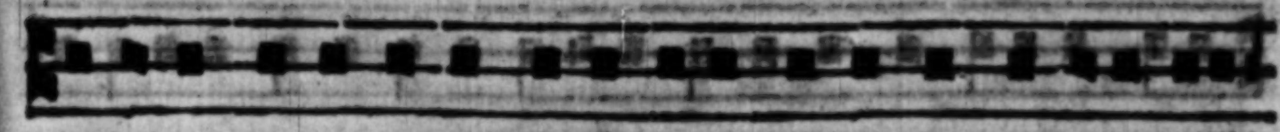
effectũ. Et licet nos tãtis mysterijs exequẽdis simus

indigni: tu tamẽ gratie tue dona nõ deserẽs etiã ad no

stras preces aures tue pietatis inclines. Deus cuius

spiritus super aquas inter ipsa mũdi primordia fere-

batur vt iã tũc virtutẽ sctificationis aquarũ natura

cõciperet. Deus qui nocẽtis mũdi crimina per aquas

abluens regenerationis speciem in ipsa diluuij effu-

sione signasti: vt vnius eiusdẽq; elemẽti mysterio et

finis esset vicijs et origo virtutib⁹. Respice quesum⁹

dñe in faciem ecclesie tue: et multiplica in ea regene-

ratiões tuas q̃ grẽ tue affluẽtꝭ ĩpetu letificas ciuitatẽ

tuã: fontẽq; baptismatis aperis toto orbe terrarꝫ gẽ-

tibus innouãdis vt tue maiestatis ĩperio sumat vni-

Hic diuidat sacerdos aquã manu sua dextra in modum crucis sic.

geniti tui gratiam de spiritu sãcto.

Qui hãc aquã regenerãdis hõibus p̄paratã ar-

chana sui luminis admixtione fecũdet vt sanctifica-

tione concepta ab immaculato diuini fontis vtero

in nouã renata creaturã progenies celestis emergat.

Et quos aut sex⁹ in corpore aut etas discernit in tẽ-

pore omnes in vnã pariat gratia mater infantiam.

Procul ergo hinc iubēte te domine omnis spiritus

immundus abscedat procul tota nequicia dyabolice

fraudis absistat. Nichil hic loci habeat contrarie

virtutis admixtio/nō insidiādo circūuolet/nō latēdo

surrepat/nō inficiēdo corrūpat. Sit hec sctā et inno-

cens creatura libera ab omni īpugnatoris incursu et

totius nequicie purgata discessu Sit fōs viuus/aqua

regenerās/vnda purificās. Ut omnes hoc lauacro

salutifero diluuedi operāte in eis spū sācto pfecte pur-

gationis indulgentiā cōsequātur. Unde bene ✠ di-

dico te creatura aque per deū vi ✠ uū. per deū ve- ✠

rum. per deum san ✠ ctū. per deū qui te in principio

verbo separauit ab arida: cuius spiritus super te fere-

batur: qui te de paradiso manare fecit: et in quattuor

Hic eiiciat sac. aquā de fōte p quattuor ptes cū manu dextera in modum crucis.

fluuibus totā terrā rigare pcepit.

Qui te i deserto amarā suauitate sdita fecit eē potabi-

lem et sitienti populo de petra produxit. Bene ✠ di-

co te per iesũ christũ filiũ eius vnicũ dñm nr̃m qui te

in chana galilee signo admirabili sua potẽtia cõuertit

in vinũ. Qui pedibus sup te ãbulauit et a iohãne in

iordane in te baptisatus est. Qui te vna cũ sãguine

de latere suo produxit et discipulis suis iussit vt credẽ-

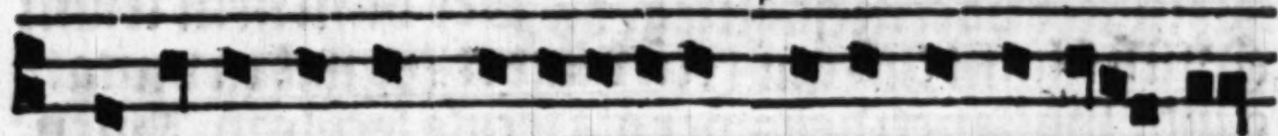

tes baptisarẽtur in te dicẽs. Ite docete oẽs gẽtes ba-

ptisãtes eos in noĩe pa ✠ tris et fi ✠ lij et spi ✠ rit⁹ scti

Hic mutet sacer. vocē quasi legēdo: ⁊ dicat sic. Hec nobis ꝑcepta seruantibus tu deus omīps clemēs adesto: tu benignus aspira. Hic aspiret sacer. ter in fontem in modū crucis: deīn dicat legēdo sic Tu has simplices aquas tuo ore bñdicito: vt ꝓter naturalē emūdationē quā lauādis possūt adhibere corporib⁹/sint etiā purificādis mētibus efficaces. Hic stillet sacerdos de cereo in fontē in modū crucis: et postea dicat more ꝑfatiōis

Descēdat in hāc plenitudinē fontis virtus spūs sctī:

totāq; hui⁹ aque substantiā regenerādi fecūdet effectu.

Hic diuidat sacerdos aquā cū cereo in fonte in modū crucis dicendo. Hic olim pctōꝝ macule deleātur.

Hic tollat sacer. cereū de aqua: et tradat clerico a q̄ ibidē ꝯtra fōtes teneatur donec finiat to. ꝑfat Hic natura ad ymaginem

tui cōdita et ad honorē sui reformata principiis cunctis vetustatis squaloribus emundetur. Vt omnis

homo hoc sacramentum regenerationis ingressus:

in vere innocentie nouam infantiam renascatur.

Hic mutet vocem quasi legēdo. Per dn̄m nr̄m iesum christū filium tuū qui tecū viuit et regnat in vnitate eiusdē sp̄ussancti deus: per oīa secula seculorū. Amen.

Non pcedat vlteri⁹ in hoc offō in vigi. pasche et penthecostes: nisi aliqs esset baptisādus vt postea patebit ¶ Nota q in vigilia pasche et pēthe. cōsecratis fontibus nō infūdetur oleū neqꝫ crisma: nisi assint aliq qui debeāt baptisari: sed lintheamie mūdo cooperiātur: et vsqꝫ ad cōpletū pasche vel pēthecostes reseruētur: vt si forte his diebus aliqs baptisādus aduenerit: fecūdatis tn̄ et sctificatis fōtib⁹ olei et crismatis īfusione baptisetur. Post hec mittat sacerdos oleū sctm̄ cū ipsa billione q̄ est in vase ei⁹ in aquā signū crucis faciens et di. Cōiunctio olei vnctiōis et aque baptismatis. In nomine patris et filij et sp̄ussācti. Amē. Simili mō mittat crisma dicēs. Fecūdetur et sctificetur fōs iste hoc salutifero crismate salutis. In nomie p̄ris. ₰c. Postea mittat simul oleū cū crismate mō supradicto dicens. Cōmixtio crismatis sctificationis ₰ olei vnctionis et aq baptismatis. In noīe p̄ris. ₰c. Tūc portet infās ad fontes ab his qui eū suscepturi sūt ad baptismū: ipsiqꝫ eūdē puerꝫ sup fōtes iter man⁹ tenētib⁹ ₰ ponat sacer. manū dexterā sup eū: et interrogato eius noīe: respōdeant qui eū tenēt. N. Item sacerdos dicat N. Abre-

nuncias sathane? Respondeāt cōpatrini et cōmatrine Abrenūcio. Itē sacerdos Et oībus operibus eius? R. Abrenūcio. Itē sacerdos Et oīb9 pōpis ei9. R Abrenūcio. Postea tāgat sacerdos pect9 infantis et īter scapulas de oleo sctō crucē faciēs cū pollice dicens N ego linio te. sup pect9 oleo salutis. īter scapulas. In xpo iesu dño nro vt habeas vitā eternā et viuas in scla sclorū amē. Deide interrogato noīe ei9 rñdeant N. Itē sacerdos N. Credis in deū patrē oīpotētē creatorē celi et terre Respōdeāt Credo. Itē sacerdos. Credis et ī iesum christum filiū ei9 vnicū dñm nostrū natum et passum Respōdeāt. Credo. Item sacerdos. Credis et ī spiritū sctm sanctā ecclesiā catholicā sctōrū cōmunionē remissionem pctōrū carnis resurrectionē vitā eternā post mortē? Respondeāt Credo. Tunc īterrogat sacerdos N nomē infantis dicēs. qd petis? Respōdeāt. baptismū. Itē sacerdos. Uis baptizari? Respōdeāt Uolo. Deide accipiat sacerdos īfantē p latera in manib9 suis et iterrogato noīe ei9 baptizet eū sub trina īmersiōe tātum sanctā trinitatē inuocādo ita dicēs N. Et ego baptizo te in noīe patris. et mergat eū semel versa facie ad aqlonē in capite vsus orientē. et filij. et iterū mergat semel versa facie ad meridiē. et spūs sctī amē. et mergat tercio recta facie vsus aquā. Tūc patrini accipiētes īfantem de manib9 sacerdotis leuēt eū de fonte. vt aūt surrexerit a fōte: accipiat sacerdos de crismate cū pollice suo dicens. Dominus vobiscum. Oremus. Oratio.

Deus oīps pater dñi nri iesu xpi: qui te regenerauit ex aqua et spū sctō quiqz dedit tibi remissionē oīm pctōrū tuorū. Hic liniat ītātē de ipo crismate cū pollice ī vertice in modū crucis dicēs. Ipse te linit crismate salutis ī eodem filio suo dño nro iesu christo: in

vitã eternã amen. Postea induatur infãs veste crisma li sacerdote interrogãte nomen eius et dicente sic N. Accipe vestem candidã sanctã et imaculatã: quã perferas ante tribunal dñi nostri iesu xpi vt habeas vitã eternã et viuas in secula seculorum amẽ. Licitũ est enim pannũ crisinalẽ secũdo linire crismate et super alium baptizatũ imittere: tamẽ ad cõmunes vsus non debet pannus ille assumi sed ad ecclíam reportari et in vsus ecclie reseruari. Deinde q̃sito noie ponat cereũ arden tem in manu infantis dicẽs N. Accipe lãpadem ardentem et irreprehẽsibilẽ: custodi baptismũ tuũ serua mãdata: vt cũ venerit dñs ad nuptias possis ei occurrere vna cũ sctis in aula celesti vt habeas vitã eternã et viuas in secula sclorum amẽ. Si eps adest stati eũ confir mari oportet. et postea cõicari si etas ei9 id deposcat sa cerdote dicente. Corpus dñi nostri iesu xpi custodiat corpus tuũ et animã tuam in vitam eternam amen. Si infans sit iniũgatur patri et matri vt cõseruẽt pue rũ ab igne et aqua et oibus alijs periculis vsque ad etatẽ septẽ annorum: et si ipi nõ faciãt prini et mrine tenẽtur. Item cõpatribus et cõmatribus iniũgatur vt doceãt infantẽ Pater noster. et Aue maria. et Credo in deũ. vel doceri faciãt. et q crismale deferatur ad ecclíam. et q cõfirmetur q̃ citius eps aduenerit circa partes p septẽ miliaria. Deinde dicat hoc sequẽs euãg. sup infã tem si placuerit. qr scdm doctores maxime valet pro morbo caduco. Dñs vobiscũ. R. Et cum spiritu tuo. Sequẽtia scti euãgelij scdm marcũ. R. Glia tibi dñe.

In illo tpe: Rñdens vnus de turba: dixit ad iesũ. Magister/attuli filium meum ad te habentem spiritum mutũ: qui vbicũque apprehẽderit allidit eum et spumat et stridet dentib9 et arescit. Et dixi discipulis

tuis: vt eijceret illum & nō potuerūt. Qui respōdēs eis: dixit. O generatio icredula quādiu apud vos ero: quādiu vos patiar? Afferte illū ad me. Et attulerunt eū. Et cū vidisset illū: statī spūs cōturbauit eū. Et elisus i terra: volutabatur spumās. Et interrogauit prēm eius. Quātū temporis est ex quo ei hoc accidit? At ille ait. Ab īfantia Et frequenter eū in ignē & in aquas misit: vt eū pderet Sed si qd potes adiuua nos: misertus nri. Iesus autē ait illi. Si potes credere: oīa possibilia sunt credenti. Et cōtinuo exclamans pr pueri cū lachrymis: aiebat. Credo domine: adiuua icredulitatē meā. Et cū vidisset iesus cōcurrentē turbā: cōminatus est spūi imūdo dicēs illi. Surde et mute spiritus ego tibi pcipio exi ab eo et amplius ne itroeas i eū. Et clamās & multū discerpēs eū exijt ab eo. Et factus est sicut mortuus: ita vt multi dicerēt qr mortuus est. Iesus aūt tenēs manū eius eleuauit eum: et surrexit. Et cū introisset i domū: discipuli eius secreto iterrogabāt eū. Quare nos nō potuimus eijcere eum? Et dixit illis. Hoc genus i nullo potest exire: nisi in oratione & ieiunio. Et postea dicatur hoc euangeliū sequens sub forma predicta. videlicet. Secūdum iohēm

IN principio erat verbum & verbū erat apud deū: et deus erat verbum. Hoc erat i principio apud deū. Omnia per ipsum facta sunt: & sine ipso factū est nichil. Quod factum est i ipso vita erat: & vita erat lux hominum. Et lux in tenebris lucet: et tenebre eam nō comprehenderunt. Fuit homo missus a deo: cui nomē erat iohannes. Hic venit in testimoniū vt testimoniū perhiberet de lumine: vt oēs crederēt per illū. Nō erat ille lux: sed vt testimoniū perhiberet de luie. Erat lux vera: que illuminat omnem hoiem veniētem in hunc mundū. In mundo erat: et mundus per ipsū factus est

et mundus eū nō cognouit. In propria venit: et sui eū nō receperūt. Quotquot aūt receperūt eū: dedit eis potestatē filios dei fieri: his q credūt i noie ei⁹. Qui nō ex sanguinibus neq ex volūtate carnis: neq ex volūtate viri: sed ex deo nati sūt. Et verbū caro factū est: et habitauit i nobis. Et vidim⁹ gliam eius gliam quasi vnigeniti a pře. Plenū grē: et veritatis. ¶ Notādū est q qlibz sacerdos parrochialis debet parrochianis suis formā baptizādi i aqua pura naturali et recēti et nō i alio liquore frequēter in diebus dñicis exponere vt si necessitas emergat sciāt paruulos i forma ecclie baptizare. pferēdo formam verbor baptismi in lingua materna distincte et apte et solū vnica voce nullo modo iterādo verba illa rite semel plata vel similia sup eūdē sed sine aliqua additiōe/subtractione/iterruptiōe verbi p verbo positione mutatiōe corruptiōe seu trāspositiōe: sic dicēdo I cristine the. N. in the name of te fadir and of the sone and of the holigoust amē. Uel i ligua latina sic. Ego baptizo te. N. in noie pris et filij et spūssancti amen. Aquā sup paruulū spargendo vel i aquā mergēdo ter vel saltē semel. ¶ Et si puer fuerit baptisatus scdm illā formā: caueat sibi vnusqsq ne iterū eūdē baptizet: sed si huiusmodi paruuli conualescant deferantur ad ecclesiam: et dicantur super eos exorcismi et cathecismi cū vnctionibus et omnibus alijs supradictis preter imersionem aque et formam baptismi que omno sunt omittēda: videlicet quid petis et ab hinc vsq ad illum locū quo sacerdos debeat paruulum crismate linire. Et ideo si laicus baptisauerit puer antequ deferat ad eccliam interroget sacerdos diligenter qd dixerit et quid fecerit et si inuerit laicum discrete et debito modo baptizasse: et formam verborum baptismi vt supra in suo ydio-

mate integre protulisse: approbet factū et nō rebaptiset eum. Si vero dubitet rationabiliter sacerdos vtrū infans ad baptisandū sibi oblat⁹ prius in forma debita fuerit baptizatus vel nō: debet oīa perficere cū eo sicut cū alio quē cōstat sibi nō baptisatū. preter quod verba sacramentalia essentialia proferre debeat sub cōditione hoc modo dicēdo. N. Si baptizatus es ego nō rebaptizo te: sed si nondū baptisatus es: ego baptiso te in nomine patris et filij et spūssancti. Amē. sub aspsione vel immersione vt supra. Et est obseruādū tam de baptismate ꝙ de confirmatione: ꝙ quādocunqꝫ dubitatur sine dubitatione conferantur quia non dicitur iteratū quod nescitur fuisse collatum: ꝛ ideo sub forma pdicta baptisentur īfantes expositi de quorū baptismo probabiliter dubitatur: siue inueniantur cū sale vel sine sale.

¶ Notandum est etiam ꝙ si infans sit ī periculo mortis tūc primo introducat ad fontē et postea baptisetur incipiendo ad hunc locū. Quid petis Et si post baptismū vixerit: habeat totum residuū seruitiū supradictū.

¶ Hoc aūt in quolibet sacramēto obseruetur ꝙ quādocunqꝫ periculū videtur imminere: semꝑ incipiat ad substātiā illi⁹ sacramēti: ꝛ postea residuū ꝯpleat si poterit.

¶ Non licet aliquem baptisare in aula/camera vel in aliquo loco priuato: sed dūtaxat ī ecclesijs ī qb⁹ sūt fontes ad hoc specialiter ordinati: nisi fuerit fili⁹ regis vel principis: aut talis necessitas emerserit propter quam ad ecclīam accessus absqꝫ periculo haberi non potest.

¶ Presbiter aūt si poterit semper habeat fōtē lapideū integrum et honestum ad baptisādum. Si autem nequiuerit: habeat vas cōueniēs ad baptismū quod alijs vsibus nullatenus deputetur: nec extra ecclīam deportetur. ¶ Solennis baptismus celebrari solet ī sabbato

sancto pasche & i vigilia pẽthecostes et ideo pueri nati infra octo dies ante pascha vel infra octo dies ante pẽthecostẽ debẽt reseruari ad baptizandũ in sabbato sctõ pasche & in vigilia pẽthecostes: si cõmode & sine piculo valeant reseruari. Ita q tpe medio iter natiuitatẽ puerorum & hui9 baptismi pfectũ recipiãt cathecismũ solaq diebus predictis baptismi cõsecratis fõtib9 sit imersio faciẽda. ¶ Alij aũt qui alijs anni tẽporib9 nati extiterint incõtinẽti cũ nati fuerint ppter mortale periculũ qd sepe pueris iminet improuisũ baptizẽtur. ¶ Uerũtamẽ in sabbato sancto pasche & i vigilia pẽthecostes pacta cõsecratione fontiũ nõ infundet oleum neq crisma: nec vlterius in officio baptismi procedat nisi forte aliquis assit baptizand9. sed lintheamine mũdo cooperiantur: & vsq ad cõplet. pasche & pẽthecostes reseruẽtur vt si forte his dieb9 aliqs baptizãdus aduenerit: fecundatis et sanctificatis fõtib9 olei et crismatis ifusione baptizet. ¶ Et nota q de aqua sctificata in fonte baptismali in sabbõ sctõ pasche & i vigilia pentheco. nũq debet ppl's aspgi post aque crismationẽ. nec añ. ¶ Non licet laico vel mulieri aliquẽ baptizare nisi i articulo necessitatis ¶ Si vero vir et mulier adessent vbi imineret necessitatis articul9 baptisãdi puerũ & nõ esset ali9 minister ad hoc magis ydoneus presens: vir baptiset & nõ mulier: nisi forte mulier bene sciret verba sacramẽtalia et nõ vir: vel aliud ipedimentũ subesset. ¶ Similiter pater vel mater nõ debet pprium filiũ de sacro fõte leuare nec baptizare: nisi in extreme necessitatis articulo. tũc eni bene possũt sine piudicio copule cõiugalis ipm baptizare nisi fuerit aliqs alius presens q hoc facere sciret et vellet. ¶ Preterea vir et vxor nõ debent simul leuare puerũ alteri9 de sacro fõte. ¶ Nulli religiosi debẽt ad

mitti i patrinos: qđ de monialib⁹ obseruādū est. Dicit
aūt q mulieres q̄ suscipiūt pueros i baptismo: cōstituū
tur eorum fideiussores apud deū: ꝛ ideo freq̄nter debēt
eos admonere cum adulti fuerint seu discipline capa=
ces: vt castitatem custodiāt/iusticiā diligāt/charitatē
teneant: et ante oīa orationem dñicalē et salutationē
angelicam simbolum fidei et signaculo sctē crucis se si
gnare eos docere teneantur. ¶ Unde non debēt recipi
in patrinos nec admittant: nisi q̄ sciūt pdicta. qr pñni
debent istruere filios suos spirituales i fide que facere
non possunt nisi ipsimet in fide prius instruerentur.
¶ Si baptisandus non poterit loq̄ vel qr paruul⁹ vel
qr mutus/vel qr egrotās aut aliūde īpotēs: tūc debēnt
patrini pro eo respondere ad oēs interrogationes i ba
ptismo. Si aūt loqui poterit: tūc pro seipso respōdeat
ad singulas interrogationes nisi ad interrogationes
sui nominis tantum ad quas semper patrini sui respō
deant pro eo. ¶ Qui suscipiūt pueros de sacro fōte nō
debent eos tenere coram epyscopo i cōfirmatione: nisi
cogente necessitate. Nō plures q̄ vnus vir et vna mu
lier debēt accedere ad suscipiendū paruulum de sacro
fonte: vnde plures ad hoc simul accedētes peccāt facie
do cōtra phibitionē canonis nisi alia fuerit cōsuetudo
approbata. tamē vltra tres amplius ad hoc nullaten⁹
recipiantur. Monendi sunt etiā laici q̄ paruuli q̄ sūt cō
firmati tercia die post confirmationē deportentur ad
ecclīam: ꝛ frōtes eoꝝ p man⁹ sacerdotis pp crismatis re
uerētiā i baptisterio abluāt: ꝛ ligature eoꝝ tūc igne cō
burant. Itē null⁹ debet admitti ad sacramētū corporꝫ
et sāguinis xpi iesu extra mortꝫ articulū nisi fuerit ꝯfir
mat⁹ vel a receptiōe sacramēti cōfirmatiōis fuerit ra
tionabilit īpedit⁹. ¶ Nō debet sacerdo. prochial' eē sine

crismate. sed debet quilibet sacerdos parrochialis a suo episcopo nõ ab alio i ppria psona sua vel p aliũ sacerdotem dyaconũ vel subdyaconũ crisma petere singulis annis ante pascha. ¶ Sacerdos q de veteri crismate vngit baptizatũ nisi i articulo necessitatꝫ deponẽdꝰ est: et ideo debet oi die cene dñi nouũ crisma ab epo conficiet vetus remoueri et cõcremari. Item tã sacrũ oleũ ꝙ crisma sub fideli custodia claue adhibita debent obseruari ne ad illa possit manus temeraria extẽdi ad aliqua nefaria exercenda. Nota ꝙ tpe interdicti generalis licite possũt cõferri baptismꝰ ⁊ cõfirmatio tã adultꝭ ꝙ paruulis sed nondũ pulsatis cãpanis neqꝫ alta voce.
¶ Ordo ad purificãdũ mulierẽ post partũ ãte hostiũ ecclie: pmo sacerdõ ⁊ ministri eiꝰ dicãt psal. sequẽtes ps. Leuaui oculos. Beati oẽs. Gloria patri. Sicut erat Sequat Kyri el. Christe el. Kyri el. Pater nr. Et ne nos. Sed libera. Dñe saluã fac ancillã tuã. Deus meꝰ sperãtem in te. Esto ei dñe turrꝭ fortitudinis. A facie inimici. Dñe exaudi orõnẽ meã. Et clamor meꝰ ad te veniat. Dominꝰ vobiscũ. Et cũ spiritu tuo. Oremꝰ
Deus qui hanc famulã tuã de pariendi periculo liberasti / et eam in seruitio tuo deuotam esse fecisti: cõcede vt tpali cursu fideliter pacto sub alis misericordie tue vitã perpetuã ⁊ quietã cõsequat. Per xpm ⁊c. Tunc aspergat mulier aqua bñdicta deinde inducat eam sacerdos per manum dextram in ecclesiam dicẽs. Ingredere in templũ dei vt habeas vitã eternã et viuas in secula seculorum. Amen. Nota ꝙ mulieres post plem emissam quandocunqꝫ ecclesiam intrare voluerint acture gratias purificari possunt: ⁊ nulla pinde peccati mole grauantur: nec ecclesiarũ aditus estꝰ eis denegandus: ne pena illis cõuerti videat in culpam. Si tamen

ex veneratione voluerit aliq̄ diu abstinere: deuotione eorum nō credimus improbādā de purificatione post ptū. c. vno. ¶ Ordo ad faciendū sponsalia. In primis statuātur vir et mulier ante hostiū eccl'ie corā sacerdote & populo vir a dextris mulieris et mulier sinistris viri. Et sciendū est q̄ licet oī t̄pe possit cōtrahi spōsalia: & etiā matrimoniū quod fit priuati solo cōsensu: tamē traditio vxorum et nuptiarū solēnitas certis tēporibus fieri prohibentur. videlicet ab aduentu dñi vsq̄ ad octauas epiphanie & a septuagesima vsq̄ ad octa. pasche et a dñica ante ascensionē dñi vsq̄ ad octa. penthecostes In octaua die tamē epyphanie licite possūt nuptie celebrari: q2 nō inuenitur p̄hibitū. Quis in octabis pasche hoc facere non liceat. Similiter ī dñica proxima post festum penthecostes licite celebrantur nuptie q2 dies penthe. octauum diem non habet. Tūc interroget sacerdos banna dicēs in lingua materna sub hac forma. Ecce conuenimus hic fratres corā deo et angelis et omnibus sanctis ei9 in facie eccl'ie ad cōiungendū duo corpora: scilicet hui9 viri & hui9 mulieris. Hic respiciat sacerdos personas suas vt amodo sint vna caro & due aie in fide & in lege dei ad promerendā simul vitam eternam quicq̄d ante hoc fecerit. Admoneo igit vos oēs: vt si quis est ex vobis qui aliquid dicere sciat quare isti adolescentes legitime cōtrahere nō possunt: modo cōfiteatur. Eadem admonitio fiat ad virum et ad mulierem vt si q̄d ab illis occulte actū fuerit vel si q̄d deuouerit vel alio modo de se nouerit quare legitime cōtrahere nō poterit: tūc cōfiteatur. Si vero aliq̄s īpedimentū aliq̄d p̄ponere voluerit & ad hoc p̄bandū cautionē prestiterit: differātur spōsalia quousq̄ rei vitas cognoscat Si vero null9 īpedimētū p̄ponere voluerit: īterroget

sacerd. dotē mulieris videlicet arras spōsales. & dicunt arre anuli vel pecunia vel alie res dande spōse p spōsū que datio subarratio dr: p̄cipue tñ quādo fit p anuli dationē: et tunc vulgariter despōsatio vocat. Nō fidabit sacerdos nec cōsentiet ad fidationē iter virū & mulierē ante terciū edictū bānoꝝ. Debet enī sacerdos bāna in facie ecclie infra missaꝝ solēnia cū maior populi affuerit multitudo per tres dies solennes & disiūctos itrrogare ita vt iter vnūquēqꝫ diē solēnē cadat ad minꝰ vna dies ferialis. Debet etiam sacerdos terminū p̄figere cōpetentē infra quē qui voluerit et valuerit legitimū opponat ipedimētū. et si cōtrahētes diuersaꝝ sint parrochiaꝝ tūc in vtraqꝫ ecclia parrochiaꝝ illaꝝ sūt bāna interrogāda. Si aūt vniꝰ & eiusdē sit parrochie: tūc tm̄ in ecclia illiꝰ parrochie bāna iterrogent. Sacerdos ꝟo qui cōtractibꝰ matrimonialibꝰ aū trinā solēnē iterrogationē bānoꝝ vt p̄dictū est p̄sūpserit iteresse: penā suspēsionis ab officio p triēniū icurrit. Similit sacerd. parrochial q̄ mtrimonia clādestina i prochia sua p̄hibere cōtēpserit: ab officio p triēniū debet suspēdi: & grauiꝰ est puniēdꝰ si culpe qualitas id reqrat. Prohibent aūt clādestina mtrimonia duplici rōne. videlz ne sub spe mtrimonij cōmittat fornicatio: & ne mtrimonialit coniūcti iniuste separent. Sepe enī i mtrimonio occulto alt cōiugū mutat p̄positū & dimittit reliquū platiōibꝰ destitutū & sine remedio restitutiōis. et iō p̄hibeāt sacerdotes freqnt prochianos suos ne dēt sibi fidē mutuo: nisi corā publicis & honestis p̄sonis ad hoc cōstitutis. Quisqs etiā sacerd. seu sclaris seu regularis extiterit q solēnizationē mtrimonij extra ecclesiam prochialē vl capellā hn̄tē curā prochie sibi cōpetēti ab ātiquo absqꝫ diocesani loci lr̄itia sp̄ali celebrare p̄sūpserit aut celebratiōi iteresse: ipo fcto

per annū integrū ab officio est suspēsus. Postea dicat
sacerd. ad virū cūctis audiētibus in līgua mr̄na sic N.
Uis habere hanc mulierē in sponsā: et eam diligere
honorare/tenere et custodire sanā et īfirmā sicut spō-
sus debet spōsā: et oēs alias propter eā dimittere et il-
li soli adherere q̄diu vita vtriusq; vestrum durauerit:
Rn̄deat vir. Uolo. Item dicat sacerdos ad mulierem
hoc modo N. Uis habere hunc virū in spōsum et ei
obedire/seruire/et eum diligere/honorare ac custodi-
re/sanū et infirmū sicut sponsa debet sponsū: et oīnes
alios propter eū dimittere et illi soli adherere: q̄diu
vita vtriusq; vestrū durauerit: Rn̄deat mulier. Uolo
Deinde detur femia a patre suo vel ab amicis ei9: que
si puella sit discoopertā habeat manū. si vidua tectam.
quā vir recipiat in dei fide et sua seruandā sicut vouit
corā sacerdote: et teneat eā per manū dexterā in ma-
nu sua dextera: et sic vir det fidē mulieri per verba de
p̄nti ita dicēs docēte sacerd. I N. take the N. to my
wedded wif to haue ād to holde fro this day forward
for bettere for wers for richere for pouerer i sykenesse
ād i hele tyl dethus depte ȝyf holy chirche it wol ordey
ne ād ther to y plight te my trouthe. manū retrahēdo
deīn dicat mulier docēte sacer. I N. take the N. to my
wedded housebōde to haue and to holde fro this day
forwarde for bettere for wors: for riche for pouerer: i
sykenesse and in hele: to be bonere and buxū in bedde
and atte borde tyl dethus departe ȝyf holy chirche it
wol ordeyne ād ther to y pligh te my trouthe. manū
retrahēdo. deīde ponat vir aurū/argētū/et anulū sup
scutū vel librū: et q̄rat sacer. si anulus antea fuerit bn̄-
dictus vel nō: si dicatur q̄ nō: tūc bn̄dicat sacer. anulū
hoc mō cum Dn̄s vobiscū. et cum Oremus. Oratio.

CReator et cõseruator hũani generis dator gratie spũalis: largitor eterne salutis tu dñe mitte bñdictionẽ tuã sup hũc anulũ. respice vt q̃ illũ gestauerit sit armata virtute celestis defensionis: et proficiat illi ad eternã salutẽ. Per christũ. Oremus. Oratio.

BEne ✠ dic dñe hunc anulũ: respice quẽ nos in tuo sancto noĩe bñdicimꝰ: vt quecũq; eũ portauerit in tua pace cõsistat: et in tua volũtate ꝑmaneat/ et in tuo amore viuat et crescat: et multiplicetur in lõgitudinẽ dierũ. Per dominũ nostrũ. ¶ Tũc aspergatur aqua bñdicta super anulum. Si autem fuerit anulus ille benedictus. tunc stati postq̃ vir posuerit anulum super librum: accipiens sacerdos anulũ tradat ipsum viro: quem vir accipiat manu sua dextra cũ tribꝰ principalibus ꝫ digitis a manu sua sinistra: tenens dexteram sponse docẽte sacerdote dicat. With this ryng. I. the wedde and this gold and siluer. I. the zeue. and with my body. I. te worschipe. and with al my worldliche catel. I. the endowe. et tũc ꝑferat spõsus anulum pollici spõse dicẽs. In nomine patris. deĩde scđo digito dicẽs. et filii. Deinde tercio digito dicẽs. et spiritus sancti. Deĩn quarto digito dicẽs. amen. ibiq; dimittat anulũ. quia in medio est quedam vena procedens vsq; ad cor: et in sonoritate argẽti designat interna dilectio que semꝑ inter eos debet esse recẽs. Deinde iclinatis eorum capitibꝰ dicat sacerdos benedictionẽ super eos. Benedicti ✠ sitis a dñо qui fecit mũdũ ex nichilo amẽ. Postea dicat iste psalmꝰ sequẽs hoc modo.

MAnda deus virtutem tuam cõfirma deus hoc quod operatus es in nobis a tẽplo tuo ĩ hierusalem tibi offerent reges munera. Increpa feras arũdinis cõgregatio taurorum in vaccis populorum: vt

excludāt eos qui ꝓbati sūt argēto. Glia pa. Sicut e.
Kyrie eleysō. Xp̄e eleysō. Kyrie el. Pater nr̄. Et ne n.
Sed libera. Bn̄dicamus patrē et filiū cū sctō spiritu:
Laudemus et superexaltemus eū in sclā. Laudem' do
minū quē laudāt angeli. Quē cherubin et seraphin sā
ctus sanctus sanctus proclamāt. Dn̄e exaudi oratio
nem meā. Et clamor. Dn̄s vobiscum. Oremus.
DEus abrahā/deus isaac/deus iacob sit vobiscū:
et ipse vos cōiungat/ipleatq; bn̄dictionē suā in
vobis. Qui viuit et regnat cū deo patre in vnitate spi
ritussācti deus. Per oīa sclā sclōꝝ. Alia oꝛ. cū Orem'.
BEne ✠ dicat vos de' pr̄/custodiat vos ies' xp̄s/
illuiet vos spūsscts̄/ostēdatq; dn̄s faciē suā in
vobis ꝗ misereat vr̄i/cōuertat dn̄s vultū suū ad vos ꝗ
det vobis pacē/ipleatq; vos oī bn̄dictiōe spūali in re-
missionē oīm pctōꝝ vestroꝝ: vt habeatis vitā eternā:
et viuatis in secula seculoꝝ. Amen. ¶ Hic intrēt eccle
siam vsq; ad gradum altaris: et sacerdos in eundo cū
suis ministris dicat hunc psalmum sequentem.
BEati oēs q̄ timēt dn̄m: q̄ ābulāt ī vijs ei'. Labo
res manuū tuaꝝ q2 māducabis: btūs es et bene
tibi erit. Vxor tua sicut vitis abūdās: in laterib' dom'
tue. Filij tui sicut nouelle oliuaꝝ: in circuitu mense
tue. Ecce sic bn̄dicet homo: q̄ timet dn̄m. Bn̄dicat te
dn̄s ex syō: vt videas bona hierl̄m oībus dieb' vite tue.
Et videas filios filioꝝ tuoꝝ: pacē super isrl̄. Glia p.
Sicut erat. sine nota. cū Kyrie eleyson. Xp̄e eleyson
Kyrie eleyson. Tūc prostratis sponso et sponsa ante
gradū altaris: roget sacerdos circūstantes orare p eis
dicendo Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera. Saluum
fac seruum tuum et ancillam tuam. Deus meus spe-
rantes in te. Mitte eis dn̄e auxilium de sancto. Et de

syō tuere eos. Esto eis dñe turris fortitudinis. A facie inimici. Dñe exaudi orōem meā. Et clamor meus ad te veniat. Dñs vobiscū. Et cum spū tuo. Oremus. Or.

Benedicat vos dñs ex syō vt videatis q̄ bona sūt hierlm oībus dieb⁹ vite vestre: et videatis filios filiorum vestrorum et pacē super israel. Per x. Oremus. Or.

Deus abrahā/deus ysaac/deus iacob: bene ✠ dic adolescētes istos: et semina semē vite eterne i mētibus eorum. vt quidq̄d pro vtilitate sua didicerint: hoc facere cupiāt. Per iesum xp̄m filiū tuū recuperatorē hoīm. Qui tecū viuit et regnat. &c. Oremus. Or.

Respice dñe de celis: et bn̄ ✠ dic cōuētionē istā ⁊ sicut misisti sctm̄ angelū tuū raphaelē ad thobiam ⁊ sarā filiā raguelis: ita digneris dñe mittere bn̄di ✠ ctionē tuā sup istos adolescētes: vt in tua volūtate pmaneāt/⁊ in tua securitate psistāt/⁊ in amore tuo viuāt et senescāt: vt digni atq₃ pacifici fiāt: et multiplicētur in lōgitudinē dierū. Per xp̄m do. n. Oremus. Or.

Respice dñe propicius super hūc famulū tuum respice et super hanc famulā tuam. respice vt i noīe tuo bn̄ ✠ dictionē celestē accipiāt: et filios filiorum suorum et filiarum suarum vsq₃ in terciā et quartā pgeniē icolumes videāt: et in tua volūtate pseuerēt/et in futuro ad celestia regna perueniāt. Per xp̄m. Oremus. Or.
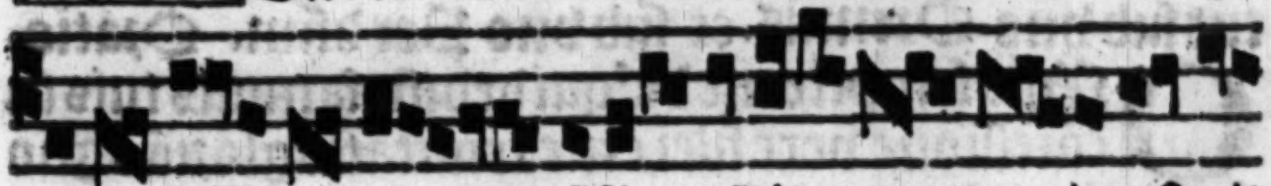
Omnipotēs sempiterne deus qui primos parentes nr̄os adā et euā sua virtute creauit et in sua sctificatione copulauit. ip̄e corda et corpora vestra sāctificet et bn̄dicat: atq₃ in societate et amore vere dilectionis cōiūgat. Per xp̄m. Deīde bn̄d. eos di. Orem⁹.

Benedicat vos deus omp̄s oī bn̄dictione celesti: efficiatq₃ vos dignos in cōspectu suo: superabūdet in vobis diuitias gratie sue: et erudiat vos in ver-

bo veritatis: vt ei corpore pariter & mente cōplacere valeatis. p do. Finitis or. & introductis illis i psbiteriū: scz inter chorū et altare ex parte ecclie australi et statuta muliere a dextris viri. videlz iter ipm & altare icipiat officiū.

Enedi cta sit san cta trinitas at q̄

indi uisa v ni tas cōfi tebi mur e i q2 fecit
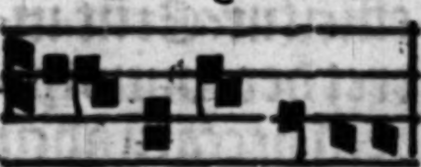

no bi scū miseri cordiam su am.

In tēpore paschali finiatur hoc modo.

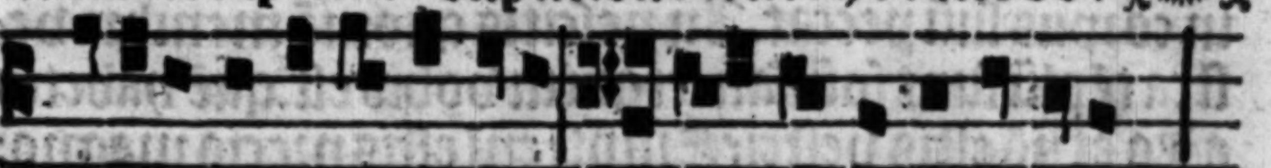

Allelu ya alle luya. ps. Būdicamus patrē et filium

cum sācto spiritu.

Nō dicat vlteri9. Kyriel. cū suis v. dicatur. Ad hanc missam seruetur modus et ordo per omnia sicut in duplicibus festis hoc modo.

Gloria in excelsis deo. Gloria in excelsis deo.

Loria in excelsis deo.

Et in terra pax hominibus bone voluntatis. Laudamus te. Benedicimus te. Adoramus te.

Glorificamus te. Gratias agim⁹ tibi propter magnā gloriam tuā. Dñe deus rex celestis deus pater om̄ps. Dñe fili vnigenite iesu christe. Dñe deus agn⁹ dei filius patris. Qui tollis pctā mūdi miserere nobis. Qui tollis pctā mūdi: suscipe depcationē nostrā. Qui sedes ad dexterā patris miserere nobis. Qm̄ tu solus sanct⁹. Tu solus dñs. Tu solus altissimus iesu christe. Cū sctō spū in glīa dei patris. Amē. Iste due orōes sequētes dicantur sub vno Oremus. et sub vno Per dñm. Oratio.

Omnipotens sempiterne de⁹ qui dedisti famulis tuis in cōfessione vere fidei eterne trinitatis gloriā agnoscere: et in potētia maiestatis adorare vnitatē: qs. vt eiusdē fidei firmitate ab oib⁹ sp muniamur aduersis. Al'or.

Exaudi nos om̄ps et misericors deus: vt quod nostro ministratur officio: tua benedictione potius impleatur. Per dominū nostrum iesum christum filium tuum. Qui tecum viuit. Ad corinthios. i. vi.

Fratres. Nescitis quoniā corpora vestra membra sunt christi: Tollens ergo mēbra christi/faciam mēbra meretricis: Absit. An nescitis quoniam qui adheret meretrici. vnū corpus efficitur: Erūt inquit duo in carne vna. Qui aūt adheret deo: vnus spiritus est. Fugite fornicationē. Omne enī peccatū qđcūqȝ fecerit homo: extra corpus est. Qui aūt fornicatur: in corpus suū peccat. An nescitis quoniā membra vestra tēplū sunt spūssancti qui in vobis est. quē habetis a deo et nō estis vestri: Empti enī estis precio magno: honorificate et portate deū: in corpore vestro. Grad.
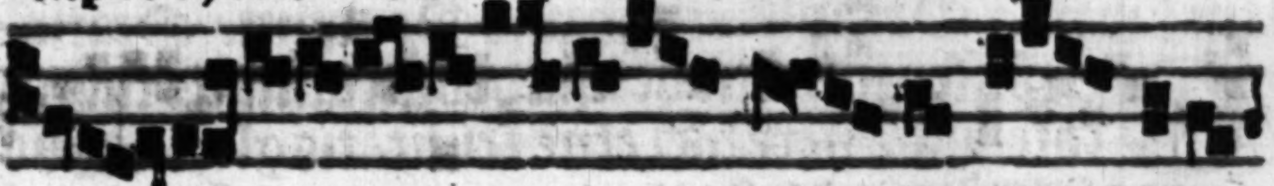

Enedictus es domine

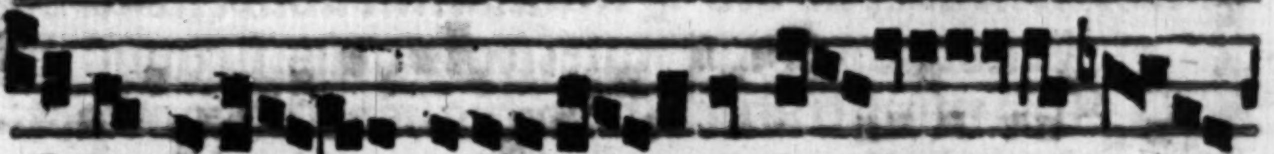
qui intueris abys sos et sedes
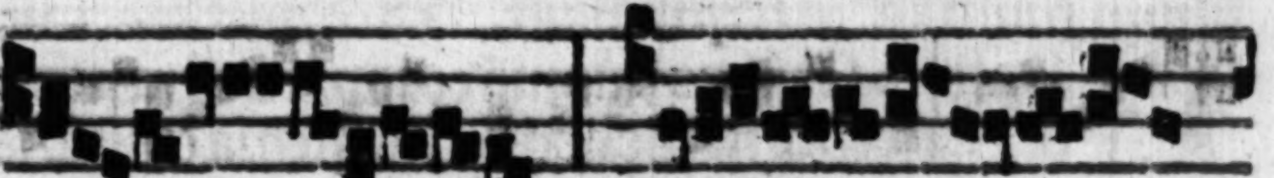

super cheru bin ℣. Bñdicite

de um celi quia

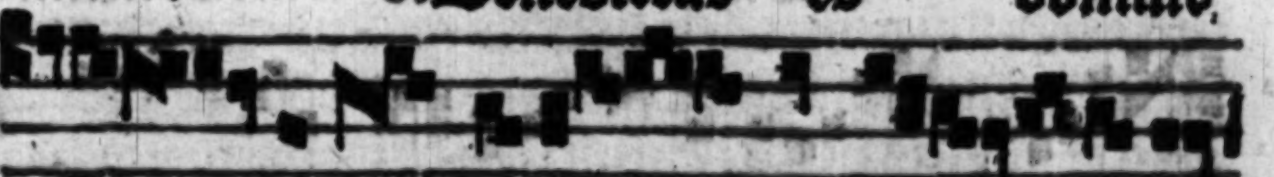
fecit nobiscum misericordiam su am

Nō repet. gr. i mis. spō. Alleluya.

℣. Benedictus es domine

de us patrum nostrorum et laudabilis in

se cula.

In tpe pasc. erit scdz all'a vnu ex istis sequetibus. Al le luy ya.

℣. Nonne cor nostrũ ardẽs erat in nobis de iesu dũ loquere= tur nobis in vi a.

Alle luya.

℣. Surgens iesus dominus no ster ste tit in me dio discipulo=

rum suorum dixit pax vobis.

Alle luya.

V. Surre xit do-

minus et occur rẽs mulie-

ribus a it aue

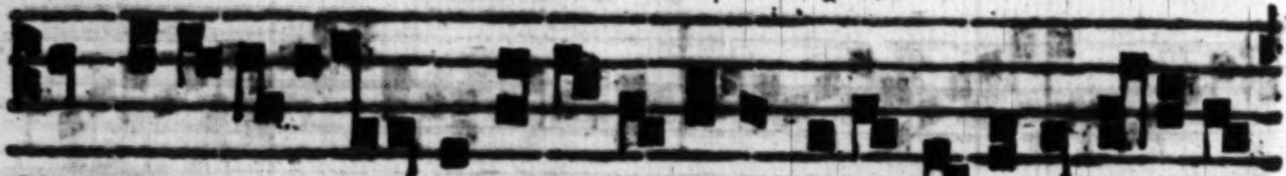
te tunc accesse rũt et tenue-

rũt pedes eius

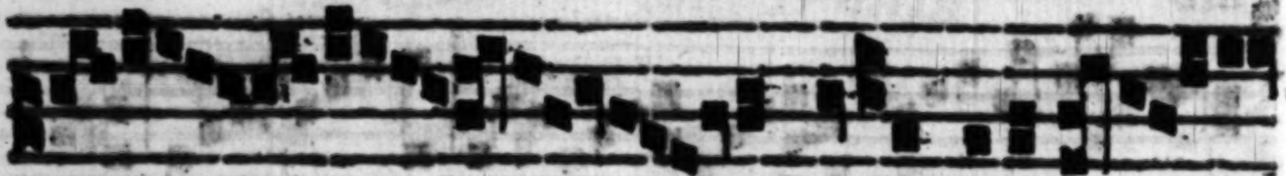
gis

Allelu ya. ℣.

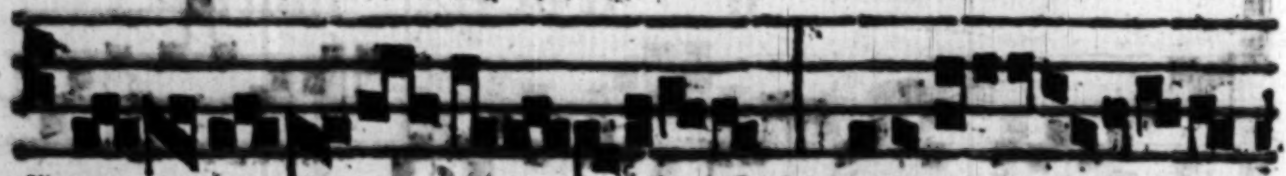
In die resurrectionis mee dicit dominus
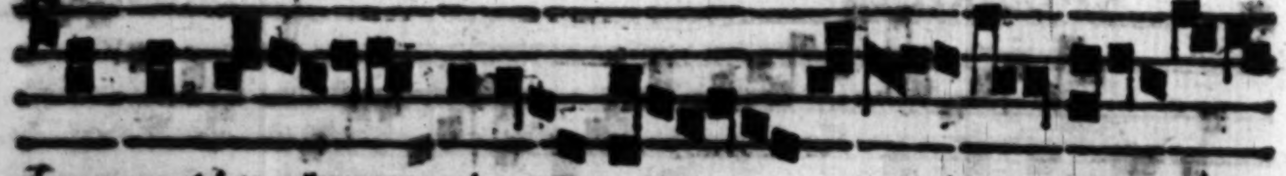

pre ce dã vos in galile am

Allelu-

ya. ℣. Dicite

in genti bus quia do minus regna-

uit a li gno.

Alle luya.

℣. Christus re-

sur gens ex mor tuis iam

non moritur mors

il li vl tra non do-

minabitur. Sequentia.

Alma chorus domini nunc pangat nomina

summi. Messias sother emmanuel sabaoth adonay

Est unigenitus via vita manus homousion. Prin

cipium primogenitus sapiẽtia virtus. Alpha caput finisqꝫ simul vocitatur et est oo. Fons et origo boni paraclitus ac mediator. Agnus ouis vitulus serpens aries leo vermis. Os verbum splendor sol gloria lux et ymago. Panis flos vitis mons ianua petra lapisqꝫ. Angelus et spõsus pastorqꝫ propheta sacerdos. Athanatos kyros theon panton cratorr et ysus. Saluificet nos. Sit cui secla

Per omnia dōxa.

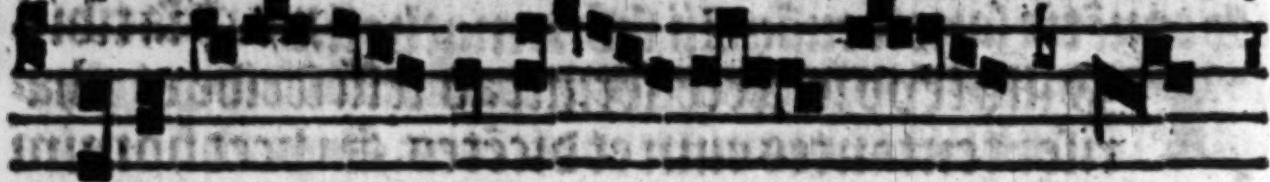
Sequētia sancti euāgelii scdm matheū .xix. Glā tibi dñe

In illo tēpoꝛe: Accesserunt ad iesū scribe et pharisei: tentantes eum et dicētes. Si licet homini dimittere vxoꝛē quacūq̄ ex causa: Qui respondēs ait illis. Non legistis quia qui fecit ab initio masculū et feminam fecit eos: Et dixit eis. Propter hoc dimittet homo patrem et matrē et adherebit vxoꝛi sue: et erūt duo in carne vna. Itaq̄ iam non sunt duo: sed vna caro. Quod ergo deus coniunxit: homo non separet.

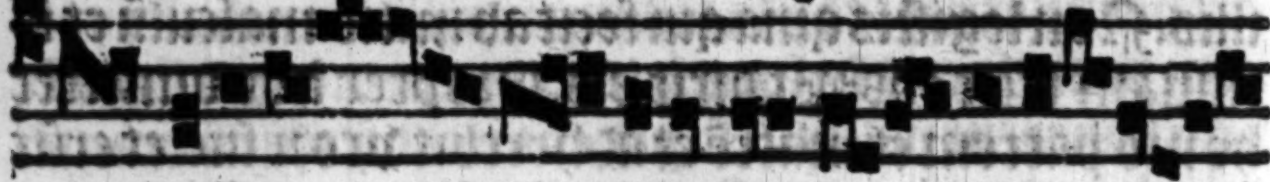
Credo in vnum deum.

Patrem omnipotentē. Factoꝛem celi et terre. Uisibilium omniū et inuisibiliū. Et in vnum dominū iesum chꝛistū filium dei vnigenitū. Et ex patre natum ante omnia secula. Deū de deo lumen de lumine deū verum de deo vero. Genitū non factum cōsubstantialem patri per quem oīa facta sunt. Qui pꝛopter nos homines et pꝛopter nostrā salutem descēdit de celis. Et incarnatus est de spiritu sancto ex maria virgine: et homo factus est. Crucifixus etiam pꝛo nobis sub pōcio pylato passus et sepult' est. Et resurrexit tercia die scdm scripturas. Et ascēdit in celū sedet ad dexterā patris. Et iterū vēturus est cū gloꝛia iudicare viuos et moꝛtuos. Cuius regni nō erit finis. Et in spiritum sctm dñm et viuificantē. Qui ex patre filioq̄ pꝛocedit Qui cū patre et filio simul adoꝛatur et cōglorificatur.

Qui locutus est per prophetas. Et vnā sanctā catholicam et apostolicā ecclesiam. Cōfiteor vnum baptisma in remissionē peccatorū. Et expecto resurrectionē mortuorū. Et vitam venturi seculi. Amē. Offertoꝛ

Benedi ctus sit de us pa ter

vnige ni tusq; de i fi li-

us san ctus quo q; spiri tus

quia fe cit nobi scū mise ricoꝛdi am

su am. Tpe pasc. Alle luya.

¶ Nota q̄ odoꝛ thuris benedicti nunq̄ datur in eccliā sponso et sponse. Inde est q̄ oblato thure bn̄dicto sup altare si descēdat thuribul' ad clericos vel ad laicos: aliud thus est apponendum et hōibus est offerēdum. Sec.

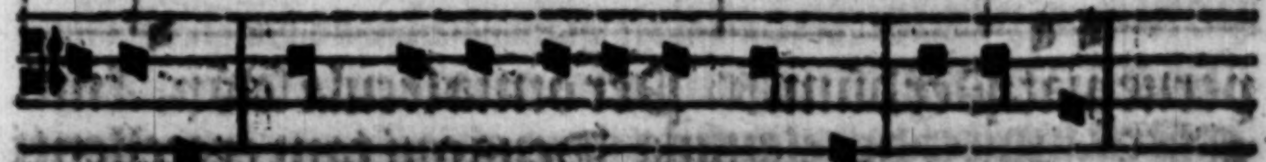
Sanctifica quesumus domine deus noster trinitas sancta per tui sancti nominis inuocationē huius oblationis hostiam: et cooperante spiritusancto per eam nosmetipsos tibi perfice munus eternū.

Adesto domine supplicatio- Et absecrationibus nostris et hanc oblationem quam tibi offerimus pro famulis tuis quos ad statum maturitatis et ad diem nuptiarum perducere dignatus es/ placatus ac benignus assume. Per dominū nostrum. Prefatio. Qui cum unigenito. post Sāctus prosternant se sponsus et sponsa in oratione ad gradum altaris extenso super eos pallio quod teneāt quattuor clerici per quattuor cornua in superpelliciis nisi alter eorum prius fuerit desponsatus et benedictus: quia tūc non habeatur pallium super eos nec dicatur sacramentalis benedictio. vt postea patebit. Deinde dicto Per omnia secula seculorum. amen. post Pater noster. anteꝗ̄ dicitur Pax domini sit semper vobiscum. facta fractione eucharistie more solito: dimissaq; hostia in tribus fractionibus super patenam dicat sacerdos conuersus ad illos orōes seq̄ntes sub tono lectionis: illis interim genuflectētibus sub pallio sacerd. sic dicēte

Dominus vobiscum. Oremus. Oratio.

Propiciare dn̄e supplicatiōib⁹ nr̄is: et institutis tuis quib⁹ ꝓpaginē hūani generis ordinasti benignus assiste. vt qđ te auctore cōiungitur te auxiliante

seruetur. Per christū dominū nostrū. Oremus. Oro.

Deus qui potestate virtutiꝭ tue de nichilo cuncta fecisti: q̄ dispositiꝭ vniuersitatis exordiis hoī ad ymaginē dei facto. ideo īseparabile mulierꝭ adiutoriū

cōdidisti: vt feminee corpori de virili carne dares principium docens quod ex vno placuisset institui: nunquam liceret disiungi. Hic incipit benedictio sacramentalis.

Deus qui tam excellenti mysterio coniugalem copulam consecrasti: vt christi et ecclesie sacramentum presignares in federe nuptiarum. Hic finit benedictio sacramentalis

Deus per quem mulier iungitur viro et societas principaliter ordinata ea benedictione ✠ donatur que sola nec per originalis peccati penam nec per diluuii est ablata sententiam respice Respice propicius super hanc famulam tuam que maritali iungenda est consortio: tua que se expetit protectione muniri. Sit in ea iugum dilectionis et pacis: fidelis et casta nubat in christo: imitatrixque sanctarum permaneat feminarum. Sit amabilis vt rachel viro/sapiens vt rebecca/longeua et fidelis vt sarra Nichil in ea ex actibus suis ille auctor preuaricationis vsurpet: nexa fidei mandatisque permaneat vni thoro iuncta contactus illicitos fugiat/muniatque infirmitatem suam robore discipline. Sit verecundia grauis/pudore venerabilis/doctrinis celestibus erudita. Sit fecunda in sobole/sit probata et innocens et ad optatam perueniat senectutem/et videat filios filiorum suorum vsque in terciam et quartam progeniem: et ad beatorum requiem atque celestia regna

perueniat. Per dominum &c. Per omnia secula seculorum. Amen.

Notandum quod hec clausula Deus qui tam excellenti mysterio. vsque Deus per quem mulier iungitur viro. non dicatur in secundis nuptiis vir et aut mulier ad bigamiam transiens non debet iterum a sacerdote benedici: quia cum alia vice benedicti sunt: eorum benedictio non debet

iterari: quia caro bñdicta trahit ad se carnē nō bñdictā Notandū est aūt q inhibitū est per cpm extra de secū dis nuptijs: ne bñdictio detur in secūdis nuptijs. quod etiam testatur beatus ambrosius qui ait. **Prime nuptie a dño sunt cōstitute. Secunde vero permisse. Prime nuptie sub omni benedictione celebrantur. Secūde vero carent omni benedictione.** sed quia plures benedictiones sunt in nuptijs celebrandis. scilicet in introitu ecclesie et super pallium et post missam et super thorum in sero.Quere que benedictio sit iteranda in secundis nuptijs et q̄ nō. Sciendū est q in hac oratiōe que sic incipit **Deus qui ptāte.** &c. tres sūt bñdictiōes ibidē que idē habēt principiū: scilz **Deus.** media aūt est omittēda. scilicet ista **Deus qui tam excellēti.** vsq **Deus per quē mulier.** quia in ista benedictione agitur de vnitate christi et ecclie: que figuratur in primo matrimonio nō autē in secūdo. vñ aplūs ad corinthios ait **Erūt sīqt duo ī carne vna.** et hoc notatur extra de bigamis capo. **Debitū. et sit vir vnius vxoris.** et hoc pro primo matrimonio: sed qui adheret pluribus dissoluit vnitatem vel fedus vnitatis: et ideo illa benedictio que agit de vnitate. scz **Deus qui tam excellēti myste.** et cetera. non dr in secundis nuptijs: et hoc est verum tam in viro bigamo q̄ in muliere vidua: quia caro benedicta trahit ad se carnē non bñdictā: sed omnes alie benedictiones siue orationes debent dici indifferēter secundū curiam romanā/ et secundū hostiensē et thomam alquinum et morandum doctorem. Et questio ista discussa erat et determiata in sacro palatio dñi pape et translata in angliam per magistrū Johannem haysted. anno dñi M.ccc.xxi. et causa discussionis erat quia multitudo sacerdotum tunc temporis ad sedem

apostolicam conuolarunt causa obtinende absolutio
nis beneficium pro benedictionibus in secundis nu-
ptijs indiscrete collatis. Ideo super hoc statuitur con
stitutio noua Johānis pape xxii. que sic incipit.

Concertationi ātique finē imponere cupiētes
ꝑsiti declaramus edicto: ꝙ licet vir vel mulier
ad bigamiā vel ad secundas nuptias transierint: bñdi
ci non debēt cum fuerint alias benedicti: ꝙ si forsan al
ter eoꝝ vel ambo essent ad secundas nuptias trāseun-
tes ⁊ in primis nuptijs bñdicti nō fuerint: dāda est eis
bñdictio in secūdis nuptijs. Sane volētes antiquū ri
gorē tēperare: cōcedimus ꝙ pbr̄ qui secūdas nuptias
bñdixerit sciēter ad sedē aplicam ex hoc venire minime
teneatur: sed a pena suspēsionis hoc casu a iure īdicta:
per suos possīt dyocesanos absolui. Si qui vero iuxta
opinionē quorūdā hacten⁹ ex hoc se non reputātes su-
spēsos ordines quoslibet seu queuis bñficia receperit:
dyocesani eoꝝ a pena suspēsionis ꝓdicta ipos absolue
re ac sup executiōe ordinū et retētione bñficioꝝ hmōi
cū eis valeāt licite dispēsare. Hic queri pōt quare scđe
nuptie nō bñdicātur. Ad hoc dico ꝙ scđm matrimo-
niū ꝙuis sit sic ꝯsyderatū sit ꝑfectū sacramentū: tamē
in ordīe ad primū sacramētū ꝯsyderatū: aliq̄d habet de
defectu sacramēti. q2 nō habet plenā significationē cū
nō sit vna caro sicut est i mr̄imonio xpi et ecclie ⁊ rōne
hui⁹ defect⁹ bñdictio a scđis nuptijs subtrahit. Sz hoc
est intelligēdū qñ scđe nuptie sunt scđe ex parte viri et
ex parte mulieris tm̄ prime. Si eni virgo cōtrahat cū
illo q̄ habuit aliā vxorē: nichilomin⁹ nuptie bñdicunt.
saluatur ⁊ aliquo mō significatio etiā in ordine ad pri-
mas nuptias: q2 eps et si vnā ecclesiam habeat spōsā: hz
tñ plures ꝑsonas despōsatas in vna ecclia: sed aia non

potest esse spōsā alterius q̄ xp̄i. q2 cū demone fornicat nec est mr̄imoniū spūale et ꝑpter hoc quando mulier scdo nubit: nuptie nō bn̄dicūtur ꝑpter defectū sacramenti. ¶ Post hec vertat se sacerdos ad altare et dicat Pax dn̄i. et Agnus dei. Tūc amoto pallio surgāt ābo sponsus et sponsa et accipiat sponsus pacē a sacerdote et ferat sponse osculans eam et neminē alium nec ipse nec ipsa: sed statim dyaconus vel clericus a presbytero pacem accipiens ferat aliis sicut solitum est. Cōio.

Enedicimus de um ce li et corā omnibus viuentibus confitebimur e i qui a fe cit nobi scum mise ricordiam su am.

Tp̄e pasch. Alleluya al le luya.

Proficiat nobis ad salutē corporis Postcōio. et anime domine deus huius sacramēti susceptio: et sempiterna sancte trinitatis eiusdemqꝫ indiuidue vnitatis confessio. Alia postcommunio.

Quesumus oīpotens deus instituta prouidētie tue pio amore comitare: vt quos legitima societate cōnectis: lōgeua pace custodias. Per dominū.

Post missam bn̄dicatur panis et vinū vel aliquod potabile in vasculo et gustent in nomine domini sacerdote dicente Dominus vobiscum. Oremus. Oratio.

Bene ✠ dic dn̄e panē istum et hunc potū et hoc vasculū sicut bn̄dixisti quinq; panes in deserto et sex ydrias in chana galilee: vt sint sani ⁊ sobrii atq; immaculati omnes gustantes ex eis saluator mūdi. Qui viuis et regnas cū deo p̄re in vnitate sp̄ussancti deus. Per omnia secula seculorum. Amen.

Nocte vero sequēte cum sponsus et sponsa ad lectum peruenerit: accedat sacerd. et bn̄dicat thalamū dicens Dn̄s vobiscum. Et cum spiritu tuo. Orem⁹. Oratio.

Bene ✠ dic dn̄e thalamū istū ⁊ oēs habitātes in eo: vt in tua pace cōsistāt et in tua volūtate permaneāt/et in amore tuo viuāt et senescāt et multiplicētur in longitudinē dierum. Per dominū nostrum.

Item bn̄dictio sup lectū cū Dn̄s vobi. et Orem⁹. Or.

Bene ✠ dic dn̄e hoc cubiculū. respice qui nō dormis neq; dormitas/qui custodis israel custodi famulos tu s in hoc lecto quiescētes ab oīb⁹ fātasmaticis demonū illusionib⁹. custodi eos vigilātes vt in p̄ceptis tuis meditētur dormiētes ⁊ te p sopore sētiāt vt hic ⁊ vbiq; defēsionis tue muniātur auxilio. Per dn̄m

Deīde fiat bn̄dictio sup eos i lecto tm̄ cū Orem⁹. Bn̄d.

Bene ✠ dicat deus corpora vestra ⁊ aīas vr̄as et det super vos bn̄dictionē sicut bn̄dixit abrahā ysaac et iacob amen. Alia benedictio cum Oremus.

Manus dn̄i sit sup vos mittatq; angelū suū sctm̄ qui custodiat vos oībus diebus vite vr̄e. amē.

Alia bn̄dictio cū Oremus.

Bene ✠ dicat vos pater et filius et spiritussāctus qui trinus est in numero ⁊ vnus est in numine amē. His pactis aspgat

eos aqua bñdicta: et sic descẽdat et dimittat eos i pace.
¶ Ordo ad seruitiũ peregrinoꝝ faciendũ. Imprimis cõfiteãtur peregrini de oĩbus peccatis suis: deĩde dicãtur sup eos corã altari pstratos. psalmi et pces sequentes: et post vnũquẽq3 psalmũ dicitur Glia pri. ps. Ad te dñe leua. et ps. Miserere. require in vigilia mortuorũ. Psalm⁹.
Qui habitat in adiutorio altissimi: in protectione dei celi ꝯmorabit. Dicet dño susceptor meus es tu: et refugiũ meũ deus meus spabo in eũ. Qm ipse liberauit me de laqueo venãtiũ: et a verbo aspero. Scapulis suis obũbrabit tibi: et sub pẽnis eius spabis Scuto circũdabit te veritas eius: nõ timebis a timore nocturno. A sagitta volãte in die a negocio pambulãte in tenebris: ab incursu et demonio meridiano. Cadent a latere tuo mille ꝫ decẽ milia a dextris tuis: ad te aũt nõ appropinquabit. Uerũtamẽ oculis tuis cõsyderabis: et retributionẽ peccatoꝝ videbis. Quoniã tu es dñe spes mea: altissimũ posuisti refugiũ tuũ Non accedet ad te malũ: et flagellũ nõ appropinquabit tabernaculo tuo Qm angelis suis mãdauit de te: vt custodiãt te in oĩbus vijs tuis. In manibus portabunt te: ne forte offendas ad lapidẽ tuũ. Super aspidem et basiliscũ ambulabis: et cõculcabis leonẽ ꝫ draconẽ. Qm in me sperauit liberabo eũ: protegã eum qm cognouit nomẽ meũ. Clamauit ad me et ego exaudiã eum cũ ipso sum in tribulatione: eripiã eum et glificabo eũ. Lõgitudine dierũ replebo eũ: et ostẽdã illi salutare meũ. Glia pri. Kyriel. Xpe el. Kyriel. Pater nr̃. Et ne nos. Sed libera. Ego dixi dñe miserere mei. Sana animam meam quia peccaui tibi. Uias suas dñs demonstret tibi. Et semitas suas doceat te. Gressus tuos dñs dirigat secundũ eloquiũ.

tuũ: vt nõ dñentur tibi oẽs iniusticie. Utinã dirigantur vie tue. Ad custodiẽdas iustificationes dñi. Perficiat dñs gressus tuos in semitis suis Ut nõ moueãtur vestigia tua. Bñdictus dñs de⁹ die quotidie ꝓsperũ iter faciat tibi. Deus salutariũ tuoꝝ. Angelus dñi bonus comitetur tecum Et bene disponat itinera tua et actus tuos: et iterũ cũ gaudio reuertaris ad ꝓpria. Bti imaculati in via. Qui ãbulãt in lege dñi. Nichil ꝓficiat inimicus tibi. Et filius iniquitatis nõ apponat nocere tibi. Exurge dñe adiuua nos. Et libera nos ꝓpter nomẽ tuũ. Dñe deus virtutũ conuerte nos. Et ostẽde faciẽ tuã et salui erim⁹ Dñe exaudi orõem meam. Et clamoꝛ. Dñs vobiscũ. Et cũ spũ tuo. Oremus

ADesto dñe supplicationib⁹ nr̃is: et viã famuli tui N. in salutis tue ꝓsperitate dispone: vt inter oẽs vie ⁊ vite huius varietates: tuo sẽper protegatur auxilio. Per xp̃m dñm nostrũ. Oremus. Oratio.

DEus qui ad vitã ducis et cõfidẽtes ĩ te paterna ꝓtectiõe custodis: q̃s vt huic p̃nti famulo tuo N. a nobis egrediẽti ãgelicũ tribuas comitatũ: vt auxilio tuo ꝓtectus nulli⁹ mali cõcutiat formidine / nullo cõprimat aduersitatis languore nullis irruẽtis inimici molestetur isidijs: sed spacijs necessarij itineris ꝓprio gressu peractis ꝓprijsq; locis restitut⁹ recipiat sospes ac debitas exoluat tuo noĩ grãs. Per ⁊c. Ore⁹. oro

DEus qui diligẽtib⁹ te miam tuã sẽper ĩpẽdis: et a seruiẽtib⁹ tibi in nulla es regione lõginquus dirige viã huius famuli tui N in voluntate tua: vt te protectore te duce per iusticie semitas sine offensione gradiatur. Per dominũ nr̃m. Hic surgãt peregrini a prostratione: et benedicat sacerdos peras suas et baculos suos dicens Dominus vobiscũ. et Oremus. Or.

Domine iesu christe qui ineffabili tua miseratione ac pr̄is iussione spūsq́ꝫ sctī cooperatione de celo descendere voluisti. ouē q́ꝫ perditā dyabolica seductione voluisti querere. atq́ꝫ ꝓprijs humeris ad celestis patrie gregē referre: quiq́ꝫ ꝑcepisti filijs matris ecclesie orādo petere/ viuēdo querere/ ac pulsādo perseuerare vt citius inuenire valeāt salutaris p̄mia vite: te humiliter īploramus. quaten⁹ sctificādo bn̄ ✠ dicere digneris hanc perā et hunc baculū: vt quicūq́ꝫ eā in tui nomīs amore ad instar humilis armature lateri suo applicare atq́ꝫ collo suo suspēdere/ siue in manibus suis gestare: sicq́ꝫ peregrinādo suffragia sctōꝝ humili comitāte deuotione studuerint querere: dextere tue ꝓtecti munimine ꝑuenire mereātur ad gaudia mansionis eterne. p te saluatorꝫ mūdi. Qui cū pa. ⁊c. Hic aspgat aquā bn̄d. sup peras ⁊ baculos ⁊ ponat singlis pegris perā ad collū d̄

In noīe dn̄i nr̄i iesu christi accipe hāc perā habitū peregrinatiōis tue: vt bene castigat⁹ et saluat⁹ peruenire merearis ad limina sctōꝝ quo ꝑgere cupis: et pacto itinere tuo ad nos reuertaris incolumis. p c. d̄. ⁊c. Deinde tradat singulis eoꝝ baculum ita dicens.

Accipe hunc baculū sustētationis itineris ac laboris peregrinationis tue: vt deuincere valeas oēs cateruas inimici et peruenire securus ad limina sanctoꝝ quo pergere cupis: et pacto obedientie cursu ad nos reuertaris cū gaudio. Per do. Si vero aliq̄ ipsorū ꝓfecturi sint hirlm: tūc habeāt ipsi vestes cū cruce signata: et bn̄dicātur cruces hoc mō. cū Dn̄s vo. Or.

Deus inuicte potentie pietatis immense Deus atq́ꝫ peregrinantiū totius consolationis auxilium: qui famulis tuis victricia arma tribuis: q̄s nunc. vt has cruces deuote humilitatis bn̄ ✠ dicere digneris:

vt venerāde crucis vexillū cuius in eis est designata figura sit inuictissimū robur seruoꝝ tuoꝝ cōtra antiqui hostis nequissima tentamēta: sit in via defēsio/sit in domo protectio/sit vbiqꝫ p̄sidiū. Per do. Hic aspgatur aqua bn̄dicta super cruces: et detur singulis pegrinis sic pfecturis vestis cū cruce signata dicente sacerdote

ACcipe vestimentū cruce domini nostri saluatoris signatū: vt per illud salus bn̄dictio et virtus prospere proficiscēdi ad sepulchrū ipsius tibi comitetur. Qui cum deo patre et spū̄sancto viuit et regnat deus. Per. His finitis: dicatur missa pro iter agētibus.

Ad missam officium hoc modo incipitur. Introit⁹

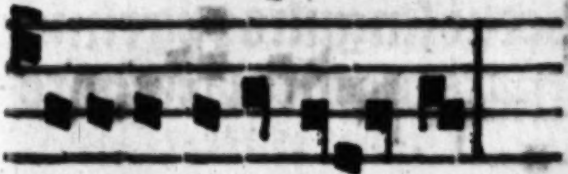

Esto michi in de um prote ctorē et in locum refugi j vt saluū me faci as quoniā firmamētum meum et refugium meū es tu et propter nomen tuum dux mi chi e ris et enutri es me.

Tempore pascali. Alle lu ya alle lu ya. Ps.

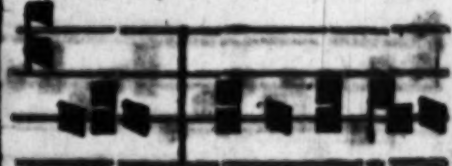
In te dñe speraui nõ cõfũdar in eternũ: in iusticia tua

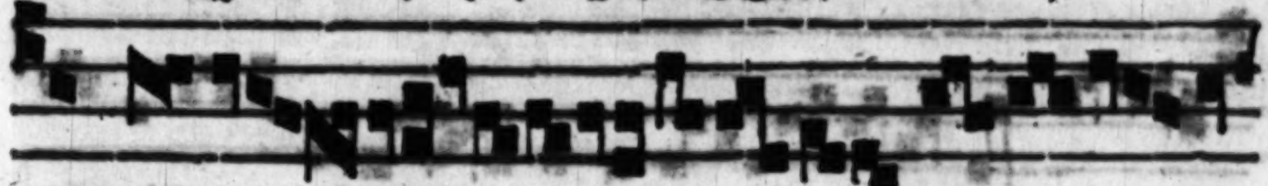
libera me ⁊ eripe me. or. Adesto dñe supplicationibus nostris: et viam famuli tui N in salutis tue prosperitate dispone. vt inter omnes vie et vite huius varietates: tuo semp protegatur auxilio. Per dominũ. Lctõ lib. Genesis.

In diebus illis: Locut' est abrahã dicẽs. Dñs de' celi q̃ tulit me de domo pr̃is mei/et de terra natiuitatis mee; qui locut' est michi et iurauit dicẽs. Semini tuo dabo trã hãc: ipse mittet ãgelũ suũ corã te. gr.

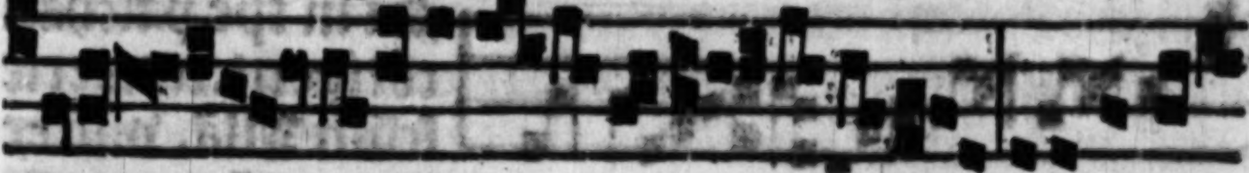
Esto michi in de-

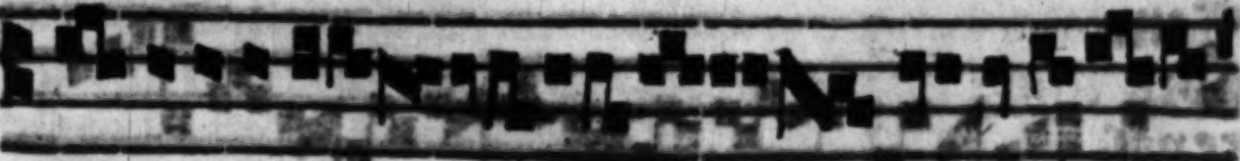
um prote cto rem et in lo cũ

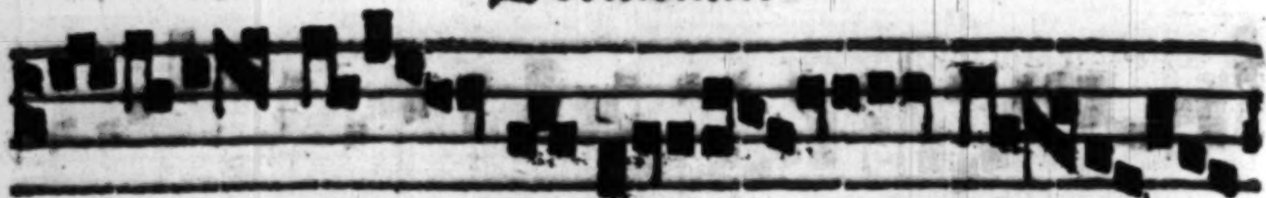
re fu gi i vt saluum me
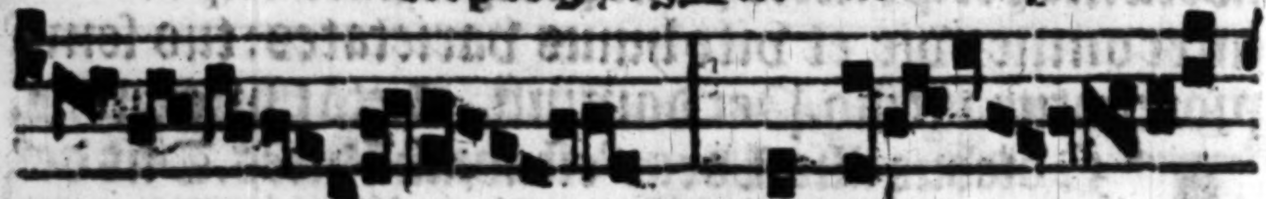

fa cias. v. Deus in te

speraui domine nõ cõfun-
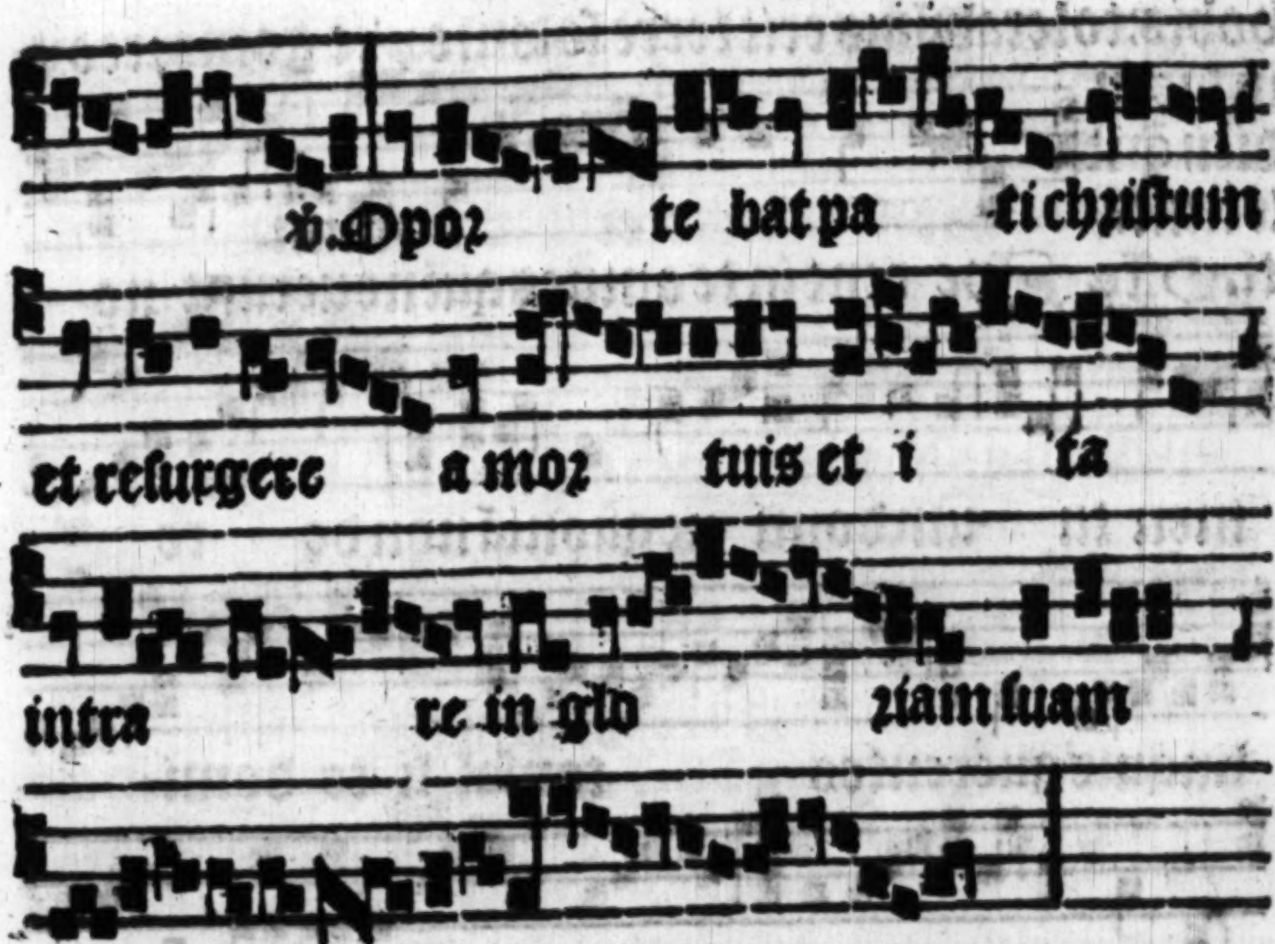

Si in tp̄e paschali cōtigerit. tunc erit scdm Allā. vnū ex sequentibus.

vel Alleluya. Surrexit altissimus. vel Allā. Christus mortuus est. vt in graduali. Euāge. Secūdū matheū.

In illo tpe: Di. ie. di. s. Eūtes pdicate dicētes: qr appropiquabit regnū celorum. Infirmos curate/ mortuos suscitate/leprosos mūdate/demones eiicite: gratis accepistis/gratis date. Nolite possidere aurū/ neqz argētū: in zonis vris. Nō perā/nō calciamēta: neqz duas tunicas hēatis/neqz virgā. Dign⁹ est operarius mercede sua. In quācūqz aūt ciuitatē aut castellū itraueritis: iterrogate q̇s in ea dign⁹ sit. Et ibi manete: donec exeatis. Intrātes autē domū: salutate eam dicētes. Pax huic domui. Et si q̇dē illa dom⁹ fuerit digna: ueniat pax vra sup eā. Si aūt nō fuerit domus digna: pax vra sup vos reuertet. Et q̇cūqz nō recepit vos nec audierit sermōes vros: exeūtes de domo vel de ciuitate/ excutite puluerē de pedibus vestris sup eā. Amen dico

vobis: tolerabilius erit terre sodomorum et gomorreorum in die iudicij quam illi ciuitati. Offer. Sperent in te omnes qui nouerunt nomen tuum domine quoniam non derelinquis querentes te psallite domino qui habitat in syon quoniam non est oblitus orationem pauperum. Tpe pasc. Alleluya.

Hic offerant peregrini. Secr.

Propiciare quesumus domine supplicationibus nostris et has oblationes quas tibi offerimus pro famulis tuis benignus assume: vt viam illorum precedente gratia tua dirigas: et subsequente comitari digneris: vt de actu atque incolumitate eorum secundum misericordie tue presidia gaudeamus. Per dominum nostrum.

Communio. Tu mandasti mandata tua custodi-

ri nimis vtinã dirigãtur vie mee ad custodi-

en das iusti fi ca tio nes tuas: tpe pasc. Alle-

luya alle luya.

SUmpta q̃s dñe. Postcõ celestis mysterii sacramẽta ad pſperitatẽ itineris famuli tui pficiãt: et eũ ad salutaria cũcta pducãt. Per do. Post missã dicat sacerd. has orões sequẽtes sup peregrinos corã altari pſtratos: siue pfecturi sint hierusalẽ siue ad sãctũ iacobũ siue ad aliam peregrinationẽ. cũ Dñs vo: et cũ Oremus. or

DEus īfinite mīe et maiestatꝭ imẽse quẽ nec spacia locoꝝ nec iterualla tẽpoꝝ ab his quos tueris abiũgũt: respice adesto famulis tuis et pſta: vt in te vbiqꝫ cõfidẽtibꝰ: et per oẽm quã ituri sũt viã dux eis et comes esse dignare: nichil illis aduersitatis noceat. nichil difficultatis obsistat. cũcta eis sint salubria/ cuncta sint pſpera. vt sub ope mīe tue q̃cq̃d iuste petierit desyderio celeri et pſpero cõsequãt effectu. p. Oremꝰ.

OMps deus qui est via veritas et vita iter tuum in bñplacito suo disponat: angelũ suum raphaelem in hac peregrinatione tui custodẽ adhibeat: qui ad loca desyderata cum pace eundo te perducat: et cũ salute iterum te ad nos redeundo reducat. Sit interuẽtrix tui btã dei genitrix maria cũ vniuersis angelis et archangelis patriarchis quoqꝫ et pphetis: sint intercessores tui sãcti apli petrus et paulus cũ ceteris aplis

martyribus/cōfessoribus atq3 virginibus. obtineāt q3 tibi sancti quo℞ queris vestigia cum oībus sanctis iusta desyderia et prosperitatē remissionē q3 omniū delictorum ac vitam eternam. Per dominū nostrum. Deinde cōmunicētur. et ita recedant in nomine dñi.

¶ Bñdictio ensis noui militis fiat hoc modo iterum genuflectēte ipo milite corā altari. Primo dicat sacerdos sine nota. Domin⁹ vobiscū. et Oremus. Oratio.

DEus cuncto℞ in te sperantiū protector: adesto supplicationib⁹ nr̄is: et cōcede huic famulo tuo qui sincero corde gladio se primo nititur pcingere militari. vt in oībus galea tue virtutis sit protectus: et sicut dauid et iudith cōtra gētis sue hostis fortitudinis potentiā victoriā tribuisti: ita tuo auxilio munit⁹ contra hostiū suo℞ seuiciā victor vbiq3 existat: et ad sancte ecclie tutelā proficiat. Per xp̄m Alia or℞. cum Orem⁹

DEus qui trinos gradus hostiū post lapsū ade in toto orbe terra℞ cōstituisti quo plebs tua fidelis immunis ab omī ipetu nequicie secura et quieta permaneret. adesto supplicationibus nostris et hūc ensē quē inuocatione tui sctissimi nois bñdicimus: bñ ✠ dicere dignare vt famulus tuus cui eū te largiētē cōcedimus ac accingimus sic eo vtatur. Hic succingat sacer. militē cū ense. quaten⁹ et hostes ecclie insidiātes reprimat: et seipm ab omni inimico tua protectione potēter defēdat. Per christū. Deinde aspergat sacer. militē ense succinctū aqua bñdicta: et recedat miles in noie dñi

¶ Bñdictio carniū in die pasche cū Dñs vo. et Ore⁹.

DEus celi terreq3 dominator qui das escam omni carni et iples omne animal bñdictione: bñ ✠ dic et sancti ✠ fica hāc creaturā carnis et nobis dona tua sumētibus anime et corporis sanitatē cōcedas

Per xp̄m dn̄m nostrū. Alia oꝛ. cū Oꝛemus. Oratio.
DEus qui vniuerse carnis es cōditoꝛ: qui noe et filijs suis de mūdi et imūdis aīabus p̄cepta dedisti quiqꝫ sicut olera herbaꝝ humano generi quadrupedia mūda edere pmisisti/ et qui agnū in egypto moysi et populo tuo in vigilia pasche comedere p̄cepisti in figura agni dn̄i nostri iesu xp̄i cuius sanguine omnia primogenita tibi de mūdo redemisti ꝗ nocte illa om̄e primogenitū in egypto percutere p̄cepisti seruās populū tuū agni sāguine p̄notatū dignare dn̄e deus oīps bn̄✠dicere ꝗ scti✠ficare has carnes vt quicūqꝫ ex populo tuo fideli ex illis comederit: oī bn̄dictione celesti et gr̄a tua saturati repleantur in bonitate: per quē hec oīa dn̄e cōdita sunt et ab initio creata: saluatoꝛ mūdi. Qui viuis ꝗ regnas cū deo pa. ꝛc. Hic aspgat aqua bn̄d super carnes. ¶Bn̄dictio carnis/ casei/ butyri/ ouoꝝ/ siue pastilloꝝ in pascha. cū Dn̄s vo. et Oꝛemus. Orō
DOmine deus oīps qui fecisti et creasti cūcta virtutibus tue largitatꝫ alimoniā humanūqꝫ genus sp̄ualibusqꝫ escis ac poculis tuoꝝ p̄ceptoꝝ terrenisqꝫ substantijs tuoꝝ donoꝝ indesinēter reficis: te oīpotentē deum obnixe petimꝰ: vt hec dona tua carnis casei/ butyri vel ouoꝝ siue cuiuscunqꝫ alterius cibi que tu ip̄e creasti et nobis donasti ppetua claraqꝫ benignitate sanctificare ac bn̄✠dicere digneris: vescētibusqꝫ ex eis largam tue bn̄dictionis sanitatē in viscéribꝰ eorum clemēter collata: et p̄ntis vite sospitatē et future beatitudinē misericoꝛditer indulge. Per do. Deinde aspergat sacerdos aquā bn̄dictā. ¶Benedictio nouorum fructuū quoꝛūcunqꝫ cū Dn̄s vobiscū. et Oꝛemꝰ.
DOmine sancte pater omnipotens eterne deus qui benedixisti quinqꝫ panes in deserto et duos

pisces vnde saturati sūt quinq₃ milia hoim: sic bñ ✠ di
cere et sāctificare digneris hūc fructū quē accipiam⁹
in tuo sctō noīe et filij tui dñi nostri iesu christi: vt qui
sūpserint ab eo accipiāt saturitatē mētis/protectionē
corporis/tutelā salutis/et securitatē spei/corroboza=
tionē fidei/et eternitatē spūsscti. Per eūdē dn̄. In vni.
eiusdē. Hic aspgatur aqua bñdicta. ₰c. ¶ Bñdictio ad
oīa quecūq₃ volueris. cū Dñs vobi. et Oremus. Oro.

CReator et cōseruator hūani generis dator grē
spūalis largitor eterne salutis tu dñe mitte spi
ritū sanctū tuū super hāc creaturā N. vt armata vir
tute celestis defensionis quicūq₃ ex ea gustauerint pro
ficiat illis ad salutē: et tam corporis q̄ anime recipiāt
sanitatē. Per d. Hic aspergatur aqua bñdicta super ea.
¶ Bñdictio seminis. cū Dñs vo. et Oremus. Oro.

OMps sempiterne deus creator generis hūani
suppliciter tuā clemētiā exoram⁹. vt hoc semē
quod ī tuo sctō noīe serēdi sum⁹ in agros nr̄os: celesti
bñdictione bñ ✠ dicere et multiplicare digneris: atq₃
ad maturitatē pducere. vt per vniuersū orbē terrarū
collaudetur dextera tua. Per do. Deinde aspergatur
aqua bñdicta super semen. ¶ Benedictio pomorū in
die sancti iacobi. cum Dñs vobi. et Oremus. Oro.

DOmine sancte pater oṗs eterne deus/qui ad ī
firmi mūdi ornatū die tercia lignū pomiferū
facere fructū in principio p̄cepisti: quiq₃ amarū vetiti
pomi saporē antiqui serpētis suasu a patribus nostris
gustatū vnigeniti filij tui dñi nr̄i iesu xp̄i passione salu
tari non sentire posteros filios naturaliter voluisti a
quo sanitas et oīe medicamētū venit: quesum⁹ ine=
narrabilē pietatē tuam: vt hunc nouorū pomorū fru=
ctum tuo cōspectui oblatū: bñ ✠ dicere et sctifi ✠ care

dignetis: quatenus scti apostoli tui iacobi et martyris tui xpofori quorum hodie festa celebramus: omniumque sctorum tuorum meritis ac precib⁹ quicunque fideles tui cũ gratiarum actione ex eo gustauerint: sanitatẽ mẽtis et corporis operãte in eis spũsancto percipere mereantur. Per eũdẽ. dominũ. In vnitate eiusdem spũsancti deus. etc. Itẽ benedictio pomorum cum Dñs vobiscũ. et Oremus. oratio.

Te deprecamur oĩps de⁹ vt bene ✠ dicas hũc fructũ nouorum pomorũ: vt qui esu arboris letalis et pomo i primo parẽte iusta funeris sentẽcia multati sum⁹ p illustrationẽ vnici filii tui redẽptoris dei ac dñi nostri iesu xpi et spũsancti bñdictiõe sctificata sint oia atque bñdicta. depulsisque primi facinoris itẽtatoris insidiis salubrit ex hui⁹ diei ãniuersariis solẽnitate diuersis terris edẽdis germinib⁹ sumamus. Per eũdẽ dñm In vnitate eiusd. Deĩde sacerd. aspgat ea aqua bñdicta

¶ Bñdictio elemosine cũ Dñs vobiscũ. et Oremus. oratio

Deprecor te dñe sctẽ pat oĩps eterne de⁹: vt istã elemosinã bñ ✠ dicere et sctificare digneris p aia famuli tui N. ad remediũ et remissionem pctõrũ suorũ: vt in luce tue amenitatis sine fine letetur. Per dñz

Deinde aspergat sacerdos sup eam aquã benedictam

¶ Bñdictio panis in dieb⁹ dñicis. Imprimis sacerd legat euangeliũ scdm iohannẽ In principio. et postea dicat ℣. Sit nomẽ dñi bñdictũ. Ex hoc nũc et vsque in seculũ. Deinde dicat sic Dñs vobiscũ. et Oremus. oratio.

Benedic ✠ dñe creaturã istã panis sicut bñdixisti qnque panes in deserto: vt oẽs ex eo gustãtes tã corporis ꝙ aie accipiãt sanitatẽ. In noie pris et filii et spũscti. Tũc aspgatur aqua bñd sup panẽ et distribuat

¶ Bñdictio scuti et baculi ad duellũ faciendũ. Imprimis dicat sacerdos pstrat⁹ ante altare pces sequeñ. cũ

Gloria patri. Pugnaturo interim genuflectēte retro sacerdotē.ps. Deus in adiutoriū. ut in visitatōe infirmorum. Bñdicā dñm. Judica dñe nocētes. Qui habitat vt in officio peregrinorum. ps. Quicunq3 vult. an. Ne reminiscaris dñe. &c. Kyriel. Xpe el. Kyriel. Pater nr̄ Et ne nos. Sed libera. Dñe non scdm peccata nr̄a facias nobis. Neq3 scdm iniquitates nostras retribuas nobis. Dñe ne memineris iniquitatū nostrarum antiquarum. Cito anticipēt nos mīe tue q2 pauperes facti sumus nimis. Adiuua nos deus salutaris nr̄. Et propter gloriā nomis tui libera nos et propicius esto peccatis nostris propter nomē tuum. Saluū fac seruū tuum. Deus meus sperantē in te. Mitte ei dñe auxilium de sancto. Et de syon tuere eum. Esto ei dñe turris fortitudinis. A facie inimici. Conuertere dñe vsq3 quo. Et deprecabilis esto super seruū tuū. Dñe exaudi orationē meā. Et clamor. Dñs vo. Orem⁹. Oratio.

Omnipotēs sempiterne deus q̄ mūdū ex informi materia fecisti: et vnicū filiū tibi coeternū pro generis humani redēptione spūsancto cooperante incarnari atq3 de hoste antiquo triūphare fecisti: te supplicit petim⁹. vt hoc scutū atq3 baculū istū dextera potētie tue bn✠dicere digneris: vt sint arma inuincibilia. respice atq3 triūphare potētia/te adminiculāte victricia: quatenus quicūq3 his armis pugnauerit: tua protectione munitus tam corporis q̄ aīe salutē pcipiat atq3 victoriosū de hoste reportās tropheū bello pacto: tibi creatori oim grās referat cū filio tuo dño nr̄o iesu christo: qui tecū et cū eodē spū scto vi. &c. d. Per oīa. Hic aspgat sacer. scutū et baculū aqua bñdicta: deīde resurgēte pugnaturo: tradat ei sacerd. scutū dicēdo. Accipe hoc scutum ad corporis tui protectionē. In noīe patris. &c.

Item dicat sacerdos Protegat te christus filius dei viui Amen. Deinde tradat ei sacerdos baculū dicēs. Accipe hūc baculū ad hoc duellū pparatū: cū quo valeas tibi rebellantē prosternere et insurgentē cōterere: habeasqȝ victoriā. In noīe pris. ꝛc. Deinde tenēs pugnaturus scutū et baculū iterū genuflectat corā altari: dicente super eū sacerdote Dn̄s vobi. et Oremus. Or.

Confortator et corroborator sustentamētum qȝ tuorꝫ fideliū adonay indeficiēs interminabilis/ienarrabilis pater eterne deus qui gētes magnas et reges fortes corā pplo tuo israel destruxisti ꝛ vicisti: quiqȝ puero tuo dauid de gygāte te blasphemāte atqȝ in sua virtute cōfidente triūphare cōcessisti: te supplices exoramꝰ. vt hūc famulū tuū N. in te cōfidentē: benedicere/adiuuare/ptegere/cōfortare et cōseruare: atqȝ sanctorꝫ tuorū angelorꝫ presidio eū vallare digneris. Pſta ei dn̄e fidē rectā/spem firmā/cordis fiduciā/corporis fortitudinē/oīmqȝ mēbrorꝫ valitudinē quatenꝰ te adiuuāte hostē prosternere atqȝ victoriā capescere mereatur: tibiqȝ soli deo oīpotenti bello triūphaliter peracto gratias et laudes referat. Per xp̄m do. nr̄m.

Deinde sacerdos dans ei bn̄dictionē dicat hoc modo.

Confortare et esto robustus: spera in dn̄o et fac bonitatē et noli obliuisci oēs retributiōes eiꝰ. Ipse det tibi vitā et victoriā ꝛ bn̄di✠ctionē in sclm scli amē. Bn̄✠dicat te deus pr̄. amē. Custodiat te iesus christus: amen. Confortet te spiritussanctus. amen. Prestet tibi victoriam trinus et vnus deus. Qui viuit et regnat per omnia secula seculorꝫ. Amen. Deide aspergat sacerdos eum aqua bn̄dicta: et ita recedāt in nomine dn̄i.

¶ Bn̄dictio oculorꝫ infirmorꝫ: potest fieri in hunc modū si necessitas iducat et deuotio alicuꝰ

illam deposcat. Imprimis genuflectat infirm⁹ corā altare: deinde dicat sacerd. Dn̄s vobi. et Oremus. Oro

DOmine iesu xp̄e qui apuisti oculos ceci nati: serena hui⁹ famuli tui oculos dās in eis visū perspicacē sufficientē ydoneū cōpetentē in obsequiū tuū per virtutē huius sacramēti et per hoc signū sctē crucis tue. Hic signet sacerd. oculos infirmi signo sancte crucis cū corporalibus et cū eisdem vētulet in oculis eius dicens. In nōie patris et filii et spū s̄acti. Amen.

¶ Benedictio nauis. cū Dn̄s vobiscū. et Orem⁹. Or

DEus cuius prouidētia vniuersa regūtur et conseruātur: q̄ dn̄aris potestatis maris ꝛ mitigas motū fluctuū eius qui noe famulo tuo ne gen⁹ hūanū totū periret in diluuio archam facere p̄cepisti: qui vētis et tēpestatibus imperas et obediūt: qui petrū sup aquas marꝫ ābulantē ne mergeret erexisti: tuā dn̄e clementiā obnixe petim⁹ et hūiliter imploramus: quatenus hāc nauiculā per virtutē sctē crucis ꝛ p intercessionem btē et g̃liose marie sp virginis ꝛ oim sctōꝝ tuorū tua dextera digneris bene ✠ dicere oēsq; isidias hostium visibiliū et inuisibiliū ab ea repelle: vt in ea sub tua protectiōe nauigātes: nullis illudant fantasmatibus nullis deiiciātur aduersis/ nō eos vorago terribilis sorbeat non tēpestas ipellat/ non frāgat scopulus/ nō inuadat aduersari⁹: sed vniuersis expedita terrorib⁹: nomen tuū collaudātes ad ppria cū gaudio reuerti mereātur. Per te saluator mūdi qui cū deo patre et spū sācto viuis et regnas deus. Per omnia secula seculorū. Amen. Deinde aspergatur nauis aqua benedicta.

¶ Oi die per annū de quocūq; fiat seruitiū nisi in diebus veneris ꝛ quando ieiuniū est p̄ceptū vt in vigiliis quattuor tēporib⁹ et ferialib⁹ diebus infra quadrageſi

et nisi per ebdomadã pasche: dicãtur bñdictiões ante prandiũ hoc modo. Imprimis dicat sacer. Bñdicite ℞. Dñs. ps. Oculi oĩm in te sperãt dñe: et tu das escã illoꝝ in tpe opportuno. Aperis tu manũ tuã: et imples omne animal benedictione. Glia patri. Sicut erat. Kyrie el. xpe el. kyrie el. Pater nr̃. Deinde di. sacerd. Et ne nos iducas in tentationẽ. ℞. Sed libera nos a malo. Sacerd. Oremus. Bñ ✠ dic dñe nos et dona tua que de tua largitate sumus sũpturi. Per christum dominũ nostrũ. ℞. Amẽ. Lector. Jube dñe bñdicere. Sacerdos. Mense celestis participes faciat nos rex eterne glie. Amẽ. Lector. Deus charitas est: qui manet in caritate in deo manet et deus in eo: et sit deus i nobis et nos maneamus in ipso. ℞. Amen. Hec predicta lectio nõ mutatur per totũ annũ qñ predicte bñdictiones dici debent ante prandiũ: nisi in dñicis paschalis temporis tantũ. tunc enim dicatur sequens lectio Expurgate vetus fermentũ vt sitis noua cõspersio sicut estis azimi: etenim pascha nostrũ imolatus est christus: itaqꝫ epulemur in dño. Deinde post prãdiũ dicat sacer. hoc mõ. Deus pacis et dilectiõis maneat semper nobiscũ: tu autẽ dñe miserere nostri. ℞. Deo gratias. ps. Confiteãtur tibi domine omnia opera tua: et sancti tui benedicant tibi. Glia pri. Sicut erat. Deinde dicat sacerdos capitulũ. Agimꝰ tibi gratias rex omnipotens deus pro vniuersis bñficijs tuis: qui viuis et regnas deus. per omnia secula seculoꝝ. Amẽ. Deinde dicatur sequens psalmus sacerdote incipiẽte Laudate dñm oẽs gentes: laudate eum oẽs populi. Quoniã confirmata est super nos misericordia eiꝰ: et veritas domini manet in eternum. Gloria pri. Sicut erat. Kyrie eley. Christe el. kyrie el. Pater nr̃. Et

ne nos. Sed libera. Dispersit dedit pauperibus. Iusticia ei⁹ manet in seculū seculi. Bñdicā dñm in oī tpe Sēper laus eius in ore meo. In dño laudabitur aīa mea. Audiant mãsueti et letentur. Magnificate dñm mecū. Et exaltemus nomē eius in idipm. Sit nomē dñi bñdictū. Ex hoc nūc et vsq̄ in sclm. Deinde dicat sacerd. sine oremus. Retribuere dignare dñe deus oībus nobis bona faciētib⁹ propter nomē sanctū tuum vitam eternā. Amen. Bñdicam⁹ dño. Deo gratias. Deinde dicatur de sancta maria aliqua antiphona ad placitū cū vsiculo et orōe de eadē que magis tēpori cōueniāt: quibus dictis dicatur pro fidelibus defūctis ps.

De profūdis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocē meā. Fiant aures tue intendētes: in vocē deprecatiōis mee. Si iniquitates obseruaueris dñe: dñe quis sustinebit. Quia apud te propiciatio est: et propter legē tuā sustinui te dñe. Sustinuit aīa mea in verbo eius: spauit aīa mea in dño. A custodia matutina vsq̄ ad noctē: spet israel in dño. Quia apud dñm mia: et copiosa apud eum redemptio. Et ipse redimet israel: ex omnibus iniquitatibus eius. Finito ps non dicatur Glia patri. sed statī sequatur Kyrie el. xpe el. kyrie el. Pater nr̄. Et ne nos. Sed li. Requiē eternā. Et lux ppetua. A porta inferi. Erue dñe. Credo videre. In terra viuentiū. Dñs vo. Et cū spū tuo. Oremus. Or.

Absolue q̄s dñe aīas famulorū famularūq̄ tuarum parētū parrochianorū amicorū et benefactorū nostrorū et oīm fidelium defunctorū: vt in resurrectionis gloria inter sāctos et electos tuos resuscitati respirēt. Per xp̄m dñm nostrū. Amē. Requiescāt in pace. Amē. Deinde dicat sacer. Bñdicite. R. Dominus. Sacer. Det viuis grām / defunctis miam / ecclesie et

regno pacē: et nobis vitā eternā. Amē. Et dicatur ps. De profundis. in fine gratiarum post prandium omni die per annum de quocunque fiat seruitium: nisi in duplicibus festis principalibus. Ante cenam vero per totum annū fiant bñdictiones hoc mō sacerdote dicēte Bñdicite. ℟. Dñs. Cenā scilicet qui nobis oīa pbet: In nomine pa ✠ tris et filij et spiritussancti. Amen. Deinde post cenā per totum annū nisi per ebdomadā pasche dicat sacerdos hoc mō. Bñdictus de' in donis suis. ℟. Et sanctus in oībus operibus suis. Adiutorium nostrū in nomine dñi. Qui fecit celum et terram Sit nomē dñi benedictū. Ex hoc nūc et vsque in seculū Sequatur or lune Oremus. sic Retribuere dignare. cum antiphona de sancta maria vt s̄ post prandium. Nunque enī dicatur ps De profūdis. post cenam scdm vsum Sar. Quādocunque fuerit qz ieiuniū est pceptū. vt in vigilijs quattuor tēporibus et in oībus ferialib' diebus infra quadragesimā: de quocūque fiat seruitiū/ dñicis diebus tantū exceptis/ac in oī die veneris per annū quodcūque festum duplex vel simplex ibidē contigerit: nisi in die natalis dñi et per ebdomadā pasche: dicantur benedictiones ante prandium hoc modo. Benedicite. ℟. Dominus. Edēt pauperes et saturabuntur et laudabūt dominū qui requirūt eum: viuēt corda eorum in seculū seculi. Gloria patri. Sicut erat. Kyrie eleysō. Xpe el. kyrie el. Pater noster. Et ne nos Sed libera. Oremus. Benedic domine nos. vt supra Iube domine benedicere. Sacerdos. Cibo spiritualis alimonie reficiat nos rex eterne glorie. Amen. lectio. Gratia dñi nostri iesu christi & charitas dei et cōmunicatio sancti spūs sit semp cum omnibus nobis. Amē. Hec pdicta lctō non mutatur per totū annū quādo iste

benedictiões dici debēt ante prandiū: nisi in ferialibus diebus infra quadragesimā: tūc eni dicatur hec lectio.

Frange esurienti panē tuū: et egenos vagosq; induc in domū tuā. Cū videris nudū operi eū: et carnē tuam ne despexeris. Ait dñs: ops. Sed i vigilia pasc. dr hec lcō

Si cōsurrexistis cum christo que sursū sunt querite: vbi christus est in dextera dei sedens. Deinde post prandiū dicat sacerdos hoc modo. Deus pacis et dilectionis. vts. ps. Memoriā fecit mirabiliū suorum misericors et miserator dominus escam dedit timētibus se. Gloria patri. Sicut erat. Cpm. Agimus tibi gratias rex ops. ps. Laudate dñm oēs gentes. Qm̄ cōfirmata est. vts Iste ps pdictus nō mutat per totū annū nisi in ferialibus dieb9 infra xl. tūc eni loco ei9 dicitur ps. Miserere. i9. per totā quadragesimā de quocūq; fit seruitiū. et ratio: quia huiusmodi benedictiones sunt de natura tēporalis et nō sanctorum. deinde fiant vt supra post prandium in alio tēpore. Tamē in vigilia pasche nō dr ps Miserere: sed ps. Laudate dñm oēs gentes. quo dicto dicat sacerdos Dñs vobiscum. et Oremus. Oratio.

Spiritum nobis domine tue charitatis infunde: vt quos sacramētis paschalibus satiasti: tua facias pietate concordes. Per eundem dominū nostrū iesum christū filium tuū. Qui tecū viuit et regnat in vnitate eiusdem spūsancti deus. Per omnia secula seculorum. Amen. Dñs vobiscum. Et cum spiritu tuo. Benedicamus dño. Deo grās. In die pasche et p totam ebdo. fiant bñdictiones ante prandiū hoc modo.

Benedicite. Dñs. Hec dies quā fecit dñs exultemus et letemur in ea. Gloria patri. Kyrie eleysō. Christe eleyson. Kyrie eleysō. Pater noster. Et ne nos. Sed libera Oremus. Benedic domine nos. Iube dñe benedicere

Mense celestis. lctō. Expurgate vetus fermentū. vtš Deinde post prandiū dicat sacerdos hoc mō. Qui dat escā omni carni cōfitemini deo celi: tu aūt dn̄e miserere nostri. Deo grās. ps. Laudate dn̄m oēs gētes. Mi re nostri. Deo grās. ps. Laudate dn̄m oēs gētes. Alia cōfirmata. Glia patri. Sicut erat. ℣. In resurrectiōe tua xp̄e. ℟. Celi et terra letētur allā. Dn̄s vo. Orem⁹. Spiritū nobis. vtš. Bn̄dicamus dn̄o. Deo gratias. ante cenā fiāt bn̄dictiōes vtš. deinde post cenam dicat hoc mō. Hec dies quā fecit dn̄s. ℣. In resurrectione tua xp̄e. ℟. Celi et terra. Dn̄s vobiscū. Orem⁹. Spiritum nobis dn̄e. vtš. Bn̄dicam⁹ dn̄o. Deo gratias.

Qualiter hi qui ad ordinē anachoritar̄ accedūt: accedere siue se habere debeāt sequentia scd̄m vsum Sar̄ declarabūt. Non oportet queq̄ inclusum fieri sine epi ꝯsultu. ab epo aut aliquo alio pbr̄o erudiatur ac moneat. quaten⁹ ip̄e deuot⁹ cōscientiā suā scrutetur/ac videlʒ vtrū bona intētione aut mala sanctitatem appetit: si deo placere aut lucrum siue laudē humanā acq̄rere affectat. deniq̄ an vires ei an cōstantia mētis suppetāt cōtra maligni hostis versutias. et cōtra huius mūdi innumerabiles molestias. Que cū se pro regno dei toleraturū et in deo solo spem positurū promiserit includat eū ep̄s aut pbr̄ iussu epi. Ip̄e vero iclusus discat nō sup̄be sapere quoniā meruit a frequētia hoīm separari. sed ifirmitati sue potius credat esse prouisū siue cōsultū q̄ elōgatus est a ꝯsortio proximorū. ne crebrius peccādo ac se pditionē incipādo: cohabitātes cōtaminaret: et ob hoc in dānationē grauiorē incideret. Reputet ergo se inclusus quasi petis dānatum et celle solitarie velut carceri traditū: et propter infirmitatem propriā hominū consortio indignum.

¶ Hec regula in vtroq̄ sexu seruetur.

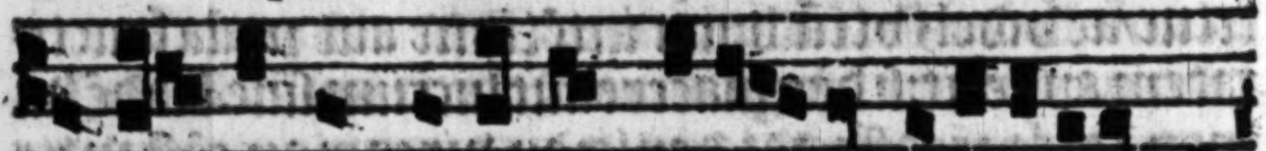
¶ Incipit ordo famulos vel famulas dei includendi. Imprimis prouideat sibi qui includendus est quod de omnibus pctis suis que memorie occurrere possint sit confessus et quod in die diei inclusionis pcedente pane et aqua tantum reficiat. In nocte vero sequente in monasterio iclusorio suo vicino cum cereo suo accenso deuote in orationibus vigilare tenetur. In crastino facta exhortatione ad pplm et ad eum qui includendus est: eps vel sacerdos incipiat hoc R.

Emendemus. Ch. pse. qt in me li us que igno-

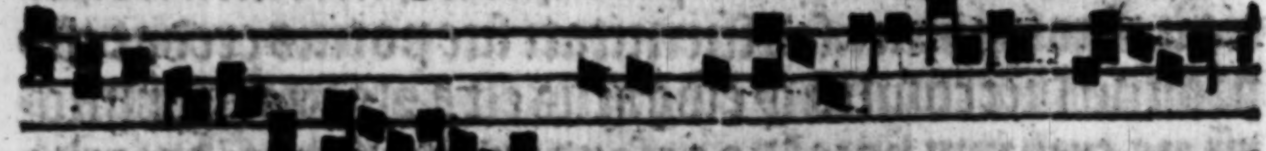
ran ter pec caui mus ne subito preoccupa-

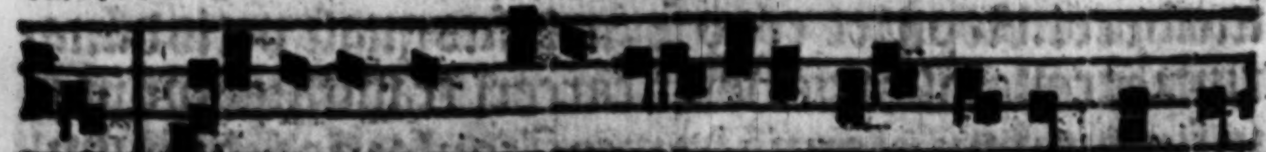
ti die mortis queramus spaci um penitentie et

inuenire non possi mus. Attende domi ne et

misere re quia pecca uimus ti-

bi. V. Ad iuua nos deus salutaris no ster et propter

gloriã nominis tui domine libe ra nos. Attẽ.
Postea prosternens se eṗs vel sacerdos sup tapetum:
ante altare cũ clericis incipiat hos p̃os. Dñe ne in fu-
rore. i. Domine dominus noster. cũ Gloria patri. p̃s.
Exaudiat te dñs in die tribulationis: protegat te
nomẽ dei iacob. Mittat tibi auxiliũ de sãcto: et
de syon tueatur te. Memor sit omnis sacrificij tui: et
olocaustũ tuũ pingue fiat. Tribuat tibi scd̃m cor tuũ:
et om̃e consiliũ tuũ cõfirmet. Letabimur in salutari
tuo: ⁊ i noie dei nr̃i magnificabimur. Impleat dñs õs
petitiones tuas: nũc cognoui qm̃ saluũ fecit dñs xp̃m
suũ. Exaudiat illũ de celo sctõ suo: in potẽtatibus sa-
lus dextere ei⁹. Hi in curribus et hi in equis: nos autẽ
in noie dei nostri iuocabimus. Ipsi obligati sũt et ce-
ciderũt: nos aũt surreximus et erecti sum⁹. Dñe sal-
uum fac regẽ: ⁊ exaudi nos in die qua inuocauerim⁹ te
Glia prĩ. p̃s. Beati quor. p̃s. Iudica dñe nocentes
me: expugna. p̃s. Dñe ne in furore. ii. p̃. Beatus qui
intelligit. p̃s. Iudica me deus ⁊ discerne. p̃s. Misere
re mei de⁹ scd̃m. p̃s. Dñe exaudi orõem meam. i. p̃s.
Benedic aĩa mea dño: et oĩa que intra me sũt no
mini sctõ ei⁹. Bñdic aĩa mea dño: et noli obli-
uisci oẽs retributiões eius. Qui ppiciat oĩbus iniq̃ta
tibus tuis: qui sanat oĩs ĩfirmitates tuas. Qui redi-
mit de interitu vitã tuã: qui coronat te in mĩa et mise
rationibus. Qui replet in bonis desyderiũ tuũ: reno
uabitur vt aquile iuuẽtus tua. nõ dr̃ vlterius. p̃s De
pfundis. p̃s. Dñe nõ est exaltatũ. p̃s. Dñe exaudi. ii
His dictis sequat' kyrie. el. xp̃e. el. kyrie. el. Pat noster.

Et ne nos. Sed libe. Saluū fac seruū tuū vel ācillā tuā. Deus meꝰ sperātē in te. Nichil pficiat inimicꝰ ī eo Et filius iniq̄tatis nō apponet nocere ei. Esto ei dn̄e turris fortitudinis. A facie inimici. Mitte ei dn̄e auxiliū de sctō. Et de syō tuere eū. Dn̄e ex. Dn̄s vo. Oremus.

Parce domine parce famulo tuo. N. quē redemi sti christe sanguine tuo: et nō in eternū irasca ris ei. Qui viuis. ꝛc. Alia oratio cum Oremus. Oro.

Deus infinite mīe et bonitatis imēse ppiciare iniquitatibus eius: et oībus aīe eius medere lā guoribus. vt peccatoꝝ suoꝝ remissione pcepta sp̄ ī tua benedictione letetur. Per xp̄m dn̄m nr̄m. Oreñ. oꝝ

Omnipotēs sēpiterne deus miserere famuli tui N. ꝛ di rige eū scd̄m clemētiā tuā in viā salutis eterne: vt te donāte tibi placita cupiat et tota virtute pficiat et actiones nr̄as q̄s dn̄e aspirādo pueni et adiuuādo p sequere: vt cūcta nr̄a oratio a te sp̄ incipiat et per te ce pta finiatur. Per d. His itaq̄ pactis īduet se casula ep̄s vel sacerd̄ et statim missā de quocunq̄ voluerit īcipiat Ita q̄ hec sequens oratio dicat̄ pro includēdo: et dicat̄ oīo sub vno Per dn̄m. et sub vno Oremꝰ. Oratio.
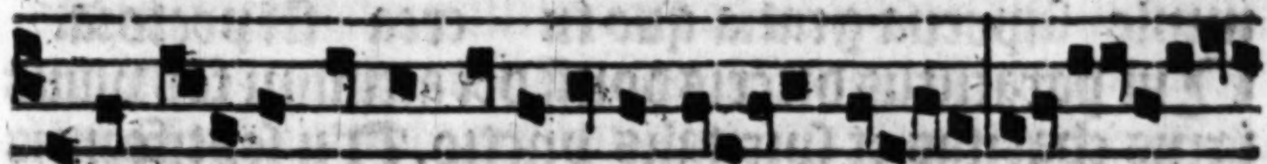
Deus qui iustificas impiū et nō vis mortē pctōris maiestatē tuā suppliciter depcamur: vt famu lū tuū N. de tua pietate cōfidentē celesti pregas beni gnius auxilio: ꝛ assidua ptectione ꝯserues: vt tibi iugit̄ famuletur: et nullis tētationibꝰ a te separetur. Per d. Post euangeliū offerat īcludēdꝰ cereū suū qui sup alta re ad missā sp̄ ardeat. deīde stet īcludēdꝰ āte gradū alta ris: et legat aperta voce pfessionē suā. si vero laicꝰ fue rit: legat aliquis puer pro eo. Professio vero talis erit

Ego frater vel soror N. offerēs trado meip̄m di uine pietati in ordine anachoritano seruiturū:

et secundū regulā ordinis illius in seruitio dei amodo per gratiā diuinā & cōsiliū ecclie pmitto me pmāsurū et patribus meis spūalib⁹ obediētiā canonicā exhibiturū. Et faciat includēdus signū crucis/ cū pena sup cedulā professionis sue: et ponēs eā super altare genib⁹ oret: epyscopo vel sacerdote an. incipiente hoc modo

Cōfirma hoc deus qd operatus es in nobis a tēplo

sācto tuo qd est in hierusalē alleluya allā. ℣. Exurgat.

Epyscopus vel sacerdos dicat Oremus. Oratio.

Deus qui famulū tuū a seculi vanitate cōuersū ad supne vocationis amorē accēdis: pectori illius purificādo illabere/ et grām qua in te pseueret īfū de: vt ptectionis tue munit⁹ psidio/ que te donāte promisit ipleat et sue pfessionis executor effectus: ad ea q̄ perseuerātib⁹ in te dignat⁹ es pmittere ptīgat. Per x.

Post hec eps vel sacerdos cū hac orōe bñdicat habitū pfesso cōgruū. Signū dñi nr̄i iesu xp̄i dam⁹ sup hanc vestē ad custodiendū ppositū et vt spūssāctus regnet in corde et in corpore et in oībus operibus suscipiētis. Per eundē xp̄m do. n. Postea aspgat et suscipiētē & habitū aqua bñdicta: et cū dederit habitū: induēdo dicat.
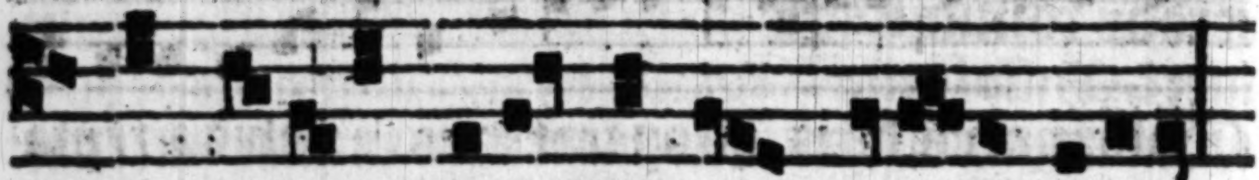
Exuat te deus veterē hoīem cū actib⁹ suis: et induat te deus nouū hoīem qui scdm deū creatus est in iusticia et sanctitate veritatis. Et rñdeant omnes Amen

Indutus cū habitu includēdus: statim psternat se antē gradum altaris: et sic in oratione pstrat⁹ perma-

neat donec ab epyscopo vel a sacerdote ad cõmunionem vocetur. His itaqꝫ peractis epyscopus vel sacerdos super prostratum cantando incipiat hũc hymnũ

Veni creator spiritus mentes tuorũ visita

imple superna gratia que tu crea sti pectora.

Qui paraclitus diceris donũ dei altissimi fõs viuus ignis charitas et spiritalis vnctio. Tu septiformis munere dextre dei tu digitus tu rite promissũ patris sermone ditans guttura. Accende lumẽ sensibus infunde amorẽ cordibus infirma nostri corporis virtute firmans perpeti. Hostẽ repellas lõgius pacẽqꝫ dones ptinus ductore sic te puio vitemus omne noxiũ. Per te sciamus da patrẽ noscam' atqꝫ filiũ te vtriusqꝫ spiritũ credam' omni tpe. Sit laus pri cũ filio sancto simul paraclito nobisqꝫ mittat filius carisma scti spũs Amen. ℣. Emitte spiritũ tuũ et creabuntur. Et renouabis faciẽ terre. Dominus vobiscum. Oremus. Or.

Deus qui nõ vis mortẽ pctõris sed penitẽtiam et emendationẽ semper desyderas: mie tue clementiam suppliciter iploramus: vt huic famulo tuo secularibus actibus renũciatis large tue pietatis gratiam infundere digneris: quaten' castris tuis insert' ita tibi militãdo stadium vite pñtis percurrere valeat: vt brauium eterne remuneratiõis te donãte pcipiat. Per xpm dñm nostrũ. Post hec epyscopus vel sacerd pergens ad altare missam finiet pro includẽdo. Sect

Hujus quesumus dñe virtute mysterij et a propriis nos munda delictis: et famulũ tuũ N. ab omnibus absolue peccatis. Per dñm nostrũ. Postcõ.

Purificent nos dñe sacramenta que sumpsimus: et famulũ tuũ N. ab omni culpa liberũ esse cõcede. vt qui cõsciẽtie reatu cõstringitur: celestis remedij plenitudine glorietur. Per d. Postq̃ ipe eps vel sacerdos cõmunicatus fuerit: nouũ includendũ cõmunicet. Missa finita tradatur cere⁹ p̃fatus includẽdo et ordinata pcessione eps vel sacerdos casulat⁹ incedat: et icludendũ portantẽ cereũ suũ per manũ accipiat et honeste secũ ad habitaculũ suũ deducat. Clerici interi letaniã solẽniter procedẽtes cantẽt. Cũ aũt ad habitaculũ peruentũ fuerit finita letania: eps vel sacerdos icludendũ extra habitaculũ dimittat et solus in habitaculũ inducat incipiẽdo cum aqua bñdicta antiphonã. Asperges me. vel Uidi aquam. prout tẽpus exigerit. postea sanctificet et bñdicat habitaculũ per oratiões sequẽtes. Hec oratio dicatur super altare cũ Ore⁹. Or.

Domine sãcte pater clemẽs cuius nec initiũ nec finis aduertit q̃ tãtus es q̃tus esse voluisti. scilz sãctus atq; mirabilis. deus cui⁹ maiestatẽ elemẽta nõ capiunt: te benedicimus te supplices dep̃camur. vt sit altare hoc sicut illud qđ abel salutarib⁹ mysterijs i passione p̃cursor iugulatus a fratre nouo sãguine lbuit et sacrauit. Sit tibi dñe altare hoc sicut illud qđ abrahã pater nr̃ quia te videre meruit fabricauit: in quo sũm⁹ sacerdos melchisedech sacrificij normã triũphalis expressit. Sit tibi altare hoc sicut illud qđ moyses septẽ dierũ purificatione mũdauit: et celesti tercio alloquio sanctũ vocauit. Sicut locut⁹ es ad eũ dicẽs. Si quis tetigerit altare hoc sctificat⁹ habeat. In hoc ergo altari

iuguletur luxuria omnisque libido feriatur: offeratur pro turturibus sacrificiũ castitatis/pro pullis colũbarũ innocẽtie sacrificiũ. Per d. ¶ Bñdictio super domũ. Ore.

A Desto dñe supplicationib' nr̃is: et hanc domũ serenis oculis tue pietatis illustra: descẽdat super habitãtes in ea gr̃a tue pietatis larga bñdictio: vt in his manufact; hitaculis cũ sobrietate manẽtes: ipi tuũ sp̃ sint habitaculũ. Per xp̃m. Alia or. cũ Oremus.

E Xaudi dñe sancte pat ops eterne deus: vt si qua sint aduersa/si qua cõtraria in hac domo famuli tui N. auctoritate maiestatis tue pellantur. Per dominũ nostrũ. Alia or. cum Oremus tantũ. Oratio.

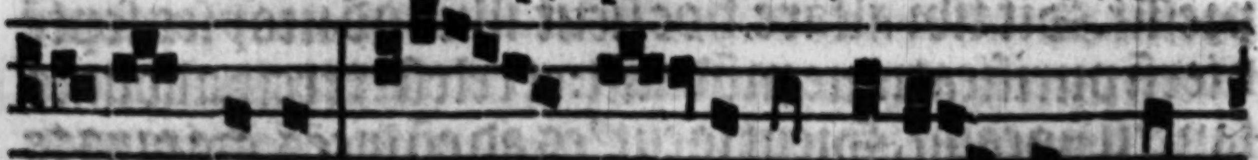
B Ene✠dic dñe domũ istam et locũ istum. vt sit in ea sanitas/sctitas/castitas/virtus/victoria et sctimonia/hũilitas/lenitas/mãsuetudo/plenitudo legis et obediẽtia deo pr̃i et filio et spũiscto: et sit sup locũ istũ et sup oẽs hitantes in eo tua larga bñ✠dictio: vt i his manufact; hitaculis cũ sobrietate manẽtes: ipi tuũ sint sp̃ hitaculũ. Per d. His pdictis exeat eps vel sacerd. et itrodu. icludẽdũ portãtẽ cereũ suũ et ici. hoc R̷.

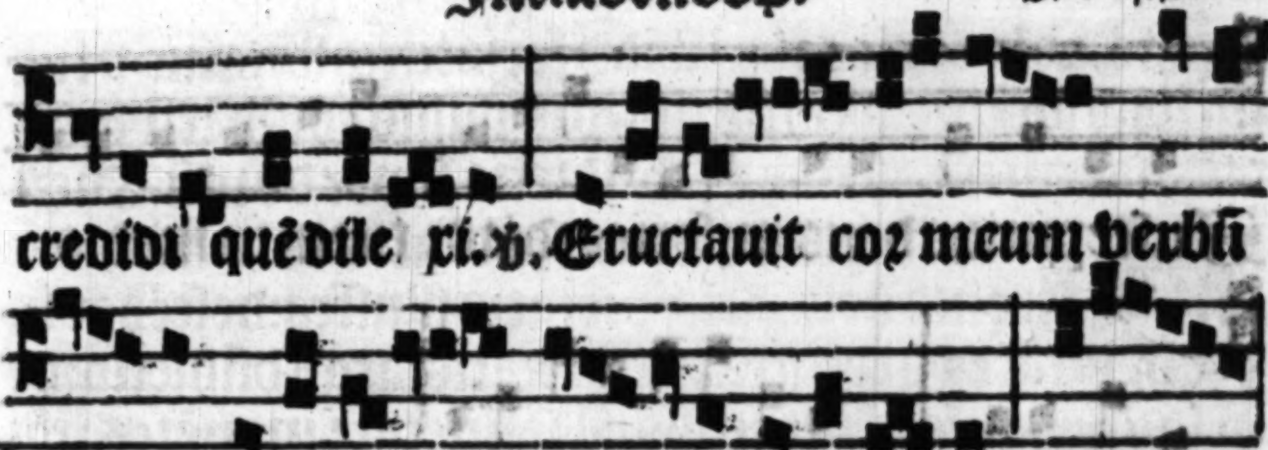

Egnũ mundi Ch. pleqʒ. et omnẽ orna-

tum se culi cõtẽpsi propter amorẽ domini mei

ie su christi. Quem vi di quẽ ama ui quem

Quo cantato cum ℣. epyscopus vel sacerdos dicat Dominus vobiscū. et Oꝛemus. Oꝛatio.

Rogamus te domine sancte pater omnipotēs eterne deus: vt super hunc famulum tuum spiritum benedictionis tue infundere digneris: vt celesti munere ditatus/ et tue maiestatis dona possit acquirere: et bene viuendi aliis exēpla pꝛebere. ℟. Amē.

Item alia benedictio super eum.

Dominus iesus chꝛistus apud te sit vt te defendat. amē. Intra te sit vt te reficiat. amē. Circa te sit vt te cōseruet. amē. Ante te sit vt te deducat. amē. Super te sit vt te bn̄dicat. amē. Qui viuit et regnat cū deo patre in vnitate spūssctī de⁹. p. Alia bn̄d.

Bene✠dicat te deus pater. amen. Cōseruet te dei filius. amē. Illumiet te spūssanctus. amē. Coꝛpus tuum custodiat. amen. Animā tuā saluet. amē. Coꝛpus tuū irradiet. amen. Sensū tuū dirigat amen. et ad supernam vitam te perducat. amē. Qui in trinitate perfecta viuit et regnat deus: per omnia secula seculoꝛum. Amē. Post hec epyscopus vel sacerdos de domo exeat: inclusus solus remaneat per totū summum et cōtinuum obseruans silentium: et sic de foꝛis firmiter claudatur: et interim voce sonoꝛa incipiat epyscopus vel sacerdos antiphonam hoc modo.

Suscepimus deus misericordiam tuam in medio

templi tui. ps. Magnus dominus. ps. Laud do. ds ge.
ps. Lauda hierlm. ps Laud do. in sctis. cũ Glia patri.
repetat ãn. Suscepim⁹ deus. Finita ãn. faciat eps vel
sacer. oẽs pro eo orare quatẽn⁹ ops de⁹ pro cui⁹ amore
ille mũdũ reliqt et i illo strictissimo carcere icludi sese
fecit ita ipm i suo seruitio cõseruet et cõfirmet vt post
mortẽ cũ eo in etnũ viuere valeat. Pr nr. Et ne. Oste
de nobis dñe. Fiat pax in virtu. Dñs vo. Orem⁹. Or.

PRotege dñe qsumus famulũ tuũ et intercedẽ
te gl'iosa virgine maria cũ oibus sãctis tuis
grẽ tue in eo dona multiplica: vt ab oibus liber offẽsis
et tẽporalibus nõ destituatur auxiliis/et sempiternis
gaudeat institutis. Per xpm dñm. Oremus. Oratio.

DEus cui omne cor patet et oĩs volũtas loquit/
et quẽ nullũ latet secretũ: purifica per infusio-
nẽ sancti spũs cogitationes cordis nostri: vt te pfecte
diligere et digne laudare mereamur. Per x. Ore⁹. or.

OMnipotens sempiterne deus dirige actus no-
stros in bñplacito tuo: vt in noĩe dilecti filii tui
mereamur bonis opibus abundare. Qui tecum viuit

Deinde recedãt omnes pergẽtes in ecclesiam choro
canente aliquod responsorium cum suo versu de san-
cto in cuius nomine et honore fundata est ecclia: et fi-
niatur ad gradũ chori dicẽte sacerdote vsus et oratio
de eodẽ. et si fuer. ecclia de sctã maria: tũc dicat hoc ℣.

Felix namq; es sacra virgo ma ri-

a et omni laude dignis si ma.

Quia ex te ortus est sol iusti ci-

e christus de us no ster. Tpe pasc.

Alle lu ya. ℣. Ora pro populo inter-

ueni pro clero intercede pro deuoto femineo sexu

sentiant omnes tuu leuamē quicūq; celebrāt tuam

cōmemo ra ti o nem. Quia ex te. ℣. Sācta dei geni. Oro.

Concede qs misericors deus fragilitati nostre p̄sidiū: vt qui sctē dei genitricis et virgīs marie cōmemorationē agim⁹: intercessiōis ei⁹ auxilio a nr̄is iniquitatibus resurgamus. Per eundē xp̄m do. nr̄m.

Bn̄dictio agni paschalis/ouorum et herbarū in die pasche. cum Dominus vobiscum. et Oremus. Orō.

Deus celi terreq̄ dn̄ator qui das escam oī carni et reples om̄e aīal bn̄dictione bn̄ ✠ dic et sā ✠ ctifica hanc creaturā agni paschalis ꝫ nobis dona tua sumētibus aīe et corporis sanitatē cōcede. Per ꝛc. Or.

Deus qui vniuerse carnis es cōditor: qui noe et filiis suis de mūdis et imundis aīalib⁹ p̄cepta dedisti: quiq̄ sicut oua et olera herbarū humano generi et quadrupedia mūda edere p̄misisti et qui agnū paschalē ī egypto moysi et pplō tuo in vigilia pasche comedere p̄cepisti. In figura agni dn̄i nr̄i iesu xp̄i: cuius sāguīe oīa primogenita tibi de mūdo redemisti ꝫ nocte illa oīm̄ p̄rogenitū in egipto p̄cutere p̄cepisti: seruās ppl̄m agni sanguine p̄notatū: dignare dn̄e deus oīps bn̄ ✠ dicere ꝫ sā ✠ ctificare hūc agnū paschalē: vt q̄cūq̄ ex populo tuo fideliter de illo comederit: oī benedictione celesti ꝫ grā tua saturati repleātur in bonitate Per quē hec oīa dn̄e cōdita sunt et ab initio creata saluator mūdi. Qui viuis et regnas cum deo patre. ꝛc.

Hec p̄fatio dicatur in die sancte trinitatis et in oīb⁹ dn̄icis diebus vsq̄ ad aduentū dn̄i qn̄ de dn̄ica dicatur missa: licet in capitulo dicatur. et in cōmemoratione sancte trinitatis per annum et in missis sponsalium.

Eterne de⁹. Qui cū vnigenito filio tuo et

-ritu sancto vnus es deus vnus es dominus. Nõ in

vnius singularitate persone sed in vnius trinitate

substãtie. Qđ eni de tua gloria reuelãte te credimus:

hoc de filio tuo: hoc de spiritu sãcto: sine differentia di-

scretionis sentimus Vt in cõfessione vere sempiter-

neq; deitatis: et in psonis ppzietas: et in essentia vni-

tas: et in maiestate adoretur equalitas. Quã laudãt

angeli atq; archãgeli cherubin quoq; ac seraphin qui

non cessant clamare vna voce dicentes.

¶ Hec prefatio dicitur in vtroq; festo scte crucis: et in omnibus commemorationibus eiusdem.

Eterne deus. Qui salutẽ humani generis in ligno crucis cõstituisti: vt vnde mors oriebatur: inde vita resurgeret. Et qui in ligno vincebat: in ligno quoq; vinceretur. Per xpm. Hec pfatio dr in oibꝰ fes. bte marie: nisi in puri. Dicat etiã per oct. assũp. et nati. btẽ marie: et in cõme. eiusdẽ: nisi a nati. do. vsq; ad purifi.

Eterne deus. Et te in veneratione btẽ et gloriose semperq; virginis marie exultantibus animis laudare: bñdicere et pdicare. Que et vnigenitũ tuũ sancti spiritus obumbratione cõcepit et virginitatis gloria permanẽte huic mundo lumen eternũ effudit: iesum christũ dñm nrm. Per quẽ maiestatẽ tuam. &c.

¶ Hoc modo incipiantur omnes prefationes ad missam per totum annum: tam in ferijs q̃ in festis.

Per omnia secula seculorum. Amẽ. Dñs vobiscũ.

Et cũ spiritu tuo. Sursũ corda. Habemꝰ ad dominũ.

Gratias agamꝰ domino deo nro. Dignũ et iustũ est.

Vere dignum et iustum est equũ et salutare:

nos tibi semper et vbiq; gratias agere: domine san-

cte pater omnipotẽs eterne deus. Per christũ domi-

num nostrum. Per quẽ maiestatem tuam laudant

angeli adorant dominationes tremunt potestates.

Celi celorũq; virtutes ac beata seraphin socia exul-

tatione cõcelebrãt. Cũ quibus et nostras voces vt

admitti iubeas deprecamur supplici cõfessione dicẽtes.

Sctūs. Sctūs. Sctūs dñs de⁹ sabaoth. Pleni sūt celi et terra glīa tua osāna in excelsis. Bñdict⁹ q̄ venit in nōie dñi osāna in excelsis. Et cū dicat sacer. Sctūs. erigat parūper brachia sua et iūgat man⁹ suas vsq₃ ad hoc verbū In nōie dñi. Tūc signet se in facie sua: et sic fiat in oībus pfationibus totius anni. Deinde statim iūctis manib⁹ et oculis eleuatis incipiat Te igitur clemētissime pater. ₰c. corpore inclinato donec dicat Ac petim⁹. Tūc erigēs se osculet altare a dextro sacrificij

Hec pfatio dicitur in oībus missis de sancto spiritu.

Eterne deus. Per christum dominū nostrum. Qui ascendēs sup oēs celos: sedēsq₃ ad dexterā tuā: promissū spm̄ sanctū in filios adoptionis effudit. Quapropter pfusis gaudijs totus in orbe terrarū mūdus exultat: sed et superne virtutes atq₃ angelice potestates hymnū glorie tue concinunt sine fine dicentes Sanctus. Sanctus. Sanctus. dñs de⁹ sabaoth. ₰c.

Te igitur clemētissime pater per iesum christum filium tuū dominum nostrū: supplices rogamus ac petimus. Hic erigēs se osculetur altare a dextris sacrificij dicēs vti accepta habeas et bñdicas. hec do ✠ na. hec mu ✠ nera. hec sacri ✠ ficia illibata. Factisq₃ signaculis super calicem eleuet manus suas ita dicens.

In primis que tibi offerimus pro ecclesia tua sācta catholica quam pacificare / custodire / adunare / ₰ regere digneris toto orbe terrarum: vna cum famulo tuo papa nostro N. et ātistite nostro N. i. pro proprio episcopo et rege nostro. N. et dicantur nominatim.

et o[m]nibus orthodoxis atq[ue] catholice [et] apostolice fidei cul-
toribus. Hic roget cogitando pro viuis.

Memento d[omi]ne famulo[rum] famularu[m]q[ue] tuaru[m] N. [et] N.
In qua oratio[n]e ordo debet attendi p[ro]pter ordi-
ne[m] charitatis. Quinq[ue]s orat sacerdos Primo p[ro] seipso
Secu[n]do p[ro] patre et matre carnali/ videlicet [et] spiritua-
li: et pro aliis parentibus Tercio pro amicis speciali-
bus parrochianis et aliis Quarto pro omnibus astan-
tibus Quinto p[ro] omni populo christiano et potest hic
sacerd[os] omnes suos amicos deo co[m]mendare. Consulo
tame[n] vt nullus ibidem nimis immoretur tu[m] propter
cordis distractionem tu[m] propter immissio[n]es que pos-
sunt fieri per angelos malos: tu[m] propter alia pericula.

Et omnium circumastantium atq[ue] omnium fi-
delium christianorum quoru[m] tibi fides cogni-
ta est et nota deuotio: pro quibus tibi offerimus vel
qui tibi offeru[n]t hoc sacrificium laudis pro se suisq[ue] om-
nibus pro redemptione animarum suarum: pro spe
salutis et incolumitatis sue: tibiq[ue] reddunt vota sua
eterno deo viuo et vero.

Communica[n]tes [et] memoria[m] venera[n]tes in primis
gl[or]iose semp[er] virginis Inclina[n]do paru[m] dicat
marie genitricis dei [et] d[omi]ni nostri iesu [christ]i. Sed [et] beato-
ru[m] apostolo[rum] ac marty[rum] tuo[rum] Petri Pauli Andree
Iacobi Iohannis Thome Iacobi Philippi Bar-
tholomei Mathei Simonis [et] Thadei Lini Cle-
ti Clementis Sixti Cornelii Cipriani Laure[n]tii
Grisogoni Iohannis [et] Pauli Cosme [et] Damiani
Et o[mn]i[u]m sanctoru[m] tuoru[m] quo[rum] meritis precibusq[ue] con-
cedas: vt in o[mn]ibus protectio[n]is tue muniamur auxilio.
Per eundem christum dominu[m] nostrum. Amen. Hic
respiciat hostiam cum magna veneratione ita dice[n]s.

Hanc igitur oblationē seruitutis nostre sed et cū cte familie tue q̄s dn̄e vt placatus accipias: dies q̄ nostros in tua pace disponas: atq̄ ab eterna dānatione nos eripi et i electoꝝ tuoꝝ iubeas grege numerari. Per xp̄m do. n. Amē. Hic iterū respiciat hostiā di. Quam oblationē tu deus oīps in oībus q̄sumus Hic faciat tres cruces super calicē cū dicat bene ✠ dictā. ascri ✠ ptam. ra ✠ tam. rationabilē acceptabilemq̄ facere digneris: vt nobis. Hic faciat crucē sup panē dicēs: cor ✠ pus hic sup calicē et san ✠ guis. iunctisq̄ manib⁹ di. fiat dilectissimi filij tui dn̄i n̄ri iesu xp̄i Qui p̄die q̄ pateretur. Hic erigat sacer. man⁹ et coniungat et postea tergat digitos et eleuet hostiā parūper: ita q̄ nō videatur a pp̄lo: et sic debet tenere quousq̄ dixerit verba cōsecrationis. q2 si ante consecrationē eleuetur et populo ostendatur sicut faciūt fatui sacerdotes populū ydolatrare adorādo panē purū tanq̄ corpus christi: et i hoc peccāt. Et sacerdos debet p̄cipue in hoc loco cōgregare seipsum ad se. s. cor diligenter ad attendendū verba/ et os ad distincte proferendum. vt ab hoc loco. videlꝫ. Qui p̄die. vsq̄ ibi Unde et memores. nulle alie rei attēdat: nullaq̄ dictio/ nullaq̄ syllaba euadat/ nichil de forma verboꝝ vel signorū omittat vel diminuat. Accipiēdo panē dicat. Accepit panē in sanctas ac venerabiles man⁹ suas: et eleuatis oculis in celū. Hic eleuet oculos suos nō solū corporales sed etiā spirituales ad te deum patrē omnipotētem: tibi. Hic inclinet se dicēs gratias agēs bn̄ ✠ dixit/ fregit. Hic non debet tangi hostia modo fractionis sicut aliqui fatui tangūt et male faciunt. Videtur tamē ex ordine verboꝝ q̄ prius debet frangi q̄ cōsecrari: cū dicit benedixit fregit per hec verba videtur q̄ pri⁹ est

fractio ꝙ ↄsecratio. sed ecclia prius cõsecrat ꝙ frangit scilicz aliter facit ecclia ꝙ xp̃s fecit: et sic ecclia videtur errare. et per cõsequẽs delinqt. Solutio. Dicendũ est ꝙ ecclia nõ delinquit: qꝛ xp̃s post cõsecrationẽ et bñdictionẽ fregit: licet ordo verboꝝ aliter sonat. Et dicat sacerdos inclinãdo **Deditqꝫ discipulis suis dicẽs accipite et manducate ex hoc omnes. Hoc est enim corpus meum.** Et debẽt ista verba proferri sub vno spiritu et sub vna prolatiõe: nulla pausatiõe iterposita. Post hec verba inclinet se sacerdos ad hostiã et capite iclinato illam adoret: et postea eleuet illã mature supra frontẽ vt a populo possit videri: et caueat ne nimis diu teneat eam ne aliquo modo corp⁹ xp̃i osculetur nec sup ocłos ponat sicut solẽt qdã stulti facere: nec aliquã partẽ corporis vllo modo tangere debet: nisi tãtum digitis ad hoc specialiter cõsecratis. Tunc illud reponat ante calicem in modũ crucis per eum fiende. reposito corpore christi in loco suo discooperiat calicẽ et eũ teneat inter manus suas nõ disiũgẽdo pollicẽ ab indice / nisi dũ faciat bñdictionẽ tñ: et tũc icipiat calicis ↄsecratõez di.

Simili mõ postea ꝙ cenatũ est accipiẽs et hunc preclarũ calicẽ in sanctas ac venerabiles man⁹ suas item tibi. Hic inclinet se dicẽs **gratias agẽs bene✠dixit deditqꝫ discipulis suis dicens: accipite et bibite ex eo oẽs.** Hic eleuet parũper calicẽ ita dicens. **Hic est enim calix sãguinis mei noui et eterni testamẽti mysteriũ fidei qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionẽ peccatorũ.** Hic eleuet calicẽ vsqꝫ pectus vel vltra caput dicens. **Hec quotiẽscũqꝫ feceritis: in mei memoriam facietis.** Hic reponat calicẽ et fricet digitos suos vltra calicem propter micas et cooperiat calicem. deinde eleuet brachia in modũ crucis: iunctisqꝫ

digitis vsq ad hec vba de tuis donis ac datis ita dicēs.
Unde et memores dn̄e nos serui tui sed et plebs tua sctā eiusdē christi filij tui domini dei nostri tam beate passionis necnō et ab inferis resurrectiōis: sed et in celos gloriose ascensionis: offerimus preclare maiestati tue de tuis donis ac datis. Hic faciat tres cruces supra calicē cū dicat. Hostiam ✠ purā hostiā ✠ sanctam hostiam ✠ immaculatam. Hic super hostiam dicens Panem sanctum ✠ vite eterne. Hic super calicē. Et calicem ✠ salutis perpetue. Sequatur.
Supra q̄ ppicio ac sereno vultu respicere digneris et accepta habere sicuti accepta hēre dignatus es munera pueri tui iusti abel et sacrificiū patriarche nostri abrahe: et qd tibi obtulit summus sacerdos tuus melchisedech sanctū sacrificiū immaculatā hostiam. Hic sacerdos corpe inclinato et cācellatis manib⁹ dicat
Supplices te rogamus omnips deus iube hec perferri p manus sancti āgeli tui in sublime altare tuum in cōspectu diuine maiestatis tue. Hic erigat se et deosculetur altare a dextris sacrificij dicēs. Ut quotquot ex hac altaris participatiōe sacrosanctū filij tui. Hic faciat crucē sup corpus xpi dicēs cor ✠ pus hic aliam crucē sup calicē dicēs. et sāguinem ✠ sumpserim⁹ hic faciat terciam crucem in facie sua dicēs. Omni bene ✠ dictione celesti et gratia repleamur. Per eundē christum dominum nostrum. Amen. Sequatur.
Memento etiā dn̄e animarū famulorum famularumq tuarum N. et N. hic oret sacerdos cogitādo pro defunctis. Qui nos precesserūt cum signo fidei et dormiunt in somno pacis. Ipsis dn̄e et oībus in christo quiescētibus locum refrigerij lucis et pacis vt indulgeas deprecamur. Per eundem xpm dn̄m nostrū

Amen. Hic percutiat sacerdos pect⁹ suū semel dicendo.
Nobis quoq₃ pctō2ibus famulis tuis de multitudine miserationū tuarum sperantibus: partem aliquā et societatē donare digneris cum tuis sanctis apostolis ⁊ martyrib⁹ cum Iohāne Stephano Mathia Barnaba Ignacio Alexandro Marcellino Petro Felicitate Perpetua Agatha Lucia. Agnete Cecilia Anastasia Et cum oībus sanctis tuis: intra quo2ū nos consortium nō estimator meriti sed venie q̄s largito2 admitte. Per christum dominum nostrum. Amen. Per quem hec omnia domine semp bona creas. Hic sacerdos ter signet calicē dicēs sancti ✠ ficas viui ✠ ficas bn̄ ✠ dicis et p̄stas nobis Hic sacerdos discooperiat calicem et faciat signū crucis cū hostia quinquies. Primo vltra calicem ex vtraq₃ parte: secundo calici equali: tercio infra calicē: quarto sicut primo: q̄nto ante calicē. Interim vero diacon⁹ a dextris sacerdotis assistat manib⁹ pri⁹ lotis: eiq₃ in corporalibus sustinēdis subministret: ⁊ i recessu deosulctur altare ⁊ humerū sacerdotis dextrū sacerdote sic dicēte Per ip ✠ sum et cū ip ✠ so ⁊ in ip ✠ so est tibi deo pa ✠ tri omnipotēti in vnitate ✠ spiritussancti de⁹ omnis honor et glia. Hic cooperiat calicē et teneat man⁹ suas super altare vsq₃ dicitur. Pater noster. hoc modo

Per omnia secula seculo2um. Amen. Oremus

Preceptis salutarib⁹ moniti et diuina institutione

Hic accipiat dyacon' patenā de manu subd. eāq3 a dextris sacer. extēto brachio ī alto vsq3 ad Da ppici' pacē. discooptam tenens.

formati audem' dicere.

Hic eleuet sacerdos manus suas dicens.

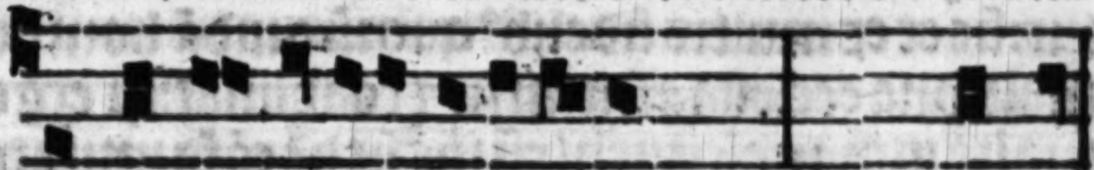
Pater noster qui es in celis sāctificetur nomen tuum. Adueniat regnū tuum: fiat volūtas tua sicut in celo et in terra. Panē nostrū quotidianū da nobis hodie et dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitorib' nostris. Et ne nos inducas in tentationē. Cho. rñd. sic. Sed libera nos a malo.

Deinde dicat sacerdos priuatim. Amen.

Libera nos q̄s dñe ab oībus malis pteritis presentibus et futuris: et intercedente pro nobis

beata et gloriosa semperque virgine dei genitrice maria. Hic inclinet parūper et dicat: et btis apostolis tuis petro et paulo atque andrea cum oībus sctis: Hic cōmittat dyaconus patenā sacerdoti deosculans manū eius: et sacerdos deosculetur patenā postea ponat ad sinistrū osculū. inde a dextrū: postea faciat crucē cū patena ultra caput: et tūc reponat eam in locum suū ita dicens.

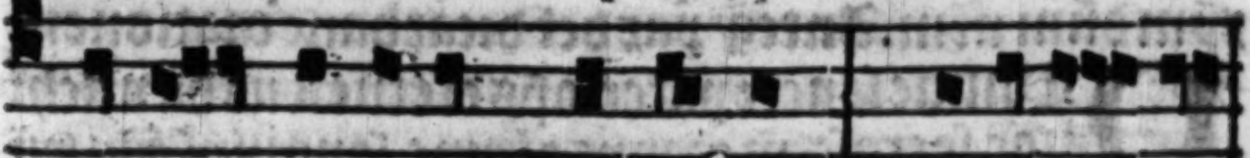
Da propicius pacē in diebus nostris ut ope misericordie tue adiuti et a pctō simus sp liberi et ab oī ptur-batione securi. Hic discoopiat calicē et sumat cū inclinatione corpus trāsponēs in cōcauitate calicis retinēdo īter pollices et īdices: et frāgat in tres partes dū dī. Per eūdē dñm nrm iesū xpm filiū tuū. scda fractio cū dicit Qui tecū vivit et regnat in unitate spūsctī deus. Hic teneat illas duas fracturas in sinistra manu et tciā fracturā in dextra manu in sūmitate calicis sic dicens

Per omnia secula seculorum. Cho. rñd. Amen. Deīn si eps celebrt dyaco. ad ppl̄m cōuersus baculū epi in dexta tenēs curuatura bacli ad se ꝯuersa di. hoc mō.

Humiliate vos ad bñdictionē. Ch. rñd. Deo grās. Postea eucharistia super patenā reposita eps sup populum faciat bñdictionē. post bñdictionē sequatur.

Pax dñi ✠ sit sēper ✠ vobi ✠ scū. Ch. Et cū spū tuo.

ad dicendū **Agnus dei.** accedant dyaconus & subdiaconus ad sacerdotē vterq₃ a dextris diacon⁹ ꝓpior subdiaco. remotior: & dicāt simul priuatim **Agnus dei q̄ tollis pctā mūdi: miserere nobis Agnus dei q̄ tollis peccata mūdi: mi. no. Agn⁹ dei q̄ tollis pctā mūdi: dona nobis pacē.** In missis vo ꝓ defunctis dicat hoc modo **Agn⁹ dei q̄ tollis pctā mūdi dona eis requiē.** trib⁹ vicib⁹ cū hac addit. **sempiternā.** Exeq̄ quas nos facim⁹ ꝓ mortuorꝫ excessibus celebrantur Quare ad missam mortuorꝫ pax nō dat: triplex assignat ratio. Prima est quoniā hoc officium triduanā christi sepulturā significat vbi pax nō datur propter osculū iude. Scda qꝛ nō cōmunicamus mortuis: qꝛ nobis nō respōdet. Unde est ꝙ corp⁹ nūq̄ debet esse in ecclesia q̄ diu missa de die celebratur. Tercia est qꝛ ex multis granis collectis vnus panis efficitur: & ex multis racemis vinū eliquatur: sic et ex multis fidelib⁹ quorū quidā boni quidam mali: vna ecclesia ꝯstituitur & coadunat: qꝛ ergo mortuo homine nescitur vtrū ipe sit de cōformitate ecclie et pacē cū creatore suo habeat: ideo pacē nō dam⁹ nec **Benedicam⁹. nec Deo gratias.** nec aliquas laudes referimus pro mortuis: qꝛ non est vnde agende sint: nec enim apparet eorū req̄es. Hic cruce signādo deponat dictam terciam partē hostie in sanguinem sic dicēdo.

Hec sacrosancta ꝯmixtio corporis et sanguinis dñi nostri iesu christi fiat michi oībusq₃ sumētibus salus mētis et corporis: & ad vitam eternā promerendā et capescendā preparatio salutaris Per eūdem xpm dñm nr̄m. Anteq̄ pax det dicat hanc orationem

Domine sancte pater ops eterne deus da michi hoc sacrosctm̄ corpus & hunc sanguinē filii tui dñi nr̄i iesu christi ita digne sumere vt merear per hoc

remissionē omniū peccatoꝝ meoꝝ accipere et tuo sā
cto spū repleri et pacē tuam habere: quia tu es deus so
lus et preter te nō est alius cuius iperiū sine fine pma
net in secula sclōꝝ amē. Hic deosculetur sacer. corpalia
in dextera parte et sūmitatē calicis corpore dnico prius
tactam et dyaconū dicēs. Pax tibi et eccle dei. Rñsio.
Et cū spū tuo. Dyacon⁹ a dextris sacerdotis ab ipso pa
cem recipiat et subdyacono ferat. deīde ad gradū cho.
ipe dyacon⁹ pacē portet rectoribus chori: et ipi recto-
res pacē choro portēt: vterq; sua parte icipiētes a ma-
ioribus. In feriis vo et in festis quādo chorus nō regit
pax a dyacono choro apportet per duos extremos de
scda forma. ꝛc. vt prius. Si eps celebrauerit prio oscu-
letur dyacon⁹ principalē subdyaconū a quo ceteri sub
dyaconi pacē sumāt. deinde duos secūdarios rectores
si duplex festum fuerit qui primo deferāt ad rectores
principales. postea ipsis pricipalibus rectoribus ipsā
pacē ex parte decani et cātoris deferētibus secūdariis
vero ex parte cācellarii et thesaurarii. Post datā pacē
dicat orōnem sequentem priuatim anteq̄ se cōmuni-
cet tenendo hostiam in ambabus manibus dicēs.

Deus pater fōs et origo toti⁹ bonitatis: qui du-
ctus mia vnigenitū tuū pro nobis ad infima
mūdi descēdere et carnē sumere voluisti quā ego indi-
gnus hic in manibus meis teneo. Hic sacerdos inclinet se ad ho-
stiā dicēs te adoro et glifico/ et tota mētis accordis in
tētione laudo et precor. vt nos famulos tuos nō dese-
ras sed vt pctā nr̄a dimittas. quaten⁹ tibi soli viuo ac
vero deo puro corde et casto corpore seruire valeam⁹.
Per eundem xpm dominū nostrum. Amē. Alia orō.

Domine iesu xpe fili dei viui qui ex voluntate
patris cooperāte spiritu sctō per mortē tuam

mūdū viuificasti: libera me q̄so per hoc sacrosanctum corpus et hūc sanguinē tuū a cunctis iniq̄tatib⁹ meis et ab vniuersis malis: et fac me tuis semp obedire mā datis et a te nunq̄ in perpetuū separari permittas: saluator mundi qui cū deo patre et eodē spū sancto viuis et regnas deus: Per oīa secula seculoꝝ. Amē. Sequat

Corporis et sanguinis tui dn̄e iesu xp̄e sacramētū qd̄ licet īdign⁹ accipio nō sit michi iudicio ꝫ ꝯdēnatiōi: ꝫ p tua p̄sūt pietate corpis mei ꝫ aīe salutē. Amē.

Ad corpus cū humiliatione dicat anteq̄ illud recipiat

Aue in eternū sanctissima caro xp̄i michi ante omnia et super oīa summa dulcedo. Corpus domini nostri iesu christi sit michi peccatori via ꝫ vita

Caueat sibi sacerdos post istas orōnes dictas a nimia prolixitate tractādi ppt cogitatiōes volubiles aliquorū tn̄ in p̄missis orōnib⁹ debet sacerdō. meditari de incarnatiōe natiuitate ꝫ passiōe ꝫ pciosissima morte dn̄i nr̄i iesu xp̄i ꝫ de huius sacramenti virtute et tunc cum magna deuotione et oī reuerētia et timore debet ꝯmunicari cruce prius facta ex ipso corpore xp̄i ante os recipientis dicēs In noīe p̄ris et filij: et spūsancti. Amen. Deinde ad sanguinem cum magna deuotione dicat.

Aue in eternū celestis potus michi ante oīa et super oīa summa dulcedo. Corpus ꝫ sanguis dn̄i nr̄i iesu xp̄i p̄sint michi pctōri ad remediū sempiternū in vitā eternā. Amen. In noīe patris et filij ꝫ spiritussctī. Amē. Hic sumat sāguinē. quo sūpto eat sacerdos ad dextrū cornu altaris cum calice inter man⁹ ad huc digitis ꝯiunctis sicut prius: et accedat dyaconus ꝫ effundat in calicem vinum vel aquam: et recinserat sacerdos manus suas ne aliq̄ relīq̄e corporis remaneāt in digitis/vel sāguinis in calice. Cum vero aliquis

sacerdos bis debeat celebrare in vno die tūc nō debet percipere ablutionē vllam: sȝ ponere in sacrario aut in vase mundo vsqȝ in finē alteri⁹ misse: et tūc sumat vtraqȝ ablutio post primā ablutionē. Deinde sequatur hec oratio.

Quod ore sumpsimus dn̄e pura mēte capiam⁹: et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternū amen. Hic lauet digitos suos in concauitate calicis cū vino a diacono effuso: quo hausto sequatur

Hec nos domine communio purget a crimie: et celestis remedij faciat esse participes. Hic infundet idem dyaconus aquam in calice: qua hausta eat sacerdos ad medium altaris et inclinat calicem super patenam: et postea inclinato se ante altare cū magna deuotione dicens hanc orationem.

Gratias tibi ago dn̄e scte pater ōps eterne deus qui me refecisti de sacratissimo corpe et sanguie dn̄i nr̄i iesu christi: et precor vt hoc sacramētum salutis nostre qd̄ sumpsi indignus peccator nō veniat michi ad iudiciū neqȝ ad cōdēnationē pro meritis meis, sed ad profectū corporis mei et aīe mee salutem in vitam eternam amen. Et cū hac oratiōe eat sacerdos ad dextrū cornu altaris et abluat manus; et subdiaconus ei ministret: diacon⁹ vero interim corpalia cōplicet et ad dextrū cornu altaris subdyacon⁹ librum portet et accepto a dyacono calice iacente sup patenā et redeūte sacerdote ad dextrum cornu altaris: si quid in eo infusionis remāserit: idē dyacon⁹ ori sacerdotis porrigat sumendū.

¶ Post pceptionē sacramēti sacerdote ad man⁹ abluēdas veniēte: diaconus corporalia cplicet et in loculo reponat: postea vero ipsa corpalia calici cū offert. supponat ipūmqȝ calicē dum cōio dr̄ ipi accolito cōmittat. Qui dn̄ Per om̄ secula seculorum. post orationē dr̄: ca solenni.

tate qua cum apportauerit reportet ablutis manib'
sacerdos reuertat se ad dextrũ cornu altaris et dicat cũ
suis mistris cõmunionẽ: deinde facto crucis signacu-
lo in facie vertat se sacerdos ad populum: eleuatisq3 ali
quantulũ brachijs et iunctis manibus dicat Dñs vobi-
scum. et interim se vertat ad altare dicens Oremus.
et postea dicat postcõiones iuxta numerũ et ordinem
ante dictarũ oronũ ãte eplaz. Finita vltia postcõ. factõ
q3 signaculo crucis in facie vtat se sacerdõ. ad pplz et dicat
Dñs vo. deĩn diacon' sua casula reindut' qñ vtit dicat
Benedicamus domino. alio vero tẽpore ãni dicatur
Ite missa est. sp ad pplm cõuerso. sed sp Bñdicam' do.
et Requiescant in pace. conuerso ad altare dicantur.
His dictis sacerdos corpore inclinato iunctis manib'
tacita voce corã medio altaris dicat hanc orationẽ.

Placeat tibi sancta trinitas obsequiũ seruitutis
meę: et presta vt hoc sacrificiũ quod oculis ma
iestatis tue indignus obtuli: tibi sit acceptabile michi-
q3 et oĩbus pro quibus illud obtuli / sit te miserãte ppi-
ciabile. Qui viuis et regnas de': per oĩa scłã sclõrũ amẽ
Qua finita erigat se sacerdos et signet se in facie sua di
cens. In nomine patris et filij et spiritussancti. amen
Et sic inclinatione facta eodẽ ordine quo prius acces-
serunt ad altare in principio misse: sic induti cũ ceroferr.
et ceteris ministris redeãt in fine. et statim post Deo
gratias. incipiatur in choro hora nona qñ post missã
dicitur. Sacerdõ. vero in redeũdo dicat euãg. In prin
cipio erat vbũ. Cũ vero sacerdos exuerit casula et alia
indumenta sacerdotalia: dicat hos psal. sub vno Glia
patri. cum hac ãn. Triũ puerorũ. ps. Bñdicite sacer-
dotes dñi dño. et dicatur vsq3 ad finẽ. ps. Laudate do.
in sanctis eius. ps. Nũc dimittis. Glia pri. Sicut erat

deinde dicatur ā. Triū puerorum cātemus hymnū quē cantabāt in camino ignis bn̄dicētes dn̄m. Kyrieleysō. xp̄el. Kyriel. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera. Bn̄dica nus patrē et filiū cum sancto spū. Laudemus et superexaltemus eum in secula. Bn̄dictus es dn̄e in firmamēto celi. Et laudabilis et glo̾sus et superaltatus in sclā. Bn̄dicat et custodiat nos ops et misericors dn̄s. Amē Non itres in iudiciū cū seruo tuo dn̄e. Quia nō iustificabitur in cōspectu tuo oīs viuēs. Dn̄e deus virtutū conuerte nos. Et ostende faciē tuam et salui erimus. Dn̄e exaudi orōem meā. Et clamor. Dn̄s vobiscū. Oratio.

Deus qui tribus pueris mitigasti flamas igniū/ cōcede ꝓpicius: vt nos famulos tuos non exurat flama viciorum. Oro. Ure igne sancti spūs renes nostros et cor nostrum dn̄e: vt tibi casto corpore seruiamus/ et mūdo corde placeamus. Oro.

Actiones nostras q̄s dn̄e aspirādo p̄ueni et adiuuādo prosequere: vt cūcta nostra operatio et a te semper icipiat et per te cepta finiatur. Et finiāt he tres orōes sub vna determīatōe sic Per xp̄m do. no.

¶ Ordo ad visitandū infirmū. Imprimis induat se sacerdos in suppellicio cum stola: et in eundo dicat cū suis ministris Septem psalmos penitentiales. cum Gloria patri. et cum antiphona Ne reminiscaris. ps.

Domine ne in furore tuo arguas me: neq̧ in ira tua corripias me. Miserere mei dn̄e qm̄ infirm⁹ sū: sana me dn̄e qm̄ cōturbata sunt ossa mea. Et aīa mea turbata est valde: sed tu dn̄e vsq̧quo? Conuertere domine et eripe animā meā: saluū me fac propter mīam tuam. Qm̄ non est in morte qui memor sit tui: in inferno autē quis confitebitur tibi? Laboraui in gemitu meo lauabo per sin-

gulas noctes lectum meum: lachrymis meis stratum meum rigabo. Turbatus est a furore oculus meus: inueteraui iter oēs inimicos meos. Discedite a me oēs qui operamini iniquitatē: qm̄ exaudiuit dn̄s vocē fletus mei. Exaudiuit dn̄s depcationē meā: dn̄s orationem meā suscepit. Erubescāt et cōturbētur vehemēter oēs inimici mei: cōuertantur et erubescāt valde velociter. Gloria patri et filio. Sicut erat. Psalmus.

Beati quorum remisse sūt iniqtates: et quorum tecta sūt pctā. Btūs vir cui non iputauit dn̄s pctm̄: nec est in spū eius dolus. Qm̄ tacui inueterauerunt ossa mea: dum clamarē tota die. Qm̄ die ac nocte grauata est super me manus tua: cōuersus sum in erūna mea dum cōfigitur spina. Delictū meū cognitū tibi feci: et iniusticiā meā non abscondi. Dixi confitebor aduersū me iniusticiā meā dn̄o: et tu remisisti impietatē pcti mei. Pro hac orabit ad te oīs sanctus: in tp̄re opportuno. Verūtamē in diluuio aquarū multarū: ad eum non approximabūt. Tu es refugiū meū a tribulatione que circūdedit me: exultatio mea erue me a circundātibus me. Intellectū tibi dabo et instruā te in via hac qua gradieris: firmabo sup te oculos meos. Nolite fieri sicut equus et mulus: quibus nō est itellectus. In chamo et freno maxillas eorum cōstringe: qui non approximāt ad te. Multa flagella pctōris: spetātem aūt in dn̄o mīa circundabit. Letamini in dn̄o et exultate iusti: et glīamini oēs recti corde. Glīa pri. ps

Domine ne in furore tuo arguas me: neq; in ira tua corripias me. Quoniā sagitte tue infixe sunt michi: et confirmasti super me manū tuā. Non est sanitas in carne mea a facie ire tue: nō est pax ossib⁹ meis a facie pctōrum meorum. Qm̄ iniqtates mee supgresse

sunt caput meū: ⁊ sicut onus graue grauate sunt super me. Putruerūt et corrupte sūt cicatrices mee: a facie insipiētie mee. Miser factus sū et curuatus sū vsqꝫ in finem: tota die cōtristatus ingrediebar. Quō lūbi mei impleti sūt illusionibus: et nō est sanitas in carne mea. Afflictus sum et humiliatus sū nimis: rugiebā a gemitu cordis mei. Dñe ante te omne desyderiū meū: et gemitus meus a te nō est abscōditus. Cor meū cōturbatū est dereliquit me virtus mea: et lumē oculoꝝ meoꝝ et ipsum non est mecum. Amici mei et proximi mei: aduersum me appropinquauerūt et steterūt. Et qui iuxta me erāt delonge steterunt: et vim faciebant qui querebāt aīam meā. Et qui inquirebant mala michi locuti sunt vanitates: et dolos tota die meditabātur. Ego autē tanqꝫ surdus non audiebā: et sicut mutus non aperiēs os suū. Et factus sum sicut homo non audiens: et nō habens in ore suo redargutiones. Quoniā in te domine speraui: tu exaudies me dñe deus meus. Quia dixi nequādo supergaudeāt michi inimici mei: et dum cōmouētur pedes mei super me magna locuti sunt. Quoniā ego in flagella paratus sum: et dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatē meam annūciabo: et cogitabo pro peccato meo. Inimici autem mei viuūt et confirmati sūt super me: et multiplicati sunt qui oderūt me inique. Qui retribuunt mala pro bonis detrahebant michi: quoniam sequebar bonitatē. Ne derelinquas me dñe deus meus: ne discesseris a me. Intende in adiutoriū meū: domine deus salutis mee. Gloria patri. Psalmus.

Miserere mei deus: scdm magnā mīam tuā. Et scdʒ multitudinē miserationū tuaꝝ: dele iniqtatē meā. Amplius laua me ab iniqtate mā: ⁊ a pctō meo mū

da me. Quoniā iniq̄tatē meā ego cognosco: et pctm̄ meū cōtra me est semp. Tibi soli peccaui et malū corā te feci: vt iustificeris in sermonibus tuis et vincas cū iudicaris. Ecce enī in iniq̄tatibus cōceptus sū: et in pctis cōcepit me mater mea. Ecce enī veritatē dilexisti: incerta ꝛ occulta sapiētie tue manifestasti michi. Asperges me dn̄e ysopo et mūdabor: lauabis me et super niuem dealbabor. Auditui meo dabis gaudiū ꝛ leticiā: et exultabunt ossa humiliata. Auerte faciē tuam a peccatis meis: et oēs iniquitates meas dele. Cor mundū crea in me deus: et spiritū rectū innoua in visceribus meis. Ne piicias me a facie tua: et spiritū sanctū tuū ne auferas a me. Redde michi leticiam salutaris tui: et spiritu principali cōfirma me. Docebo iniquos vias tuas: et impij ad te cōuertētur. Libera me de sanguinibus deus deus salutis mee: et exultabit lingua mea iusticiā tuā. Dn̄e labia mea aperies: et os meū annūciabit laudē tuam. Quoniā si voluisses sacrificiū dedissē: vtiq̄ olocaustis nō delectaberis. Sacrificiū deo spūs cōtribulatus: cor cōtritum et humiliatū deus nō despicies. Benigne fac dn̄e in bona voluntate tua syon: vt edificētur muri hierusalem. Tunc acceptabis sacrificium iusticie oblationes et olocausta: tunc imponent super altare tuum vitulos. Gloria patri. Psalmus.

Domine exaudi orōem meā: ꝛ clamor meus ad te veniat. Non auertas faciē tuā a me: in quacunq̄ die tribulor inclina ad me aurē tuā. In quacunq̄ die inuocauero te: velociter exaudi me. Quia defecerunt sicut fumus dies mei: et ossa mea sicut cremiū aruerunt. Percussus sum vt fenum et aruit cor meū: quia oblitus sum comedere panem meum. A voce gemitus mei: adhesit os meū carni mee. Similis fa-

ctus sũ pellicano solitudinis: factus sũ sicut nicticorax
in donucilio. Vigilaui et factus sũ sicut passer: solitari
us in tecto. Tota die exprobrabãt michi inimici mei:
et qui laudabãt me aduersũ me iurabãt. Quia cinerẽ
tanq̃ panẽ manducabã: et potũ meũ cũ fletu miscebã.
A facie ire indignationis tue: quia eleuãs allisisti me
Dies mei sicut vmbra declinauerunt: et ego sicut fe-
num arui. Tu autem dñe in eternũ permanes: et me
moriale tuũ in generatione et generationẽ. Tu exur
gens dñe misereberis syon: quia tẽpus miserẽdi eius/
qr venit tps. Qm̃ placuerũt seruis tuis lapides eius:
et terre eius miserebũtur. Et timebũt gẽtes nomen
tuũ dñe: et oĩs reges terre gloriã tuã. Qr edificauit
dñs syon: et videbitur in glia sua. Respexit in orõem
humiliũ: et nõ spreuit p̄cẽ eorũ. Scribãtur hec in ge
neratione altera: et populus qui creabitur laudabit do
minũ. Qr prospexit de excelso sctõ suo: dñs de celo in
terrã aspexit. Ut audiret gemitus cõpeditorũ: vt sol-
ueret filios iterẽptorũ. Ut annũciẽt in syon nomẽ do
mini: et laudẽ eius in hierlm. In cõueniẽdo populos
in vnũ: et reges vt seruiãt dño. Respõdit ei in via vir
tutis sue: paucitatẽ dierũ meorũ nuncia michi. Ne re
uoces me i dimidio dierũ meorũ: in generatione et ge
neratione anni tui. Initio tu dñe terrã fũdasti: et opa
manuũ tuarũ sũt celi. Ipsi peribũt tu aũt pmanes: et
oẽs sicut vestimentũ veterascent. Et sicut opertoriũ
mutabis eos et mutabũtur: tu aũt idem ipse es et anni
tui non deficiẽt. Filii seruorũ tuorũ habitabũt: et se-
men eorũ in seculũ dirigetur. Gloria patri. Psalmus
De profũdis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocẽ
meã. Fiant aures tue intendẽtes: in vocẽ de-
precatiõis mee. Si iniquitates obseruaueris dñe: dñe

quis sustinebit? Quia apud te propiciatio est: et propter legē tuā sustinui te dñe. Sustinuit aīa mea in verbo eius: sꝑauit aīa mea in dño. A custodia matutina vsq͡ ad noctē: speret israel in dño. Quia apud dñm mīa: et copiosa apud eum redemptio. Et ipse redimet israel: ex omnibus iniquitatibus eius. Gloria pr̄i. Psalmus.

Domine exaudi orōem meā auribus ꝑcipe obsecrationē meā: in veritate tua exaudi me in tua iusticia. Et nō intres in iudiciū cum seruo tuo: q̄r non iustificabitur in cōspectu tuo oīs viuēs. Quia persecutus est inimicus animā meā: humiliauit in terra vitā meā. Collocauit me in obscuris sicut mortuos seculi: et anxiatus est super me spūs meus in me turbatum est cor meū. Memor fui dierū antiquorū: meditatus sum in oībus operibus tuis: in factis manuū tuarū meditabar. Expandi manus meas ad te: anima mea sicut terra sine aqua tibi. Velociter exaudi me dñe: defecit spūs meus. Non auertas faciē tuā a me: et similis ero descendētibus in lacū. Auditā fac michi mane miam tuam: quia in te speraui. Notā fac michi viā in qua ambulē: q̄r ad te leuaui animā meā. Eripe me de inimicis meis dñe ad te confugi: doce me facere volūtatem tuam quia deus meus es tu. Spiritus tuus bonus deducet me in terrā rectā: propter nomē tuū dñe viuificabis me in equitate tua. Educes de tribulatiōe aīam meā: et in mīa tua disperdes oēs inimicos meos. Et perdes oēs qui tribulāt aīam meā: qm̄ ego seruus tuus sum. Gloria patri. An. Ne reminiscaris domine delicta nostra vel parentū nostrorū: neqꝫ vindictam sumas de peccatis nostris/parce dñe parce famulo tuo quē redemisti precioso sanguine tuo: ne in eternū irascaris ei. Et cū intrauerit domū: dicat Pax huic domui.

et oĩbus habitãtibus in ea pax igrediẽtibus et egrediẽ-
tibus. Et sciendũ est qñ ĩfirmus debet inũgi: afferenda
est ei ymago crucifixi. et ante conspectũ eius statuenda
vt redẽptorẽ suũ in ymagine crucifixi adoret: et passio-
nis eius quã pro pctõꝝ salute sustinuit recordet. Dein-
de aspergat infirmũ aqua bñdicta. et statim sequatur.
Kyriel. Xpel. Kyriel. Pater noster. Et ne nos. Saluũ
fac seruũ tuũ vel ancillã tuam. Deus meus sperãtem
in te. Mitte ei dñe auxiliũ de sancto. Et de syõ tuere eũ.
Nichil proficiat inimicus in eo. Et filius iniquitatis nõ
apponat nocere ei. Esto ei dñe turris fortitudinis. A fa-
cie inimici. Dñe exaudi. Dñs vobiscũ. Orem⁹. Oratio.

Deus qui btũ petrũ aplm tuũ misisti ad thabi-
tã famulã tuã vt eius pcibus suscitaretur ad vi-
tam: exaudi nos q̃s vt hũc famulũ tuũ N. quẽ in noĩe
tuo visitat nostra fragilitas/ exorata medicine tue me-
dela citius sanitati restituat. Per christũ. Orem⁹. Oõ.

Omnipotẽs sempiterne de⁹ qui subuenis in periculis
et necessitate laborãtibus ꝛ flagella clemẽter tẽ-
peras: te dñe supplices exoram⁹ vt per visitationẽ tuã
sanctã erigas hũc famulũ tuũ N. ex hac egrotatione
qua tenetur et repñtes eũ ecclie tue sancte incolumẽ
ad laudẽ et gloriã nois tui. Per xpm. Orem⁹. Oratio.

Exaudi nos oipotens et misericors deus et visi-
tationẽ tuã cõferre digneris sup hũc famulũ tu-
um N. quẽ diuersa vexat infirmitas: visita eum dñe si-
cut visitare dignatus es socrũ petri puerũq; centurio-
nis: et thobiã et sarrã per sanctũ angelũ tuũ raphaele.
restitue in eo dñe pristinã sanitatẽ vt mereatur in atrio
domus tue dicere: castigãs castigauit me dñs et morti
non tradidit me saluator mundi. Qui cũ deo patre et
spũ sancto viuis et regnas de⁹. Per oĩa secula seculoꝝ. Ã.

Deus qui famulo tuo ezechie terquinos annos ad vitā donasti: ita et hunc famulū tuū N. a lecto egritudinis tua potētia erigas ad salutē. Per xpm. Or.

Respice q̄s dn̄e famulū tuū N. in infirmitate sui corporis laborantē/et animā refoue quā creasti: vt castigationibus emundata/continuo se sentiat tuā medicina saluatam. Per christū dn̄m nostrū. Or.

Deus qui facture tue pio semper dn̄aris affectu: inclina aurē tuā supplicationibus nostris: et famulū tuū N. ex aduersa valitudine sui corporis laborātem placatus respice: & visita in salutari tuo/ac celestis gratie presta medicinā. Per christū dn̄m nostrū. Or.

Virtutū celestiū deus qui ab humanis corporibus om̄em languorē et omnē infirmitatē precepti tui potestate depellis: adesto propicius huic famulo tuo N. vt fugatis infirmitatibus et viribus receptis nomen sanctum tuum instaurata protinus sanitate benedicat. Per christū dn̄m nostrū. Oremus. Oro.

Domine sancte pater oīs eterne deus qui fragilitatē cōditionis humane īfusa virtutis tue dignatione cōfirmas: vt salutaribus remediis pietatis tue corpora nostra et mēbra vegetētur super hunc famulū tuū N. propicius intēde: vt oīni necessitate corporee īfirmitatis exclusa: gratia in eo pristine sanitas perfecta reparetur. Per xpm dn̄m nr̄m. Oremus. Or.

Respice dn̄e de celo et vide et visita hūc famulū tuū N. et bn̄dic eum sicut bn̄dicere dignatus es abrahā/ysaac et iacob: respice super eū dn̄e oculis misericordie tue: et reple eum omni gaudio et leticia et timore tuo: expelle ab eo oēs inimici īsidias: et mitte angelū pacis qui eum custodiat et domum istam in pace perpetua. Per dn̄m nr̄m. &c. Deinde priusq̄ vngatur infirmus

aut cōmunicetur: exhortetur eum sacerdos hoc modo.

Frater charissime grās age oīpotēti deo p vniuersis bñficiis suis: patiēter et benigne suscipiēs ifirmitatē corporis quā tibi de⁹ imisit: nā si ipsam huiliter sine murmure toleraueris: ifert aīe tue maximū pmiū et salutē. Et frater carissime qr viā vniuerse carnis igressurus es/esto firmus in fide/qui eni nō est firmus in fide: infidelis est/et sine fide impossibile est placere deo: et ideo si saluus esse volueris ante oīa op⁹ est vt teneas catholicā fidē: quā nisi integrā inuiolatā qz seruaueris: absqz dubio in eternū peribis. Deīde bonū z valde expediēs est vt sacer. exprimat ifirmo xiiii. articulos fidei: quor vii. primi ad mysteriū trinitatis: et vii. alii ad xpi hūanitatē ptinēt: vt si forte pri⁹ in aliquo ipor errauerit/titubauerit/vel dubius fuerit: āte mortē dū adhuc spūs vnit⁹ est carni ad fidē solidā reducatur z pōt sacerd. dicere sic. Fides aūt catholica hec est frater: credere in vnū deū hoc est in vnitatē diuine essētie in triū psonar idiuisibili trinitate. ii. Patrē igenitū esse deum. iii. Unigenitū dei filiū esse deū per oīa coequalē pri. iiii. Spūm sctm nō genitū/nō factū/non creatū: sed a pre et filio pariter pcedentē esse deū pri filioqz cōsubstātialē etiā z equalē. v. Creationē celi z terre: id est oīs visibilis z ivisibilis creature a tota ivisibili trinitate. vi. Sctificationē ecclie p spūm sctm et grē sacramēta: ac cetera oīa in qb⁹ cōmunicat ecclia xpiana in quo itelligit qz ecclia catholica cū suis sacramētis et legib⁹ p spūm sctm regulata: oī hoi qtūcūqz facinoroso pctōri sufficit ad salutē: et extra ecclīam catholicā non est salus. vii. Cōsūmationē ecclie per glīam sēpiternā in aīa et carne veraciter suscitādā: et per cui⁹ oppositū itelligit eterna dānatio reprobor. Si vis ergo saluus

esse frater: ita de mysterio trinitatis sentias. Deinde exprimat ei sacerdos alios vij. articulos ad christi hūanitatē pertinētes hoc modo. Similiter frater charissime necessarium est ad eternā salutē vt credas et confitearis dn̄i nostri iesu christi incarnationē seu verā carnis assūptionē per spm̄ sanctū ex sola virgine gl'iosa. ij Verā incarnati dei natiuitatē ex virgine icorrupta. iij Verā christi passionē et mortē sub tyrānidē pylati. iiij. Verā xp̄i dei descensionē ad inferos in aīa ad spoliationem tartari quiescēte corpore christi in sepulchro. v. Veram christi dei tercia die a morte resurrectionē. vi. Verā ipsius ad celos ascensionē. vij. Ipsius venturi ad iudiciū certissimā expectationē. Hec est fides catholica frater quā nisi fideliter firmiterq̧ credideris sicut sācta mr̄ ecclia credit: saluus esse nō poteris. Et si infirmus laicus vel simpliciter lr̄atus fuerit: tūc potest sacerdos articulos fidei in gn̄ali ab eo inquirere sub hac forma. Charissime frater: credis patrē et filiū et spm̄ sanctū esse tres personas et vnū deum et ipam bn̄dictam atq̧ indiuisibilē trinitatē creasse oīa creata visibilia et inuisibilia: et solū filiū de spiritu sancto conceptum incarnatum fuisse ex maria virgine: passum et mortuū pro nobis in cruce sub poncio pylato: et sepultū descendisse ad inferna: die tercia resurrexisse a mortuis: ad celos ascendisse. Iterum venturū ad iudicandum viuos et mortuos. omnesq̧ hoies tunc in corpore et aīa resurrecturos/bona et mala scd̄m merita sua recepturos et remissionē peccatorum per sacramētorum ecclesie perceptionē: et sanctorū cōmunionē. id est omnes homines in caritate existentes esse participes omnium bonorū gratieque fiunt in ecclia et omnes qui cōmunicāt cum istis hic in gratia cōmunicare

cum eis in gloria. Deinde respōdeat infirmus. Credo
firmiter in omnibus sicut sancta mater credit eccl'ia:
protestando corā deo et omnibus sanctis continue
hoc esse meā verā et firmā intentionē quomodocūq;
aliquis spiritus malignus memoriā meā aliter forte
in futuro sollicitauerit pturbare. Deinde dicat sacerd.
Charissime frater quia sine charitate nichil proderit
tibi sola fides: testante apostolo qui dicit. Si habuero
omnē fidem ita vt mōtes transferā/charitatē autem
non habuero/nichil sum: et ideo oportet te diligere do
minū deum tuum super omnia ex toto corde tuo et ex
tota anima tua: et proximū tuum propter deum sicut
teipsū. nā sine huiusmodi charitate nulla fides valet.
Exerce ergo charitatis opera dum vales: & si multum
tibi affuerit abundanter tribue: si autē exiguum/illud
impertiri stude/et ante omnia si quem iniuste leseris/
satisfacias si valeas. sin autē: expedit vt ab eo veniā hu
militer postules/dimitte debitoribus tuis et illis qui
in te peccauerunt vt deus tibi dimittat/odientes te di
ligas pro malis bona retribuas: dimitte inquit saluator
et dimittetur vobis. Spem etiam firmā et bonā fidu
ciam frater oportet te habere in deo et in misericordia
sua: et si occurrerit cogitatui tuo multitudo peccatoꝝ
tuoꝝ: dole/sed nullo modo desperes: imo cogita quo-
niam testatur scriptura. Misericordia eius super om-
nia opera eius: & illi soli propriū est semper misereri et
parcere: & secundū altitudinē celi a terra corroborauit
misericordiā suam super timentes se. Spera igitur in
deo et fac bonitatē quoniam sperantē in domino mise
sericordia circundabit: et qui sperant in domino habe-
bunt fortitudinem et assument pennas vt aquile vola
bunt et non deficiēt: volabūt enī a tenebris ad lumē: a

carcere ad regnum: a miseria presenti ad gloriā sempiternā. Deinde stabilito sic infirmo in fide/charitate et spe dicat ei sacerdos. Charissime frater si velis ad visionē dei peruenire: oportet omnino q̄ sis mūdus in mente et purus in cōscientia. ait enī christus in euāgelio. Beati mūdo corde: quoniā ipsi deū videbūt. Si ergo vis mundū cor et conscientiā sanā habere peccata tua vniuersa confitere: oris enī cōfessio fit ad salutem. Ut ait apostolus. Et quia forte ante hoc aut per obliuionē: aut verecūdie cōfusionē aliqua peccata tua vel eorum circūstantias aggrauantes omisisti/trūcasti/abscōdisti/vel minus cōfessus fuisti: ideo iam resume abinitio et cōfitere/quoniā in proximo est vt viā vniuerse carnis ingressurus sis et tunc amplius confiteri non poteris: dic ergo vni peccata tua/vt deus coram multis milibus in die iudicij ea tegat. Si tu autē hic ea tegas et abscōdas: in omniū cōspectu ad tui cōfusionē in die iudicij denudabūtur. Recogita ergo oēs annos tuos in amaritudine aīe tue: et non sit tibi sollicitudo de aliqua creatura vel rebus mundanis: sed omnē sollicitudinē tuam proiice in deum/et noli esse imemor salutis anime tue/multum tēpus in vanū trāsegisti: nunc vna hora tibi forte tantum superest in hac vita/ et ideo hanc expende totaliter in vtilitatē et cōmodū anime tue. Surge frater de lacu miserie et de luto peccati per cōfessionē. Grandis enī tibi restat via. Surge ergo vt lotus lachrymis contritionis comedere valeas panem vite: hoc est sacramentum corporis christi qd̄ erit tibi in via hac qua gradieris robur et fulcimentum/et ambulabis per dei gratiam in fortitudine cibi illius vsq̧ ad montem dei: quod tibi concedat omniū fidelium redemptor dei filius iesus christus. Amen.

Deinde audita integra cōfessione infirmi et factis interrogationibus expedientibus iniūgat sacerdos infirmo ꝙ si quid iniuste alieni habuerit: vel si quē iniuste leserit seu dānificauerit: reddat et satisfaciat si valeat: sin autē veniā humiliter postulet: attamē nō iniūgat ei sacerdos aliquā penitentiam sed dicat ei benigniter hoc modo Frater tu tot et alia peccata cōmisisti: pro quibus si tu esses sanus talem penitentiā deberes agere vsqꝫ ad tale tēpus. Innotescēdo ei illam penitentiā in speciali. sed quia infirmus es et forte vita tua ad hoc peragendū extēdere non valebit: ideo iniungo tibi aliquam penitentiā: volo tamē ꝙ si forte discesseris: facias talē elemosynā vel ad minus iniungas amicis vel executoribus tuis ipsā facere ex parte tua pro ipsa penitētia. Assignādo ipsam elemosynā in speciali. Si autē conualueris: penitētiam quā tibi notificaui adimpleas/ vel iterum humiliter de nouo redeas ad cōfessionem/ vel michi vel alij qui tibi absolutionis beneficiū in hac parte de iure conferre valeat et debeat. Et concedo tibi ꝙ omnes indulgētie quorūcunqꝫ prelatorꝫ tibi concesse seu qualitercūqꝫ concedende: eorumqꝫ benedictiones/ oēs aque bn̄dicte aspersiones/ deuote pectoris tui tonsiones/ cordis tui cōtritiones/ ista cōfessio et omēs alie confessiones tue deuote/ omnia ieiunia/ abstinentie/ elemosyne/ vigilie/ discipline/ orationes ⁊ peregrinationes/ et oīa alia bona que fecisti vel facies: et oīa mala que pro deo siue iiuste sustinuisti vel sustinebis: passio saluatoris dn̄i nostri iesu christi/ meritaqꝫ btē et gloriose virginis marie et omniū aliorꝫ sanctorꝫ: necnon suffragia totius sancte ecclesie catholice: cedant tibi in remissionē istorum et omniū aliorum peccatorū tuorum/ in augmentationē meritorꝫ et consecutionē

premio℞ eterno℞. Amē. Deinde dicat sacer. hoc mō.
Misereatur tui omnipotēs deus et dimittat tibi omnia peccata tua: liberet te ab oī malo cōseruet et cōfirmet et ad vitā perducat eternā. Amē. Deīde absoluat sacerdos īfirmū ab oībus peccatis suis hoc mō dicens.
Dominus noster iesus christus pro sua magna pietate te absoluat: et ego auctoritate eiusdē dei et dñi nostri iesu christi ⁊ btō℞ apostolo℞ petri et pauli et auctoritate michi tradita absoluo te ab oībus peccatis his de quibus corde cōtritus ⁊ ore michi cōfessus es: et ab oībus aliis peccatis tuis de quibus si tue occurrerent meōrie cōfiteri velles: ⁊ sacramētis eccl'ie te restituo. In noīe patris et filii et spiritussancti. Amen.
¶ Notādū est q̄ licet sacerdos possit de facto absoluere infirmū in articulo mortis ab oībus peccatis suis: tamen si aliquis casus occurrat in cōfessione a quo ipse sacerdos cum alias de iure absoluere non posset: iniungēdum est infirmo q̄ cum conualuerit presentet se illi ad confitendū qui eum de iure vel cōsuetudine in hac parte absoluere debeat: recepturus eius mādata et satisfacturus. nam alias reincidit in eandē sententiam quā prius sustinuit. Si infirmus bullam habeat apostolicā de plenaria absolutione et remissione oīm peccato℞ suo℞ semel in articulo mortis concessā: tūc primo legat sacerdos effectū bulle: deinde ceteris peractis vt p̄dictum est fiat eius absolutio sub hac forma.
Dominꝰ nr̄ iesus xp̄s pro sua magna pietate te absoluat: et ego auctoritate eiusdē dei ⁊ dñi nr̄i iesu xp̄i et beato℞ apostolo℞ petri ⁊ pauli et dñi nostri dñi N. diuina puidētia sūmi pontificis et virtute grē tibi cōcesse et electionis qua me in tuum cōfessorē elegisti in hac parte michi cōmissa: absoluo te ab omnibus

peccatis tuis de quibus corde cõtritus et ore michi cõfessus es: et ab oĩbus alijs peccatis tuis de quibus si tue occurrerēt mēorie cõfiteri velles: ab omni fractione votorum/et ab omni omissione salutarium penarum sacramētaliter tibi iniunctarum: et ab omni trãsgressione diuinorũ mandatorũ tibiq; concedo plenã indulgentiã omniũ peccatorum tuorum inquãtũ claues ecclesie et ptãs dñi pape se extēdunt. Et si imiscendo te diuinis sic innodatus es aut vnq̃ fuisti q̃ aliquã notam irregularitatis contraxisti vel penã suspensionis interdicti seu excõmunicationis incurristi: eadem auctoritate tollo et ãmoueo tecumq; dispenso/et sacramentis ecclesie te restituo. In nomine patris et filij et spiritussancti. Amen. Deinde dicat sacerdos orationē sequentē cum Dominus vobiscum. et cum Oremus. Oratio

P Retende dñe huic famulo tuo dexterã celestis auxilij. vt te toto corde perquirat/et que digne postulat assequatur. Per dominũ nostrum iesum christum filium tuum. Qui tecum. ℟. Amen. Sequatur Bene ✠ dictio dei patris oĩpotētis et filij et spiritus sancti super te descendat et maneat semper. Amen. Deinde osculetur crucem infirmus et sacerdotē et postea oēs alios per ordinē et iterum dicat secer. more solito. Dñs vobiscum. Et cum spiritu tuo. Oremus. Oratio.

D Eus misericors deus clemēs: qui secundũ multitudinē miserationũ tuarum peccata penitentium deles et pteritorũ criminũ culpas venia remissionis euacuas: respice super hunc famulũ tuum N. sibi remissionē omniũ peccatorum suorum tota cordis cõtritione poscentē: renoua in eo piissime pater quicqd diabolica fraude violatũ est: et vnitati corporis ecclie tue mēbrũ ĩfirmũ pctõrum pcepta remissiõe restitue/miserere dñe

gemituũ eius miserere lachrymarũ/miserere tribulationũ atq; dolorum: et nõ habentẽ fiduciã nisi in tua mia ad sacramẽtũ recõsiliationis admitte. Per ꝛc. Oreꝰ. or
DA nobis q̃s dñe vt sicut publicani p̃cibus et confessione placatus es: ita et huic famulo tuo N. benignus aspira vt in cõfessione flebili permanẽs misericordiam tuam celeriter consequatur/sacrisq; altaribus restitutus: rursusq; diuino famulatui mancipetur. Per christũ dominũ nostrum. Amen. Absolutio.
ABsoluimus te N. vice bti petri aplõrum principis cui dñs potestatẽ ligãdi atq; soluẽdi dedit/ et quantũ ad te ptinet accusatio ⁊ ad nos remissio: sit tibi oñs deus vita et salus et oim pctõr tuorum pius indultor. Qui viuit ⁊ regnat cũ deo pa. ꝛc. Prius q̃ inligatur ifirmꝰ icipiat sacer. ãn. Saluator mũdi. Deĩde dicat ps.
IN te dñe speraui nõ cõfundar in eternũ: in iusticia tua libera me et eripe me. Inclina ad me aurem tuã: et salua me. Esto michi in deũ protectorẽ: et in locũ munitũ vt saluũ me facias Qm̃ firmamentũ meũ: et refugiũ meũ es tu. Deus meus eripe me de manu peccatoris: et de manu cõtra legẽ agẽtis et iniq̃ Quoniã tu es patiẽtia mea: domine spes mea a iuuẽtute mea. In te cõfirmatus sum ex vtero: de ventre matris mee tu es protector meus. In te cãtatio mea sẽper: tanq̃ prodigiũ meũ factus sum multis et tu adiutor fortis. Repleatur os meũ laude: vt cantẽ gloriã tuam tota die magnitudinẽ tuam. Ne piicias me in tp̃e senectutis: cũ defecerit virtus mea ne derelinquas me. Quia dixerũt inimici mei mala michi: et q̃ custodiebãt aiam meã cõsiliũ fecerũt in vnũ. Dicẽtes deus dereliquit eũ persequimini et cõprehẽdite eũ: quia nõ est qui eripiat. Deus ne elongeris a me: deus meus in auxi-

lium meum respice. Confundantur et deficiant detra
hētes aīe mee: operiantur cōfusione et pudore q̄ querūt
mala michi. Ego autē semper sperabo: ⁊ adiiciā super
omnē laudē tuā. Os meū annūciabit iusticiā tuā: to
ta die salutare tuū. Quōniā nō cognoui litteraturā: itroi
bo in potētias domini: dn̄e memorabor iusticie tue so-
lius. Deus docuisti me a iuuētute mea: ⁊ vsq̄ nūc pnū-
ciabo mirabilia tua. Et vsq̄ i senectā et senium: deus
ne derelinquas me. Donec annunciē brachiū tuū: ge
nerationi oī que ventura est. Potentiā tuā et iusticiā
tuam deus vsq̄ i altissima que fecisti magnalia: deus q̄s
similis tibi? Quātas ostēdisti michi tribulatiōes mul
tas et malas: ⁊ cōuersus viuificasti me ⁊ de abyssis terre
iterum reduxisti me. Multiplicasti magnificētiā tuā:
et conuersus cōsolatus es me. Nā et ego cōfitebor ti-
bi ī vasis psalmi veritatē tuā: deus psallā tibi in cytha-
ra sanctus israel. Exultabūt labia mea cum cantauero
tibi: et anima mea quā redemisti. Sed et lingua mea
tota die meditabitur iusticiam tuā: cū cōfusi et reueri-
ti fuerint qui querunt mala michi. Finito psalmo cū
Gloria pri. Sicut erat. tota dicat ān. Saluator mū-
di salua nos qui per crucem ⁊ sanguinē redemisti nos
auxiliare nobis te deprecamur deus noster. Tūc dicat
sacerdos Dominus vobiscū. et Oremus. Oratio.

Omnipotens sempiterne deus qui per beatū iacobū apo
stolū tuū locutus es dicēs: infirmat q̄s in vobis
inducat presbyteros ecclie et orēt sup eū vngētes oleo
sancto in noīe dn̄i: et oratio fidei saluabit infirmū: et
alleuiabit eū dn̄s ⁊ si ī pctīs sit dimittentur ei: dignare
per manus nostras hūc famulū tuū N. īfirmū de oleo
sanctificato vngere ⁊ virtute benedictionis tue saluti
pristine restituere: vt qđ exterius p ministeriū nostrū

efficitur: hoc interius spūaliter tua diuina virtus ac iuisibiliter tua magnalia operētur. Per do. Tūc sacerdos accedēs ad infirmū īcipiat psal. sequē. quē chorus vel clericus totum psequatur. et sic fiat de ceteris psalmis sequē. ps

Usquequo dñe obliuiscer, me ī finē: vsquequo auertis faciē tuā a me. Quādiu ponā cōsilia in aīa mea: dolorem ī corde meo per diē. Usquequo exaltabit inimicus meus super me: respice et exaudi me dñe deus meus. Illumina oculos meos ne vnquam obdormiā in morte: nequando dicat inimicus meus preualui aduersus eū. Qui tribulāt me exultabūt si motus fuero: ego aūt in mīa tua speraui. Exultabit cor meū in salutari tuo cātabo dño qui bona tribuit michi: et psallam nomini dñi altissimi. Gloria patri. Dū dr predi. ps. a choro vel a clerico: accipiat iteri sacerdos oleū infirmorum sup pollicē dextrū: et sic cū illo pollice tangat infirmū cum oleo signum crucis faciens super vtrūque oculū incipiēdo ad dextrum oculum: et dicat sacerdos hoc modo.

Per istā vnctionē et suā piissimā mīam īdulgeat tibi dñs quicquid peccasti p visū. R. amē. Sequat ps

Exaltabo te dñe qm suscepisti me: nec delectasti inimicos meos super me. Domine deus meus clamaui ad te et sanasti me. Domine eduxisti ab iferno animam meā: saluasti me a descendētibus in lacū. Psallite dño sancti eius: et cōfitemini memorie scītatis eius. Quoniam ira in indignatione eius: et vita ī volūtate eius. Ad vesperum demorabitur fletus: et ad matutinum leticia. Ego aūt dixi in abundantia mea: nō mouebor in eternū. Domine in voluntate tua: prestitisti decori meo virtutē. Auertisti faciem tuā a me: et factus sum cōturbatus. Ad te dñe clamabo: et ad deum meum deprecabor. Que vtilitas in sanguine meo: dū

descēdo in corruptionē: Nūqd confitebitur tibi pul-
uis aut annūciabit veritatem tuā: Audiuit dñs et mi
sertus est mei: dñs factus est adiutor me⁹. Cōuertisti
planctū meū in gaudiū michi: cōcidisti saccū meū ꝛ cir
cundedisti me leticia. Ut cantet tibi glia mea et nō cō-
pungar: dñe deus meus in eternum confitebor tibi.
Glia pri et filio et spiritui sctō. Deīde sup nares dicēs.

Per istā vnctionē ꝛ suā piissimā mīam indulgeat
tibi dñs qcqd peccasti p auditū. R. Amē. sequat ps.

Iudica me deus et discerne causam meā de gēte
nō sctā: ab hoīe iniquo ꝛ doloso erue me. Quia tu
es de⁹ fortitudo mea: quare me repulisti ꝛ quare tristis
incedo dū affligit me inimicus. Emitte lucem tuā ꝛ ve-
ritatem tuā: ipsa me deduxerunt et adduxerūt i mōtē
sanctū tuum ꝛ i tabernacula tua. Et itroibo ad altare
dei: ad deum qui letificat iuuentutē meam. Cōfitebor
tibi i cythara deus deus me⁹: quare tristis es aīa mea ꝛ
quare conturbas me: Spera in deo qm adhuc cōfite-
bor illi salutare vultus mei et deus me⁹. Gloria patri
et filio et spiritui sancto. Deinde super labia dicens.

Per istā vnctionē ꝛ suam piissimā misericordiā
indulgeat tibi domin⁹ quicquid peccasti per gu
stum et illicita verba. R. Amen. Sequatur psalmus.

Deus in noīe tuo saluum me fac: ꝛ in virtute tua
iudica me. Deus exaudi orōnem meā: auribus
percipe verba oris mei. Qm alieni isurrexerūt aduersū
me: et fortes qsierunt aīam meā et non proposuerunt
deum ante conspectum suum. Ecce enim de⁹ adiuuat
me: ꝛ dñs susceptor est aīe mee. Auerte mala inimicis
meis: ꝛ i veritate tua disꝑde illos. Voluntarie sacrifica-
bo tibi: et confitebor noī tuo dñe qm bonū est. Qm ex
omni tribulatione eripuisti me: et super inimicos meos

despexit oculus me⁹. Gloria patri. Deinde sup nares dicēs

PEr istā vnctionē ꝫ suā piissimā mīam īdulgeat tibi dn̄s qcq̇d peccasti p odoratū. ℞. amē. leq̄t ps

DEus in adiutoriū meū intende: dn̄e ad adiuuā dū me festina. Confundant̄ ꝫ reuereātur: q̄ querūt aīam meā. Auertantur retrorsū et erubescāt: qui volunt michi mala. Auertātur statim erubescētes: q̄ dicūt michi euge euge. Exultent ꝛ letētur ī te oēs qui querunt te: et dicant semp magnificetur dn̄s qui diligunt salutare tuū. Ego vero egenus et paup sum: deus adiuua me. Adiutor me⁹ et liberator me⁹ es tu: domine ne moreris. Gloria patri. Manus sacerdotis īfirmi debēt inūgi ī partib⁹ exterioribus. nā et epyscop⁹ linebat in partib⁹ interioribus. Man⁹ vero cuiuscūꝫ alteri⁹ infirmi debent inungi interius. Deinde sup manus ita dicēs.

PEr istam vnctionem et suam piissimam misericordiam indulgeat tibi dominus quicq̇d peccasti per tactum. ℞. Amen. Sequatur psalmus.

INclina domine aurē tuā ꝛ exaudi me: qm̄ inops et pauper sum ego. Custodi aīam meā quoniā sanctus sum: saluū fac seruum tuum deus sperātem in te. Miserere mei dn̄e qm̄ ad te clamaui tota die letifica animam serui tui qm̄ ad te dn̄e aīam meam leuaui. Quoniam tu domine suauis ꝫ mitis: et multe mīe oībus inuocantibus te. Auribus percipe dn̄e orationē meā: itende voci dep̄cationis mee. In die tribulationis mee clamaui ad te: q̄r exaudisti me. Nō est similis tui ī diis dn̄e: et nō est scd̄m opera tua. Omnes gētes quascūꝫ fecisti venient et adorabūt coram te domine: et glorificabunt nomen tuum. Quoniam magn⁹ es tu: et faciens mirabilia/ tu es deus solus. Deduc me domine ī via tua ꝫ ingrediar ī veritate tua: letetur cor

meum vt timeat nomen tuū. Cōfitebor tibi dn̄e de⁹ meus in toto corde meo: et glorificabo nomē tuum in eternū. Q2 mia tua magna est super me: et eruisti animam meā ex inferno inferiori. Deus iniqui isurrexerūt super me: et synagoga potētiū quesierūt aiam meā: et non proposuerunt te in cōspectu suo. Et tu dn̄e de⁹ miserator et misericors: patiens et multe mie et verax. Respice in me et miserere mei: da iperiū puero tuo: et saluum fac filiū ācille tue. Fac mecū signū i bono vt videant q̄ oderūt me et cōfundātur: qm̄ tu dn̄e adiuuisti me et ɔsolat⁹ es me. Glia. Deide sup pedes ita dicēs

PEr istam vnctionem et suam piissimā misericordiam indulgeat tibi dominus quicq̄d peccasti per incessum pedum. ℟. Amē. Sequatur psalmus.

DOmine deus salutis mee: in die clamaui et nocte corā te. Intret i cōspectū tuo orō mea: inclina aurem tuā ad precem meā. Quia repleta est malis anima mea: et vita mea i inferno appropinquauit. Estimatus sum cum descendentibus in lacum: fact⁹ sū sicut hō sine adiutorio inter mortuos liber. Sicut vulnerati dormiētes in sepulcris quorū nō est memor amplius: et ipsi de manu tua repulsi sunt. Posuerūt me in lacu inferiori: in tenebrosis et i vmbra mortis. Super me cōfirmatus est furor tuus: et oēs fluctus tuos induxisti sup me. Lōge fecisti notos meos a me: posuerūt me abominationē sibi. Traditus sum et non egrediebar: oculi mei languerūt pre iopia. Clamaui ad te dn̄e: tota die expandi ad te man⁹ meas. Nūquid mortuis facies mirabilia: aut medici suscitabūt et confitebuntur tibi? Nunq̄d narrabit aliquis i sepulchro misericordiam tuam: et veritatem tuam in perditionem? Nūq̄d cognoscentur i tenebris mirabilia tua:

et iusticia tua i terra obliuionis. Et ego ad te dñe clamaui: et mane oratio mea pueniet te. Ut quid dñe repellis orationem meã: auertis faciem tuã a me? Pauper sum ego et in laboribus a iuuentute mea: exaltat' aũt humiliatus sũ et conturbatus. In me transierũt ire tue: et terrores tui cõturbauerũt me. Circundederunt me sicut aqua tota die: circũdederunt me simul. Elõgasti a me amicũ & proximũ: & notos meos a miseria. Gloria patri et filio & spũi scõ. Sicut erat i pricipio & nũc et semp et i scl'a scl'o4 amẽ. Deide i dorso int lũbos maris: vel super vmbilicũ mulieris ita dicens.

PEr istam vnctionẽ et suam piissimam misericordiam indulgeat tibi dñs quicquid peccasti per illicitas cogitationes et per ardorem libidinis. ℞. Amen. Tunc erigens se sacerdos lauat manus suas cum sale et aqua in vase quo stuppe olei que igne crementur et in cimiterio fodiantur. Postea dicat sacerdos super infirmum benedictionem hoc modo.

IN noĩe patris et filii et spiritussancti sit tibi hec olei vnctio ad purificationem mẽtis et corpori ad munimẽ et defensionem contra iacula imundorũ spirituum. Responsoriũ. Amen. Sequatur psalmus.

DOmine clamaui ad te exaudi me: itende voci mee cũ clamauero ad te. Dirigat orõ mea sicut incensũ in cõspectu tuo: eleuatio manuũ mea4 sacrificiũ vespertinũ. Pone dñe custodiã ori meo: & hostiũ circũstantie labiis meis. Nõ declines cor meũ in verba malicie ad excusãdas excusationes i pctis. Cũ hoĩb' operantibus iniquitatem: et nõ communicabo cũ electis eorũ. Corripiet me iustus in mia et increpabit me: oleum autẽ peccatoris non impinguet caput meum. Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitis

eoꝝ: absorpti sunt iuncti petre iudices eoꝝ. Audient verba mea quoniam potuerũt: sicut crassitudo terre erupta est super terram. Dissipata sunt ossa nr̃a sec⁹ infernum: q2 ad te domine dñe oculi mei in te speraui nõ auferas aĩam meã. Custodi me a laqueo quẽ statuerunt michi: et ab scandalis operantium iniquitatẽ Cadent in retiaculo eius peccatores: singulariter sũ ego donec transeam. Gloria patri. Deinde dicat sacerdos Dominus vobiscum. et Oremus. Oratio.

Domine deus saluator noster qui es vera salus et medicina: a quo oĩs sanitas et oẽ medicamẽtum venit: quiqꝫ nos apl'i tui iacobi documẽto instruxisti vt languentes olei liquore orantes tangerem⁹: respice propicius super hunc famulum tuũ N. quẽ lãguor cruciat ad exitum/ et virium defectus protrahit ad occasum/ medela gratie tue saluti restituat castigatũ extingue in eo clemẽtissime deus oĩm febriũ estus/ dolorum stimulos: et cunctorum languorũ cruciat⁹: viscerum quoqꝫ ⁊ secretorũ interna medicina: atqꝫ medullarum discrimina sana compagum etiã et artuũ dele cicatrices veteres: ⁊ acerbas cõpesce passiones reformet ī eo carnis ac sanguinis quẽ creasti ꝑfecta materies: sicqꝫ illũ iugiter tua pietas tueat' vt nec ad corruptionẽ aliquando sanitas/ nec ad ꝑditionẽ perducat infirmitas: sed fiat illi hec sacra olei perunctio concita morbi presentis et languoris expulsio: et peccatorum oĩm exoptata remissio. Per te saluator mũdi. Qui cũ deo patre et spiritu sctõ viuis et regnas deus ꝑ oĩa secula seculorum. Amen. Facta vnctione vt ꝓdictũ est expediẽs erit vt sacerdos ante cõmunionẽ inq̃rat ab infirmo an aliqua alia pctã sibi ad mẽoriã occurrãt de quib⁹ non erat cõfessus. nam posset esse qꝫ per preces ⁊

deuotas oꝛōnes sacerdotis, siue alioꝝ: deus cor istius illustraret et daret ei grām veri⁹ et pleni⁹ cōfitēdi. Et postea interroget eū sacerdos si recognoscat corp⁹ et sanguinem dñi nři iesu xpi sic dicēdo. Frater credis ꝙ sacramentum qđ tractatur ī altari sub forma panis est verū corpus et sanguis dñi nři iesu xpi: Respōdeat infirmus Credo. Deīde cōmunicet infirm⁹: nisi pri⁹ cōmunicatus fuerit: ꝛ nisi de vomitu vel alia irreuerētia ꝓbabiliter timeat: ī quo casu dicat sacerdos īfirmo. Frater ī hoc casu sufficit tibi vera fides ꝛ bona volūtas tantum crede et manducasti. Et nota ꝙ sacerdos īfirmus cōmunicādus stola īduetur. Unde cōicans sacerdos infirmū dicat. Corp⁹ dñi nři iesu xpi custodiat corpus tuū et aīam tuā in vitā aeternā. Amē. Deīde dicat sacerđ. sine Dñs vobis. sed tm̄ cum Oremus. oꝛonē sequētem: q̄ nō dicatur nisi tm̄ qñ īfirmus cōicat. Orō.

DOmine sancte pater oīps eterne deus te fideliꝛ deꝑcamur: vt accipiēti huic fratri nřo sacrosctm̄ corpus et sanguinē filij tui dñi nostri iesu christi: tā corporꝭ q̄ aīe sit salus. Amē. Deinde sequatur psal.

LAuda aīa mea dñm laudabo dñm in vita mea psallam deo meo q̄diu fuero. Nolite cōfidere in principib⁹: nec in filijs hoīm in q̄bus non est salus. Exibit spūs ei⁹ et reuertetur in terrā suam: in illa die peribūt oēs cogitationes eoꝝ. Beatus cuius deus iacob adiutor eius spes eius ī dño deo ipsius qui fecit celum et terram/mare et oīa que in eis sunt. Qui custodit veritatē in seculū facit iudiciū iniuriā patiētib⁹ dat escā esuriētib⁹. Dñs soluit cōpeditos: dominus illuminat cecos. Dñs erigit elisos: dñs diligit iustos. Dñs custodit aduenas pupillū et viduam suscipiet: et vias pctōꝝ disperdet. Regnabit dñs in secula

deus tu⁹ syon: in generatione ꝫ generationem. Glo-
ria patri. Quo finito dicat sacerdos Oremus. Oratio
DEus qui peccatores et scelerũ onere vulnera-
tos sacerdotis tuis ostēdere iussisti: deus qui di
scipulis tuis manus super infirmos vt bene haberent
ponere precepisti. Deus qui per aploꝝ tuorum man⁹
infirmos sacro oleo vngere/et pro eis orare docuisti.
Deus qui per impositionē manuũ sacerdotũ cũ sancti
nois tui iuocatione pctā relaxare voluisti: exaudi ora-
tiones nostras et da huic famulo tuo N infirmitatis
noxa oppresso: per hoc sacrosctm̃ mysteriũ qd̄ nos idi
gnos famulos tuos agere voluisti remissionē omniũ
peccatoꝝ: quatenus per hāc sacrati olei vnctionē/cor
poris et sanguinis tui susceptionē atq̄ manus nr̄e im
positionem cũcta ei facinora spiritus sancti gratia re-
laxentur/sanitas anime et corporis restituat: vt nō ei
plus noceat conscientie reatus ad penam: q̄ idulgētia
tue pietatis ad emendationem prosit et veniā te cōce
dēte te saluator mũdi. Qui viuis et regnas cũ deo pr̄e
in vnitate eiusdē. ꝛc. Dein̄ bn̄dicat sacerdos infirmũ
dicēs sic. Benedicat ✠ te deus pr̄: qui in principio cũ
cta creauit. ℟. Amen. Et sic respōdeatur ad singulas
bn̄dictiones. Sanet te dei filius. Amen. Illuminet
te spũs sanct⁹. Amen. Corpus tuũ custodiat Amen.
Animam tuā saluet. Amē. Cor tuũ irradiet. Amē.
Sensum tuum dirigat: et ad supernā patriā te pdu-
cat qui in trinitate perfecta viuit et regnat deus. Per
omnia secula seculorum. Amen. Alia benedictio.
BEne ✠ dicat te de⁹ celi. Amē. Adiuuet te xp̄s
fili⁹ dei. Amen. Corpus tuum ĩ suo sctō serui-
tio custodiri et conseruari faciat Amen. Mentē tuā
illuminet. Amē. Sensum tuũ custodiat. Amē. Gra-

tiam suam ad profectũ aie tue i te augeat. amẽ. Ab oi malo te liberet. amẽ. O ia pctã tua deleat. amẽ. Dextra sua te defẽdat. amẽ. Qui sctõs suos semp adiuuat ipse te adiuuare ꝗ cõseruare dignet. Qui vi. ꝗ reg. Alia bñdo

Bene ✠ dicat te deus pr̃ ꝗ in pricipio cũcta creauit. Bñ ✠ dicat te dei fili⁹ qui de supnis sedib⁹ pro nobis saluãdis descẽdit et crucẽ subire nõ recusauit. amen. Bñ ✠ dicat te spũssanctus ꝗ in similitudie colũbe in flumine iordanis i xpo requieuit amẽ. Ipse ꝗ te i trinitate sctificet quẽ oẽs gẽtes vẽturũ expectant ad iudiciũ. Qui cũ deo pr̃e et eodẽ spũsctõ. Finito hoc officio cõueniẽter dici poterũt ab infirmo langueñte in extremis si placeat or. subscripte vel eaꝝ aliq̃ videlʒ. ps. Miserere. Itẽ ps. De⁹ i noie. Itẽ ꝟ. Suscipe me scdm eloquium tuũ et viuã: et nõ confũdas me ab expectatione mea: et que est expectatio mea nõne dñs. vel sic. Dñe iesu xpe suscipe spm meũ. Itẽ. De⁹ propici⁹ esto michi pctõri. Itẽ. ꝟ. In man⁹ tuas dñe cõmẽdo spm meũ redemisti me dñe de⁹ veritatis. Itẽ. ꝟ. Delicta iuuentutis mee ꝗ ignorãtias meas ne memineris. Itẽ ꝟ. Ab occultis meis munda me dñe. Itẽ ꝟ. Ne proiicias me domine in tempore senectutis cũ defecerit virtus mea ne derelinquas me. ¶ Sciendum est aũt ꝙ nõ licet alicui ministrare sacramẽtũ vnctionis extreme nisi tm̃ sacerdoti. vnde aliqs nõ sacerdos attentaret hoc facere: nichil facceret cõsecratio. ¶ Loca vero vngẽda sunt supradicta et non alia nisi i mutilatis: in q̃bus debent inungi loca magis ppinqua. ¶ Et notandũ est ꝙ si sacerdos i aliquibus partibus inunctis alijs restãtibus ad vngendum defecerit/ partes cũ vncte nõ sint iterato vngende/ sed q̃ restant vnctiones vngẽde p sacerdotẽ aliũ compleatur. ¶ Potest eni sacerdos vno

clerico presente ĩfirmũ inungere: & etiã sine clerico in necessitatis articulo. Moneãt frequẽter sacerdos par rochianos suos ꝙ oẽs.xiiij.annoꝝ et ãpli⁹ se exhibeãt ad sacramẽtũ vnctionis extreme suscipiẽdũ qñ met⁹ mortis iminet. ¶ Doceãt etiã eos ꝙ hoc sacramẽtũ licite potest iterari sine aliqua sui iiuria vnde quotiẽs hõ conualuerit et noua infirmitas iterato superuenerit: ex qua fuerit met⁹ mortꝭ: potest idẽ homo ĩ vnaquaqꝫ huiusmodi ĩfirmitate inũgi. ¶ Item quoqꝫ ĩfirmitate hoc sacramẽtũ iterari potest: nã ĩ egritudine diuturna debet fieri qñ videt deducere ad mortẽ. Et si illũ articulũ euadat eadẽ ĩfirmitate durante: etiã postea ad statũ similẽ reducat. iterũ potest inũgi: quia ali⁹ est infirmitatis status: licet sit eadẽ infirmitas: & si qs post hoc sacramentum cõualuerit: nichilominus ad op⁹ cõiugale et ad oẽ opus honestum licite poterit reuerti. ¶ Hoc sacramẽtũ nõ est ↄferẽdũ eũtib⁹ ad bellũ vel ad duellũ pegris aut nauigãtib⁹ vel his q̃ stati occidẽdi sũt Similit pueri/frenetici/furiosi vel aliq̃ alij huiusmodi alienationẽ mẽtis patiẽtes: eo ꝙ debitã discretionẽ deuotionis & vere penitẽtie nõ habeãt ad hoc sacramẽtũ nõ admittant nisi forte ipsi frenetici furiosi vel amentes ĩ sana mẽte cõstitui hoc sacramẽtũ petierũt vel alias ante huiusmodi passionẽ seu mẽtis alienationẽ de sua salute fuerit solliciti: tũc nichilomin⁹ consulit hoc sacramentum eis fiducialiter ministrari. In cõsti. lãbeth.p.cap.vlt. ¶ Nota ꝙ tpe interdicti nõ debet cõferri sacramentum vnctionis extreme nec alia sacramẽta. exceptis baptismo/cõfirmatione/penitẽtia et viatico existentibus ĩ articulo mortꝭ tñi conferendo. ¶ Cum vero aĩa in exitu seu dissolutiõe corporis visa fuerit laborare: ꝑcutiat tabula minute & acriter: & tunc

oẽs clerici cũ sũma velocitate accurrant ⁊ dicãt Credo in vnũ: reqre i missa spõsal. Deinde dicãt septẽ psal. penitẽ. cũ Glia pri vtsõ. Quib⁹ dictis subiungat hoc cpm

Parce domine parce famulo tuo quẽ redimere dignat⁹ es ꝑcioso sãguie tuo ne ieternũ irascaris ei. Hoc capitulum dicatur tribus vicibus tam a sacerdote ꝙ̃ a toto cõuentu: ita tamẽ ꝙ sacerdos pri⁹ dicat: et conuentus repetat. Deinde dicatur seqẽs letania sine nota hoc modo.

Pater de celis de⁹: miserere aie famuli tui. Fili redẽptor mũdi de⁹: mise. a. fa. t. Spũs scẽ de⁹: mise. a. fa. t. Scta trini tas vn⁹ de⁹: mi. a. fa. t. Sancte sanctorꝝ deus: mise. Qui es trinus et vn⁹ deus: mise. Scta maria itercede p aia ei⁹. Scta dei genitrix intercede. Scta virgo ꝟginũ inter. Scte michael iter.

Sancte gabriel inter
Sancte raphael inter
Oẽs scti angeli ⁊ archãgeli: intercedite pro aia eius.
Oẽs scti btõꝝ spirituum ordies: itercedite p aia ei⁹.
Scte iohẽs baptista iter.
Oẽs scti patriarche ⁊ prophete: itercedite p aia eius
Sancte petre inter
Sancte paule inter
Sancte andrea iter
Sancte iacobe inter
Sancte iohannes iter
Sancte philippe inter
Sancte iacobe inter
Scte bartholomee inter.

Sancte mathee inter
Sancte thoma inter
Sancte symon inter
Sancte iuda inter
Sancte mathia inter
Sancte marce inter
Sancte luca inter
Sancte barnaba inter
Oẽs scti apli et euangeliste. intercedite p aia eius.
Oẽs scti discipuli dñi et innocẽtes: intcedite p aia ei⁹
Sancte stephane inter
Sancte line inter
Sancte clete inter
Sancte clemens inter
Sancte corneli inter

Sancte laurēti Inter
Sancte sixte inter
Sancte vincenti inter
Sancte georgi inter
Sancte fabiane inter
Sancte sebastiane inter
Sancte albane inter
Sancte edmunde inter
Sancte blasi inter
Scte dyonisi cū so.t. iter
Scte eustachi cū so.t. iter
Scte geruasi inter
Sancte prothasi inter
Sancte cosma inter
Sancte damiane inter
Scti iohēs & paule inter
Scti crispine & crispinia-
ne. Intercedite p aīa eius.
Oēs scti martyres. Int
Sancte benedicte inter
Sancte siluester inter
Sancte nicolae inter
Sancte martine inter
Sancte hylari inter
Sancte ambrosi inter
Sancte hieronime iter
Sancte augustine iter
Sancte birine inter
Sancte swithine inter
Sancte ethelwolde int
Sancte dunstane inter
Sancte cuthberte inter
Sancte leonarde inter
Sancte egidi inter
Oēs scti cōfessores iter
Oēs sci monachi & he. int
Sctā maria magd. inter
Sctā maria egyptiaca it
Sancta felicitas inter
Sancta perpetua inter
Sancta cecilia inter
Sancta lucia inter
Sancta agatha inter
Sancta agnes inter
Sancta fides inter
Sancta katherina inter
Sancta scolastica inter
Sancta iuliana inter
Sācta margareta inter
Sancta anastasia inter
Sancta petronella iter
Sancta editha inter
Sancta brigida inter
Oēs sctē virgines. inter
Oēs scti intercedite p aīa eius. Propicius esto parce et dimitte ei oīa pctā sua dñe. Ab oī malo. libera & defende aīam eius dñe. Ab hoste iniquo. libera et defen de aīam eius dñe. Ab insidiis et laqueis dyaboli. libe. et defen. a. e. d. Ab icursu malignorum spirituū. libe.

A timore inimicorum. libe. A b ira tua li. A dānatiōe perpetua. li. A penis inferni. li. A periculo mortis. li. A pōdere pctōrum. li. Per imēsā pietatē tuā. li. Per mysteriū sctē incarnationis tue. li. Per sanctā circūcisionē tuā li. Per sanctā apparitionē tuā. li. Per baptismū tuū. li. Per ieiuniū tuū. li. Per passionē et crucē tuam li. Per piissimā mortē tuā. li. Per gloriosam resurrectionē tuam. li. Per admirabilē ascēsionē tuam li. Per aduentū sancti spūs paracliti. li. Per itercessionem oim sanctorum tuorum. li. In die iudicij li. et de aia eius dñe. Peccatores. te rogam' audi nos. Ut aiam famuli tui de principibus tenebrarū et de locis penarū liberare digneris. te r. Ut ab inferorum cruciatib' liberare digneris. te r. Ut cūcta ei' peccata obliuioni ppetue tradere digneris. te r. Ut ei oēs lubrice temeritatis offēsas dimittere digneris. te r. Ut delicta iuuētutis ei' et ignorātias nō reminiscaris te r. Ut qcqd viciorū fallēte dyabolo et propria iniqtate atque fragilitate cōtraxit: clementer indulgere digneris. te r. Ut eū i pacis ac lucis regione cōstituere digneris. te r. Ut ei gaudiū et exultationē in regno tuo cum sanctis et electis tuis donare digneris. te r. Ut nos exaudire digneris. te rogam' Fili dei: te rogam' audi nos. Agnus dei q tollis peccata mundi miserere aie eius. Christe iesu miserere aie eius. Agnus dei qui tollis pctā mundi dona ei pacem eternamque felicitatem et gliam sempiternā. Amē

Proficiscere aia christiana de hoc mundo i noie dei patris omnipotentis qui te creauit. Amen. In nomine iesu christi filii eius q pro te pass' est. Amē In noie spiritus sancti qui in te effusus est. Amen. In nomine angelorū et archangelorum. Amen. In nomine thronorum et dominationum. Amen. In noie

principatum et potestatum et omniũ celestiũ virtutũ Amen. In noie cherubin et seraphin. Amẽ. In noie patriarcharum et prophetarũ. Amen. In noie apostolorum et martyrum. Amen. In noie cõfessorum et epyscoporum. Amen. In noie sacerdotum et leuitarum et oĩm ecclie catholice graduum. Amen. In noie monachorum et anachoritarũ. Amen. In noie virginũ et fidelium viduarũ hodie in pace locus tuus fiat et habitatio tua in celesti hierusalem. Amen Oremus. Oratio.

Suscipe itaqȝ dñe seruũ tuũ in bonũ et lucidũ habitaculum tuum. amẽ. Libera dñe aiam serui tui ex oibus periculis infernorũ et de locis penarum ⁊ de oibus dolorib' tribulationũ. amen. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti enoch ⁊ heliã de morte cõmuni. amen. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti loth de sodomis et de flama ignis. amẽ. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti ysaac de manibus pris sui abrahe. amen. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti moysẽ de manu pharaonis. amen. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti iob de passionibus suis. amen. Libera domine aiam serui tui sicut liberasti dauid de manu golie et de manu saul regis. amen. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti danielem de lacu leonum. Amen. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardẽtis. amẽ. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti susannã de falso crimine. amẽ. Libera dñe aiam serui tui sicut liberasti petrũ ⁊ paulũ de vinculis. amẽ. Sicut liberasti sctõs seruos tuos de tormẽtis: sic liberare digneris aiam serui tui de gehẽne incẽdiis ⁊ ab oib' ãgustiis. Amẽ. Sequat cõmẽdatio aiarũ et dicat i camera vel in aula sine nota iuxta corp' et oia subseqnter similit vsqȝ ad pcessionẽ ad hoiem mortuũ

suscipiendum. Post cõmendationẽ sequat℞ Subuenite sancti dei occurrite angeli dñi suscipiẽtes aīam ei⁹ Offerentes eā ī cōspectu altissimi. ℣. Suscipiat te xp̄s qui vocauit te ꝫ in sinu abrahe angeli deducāt te. Offerentes. sequat oro sine Dñs vo. et sine Oremus. Or.

Tibi dñe cõmendamus aīam famuli tui N. vt defunctus seculo tibi viuat: ꝫ q̄ per fragilitatē mundane cõuersationis peccata admisit tu venia misericordissime pietatis absterge. Per christum dominum nostrum. Amen. Oremus. Oratio.

Misericordiā tuā dñe sctē pater oīs eterne deus pietatis affectu rogare p aliis cogimur: q̄ p nostris supplicare pctis nequaq̄ sufficimus: tamē de tua cõfisi gratuita pietate et inolita benignitate clemētiā tuā deposcim⁹: vt aīam famuli tui N. ad te reuertentē cū pietate suscipias: assit ei angel⁹ testamēti tui michael: et per man⁹ sctōrū angeloꝝ tuoꝝ in sinu abrahe patriarche tui eā collocare digneris. quaten⁹ liberata de principibus tenebrarum et de locis penaꝝ / nullis iam primeue natiuitatis vel ignorantie / aut proprie iniq̄tatis seu fragilitatis confundatur errorib⁹: sed potius agnoscatur a tuis et sancte beatitudinis requie pfruatur / atq; cum magni iudicii dies aduenerit: inter sctōs et electos tuos aggregata / gloria manifeste contēplationis tue ppetuo satiet. Per xp̄m dñm. ān. Suscipiat te christus q̄ vocauit te ꝫ ī sinu abrahe angeli deducant te. ps. In exitu. totus ps. dicatur sine Gloria patri, vt inferi⁹ patebit. scilicet ī officio sepulture. Quo finito dicat sacerdos Dñs vobiscum. et Oremus Oratio.

Omnipotēs sempiterne de⁹ q̄ humano corpori aīam ad similitudinē tuā inspirare dignat⁹ es: dū te iubēte puluis ī puluerē reuertit: tu ymaginē tuā cū sanctis

et electis tuis eternis sedibus pcipias sociari eāqꝫ ad te
reuertentē de egipti partibus blādelenitérqꝫ suscipias
et angelos tuos sanctos ei obuiā mittas: viamqꝫ illi iu
sticie demōstra: ⁊ portas glorie tue illi aperi: repelle q̄s
ab ea oēs principes tenebrarū: ⁊ agnosce depositū fide
le qđ tuū est. Suscipe dn̄e creaturā tuā nō ex diis alie-
nis creatā sed a te solo deo viuo et vero: quia nō est ali
us deus pter te dn̄e: ⁊ nō est scđm opera tua. letifica cle
mētissime pr̄ aīam serui tui N. et clarifica eā in multi-
tudine mīe tue. ne memineris q̄s iniquitatū eius anti
quarū et ebrietatū quas suscitauit feruor mali desyde
rii. licet eni peccauerit: tamē te nō negauit. sed signo fi
dei insignitus/te qui oīa et eum inter omnia fecisti fi-
deliter adorauit. Qui viuis et regnas deus. Per oīa
secula seculorū. Amen. añ. Chorus angelo[illegible] ps.

DIlexi qm̄ exaudiet dn̄s: vocē orōis mee. Quia
inclinauit aurē suā michi: et in diebus meis in-
uocabo. Circūdederūt me dolores mortis: et pericu-
la īferni inuenerūt me. Tribulationē et dolorē īueni:
et nomē dn̄i īuocaui. O dn̄e libera aīam meā miseri-
cors dn̄s et iustus: et deus nr̄ miseretur. Custodiens
paruulos dn̄s: humiliatus sū et liberauit me. Conuer-
tere aīa mea in requiē tuā: q2 dn̄s bn̄fecit tibi. Qr eri-
puit aīam meā de morte oculos meos a lachrymis: pe
des meos a lapsu. Placebo dn̄o: in regione viuorꝫ. ps.

CRedidi propter quod locutus sum: ego aūt hu-
liatus sū nimis. Ego dixi in excessu meo: oīs
homo mēdax. Quid retribuā domino pro omnibus
que retribuit michi. Calicē salutaris accipiam: et no
men domini inuocabo. Uota mea domino reddam
corā omni populo eius: preciosa in cōspectu dn̄i mors
sanctorū eius. O domine quia ego seruus tuus: ego

seruus tuus et filius ācille tue. D irupisti vicula mea
tibi sacrificabo hostiā laudis: et nomē dñi inuocabo.
V ota mea dño reddā in cōspectu omīs populi eius:
in atrijs domus domini in medio tui hierusalem. ps.
L Audate dñm omnes gentes: laudate eum oēs
populi. Q uoniā cōfirmata est super nos mi-
sericordia eius: et veritas dñi manet in eternum. ps.
C Onfitemini dño quoniā bonus: quoniā in se-
culum mia eius. D icat nunc israel qm̄ bonus:
quoniā in seculū mia eius. D icat nunc domus aarō:
quoniā in seculū mia eius. D icāt nunc qui timēt do-
minum: quoniā in seculum mia eius. D e tribulatio
ne inuocaui dominū: et exaudiuit me in latitudine do
minus. D ñs michi adiutor: non timebo quid faciat
michi homo. D ñs michi adiutor: et ego despiciā ini-
micos meos. B onū est cōfidere in dño: q̄ cōfidere in
hoīe. B onū est sperare in dño: q̄ sperare in princi-
bus. O ēs gētes circuierūt me: et in noīe dñi q2 vltus
sum in eos. C ircūdantes circūdederunt me: et in no
mine dñi q2 vltus sum in eos. C ircūdederunt me si-
cut apes et exarserunt sicut ignis in spinis: et in noīe
dñi quia vltus sum in eos. I mpulsus euersus sum vt
caderem: et dñs suscepit me. F ortitudo mea et laus
mea dñs: et factus est michi in salutē. V ox exultatio-
nis et salutis: in tabernaculis iustor. D extera dñi fe-
cit virtutē dextera dñi exaltauit me: dextera dñi fecit
virtutē. N on moriar sed viuā: et narrabo opera dñi.
C astigās castigauit me dñs: et morti nō tradidit me.
A perite michi portas iusticie et ingressus in eas cō-
fitebor dño: hec porta dñi iusti intrabūt in eā. C ōfite
bor tibi quoniā exaudisti me: et factus es michi in salu
tem. L ap: dē quē reprobauerūt edificantes: hic fact?

est in caput anguli. A dño factū est istud: et est mira=
bile in oculis nostris. Hec est dies quā fecit dñs: exul=
temus et letemur in ea. O dñe saluū me fac o dñe bñ
prosperare: benedictus qui venit in nomine domini.
Benediximus vobis de domo domini: deus domin⁹
et illuxit nobis. Cōstituite diem solennē in condēsis:
vsq ad cornu altaris. Deus meus es tu et confitebor
tibi: deus meus es tu et exaltabo te. Confitebor tibi
quoniam exaudisti me: et factus es michi in salutem.
Confitemini dño quoniā bonus: quoniā in seculum
mīa eius. ps. Beati immaculati. vsq ad Ad dominū
cum tribularer. sine Gloria patri. Finitis psalmis in=
cipiatur āñ. Chorus angelorum te suscipiat: et in sinu
abrahe collocet te: vt cū lazaro quondā paupere eter=
nam habeas requiē. qua finita dicat sacer. Orem⁹. Or.

Diri vulneris nouitate percussi et quodāmodo
cordibus sauciati miam tuam mundi redem=
ptor flebilibus vocibus imploramus: vt cari nostri N.
animā ad tuam clementiā qui fons es pietatis reuer=
tentē blāde leniterq suscipias: et si quas illa ex carnali
cōmoratione extraxit maculas: tu de⁹ solita bonitate
clemēter deleas/pie indulgeas/obliuioni in perpetu=
um tradas. atq hanc laudē tibi cū ceteris redditurā et
ad corpus propriū quādoq reuersurā: sanctorū tuorū
cetibus aggregari precipias. Qui cum deo patre. &c.
Hic roget sacerdos orare pro ea ita dicens. Pro aīa N.
et pro aīabus oīm fideliū defūctorū. Pater nr̄. Et ne
nos. Sed libe. Requiē eternā dona eis dñe. Et lux p=
petua. A porta inferi. Erue dñe. Nō intres in iudi=
ciū cū seruo tuo dñe. Qr nō iustificabit in ↄspectu tuo
oīs viuēs. Dñs vobi. Orem⁹

Partē beate re=
surrectionis obtineat: vitāq eternā mereat

habere in celis. Per te saluator mūdi q̄ cū pr̄e et spū sā-
cto viuis ⁊ regnas de⁹ per oīa scl̄a scl̄o⁊. Amē. Orem⁹

Deus cui soli cōpetit medicinā p̄stare post mor-
tem: tribue q̄s. vt aīa famuli tui N. terrenis ex-
uta cōtagiis: in tue redemptionis parte numeretur.

Absolue q̄s dn̄e aīam famuli tui N. et aīas oīm
fideliū defuncto⁊ ab omni vinculo delicto⁊.
vt in resurrectionis glīa inter sc̄tōs et electos tuos re-
suscitati respirent. Per christum dn̄m nostrū. Amen.
Deinde si corpus regis inuicti fuerit qui migrauit ex
hoc seculo: primo a suis cubiculariis corp⁹ eiusdē aqua
calida siue tepida lauetur. Deinde balsamo cū aroma
tibus vngatur per totū/et postea ī pāno lineo cerato
inuoluatur. ita tn̄ q̄ facies et barba illius tn̄ pateāt: et
circa manus et digitos ipsius dictus pānus ceratus sit
depositus: vt quilibet digitus cū pollice vtriusq̄ ma-
nus singulatī insuatur per se/ac si manus eius cirotec̄
lineis essēt coopte. Deinde corp⁹ induatur tunica vsq̄
ad talos lōga: et desuper pallio regali adornetur. Bar
ba vero ipsius decēter cōponatur sup pect⁹ illi⁹: ⁊ post-
modū caput cū facie ipsius sudario serico cooperiatur. ac
deinde corona regia aut dyadema capiti eiusdē appo-
natur. Postea induantur manus eius cirotecis cū au-
rifragiis ornatis: et in medio digito dextre man⁹ im-
ponatur anulus aureus aut deauratus: et in dextera
manu sua ponatur pila rotūda deaurata: in qua virga
deaurata sit fixa a manu ipsius vsq̄ ad pectus protēsa:
in cuius virge sūmitate sit signum dn̄ice crucis quod
super pectus eiusdē principis honeste debet collocari
In sinistra vero manu sceptrum deauratū habeat: vs-
q̄ ad aurē sinistrā decēter protensum: ac postremo ti-
bie et pedes ipsius caligis sericis et sandalis induātur

duatur. Deniqȝ dict⁹ princeps ita adornatus cū regni sui pontificibus ꝛ magnatib⁹ ad locū quem pro sua sepultura pri⁹ elegerit cū omni reuerentia deferat et cū exequiis regalibus honestissime tradatur sepulture.

¶ Si vero corp⁹ alteri⁹ fuerit: tūc tm̄ lauetur corpus aqua tepida vel calida si placeat: ꝛ postea lintheamine mūdo honeste īuoluat et in feretro locet: clericis īterī dicētib⁹ vesperas de die ꝛ de scā maria/et postea vigi. mortuoꝝ vt īfra patebit. Quibus dictis dicāt sine nota ps̄ seque. videlicet ps̄. Verba mea. ps̄. Dn̄e ne ī furo. ī. quere hos ps̄ īfra ī vigi. mortuoꝝ. In. i. noc. ps̄. Dile xi. ps̄. Credidi. qre vts̄. ps̄. De profūdis. ps̄. Voce mea quere īfra post lau. mortuoꝝ. quibus finitis dicatur aū. Requiē eternā dona eis dn̄e: et lux perpetua luceat eis Kyriel. xp̄el. kyriel. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera Requiē etnā dona eis dn̄e. Et lux. A porta īferi. Erue. Nō ītres in iudiciū. Dn̄e nō iu. Dn̄s vo. Oremus. Oro.

Suscipe dn̄e aīam famuli tui N. ad te reuertētē veste quoqȝ celesti īdue eā ꝛ laua eā scō fōte vite eterne: vt īter gaudētes gaudeat/et īter sapiētes sapiat/et īter martyres coronata incedat/et inter patriarchas et prophetas proficiat/et inter aplos xp̄m sequi studeat/et īter angelos et archāgelos claritatē dei videat/et īter paradisi rutilos lapides gaudiū dei possideat/noticiā mysterioꝝ dei agnoscat/et inter cherubī et seraphin claritatē dei videat: et īter vigitiquattuor seniores cantica canticoꝝ audiat/et inter lauātes stolas suas in fonte luminis vestem lauet/et inter pulsātes portas celestis hierusalē apertas reperiat/et inter videntes deum facie ad faciem videat/et inter cantātes canticū nouū cantet/et īter audiētes celestē sonū audiat. Per xp̄m dominū nostrū. Sequatur alia oro.

SUscipe dñe aīam famuli tui N. quā de ergastulo hui⁹ seculi vocare dignat⁹ es: et libera eā de principibus tenebraꝝ et de locis penaꝝ: vt absoluta omni vinculo peccatoꝝ: quietis ac lucis eterne beatitudine perfruatur: et inter sanctos et electos tuos in resurrectionis gloria resuscitari mereatur. Qui cum deo patre. ꝛc. Aīa eius ꝛ aīe oīm fideliū defunctoꝝ per dei miam requiescāt in pace. Amē. Deinde deportet corpus ad ecclesiā: ibidem vel in cymiterio humandū

¶ Quādo deportari debet corpus defuncti ad ecclīaꝫ: imprimis sumat sacerdos spiculā et aspergat aquam benedictam super corpus exanime interim dicendo psalmum De profundis clamaui. quo dicto sequatur Kyriel. Xpel. Kyriel. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera Requiē etnā dona eis dñe. Et lux. A porta iferi. Erue. Credo videre. Dñs vo. Ore⁹. oꝛ. Inclina dñe. et oꝛ. Fidelium deus oīm. et finiatur sub vna cōclusione sic Qui cum deo patre. ꝛc. Requiescāt in pace. Amen. Si vero fuerit corp⁹ mortuū cū pcessione suscipiēdū: tunc eodē modo ordinet pcessio sicut in siplicib⁹ dominicis: preterꝙ in hac pcessione sacerdos ꝛ ministri ei⁹ in albis cum amictib⁹ induti incedāt: chor⁹ aūt in capis nigris quotidie. Et cum ad locum destinatum peruenerit processio: cadauer ipsum sacerdos aqua benedicta aspergat: et postea thurificet interim dicendo psalmum De profundis. vt supradictum est. Deinde in redeundo dum deportatur corpus ad ecclesiā cantetur sequens āñ. cantore incipiente āñ.

Chorus pse

Subuenite quai sancti de i occurrite

angeli domi ni suscipientes animã e-

ius offerentes e am in conspe ctu

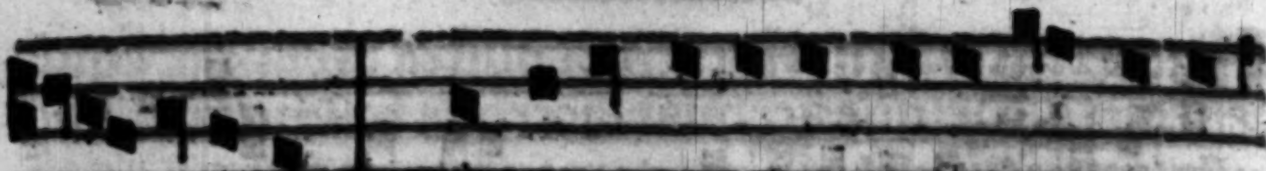
al tissimi. ℣. Suscipiat te christus qui vocauit te

et in sinu abrahe angeli deducant te.

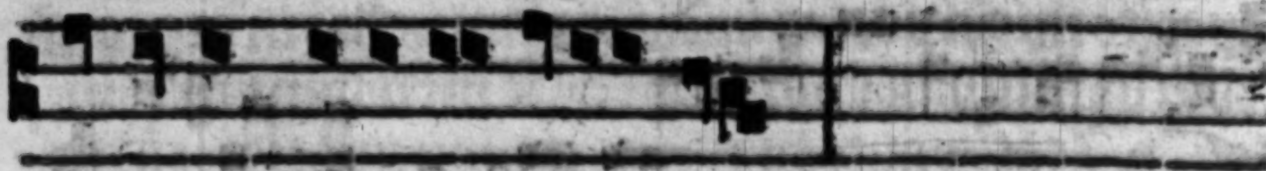
Repetat᷑ ã. Subuenite. Deiñ dicat p̄sm De p̄fundis. et post vnũquẽq3 ℣. repet ã. ⁊ postea si necesse fue. dicat eod̄ ordie p̄s. In exitu. ℞e postea i offi. sepul. deiñ i itroi. cimitiũ vl' citi⁹ ichoet ℟. Libera me. ⁊ dicat cũ hoc ℣. tñ Dies illa. ℞e i Dirige. añ l̄x. Nũq̄ portet ei corp⁹ alic⁹ defūcti circa cimitiũ: s3 directe i ecclia3 ⁊ si corp⁹ cañ. vl' alti⁹ magnat3 fue. i chor deferat᷑: sin aũt extra chor in ecclia p⁹ or. reliquat᷑. In int. ecclie d̄r hec ã. cãtore ici. ã

In paradisũ deducãt te angeli in suum conuẽtũ su-

scipiãt te martyres et perducãt te in ciuitatẽ sanctam

hie rusalem. ℣. Requiem eternam dona eis domi-

ne: et lux perpetua luceat eis.

Repetatur añ. In paradisum. Qua finita sequatur.

Kyrieleyson. Christeleyson. Kyrie leyson.

Deinde aspgat sacer. aqua bñdicta corpus defuncti et thurifi. et: rogās astātes orare p aīa defūcti ita dicēs. Pro aīa N. et pro aīabus oīm fideliū defūctoꝝ. Pater nr̄. Et ne nos. Sed libera. A porta inferi. Non itres in iudiciū. Qr nō iustificabit. Dñs vo. Oremꝰ. Oratio.

Suscipe dñe seruū tuū in bonū hītaculū: et da ei requiē in regno celesti hīrlm̄. vt in sinu abrahe patriarche tui collocatus resurrectiōis diē pstoletur: et iter resurgētes ad gloriā resurgat/ et cū bñdictis ad dexterā dei venietibus veniat/ et cū possidētibus vitā eternā possideat. Per xp̄m. Aīa eiꝰ et aīe oīm fideliū defunctoꝝ per dei miaz in pace requiescāt. Amē. Deīde dicantur solēniter vigilie mortuoꝝ: et postea ꝯple. de die more solito. ¶ Ubi vero in die sepulture deportet corpꝰ ad eccliaz: tūc imediate post pdictā orō. Suscipe dñe dicat cōmēdatio aīaꝝ solēniter. vt ifra post vigi. mortuoꝝ patebit: et finito ps. Dñe pbasti. statim incipiatur missa pro defūctis. Deīde eat sacerdos cum stola et aqua bñdicta ad locum vbi sepeliēdus est mortuꝰ.

et signo crucis signet locum: et postea aspergat aquã benedictã. Deinde accipiat sacerdos fossoriũ vel aliud instrumentum et aperiat terram in modũ crucis ad longitudinẽ et latitudinem corporis defuncti dicẽs. Aperite michi portas iusticie et ingressus in eas confitebor domino: hec porta dñi iusti intrabunt in eam.

Dicãtur autẽ vigilie mortuorũ quotidie cũ missa in capo i crasti. vsq3 ad vigi. nati. dñi nisi i fes. noue lec. et a crastino octa. epie vsq3 ad terciã fer. ante pascha: et in ipa tercia fer. fiãt vigilie mortuorũ cũ ix. l. in conuentu cum missa in crastino nisi aliqd dup. fes. impediat: et tunc fiat predictum seruitiũ in aliqua die precedenti ipsius ebdomade que ad hoc vacauerit: videlz in dñica vel in scda feria: et sic cõpleatur seruitiũ mortuorũ vsq3 ad oct. pasc. nisi corp9 pñs forte ɔtiger.

¶ Post octa. vero pasche nõ fit seruitiũ mortuorũ in cõuentu: nisi corpus pñs affuerit vel dies ãniuersari9 vel dies tricẽnalis ɔtigerit vsq3 in crastinũ sctẽ trinit

In crastino autẽ sctẽ trinitatis: et ab hinc quotidie fiant vigilie mortuorũ vsq3 ad aduentũ do. nisi per oct assumptionis et natiuitatis btẽ marie et dedica. eccl'e

¶ Canonico vero defuncto / statutum est triginta dierum in conuentu obsequium fieri: et triginta psalteria separatim a quocunq3 presbytero vnumquemq3 presbyterorum / ac reliquos vero cuiuscunq3 ordinis sint viginti psalteria cantare: et ab vnoquoq3 in ebdomada sua priuatim eius anniuersarium celebrare.

¶ Impediũtur autem debite vigilie mortuorũ per totum annũ per festa duplicia in primis et scdis vespis: nisi corpus pñs affuerit: et in octa. die epyphanie et in alijs octa. quando dicitur hymnus Saluator mundi. In oĩbus etiã alijs festis nouẽ lec. et in do. et in festis

triū lec. et in octa. in quib⁹ chor⁹ regitur in primis vis tm̄. Sic fiat in cōmēoratiōe btē marie ꝙ scti loci. ¶ Fi ant aūt vigilie mortuorum cū nouē ps ix. ān. et ix. lec. qn̄cūq; corp⁹ adest pn̄s vel quādo dies anniuersar. vel dies tricēnalis ꝯtige. nisi in tp̄e pascha. ¶ In paschali vero tp̄e dn̄r tres ps et tres lc. cū tribus ān. sup ps ad lec. qualiscūq; noct. dr. et om̄s aāe sup ps ad vs. scz ad Placebo. et oēs aāe sup ps i laud. dicatur. ¶ Post oc. vero pasche in quacūq; feria schoetur officiū mortuorum: incipiat an. i primo noc. ꝙ cōpleātur duo seq̄ntes nocturni in eadē ebdomada si fieri potest: siue autē fie ri potest siue nō: deinceps nō seruetur ordo nocturnoꝝ sed feriarū in hoc tēpore sicut in aliis temporibus ob seruetur Ita tamen ꝙ quandocūq; fit seruitiū pro cor pore p̄senti cuiuscūq; fuerit et in anniuersariis et tri gintalibus episcoporū in predicto tp̄e semp antipho ne psalmi. ℣. lec. et duo ℟ia dicātur de primo noctur. ¶ Sciēdū est ꝙ in tp̄e pascha. semp erit terciū ℟. Libe ra me dn̄e de mor. cū his trib⁹ ℣. scz Dies illa ℣. Quid ergo. ℣. Nūc xp̄e. Quādocūq; dicatur hoc p̄dictum ℟. Libera me dn̄e, sēper reincipiatur post vltimum ℣sū. ¶ In anniuersar. vero epoꝝ ꝙ qn̄cūq; corp⁹ adest pn̄s et i die aiaꝝ tm̄: tercium sextū et nonū ℟. debēt repeti ab illis clericis q̄ ℣. ℟iorū cātauerunt. ¶ In quotidia nis obsequiis mortuoꝝ videlicet quādo corp⁹ non est pn̄s / vel dies anniuersar. vel tricēnalis nō habet tunc fiāt vigil. mortuoꝝ cū trib⁹ lec. tm̄ et ix. ps et vna sola ān. sup ps hoc mō. Ad vs. vna sola ān. scz Placebo. ps Dilexi. ps. Ad dn̄m cum tri. ps Leuaui. ps De profun dis. ps. Confitebor. iii. Repetita ān. post ps: dicat sa cerdos executor officii ℣ A porta inferi. ℟ Erue dn̄e. ān Audiui vocē. ps. Magnificat. Sequat Kyrie el. Xp̄el.

kyrie eleyson. Pr nr. deinde sine pnūciatiōe Et ne. dicat iste ps sine nota. Lauda aīa mea. finito ps dicat sacer. isto loco nec habitu mutato. ℣ Requiē eternā Et lux. A porta īferi. Erue do. Credo vi. In terra vi. Dñs vo. Et cum spi. iij. or di. tā ad Placebo. q̄ ad Dirige. sub determiatione quarū prima p epis/scda p fratrib⁹ et sororibus tercia gñal. Et dicāt iste or. ad Placebo. p totū ānū or De⁹ q̄ it apłicos. or. Deus ve. or. Fideliū d. nō dicat Dñs vo. neq Req̄escāt i. sed stati sine iuit. icipiat ān. Dirige. tñ qñ Dirige. nō dicatur. stati post Placebo. vt i. rl. & qñ or. p̄di. dicant in laud. vt a die aiar vsq ad quartā fer. añ pascha: tūc dicat ab ipso sacerd. execu. officiū ℣. Req̄escāt i pa. sine Dñs vo. post or. ad Dirige sup oēs ps añ lec. hec sola ān. Dirige. ps Uerba mea ps Dñe ne in. i. ps. De⁹ deus me⁹ in te spe. ps Dñs regit me. ps Ad te dñe leuaui. ps Dñs illuminatio. ps Expectās expe. ps Btūs q̄ itelligit. ps. Queadmodū Repetita ān. post pos: sacerd. executor officij dicat ℣. Cōplaceat tibi dñe vt eruas me. ℟. Dñe ad adiuuādū me re. Pr nr. deide dicat sacerd. in audiētia Et ne nos chor⁹ Sed libera nos. similiter i audiētia. Oēs lec. legant in. ij. forma. ℟. quoq ℟ rorū ab ipsis lectoribus dicant. Ita q pria & tercia lc. ex parte cho. legāt: & scda lc. ex altera pte. et hec oia sine nota dicāt stati post vs de sctā maria añ zplet. de die. In lectiōib⁹ legēdis & ℟ijs cātādis ordo feriarū seruet/vidēlz die dñica & fer. quarta/lectiones & ℟ia de primo nocturno/et scda & quīta fer. lc. & ℟ia de scdo noc. & tercia et sexta fer. lc. & ℟ia de tercio noc. ita tñ q sēp in tercia & sexta fer. sit terciū ℟. Libera me dñe de vijs īferni. In obseq̄ijs mortuorū cū noue ps et trib⁹ lec. terciū ℟. nunq repetat añ laudes quādo sequūtur lau. ztinue/vt a festo sācte trini

usq ad festũ oim sctõꝝ dicat sacer. hũc ℣ Requiescãt i pace. ℟. Amẽ. In lau. hec sola ã. Exultabũt. ps. Miserere. Te decet. Deus de⁹ me⁹. Ego dixi. Laud dñm de celis. Repetita ã. post p̃os dicat sacerd. ℣. Requiẽ etet. ℟. Et lux. ã. Ego sũ. ps Bñdict⁹. sequat Kyriel. Xpel. kyriel. Pater nr̃. Deinde sine pnũciatiõe. Et ne nos. dicat sine nota. ps. Exaltabo. deiñ dicat sacer. Requiẽ eternã. Et lux. A porta iferi. Erue. Credo videre. In terra vi. Dñs vo. Oremus. orõ Deus cuius mie. orõ. Inclina dñe. Et finiãtur sub vna termiatiõe sic Per xp̃m do. sequat Orem⁹. deiñ dñr orões p defũctis familiarib⁹ ad placitũ: quib⁹ expletis sequat orõ gñalis i audiẽtia. scꝫ Aiab⁹ q̃s dñe. q̃ termietur sic Qui cũ deo patre et spũ sancto viuis et regnas de⁹. Per oia secula seculoꝝ. Amẽ. Requiescãt in pace. Amẽ. sine Dñs vo. Qñ laud nõ sequitur cõtinue post lec. vt a die aiaꝝ vsq ad quartã fer. añ pascha: tũc nõ dicat ante lau. ℣. Requiescãt i pace. sꝫ post vlti. ℟. dicat kyriel. Xpel. kyriel. Pater nr̃. sine Et ne nos. Deinde dicat ps. Exaltabo. sine nota cũ ℣. et orõibus q̃ dicẽde sunt ad lau. alio tp̃e. Laudes vo tunc dñr post matu. de die et de sctã maria supra nõ. et tũc post p̃m Bñdictus. di kyrieleyson. Xpel. kyriel. Pater nr̃. sine Et ne nos. cũ p̃. Uoce mea ii. cum ℣. et orationibus que dicebantur ad Placebo, et hec oia tam ad Dirige. q̃ ad Placebo. sine nota dñr

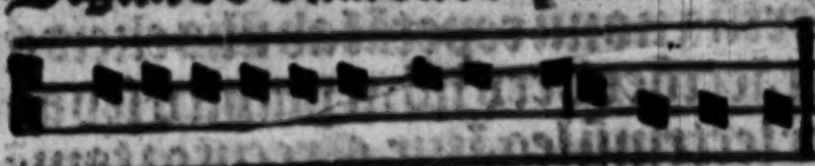
¶ Sciendũ est q̃ qñcũq dicitur seruitiũ mortuoꝝ in conuentu: nisi corpus presens fuerit vel anniuersari⁹ epyscopoꝝ vel decanoꝝ: et nisi i die aiaꝝ semper dicit Placebo. sedẽdo vsq ad an. post p̃os sicut fiat in lau. ad Dirige. vero per totum tempus sedet chorus nisi an. super psalmos ante lectiones dicitur vsq ad inceptionem lec. Ita tamẽ q̃ lec. et ℣. Rõrũ stando dicũtur: et

legãtur ab illis clericis scilz qui dicturi sũt tñ: chorus vero interi sedeat. In repetitiõe aũt noni Rij post vlt ꝟ.stet chor⁹ vsqꝫ ad p̄rimã ãn. incipiendã super laudes Prostratus vero debet esse chorus in omni feria quã do de feria agitur extra tẽpus paschale in vigilijs mor tuorum trium lect. ad **Placebo** ex quo dicitur **Kyrie el** donec vltia orõ cõpleat: et ad **Dirige.** sit dũ dr **Pr nr.** añ lec. et p⁹ vlti. R. qñ nõ sequũt ↄtinue laud. et post p̄. **Benedictus.** eodem modo quo post psal. **Magnificat** ad **Placebo.** Et hoc sit gñale per totum annũ: ꝙ quoti ens fiunt genuflexiones in choro ad vesperas vel ad matutinas diei: totiẽs fiãt in sequẽtib⁹ obsequijs mor tuorũ ꝗuis fiant nouẽ lect. nisi corpus p̄ñs fuerit vel nisi dies anniuersarius eiusdẽ ecclie ep̄oꝝ: tunc enim genuflectere chorũ nõ lz: sed cõtinue stare tenetur ad **Placebo.** quousqꝫ finiatur: et etiã in singulis noct. ad **Dirige.** dum dicitur orõ dñicalis ante lec. et in lau. tñ ad .i. p̄m. s. **Miserere.** et a ꝟsiculo ante p̄m **Bñdictus.** quousqꝫ illi⁹ obsequij offĩn expleatur. In reliqua psal modia et in oĩbus alijs sedere debet. Sciendũ est ꝙ in vigilijs mortuoꝝ nunꝗ̃ fiunt prostratiões in pascha li tp̄e: nec in aliquo festo trium lectionũ vel nouem le ctionũ: nec in cõmẽo. beate marie vel sancti loci: nec in octa. nec infra octa. sctõꝝ. Quãdo vero corp⁹ adest p̄ñs et i ãniuersarijs ep̄oꝝ oẽs clerici stare tenẽtur ad **Placebo.** per totũ tp̄s ad **Dirige.** vt in alio tẽpore ad laudes similiter per totũ tp̄s nisi ab inceptione psal. **Te decet.** vsqꝫ ad ꝟ. ante **Bñdictus.** In vigilijs quoqꝫ mortuoꝝ triũ lec. extra tp̄s paschale oẽs ꝟsiculi dicã tur a sacerdote executore officij loco nec hitu mutato In vigi. mortuoꝝ. ix. l. simp. p̄ria ã. sup p̄. ad **Placebo.** in sup̄iori gradu ichoet. cete oẽs ãe i. i. forma discurrãt

excepta ān. sup Mag. et pͥma ān. sup p̄os ad Dirige. et pͥa ā. ad laud. et ā. sup Bn̄dict⁹: q̄ in supiori gradu discurrāt. Tres pͥme lec. in pͥa forma legātur: loco nec hitu mutato sua quoq3 R̷ia ab eisdē lectorib⁹ cātēt Tres medie lc. in scda forma cū suis R̷ijs dicātur tres vlti. lec. in supiori gradu eodē mō cū suis R̷ijs dicātur Ita tn̄ q scd̄s v̷. vltimi R̷ij in eodē gradu ex opposito dicatur. Terci⁹ sit ex parte chori in eodē gradu dicat. Cetera vt p̄dictū est sūt exequēda. ¶ Iste mod⁹ seruitij mortuoꝝ locū habet in oī anniuersa. et triginta. post pͥmū diem trigita. ¶ In anniuer. tamē simpli. canonicoꝝ vltimū R̷. a duob⁹ de supiori gradu dicat ad gradū chori hitu nō mutato cū suis trib⁹ v̷. In pͥma quoq3 die triginta. simpli. canon̄. eodē mō vltimū R̷. dicatur: sed tn̄ post vltimū v̷. R̷ij ab ipis cātoribus ad gradū chori repetatur R̷. et a cho. percātetur. Preterea sexta lec. in supiori gradu cū suo R̷io dicat. ¶ In anniuer. vero archidiaconoꝝ ⁊ subdya. vel succentoꝝ mod⁹ seruitij fiat sicut in pͥo trigin. simpli. canonici. ¶ In anniuer. cantoꝝ/thesaur/cancellar/an. q̄ in simplicib⁹ vigi. solēt esse in pͥma forma: in scda forma discurrāt. cetera vt in die trigintali de canonicis. ¶ In anniuer. decani sile seruitiū obseruetur. qd̄ de ceteris personis except. q tercia lec. in scda forma. vi. lec. in superiori gradu cū suo R̷. dicat. ¶ De psonis vo eccl̄e in ep̄os p̄mot; in alijs ecclesiis fit serui. in coꝝ āniuersa. iuxta dignitat; sue exigētiā quā ante p̄motionē in ecclesia Sar. habuerit. ¶ De alijs vo ep̄is extraneis/et pro regib⁹ pro qb⁹ fit serui. eodē mō fiat quo in āniuer. canoni. simpli. Sciendū tn̄ est q de alijs solūmodo fit seruitiū in anniuersarijs q̄ scribūtur in martyrologio ¶ Sciendū est autē q in anniuersario quattuor pͥci-

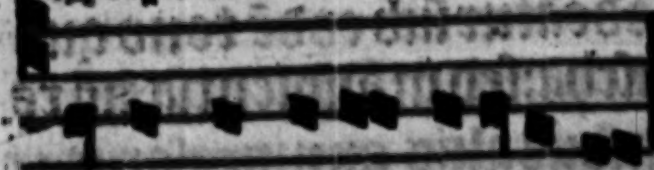
palliū psonarū excellētior sacerdos exequit officiū. Epūs vero in anniuersa. epōrū pdecessorū officiū exequit. ¶ In anniuersa. et triginta. epōrū Sarū eccl'ie totū seruitiū discurrit more duplicis festi. scz Johānis baptiste: habitus tamē nō mutet in legēdo vel cātando. Tabula etiam de lec. legēdis et R'ijs cantādis disponitur sicut in pdicto festo/excepto q nullū R. a tribus cātatur: nisi ix. Terciū quoq sextū ⁊ nonū repetāt ab illis clericis q v. R'iorū cātauerint. lectōes vero nō in pulpito sed ad gradum chori super lectrinū legātur. Executor tamē officij in orōibus dicēdis locū nō mutet nec habitum. Oēs autē v. dicātur ⁊ respōdeātur sub eodē tono quo in tribus noctibus ante pascha: sed in audientia nō respondeantur. ¶ In omnibus alijs anniuersarijs et trigintalibus prima ān. super primū psalmū ad Placebo in superiori gradu inchoetur cetere oēs āe in scda forma discurrāt per ordinē: excepta ā. sup pūm Magnificat et pria ā. sup primū p. ad Dirige. ⁊ pria ā. ad laudes. et ā. sup Bñ. q in supiori gradu discurrāt. Sex prie lec. in scda forma legātur: loco nec habitu mutato. v. quoq R'iorum ab eisdē lectoribus cantētur. Septima lect. cū v. R'ii sui: et sic deinceps in supiori gradu supradicto mō discurrāt. Ita tñ q nonū R. a duob' de supiori gradu cantetur ad gradū chori hītu nō mutato cum suis v'si. ¶ Et sciendū est q semper dicatur a sacerd. Et ne nos post Pater nr. ante sceptione lec. quēcūq dicat seruitium mortuorū tā triū q nouē lect. Oēs vo v. ab aliquo sacerdote de supiori gradu dicātur sub eodē tono qui i tribus noctibus ante pascha/loco nec habitu mutato vel ab executore officij et rñdeat chor' supradicto mō. ¶ Quādo vero fit seruitiū pro corpore presēti nō pro canonico omnes ant. pter quinq principales in scda

forma supradicto mõ discurrãt due prime lect. cũ suis ℞. in prima forma: terciũ et quartũ in scda forma. q̃ntum ꝛ sic deinceps in supiori gradu. Singla vero ℞ia a duob⁹ ad caput defũcti ad oriẽtẽ ꝯuersis hitu nõ mut cãtẽtur vltim vo ℞. a tribus cũ repetitiõe cantet: loco et hitu suprad. Ita tñ ꝙ ab ipis cãtorib⁹ cãtet ꝛ ichoet. Siguli vo vsi. a duob⁹ pueris ibid dicant hitu nõ mut.

Requiẽ eternã dona eis domine.

Nõ respõdeatur in audiẽtia quãdo dr a duobus. cetera vti vigilijs predictis.

Et lux perpetua luceat eis.

Si vero fuerit corpus canonici cuiuscũq; eodẽ mõ fiat seruitiũ sicut i ãniuersarijs epõꝝ eiusdem ecclie

¶ In vigilijs mortuoꝝ ad vesperas sine Deus in adiutorium. incipiatur in superiori gradu. Antiphona.

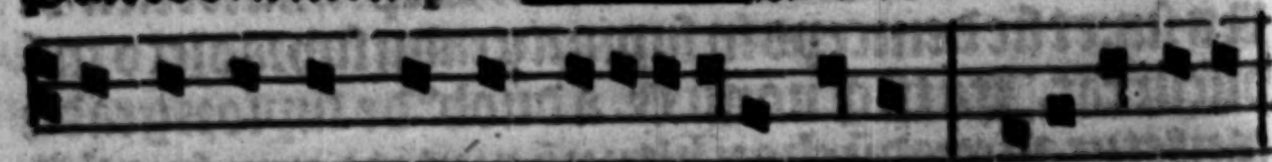

Placebo. Amen. ps.

Dilexi quoniã exaudi-

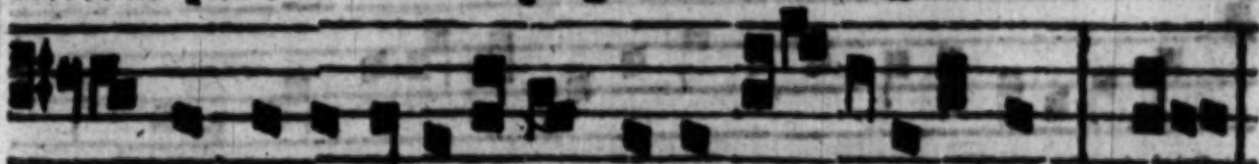
et dominus: vocem orationis mee. Quia inclinauit aurẽ suã michi: et in diebus meis iuocabo. Circũdederũt me dolores mortis: et pericula iferni iuenerũt me. Tribulationẽ ꝛ dolorẽ iueni: ꝛ nomẽ dñi iuocaui. O dñe libera animã meã misericors dñs et iustus: et deus nr̃ miseret. Custodiẽs paruulos dñs: hũliat⁹ sũ et liberauit me Conuertere aia mea in requiẽ tuã: qꝛ dñs benefecit tibi. Quia eripuit aiam meã de morte/

oculos meos a lachrymis pedes meos a lapsu. Iste sequens v. scz Placebo dño i regione vivorũ. eo q̃ idẽ est cũ añ. sequẽti nõ dicatur p versu nisi tñ i quotidianis obsequiis mortuorꝝ. qñ vna sola añ. dr̃ super ps̃os: sed finito versu Qz eripuit. immediate sequatur antipho.

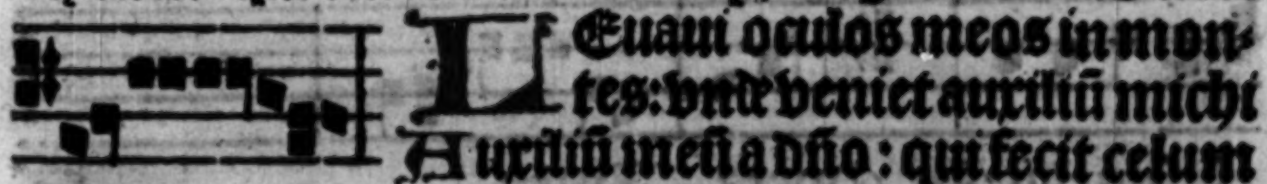

Placebo dño in regione vivorꝝ. Heu me. Amen. ps̃.

AD dñm cũ tribularer clamavi: ꝫ exaudivit me. Dñe libera aiam meã a labiis iniquis: ꝫ a lingua dolosa. Quid detur tibi aut quid apponatur tibi: ad linguã dolosã? Sagitte potẽtis acute: cũ carbonibus desolatoriis. Heu michi qꝛ icolatus meus prolõgatus est/habitaui cũ habitantib' cedar: multũ incola fuit aia mea. Cũ his qui oderũt pacẽ eram pacificus: cum loquebar illis impugnabant me gratis. añ.

Heu me quia incolatus meus prolõgat' est. ã. Dñs.

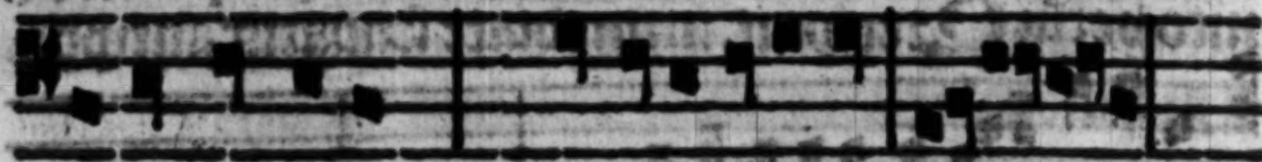

Amen. ps̃.

LEuaui oculos meos in montes: vnde veniet auxiliũ michi Auxiliũ meũ a dño: qui fecit celum et terram. Non det in cõmotionem pedem tuum: neq dormitet qui custodit te. Ecce nõ dormitabit neq dormiet: qui custodit israel. Dominus custodit te dominus protectio tua: super manum dexterã tuam. Per diem sol non vret te: neq luna per noctẽ. Dñs custodit te ab omni malo: custodiat animam tuam dñs. Dñs custodiat introitũ tuum et exitum tuum: ex hoc nunc et vsq in seculum. añ.

Dominus custodit te ab omni malo custodiat animã

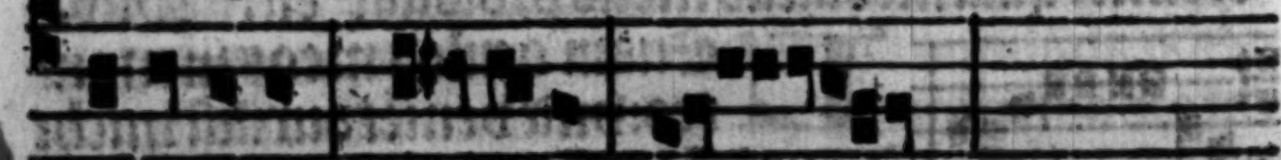

tuam dominus. an. Si iniquitates. Amen. ps.

De profundis clamaui ad te dñe: dñe exaudi vocẽ meã. Fiant aures tue intendẽtes: in vocẽ deprecatiõis mee. Si iniquitates obseruaueris dñe: dñe quis sustinebit? Quia apud te propiciatio est: et propter legẽ tuã sustinui te dñe. Sustinuit aĩa mea in verbo eius: sperauit aĩa mea in dño. A custodia matutina vsq; ad noctẽ: speret israel in dño. Quia apud dñm mĩa: et copiosa apud eum redemptio. Et ipse redimet israel: ex omnibus iniquitatibus eius. Antiphona.

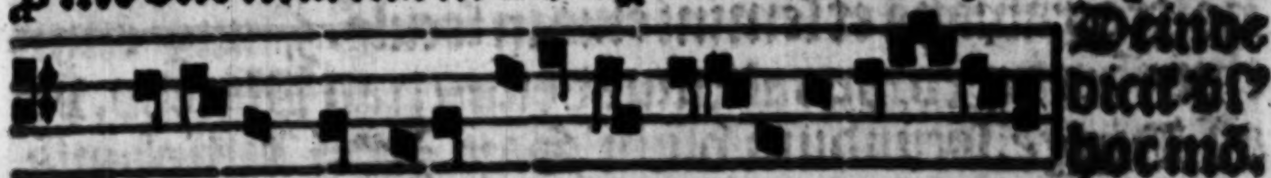
Si iniquitates obseruaueris domine: domine quis

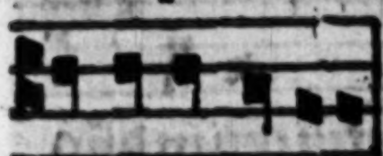
sustinebit? an. Opera. Amen. ps.

Confitebor tibi dñe in toto corde meo: qm audisti verba oris mei. In cõspectu angelorum psallam tibi: adorabo ad tẽplum sanctũ tuũ et cõfitebor nomini tuo. Super misericordia tua et veritate tua: qm magnificasti sup omne nomẽ sanctũ tuũ. In quacũq; die inuocauero te exaudi me: multiplicabis in aĩa mea virtutẽ. Cõfiteantur tibi dñe oẽs reges terre: qz audie

tunt omnia verba oris tui. Et cantent in viis dñi: qm magna est glia dñi. Qm excels' dñs et hu̅ilia respicit: et alta alõge cognoscit. Si ãbulauero in medio tribulatiõis viuificabis me: et sup irã inimicorum meorum extẽdisti manũ tuã et saluũ me fecit dextra tua. Dñs retribuet p me dñe mia tua in scl'z: opa manuũ tuarum ne despicias.

Deinde dicit' vs' hoc mõ. Añ. Opera manuũ tuarum dñe ne despicias. Versus.

A porta inferi. R. Erue dñe aĩas eorum. Et sciendũ est q qñcũq corp' pñs fuerit: et in ãniuersariis et trigitalib' epõrum Sarum eccl'ie: et in die aĩarum oẽs v. tã ad Placebo. q ad Dirige. a duob' pueris pariter stãtibus ad oriẽtem cõuersis habitu nõ mutato: sub tono supradicto cãtẽtur: et sub silẽtio rñdeãtur. Ita q in anniuersariis et trigitalibus epõrum et in die aĩarum ad gradũ chori in medio: et qñcũq corp' psens affuerit ad caput defuncti dicãtur. In omnibus vero aliis anniuersariis et trigitalibus et quãdo vltimo fit seruitium mortuorum ante pascha: oẽs v. ab aliquo sacerdote in superiori gradu vel ab executore officii loco nec habitu mutato sub tono supradicto dicãtur: et tunc semp rñdeat chorus sub hoc tono.

R. Erue dñe aĩas eorum. Añ. Audiui vocẽ. Amen. ps

Magnificat: anima mea dñm. Et exultauit spiritus meus: in deo salutari meo. Q' respexit hu̅ilitatẽ ancille sue: ecce eni ex hoc beatã me dicẽt omnes gñationes. Q' fecit michi magna qui potẽs est:

et sanctũ nomen eius. Et mĩa eius a progenie in progenies: timẽtibus eũ. Fecit potentiã in brachio suo: dispersit superbos mẽte cordis sui. Deposuit potentes de sede: et exaltauit huiles. Esurientes ipleuit bonis: et diuites dimisit inanes. Suscepit israel puerũ suũ: recordatus mie sue. Sicut locutus est ad patres nostros: abrahã et semini eius in secula. Nunc enim thurificetur corpus alicuius defuncti ad Placebo. vel ad Dirige. secundum vsum Sar. Antiphona.

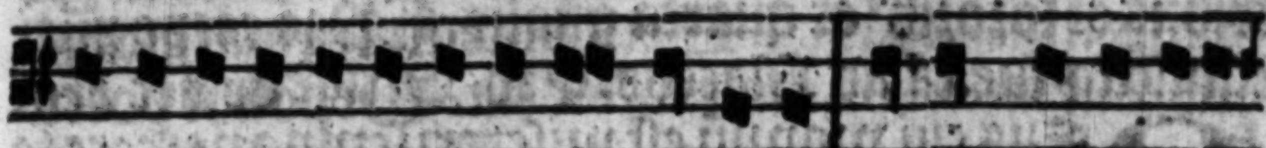

moriũtur. Kyrieleysõ. Xpe eleysõ. Kyrie leyson. Pater nr̃. Dein sine pnũcia. Et ne. dicat iste p. sũ nota

Lauda aĩa mea dñm laudabo dñm in vita mea: psallã deo meo q̃diu fuero. Nolite cõfidere in principibus: nec in filijs hominũ in quibus nõ est sal⁹. Exibit spiritus eius et reuertetur in terrã suam: in illa die peribunt omnes cogitationes eor. Btũs cui⁹ deus iacob adiutor eius spes eius in dño deo ipsius qui fecit celum et terram: mare et omnia que in eis sunt. Qui custodit veritatẽ in seculũ: facit iudiciũ iniuriã patientibus/dat escam esurientibus. Dominus soluit compeditos: dominus illuminat cecos. Domin⁹ erigit elisos: dominus diligit iustos. Dominus custodit aduenas/pupillũ et viduã suscipiet: et vias peccatorum disperdet. Regnabit dominus in secula deus tuus syon: in generatione et gñatione. Finito psalmo

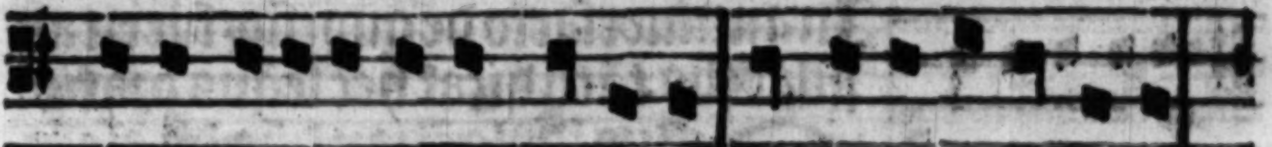
dicat sacerdos loco nec habitu mutato versiculum.

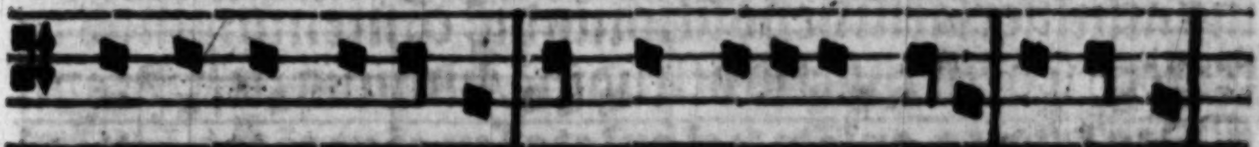
Requiē eternā dona eis domine. Et lux perpetua

luceat eis. A porta inferi. Erue domine aīas eorū.

Credo videre bona domini. In terra viuentium.

Dominus vobiscū. Et cum spiritu tuo. Oremus.
Sciendū est ꝙ qñcūq; corpus adest pñs nisi fuerit epi/
regis/regine vel alteri⁹ magnatis sꝫ dicātur sub tono
sequēti et sub vna ꝯclusiōe tā ad **Placebo.** ꝙ ad **Dirige**
quattuor orōes: quarꝫ prima sit p corpe pñti. Scda p
epis. Tercia p fratribus et sororib⁹. Et quarta gñalis.
Si vō eodē die dies āniuersari⁹ vel trigitale alicuius
nō ꝯple. ꝯtigerit: tunc sit scda orō pro illo āniuersario
vel trigitali: tercia pro frib⁹ et sororib⁹: et quarta gñal.
Et si trigitale simul cū āniuersario eodē die cōtigerit:
tūc sit scda orō pro illo trigitali: tercia pro āniuersario
et quarta gñalis. Tñ hoc nō vsitatū est in eccl'ia Sarꝫ:
imo differātur ibidē hmōi solēnitates: et vnaqq; p se so/
lēnitas celebret. lꝫ i ecclesijs prochialib⁹ fieri nō valeat
¶ Silr in oib⁹ āniuer. vel trigin. sꝫ dicāt iiij. orōes sub
vna ꝯclusiōe tā ad **Placebo.** ꝙ ad **Dirige.** quarꝫ pria sit

p̄ro illo ãniuer. vel trigitali. scḋa p̄ ep̄is. tercia p̄ro fratribus et sororib' et quarta gñalis. ¶ Pro corp̄e p̄nti cuiuscūq3 fue. tã ad Placebo. q̄ ad Dirige dr̄ hec orō.

Deus cui p̄rop̄riū est misereri semp̄ & parcere te supplices dep̄camur p̄ro aīa famuli tui vel famule tue N. quã hodie de hoc seculo migrare iussisti: vt nō tradas eã i man' inimici nec obliuiscaris i finē sed iubeas illã ab ãgelis scīs suscipi: atq3 ad regionē viuoꝝ p̄duci: & q2 in te sp̄auit & credidit: sctōꝝ tuoꝝ mereat̄ so-

In anniuersario de quocūq3 fuerit ad Placebo tãtū dicat̄ hec seq̄ns oratio.

Deus indulgētiaꝝ dn̄e da aīe famuli tui vel famule tue N. cuius anniuersariū depositionis diē cōmemoramus refrigerij sedem quietis btītudinē/luminis claritatem. cietate letari.

¶ Pro trigita. ɔplēdo vel ɔpleto seu cōmeōratiōe vni' defūcti vl' plioꝝ tã ad Placebo q̄ ad Dirige. dr̄ hec orō.

Deus cui p̄rop̄riū est misereri semp̄ et parcere: p̄piciare aīe famuli tui vel famule tue N. & omnia eius p̄ctã dimitte. vt mortis vinculis absolut' vel absoluta transire mereatur ad vitã. ¶ Pro epyscopis defunctis ad Placebo. tantū dicitur ista oratio.

Deus qui īter apostolicos sacerdotes famulos tuos pōtificali fecisti dignitate censeri: p̄sta q̄s. vt quoꝝ vicē ad horã gerebãt in terris: eoꝝ perpetuo consortio letentur in celis. ¶ Pro fratribus et sororibus ad Placebo. tantum dicitur ista oratio.

Deus venie largitor & hūane salutis auctor q̄s clemētiã tuã: vt nr̄aꝝ ɔgregationū fratres & sorores qui ex hoc sclō trãsierunt īterceḋete btã maria sēp virgīe et btō michaele archãgelo cū omnibus sanctis: ad perpetue beatitudinis cōsortiū peruenire cōcedas.

Oratio gñalis ad Placebo. tantũ dicatur ista oratio.

Fideliũ de⁹ oĩm cõditor et redẽptor alab⁹ oĩm fideliũ defũctor remissionẽ cũctor tribue pctõrũ. vt indulgẽtiã quã sẽp optauerũt: pijs supplicatiõib⁹ cõ

sequãtur. Qui cum deo patre et spũsancto viuis et

regnas deus. Per omnia secula seculorum. ℞. Amẽ

Non dr̃ Dñs vo. neq; Requiescãt in pace. sed absq; interuallo incipiãtur matutine mortuor. vt patet inferi⁹. Tamẽ qñcũq; nõ dr̃ Dirige. stati post Placebo vt in die aĩar et in xl. ꝫ qñ orões pdicte dñr in laudibus: vt a die animar vsq; ad quartã feriam ante pascha. Tunc finita oratione Fideliũ. vt supradictũ est: statim dicat sacerdos executor officij sine Dñs vobiscũ. hoc modo

Requiescãt in pace. ℞. Amẽ.

In quotidianis tñ obsequijs mortuor tcia lec. sẽp sine nota dr̃ ꝫ tñ deatur. Ad matutinas mortuor nõ dr̃ Dñe labia. nec Deus in adiutorium. sed sine Inuitat. et sine psal Venite. incipiãtur an. in superiori gradu hoc mõ ℂ In primo nocturno. ãn.
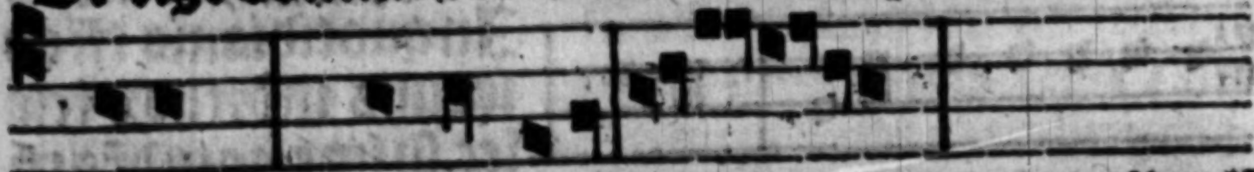
Dirige. Amen.

Verba mea aurib⁹ pcipe dñe: intellige clamorẽ meũ. Intẽde voci orõis mee: ps. rex me⁹ ꝫ de⁹ me⁹ Qm ad te orabo dñe: mane exaudies vocẽ meã Mane astabo tibi et videbo: qñ non deus volens iniquitatẽ tu es. Neq;

habitabit iuxta te malign⁹: neq̄ pmanebūt iniusti ante oculos tuos. Odisti oēs qui operātur iniq̄tatē: perdes oēs qui loquūtur mendaciū. Uirū sanguinū et dolosum abominabitur dn̄s: ego autē in multitudine mie tue. Introibo in domū tuam: adorabo ad templum sanctū tuum in timore tuo. Dn̄e deduc me in iusticia tua pp̄ter inimicos meos: dirige in cōspectu tuo viam meā. Quī nō est in ore eo⁊ veritas: cor eo⁊ vanū est. Sepulchrū patēs est guttur eo⁊: linguis suis dolose agebāt iudica illos deus. Decidāt a cogitationib⁹ suis scd̄m multitudinē impietatū eo⁊ expelle eos: quoniā irritauerūt te dn̄e. Et letētur oēs qui sperant in te: in eternū exultabūt et habitabis in eis. Et gliabūtur in te oēs qui diligūt nomē tuū: qm̄ tu bn̄dices iusto. Domine vt scuto bonevoluntatis tue: coronasti nos. ān.

Di rige domine de us meus in cōspectu tuo viam

meam. ān. Conuertere. Amen. Psalmus.

Domine ne in furore tuo arguas me: neq̄ in ira tua corripias me. Miserere mei dn̄e qm̄ infirmus sum: sana me dn̄e qm̄ ꝯturbata sūt ossa mea. Et aīa mea turbata est valde: sed tu dn̄e vsq̄quo. Conuertere dn̄e et eripe aīam meā: saluū me fac pp̄ter miam tuam. Quī nō est in morte qui memor sit tui: in inferno aūt quis cōfitebitur tibi. Laboraui i gemitu meo lauabo per singulas noctes lectū meū: lachrymis meis stratum meū rigabo. Turbatus est a furore oculus

meus: inueterauii inter omnes inimicos meos. Disce
dite a me omnes qui operamini iniquitatē: qm̄ exau-
diuit dn̄s vocē fletus mei. Exaudiuit dn̄s depcationē
meam: dominus orationē meā suscepit. Erubescant
et cōturbētur vehemēter omnes inimici mei: cōuer-
tantur et erubescant valde velociter. Antiphona.

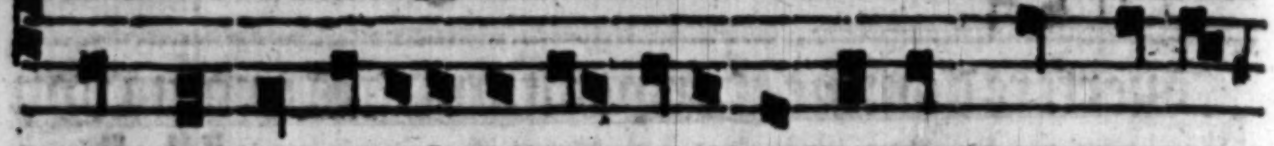

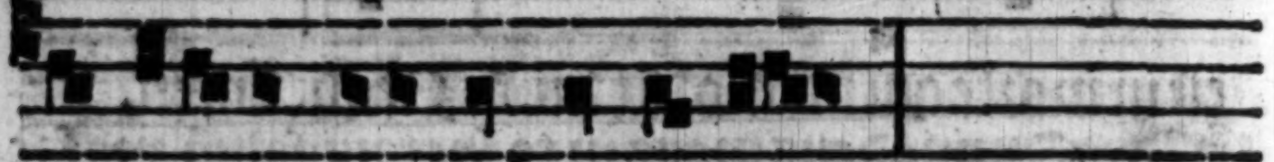

est in morte qui memor sit tui. a̅. Neqn̄. Amen. ps.

Domine deus meus in te speraui: saluū me fac
ex oībus persequētibus me et libera me. Ne-
quando rapiat vt leo aīam meā: dum non est qui redi-
mat neq̄ qui saluū faciat. Domine deus meus si feci
istud: si est iniqtas in manibus meis. Si reddidi retri-
buētib⁹ michi mala: decidā merito ab inimicis meis ia-
nis. Persequatur inimicus animā meā: cōprehendat
et conculcet in terra vitam meā/ et gloriā meā in pul-
uerem deducat. Exurge domine in ira tua: & exaltare
in finibus inimicor̄ meor̄. Et exurge dn̄e deus meus
in precepto quod mandasti: et synagoga populorū cir-
cūdabit te. Et propter hanc in altū regredere: domi-
nus iudicat populos. Iudica me dn̄e secundū iustici-
am meā: et secundū innocentiā meam super me. Cō-
sumetur nequicia peccatorum et diriges iustum: scru-
tans corda et renes deus. Iustum adiutoriū meum
a domino: qui saluos facit rectos corde. Deus iudex
iust⁹ fortis et patiēs: nūqd irascitur per singl'os dies.

Nisi cõuersi fueritis gladiũ suũ vibrauit: arcũ suum tetendit et parauit illum. Et in eo parauit vasa mortis: sagittas suas ardentibus effecit. Ecce parturit iniusticiam: concepit dolorem et peperit iniquitatem. Lacũ aperuit et effodit eũ: et incidit in foueã quã fecit. Cõuertetur dolor eius in caput eius: et in verticẽ ipsius iniquitas eius descẽdet. Cõfitebor dño secũdũ iusticiam eius: et psallam nomini dñi altissimi. añ.

qui redimat neq₃ qui saluum faciat.

℣ A porta inferi. ℟ Erue dñe aĩas eorum. Pr nr. Deinde dicat sacerd. in audiẽtia sub tono consueto Et ne nos. Cho. sistr in audiẽtia sub eodẽ tono rñdeat Sed libera qđ per totũ annũ obseruet in obsequiis mortuorum cũ nota dicẽdis: qualiscũq₃ nocturn⁹ dr ãte lctões. ac etiã in die alarum. Nõ dr Jube. nec Tu autem. sed ex verbis lect. finẽ faciãt lectores. vt infra patebit. Lectio prima.

Parce michi domine: nichil enim sunt dies mei Quid est homo quia magnificas eũ: aut quid apponis erga eum cor tuũ: Visitas eum diluculo: et subito probas illũ. Usq₃ quo nõ parcis michi: nec dimittis me vt glutiam saliuam meã: Peccaui. Quid faciã tibi o custos hoim: Quare posuisti me contrarium tibi: et factus sum michimetipsi grauis: Cur non tollis peccatum meũ: et quare non aufers iniquitatẽ meã: Ecce nũc in puluere dormio: et si mane me quesieris

non subsistam.

Eodem modo finiantur omnes lectiones in vigiliis mortuorum: preter secundam lectionem. Responsorium.

Credo q redēptor meus vi uit et in nouis simo di e de ter ra surrectu rus sum. Et in carne me a vide bo de um saluato rem me um.

℣. Quē visurus sum egoipse et nō ali us et oculi mei con specturi sunt. Et in carne me a.

Tedet aīam me- Lec. aīe vite mee: dimittam aduersū me eloquium meū. Loquar in amaritudi

ne aie mee: dicā deo. Noli me cōdēnare. Indica michi: cur me ita iudices: Nūqd bonū tibi videt si calūnieris et opprimas me op9 manuū tuar: et cōsiliū ipior adiuues: Nūqd oculi carnei tibi sūt: aut sicut videt hō et tu vides: Nūqd sicut dies hois dies tui: et āni tui sicut humana sūt tpra: Ut qras iniqtatē meā: et peccatū meum scruteris Et scias quia nichil impiū fecerim cum sit nemo qui de manu tua possit eruere. R.

Qui lazarum resuscita sti a monumento feti dū. Tu eis domine dona requiem et locum indulgēti e. V. Qui venturus es iudicare viuos et mortuos et seculum per ignem. Tu eis.

Lectio iii.

Manus tue fecerūt me et plasmauerūt me totū in circuitu: et sic repente pcipitas me. Memento queso q sicut lutū feceris me: et in puluerem reduces me. Nonne sicut lac mulsisti

me: et sicut caseū me coagulasti: Pelle et carnibus vestisti me: ossibus et neruis compegisti me. Uitam et misericordiam tribuisti michi: et visitatio tua custodiuit spiritum meum. Responsorium.

Domine quādo veneris iudicare terrā vbi me abscondā a vultu ire tue. Quia peccaui nimis in vita mea. Cōmissa mea pauesco et āte te erubesco dū veneris iudicare noli me cōdēnare.
Quia peccaui. Qñcūq corpus adest psis & in anniuersariis epor tm. ac etiā in die aiar repetatur terciū/sextum et nonū R. ab illis clericis qui V. R ii precedētis cantauerunt. In secundo nocturno antiphona.

In loco. Amen. Psalmus.

DOminus regit me et nichil michi deerit in loco pascue ibi me collocauit. Super aquā refectionis educauit me: aīam meā cōuertit. Deduxit me super semitas iusticie: propter nomē suū. Nam et si ambulauero in medio umbre mortis: non timebo mala qm̄ tu mecū es. Uirga tua et baculus tuus: ipa me cōsolata sūt. Parasti in cōspectu meo mensā: aduersus eos qui tribulāt me. Impinguasti in oleo caput meum: et calix me⁹ inebriās q̄ preclarus est. Et mīa tua subsequetur me: oībus diebus vite mee. Et vt inhabitem in domo domini: in longitudinē dierum. āa.

In loco pascue ibi me collocauit. Delicta. Amen. ps.

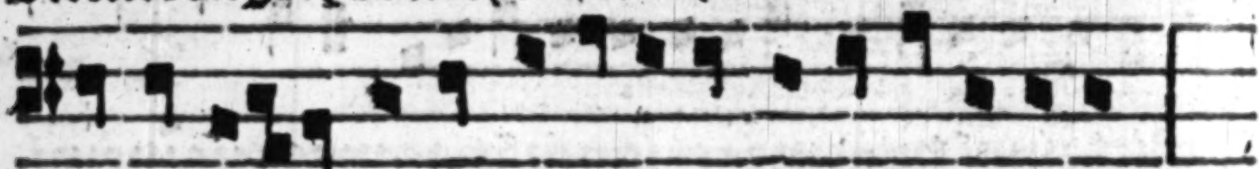
AD te dn̄e leuaui aīam meā: deus meus in te cōfido non erubescā. Neq3 irrideāt me inimici mei: etenim vniuersi qui sustinēt te non cōfundētur. Cōfundātur omnes iniqua agētes: superuacue. Uias tuas domine demōstra michi: et semitas tuas edoce me. Dirige me in veritate tua et doce me: quia tu es deus saluator meus et te sustinui tota die. Reminiscere miserationū tuarum dn̄e: et miarum tuarū que a seculo sunt. Delicta iuuentutis mee: et ignorantias meas ne memineris. Secundū misericordiā tuam memento mei tu: propter bonitatem tuam domine. Dulcis et rectus dn̄s: propter hoc legem dabit delinquētibus in via. Diriget māsuetos in iudicio: docebit mites vias suas. Uniuerse vie domini mīa et veritas: requirētibus testamētū eius et testimonia eius. Propter nomē tuū dn̄e propiciaberis peccato meo: multū est eni. Quis est homo qui timet dn̄m: legem

statuit ei i via quā elegit. Anima ei⁹ in bonis demorabitur: et semen ei⁹ hereditabit terrā. Firmamētū et dn̄s timentibus eum: et testamentū ipsius vt manifestetur illis. Oculi mei semper ad dn̄m: quoniā ipse euellet de laqueo pedes meos. Respice in me et miserere mei: q2 vnicus et pauper sū ego. Tribulationes cordis mei multiplicate sūt de necessitatib⁹ meis erue me. Vide humilitatem meam et laborem meū et dimitte vniuersa delicta mea. Respice inimicos meos qm̄ multiplicati sūt: et odio iniquo oderūt me. Custodi aīam meā et erue me: nō erubescā qm̄ speraui in te. Innocētes et recti adheserūt michi: quia sustinui te. Libera deus israel: ex oībus tribulationibus suis. an̄.

Delicta iuuētutis mee et ignorātias meas ne memineris domine. an̄. Credo videre. Amen. ps.
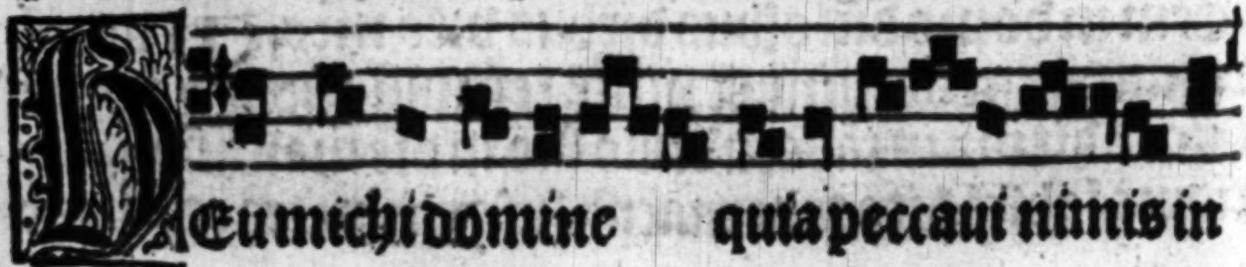
Dominus illuminatio mea et salus mea: quē timebo. Dn̄s ꝓtector vite mee: a quo trepidabo. Dū appropiāt sup me nocentes: vt edant carnes meas. Qui tribulāt me inimici mei: ipsi ifirmati sūt et ceciderūt. Si cōsistant aduersū me castra: nō timebit cor meū. Si exurgat aduersum me preliū: in hoc ego sperabo. Vnā petij a domino hanc requirā: vt inhabitem in domo dn̄i oībus diebus vite mee. Vt videā voluntatem domini: et visitē templū eius. Quoniā abscondit me in tabernaculo suo in die malorū: protexit me i abscōdito tabernaculi sui. In petra exaltauit.

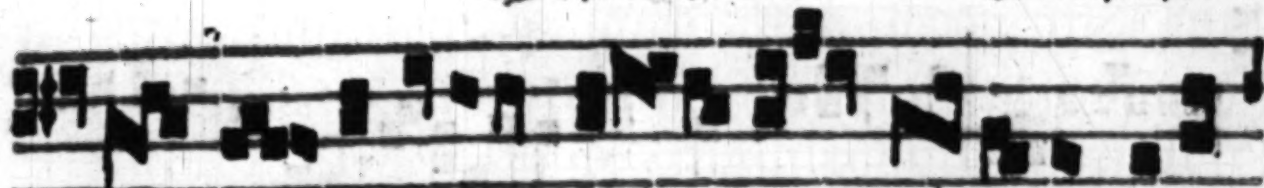
me: et nunc exaltauit caput meum super inimicos meos. Circuiui et imolaui in tabernaculo eius hostiam vociferationis: cantabo et psalmum dicam domino. Exaudi domine vocem meam qua clamaui ad te: miserere mei et exaudi me. Tibi dixit cor meum exquisiuit te facies mea: faciem tuam domine requiram. Ne auertas faciem tuam a me: ne declines in ira a seruo tuo. Adiutor meus esto ne derelinquas me: neque despicias me deus salutaris meus. Quoniam pater meus et mater mea dereliquerunt me: dominus autem assumpsit me. Legem pone michi domine in via tua: et dirige me in semita recta propter inimicos meos. Ne tradideris me in animas tribulantium me: quoniam insurrexerunt in me testes iniqui: et mentita est iniquitas sibi. Credo videre bona domini: in terra viuentium. Expecta dominum viriliter age: et confortetur cor tuum/et sustine dominum. An.

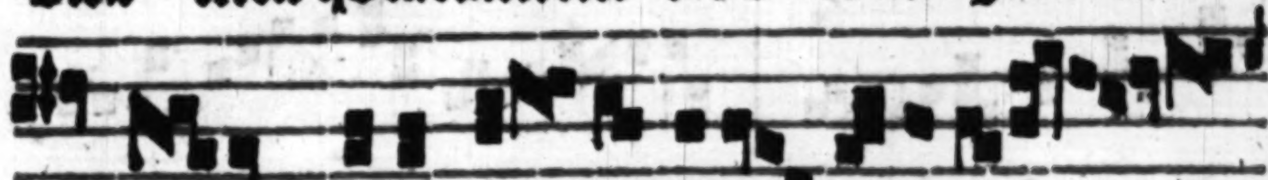
Credo videre bona domini: in terra viuentium. Uersus In memoria eterna erit iustus. R. Ab auditione. Pater noster. Lectio iiii.

Quantas habeo iniquitates et peccata: scelera mea atque delicta ostende michi. Cur faciem tuam abscondis: et arbitraris me inimicum tuum? Contra folium quod vento rapitur ostendis potentiam tuam: et stipulam siccam persequeris. Scribis enim contra me amaritudines: et consumere me vis peccatis adolescentie mee. Posuisti in neruo pedem meum: et obseruasti omnes semitas meas: et vestigia pedum meorum considerasti. Qui quasi putredo consumendus sum: et quasi vestimentum quod comeditur a tinea. Rm.

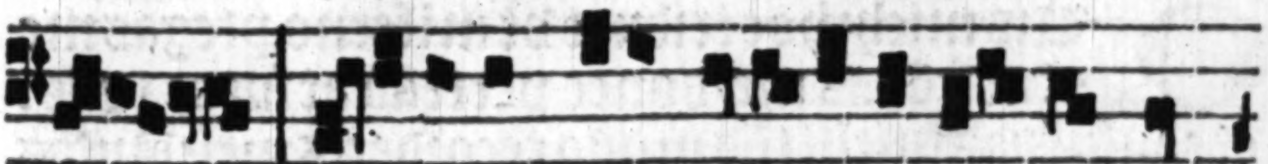
vita mea q̃d faciam mi ser v bi fu giam nisi

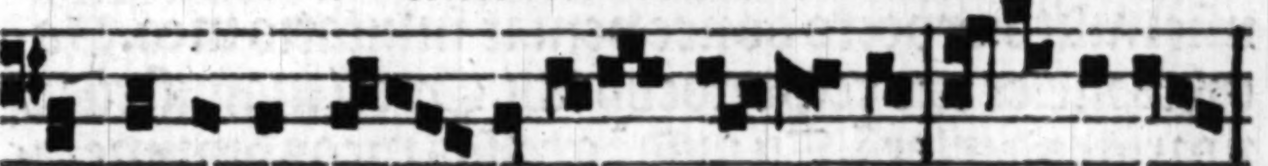
ad te deus me us mise re re me-

i. Dum vene ris in nouissimo
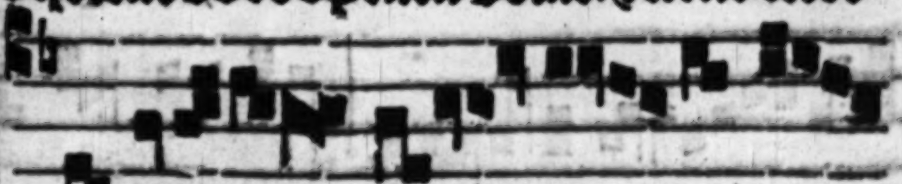

di e. ℣. A nima mea turbata est val de: sed

tu domine suc curre e i. Dum vene. ℟. ℣.

Homo nat' de mliere: breui viuẽs tp̃e replet' mlt' miseriis. Qui q̃si flos egredit' et cterit' et fugit velut vmbra: et nũq̃ i eodẽ statu pmãet. Et dignũ duc' sr huiuscemõi apire oclos tuos: et adducere eũ tecũ i iudiciũ. Quis põt facere mũdũ: de imũdo ceptũ semie? Nõne tu q̃ sol' es? Breues dies hoĩs sũt: nũer' mẽsiũ ei' apd te ẽ. Cõstituisti tmĩos ei': q̃ pteriri n̄ poterit. Recede ergo paululũ ab eo vt q̃escat dõec optata veniat: et sicut mercẽnarii dies ei'. ℟. iii.

Ne recorderis peccata me a do-
pi

mine. Dñ vene ris iudicare se culum

per i gnẽ. ꝟ. Dirige domine deus

meus in cõspectu tuo viam me am. Dñ. l. vi

Quis michi hoc tribuat vt in iferno ꝓtegas me: et abscõdas me/ donec pertrãseat furoꝛ tuus: et constituas michi tp̃s in quo recoꝛderis mei: Putas ne moꝛtuus homo rursũ viuat: Cũctis diebus quib⁹ nũc milito: expecto donec veniat imutatio mea. Uocabis me: et ego respondebo tibi. Operi manuũ tuaꝝ poꝛriges dexterã. Tu quidẽ gressus meos dinumerasti: sed parce peccatis meis. Responsoꝛium.
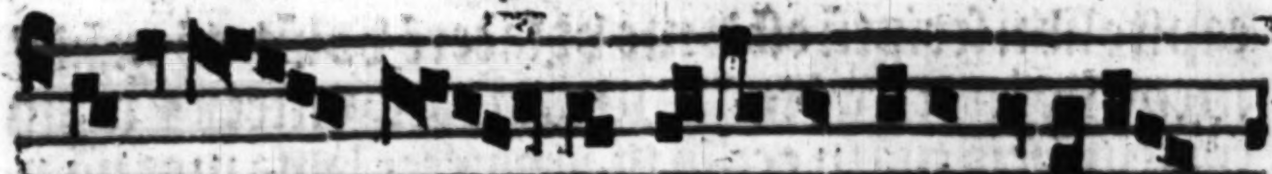

Domine secũdũ actũ me um noli me

iudi ca re nichil dignũ in conspectu

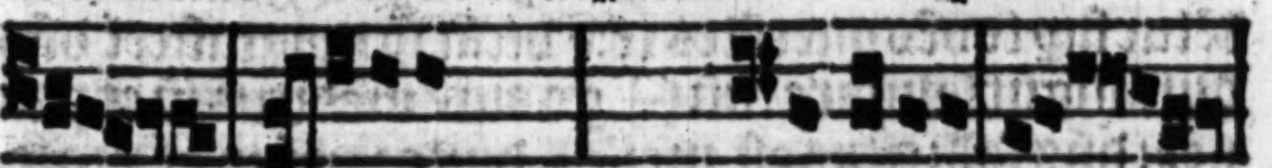
tu o e gi. J deo de pre coꝛ ma-

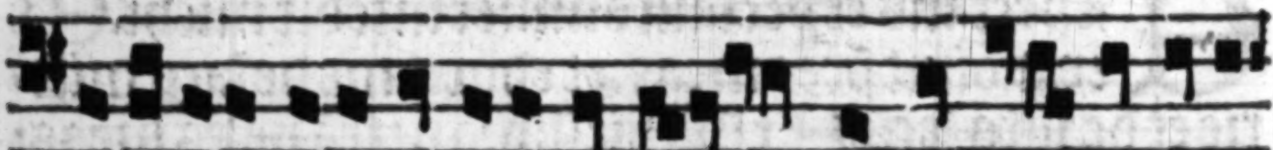

In .iij. no. ã. Cõplaceat. Amen. ps.

Expectans expectaui dñm: et intẽdit michi. Et exaudiuit ꝑces meas: et eduxit me de lacu miserie et de luto fecis. Et statuit supꝛa petrã pedes meos: et direxit gressus meos. Et imisit in os meũ canticũ nouũ: carmẽ deo nostro. Videbũt multi et timebũt: et sperabunt in dño. Beatus vir cuius est nomẽ dñi spes eius: et nõ respexit in vanitates et insanias falsas. Multa fecisti tu dñe deus meꝰ mirabilia tua et cogitationibꝰ tuis: nõ est qui similis sit tibi. Annũciaui et locutus sũ: multiplicati sunt sup numerũ. Sacrificiũ et oblationẽ noluisti: aures autẽ perfecisti michi. Olocaustũ ꝫ pꝛo pctõ nõ postulasti: tũc dixi ecce venio. In

capite libri scriptū est de me vt facerē volūtatē tuā: de᷒ meus volui et legē tuā in medio cordis mei. Annunciaui iusticiā tuā in eccl'ia magna: ecce labia mea nō p-hibebo dñe tu scisti. Iusticiā tuam nō abscōdi i corde meo: veritatē tuā et salutare tuū dixi. Non abscondi miām tuā et veritatē tuā: a cōsilio multo. Tu aūt dñe ne lōge facias miserationes tuas a me: mīa tua et veritas tua semp susceperunt me. Qm̄ circundederūt me mala quorum nō est numerus: cōprehēderunt me iniquitates mee et nō potui vt viderē. Multiplicate sūt super capillos capitis mei: et cor meū dereliquit me. Cōplaceat tibi dñe vt eruas me: dñe ad adiuuādum me respice. Cōfundātur et reuereātur simul: qui querunt aīam meā vt auferāt eā. Cōuertātur retrorsū et reuereātur: qui volūt michi mala. Ferāt cōfestim cōfusionē suā: qui dicūt michi euge euge. Exultēt et letētur sup te oēs querētes te: et dicāt sp magnificet dñs qui diligūt salutare tuū. Ego autē mēdicus sū et pauper: dñs sollicitus est mei. Adiutor meus et protector meus tu es: deus meus ne tardaueris. ān.

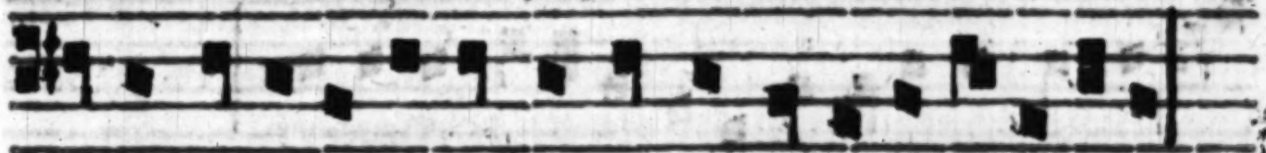
Cōplaceat tibi domine vt eripias me domine ad adiu-
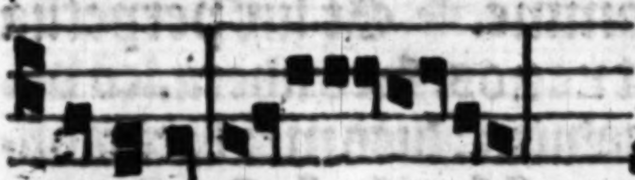

uandū me respice. ān. Sana dñe. Amen. Psalmus.

Beatus qui intelligit sup egenū et pauperem: in die mala liberabit eū domin᷒. Dñs conseruet eū et viuificet eū et beatum faciat eū in terra: et non tradat eū in animā inimicorū eius. Domin᷒ opem

ferat illi super lectum doloris eius: vniuersum stratū eius versasti in infirmitate eius. Ego dixi dn̄e miserere mei: sana animā meā quia peccaui tibi. Inimici mei dixerūt mala michi: quando morietur ⁊ peribit nomē eius. Et si igrediebatur vt videret vana loquebatur: cor eius congregauit iniquitatē sibi. Egrediebatur foras: ⁊ loquebatur in idipsū. Aduersum me susurrabant oēs inimici mei: aduersum me cogitabant mala michi. Verbum iniquū cōstituerūt aduersum me: nūquid qui dormit nō adiiciet vt resurgat? Etenim homo pacis mee i quo speraui: qui edebat panes meos magnificauit super me supplātationē. Tu aūt dn̄e miserere mei et resuscita me: et retribuā eis. In hoc cognoui qm̄ voluisti me: qm̄ non gaudebit inimicus meus super me. Me aūt propter innocentiam suscepisti: et confirmasti me in conspectu tuo in eternū. Bn̄dict⁹ dn̄s de⁹ israel: a seculo ⁊ in seculū fiat fiat. an̄.

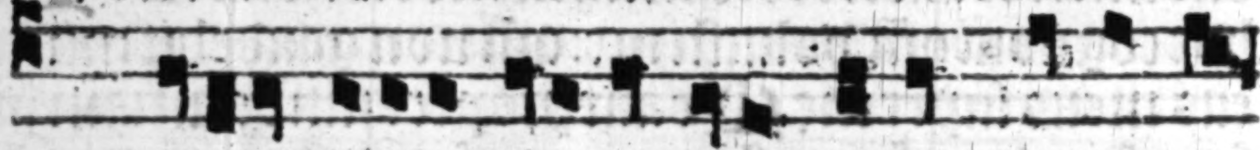
Sana domine animam meam quia peccaui tibi. an̄.

Sitiuit. Amen. ps.

Quemadmodū desiderat ceruus ad fōtes aquarum: ita desiderat aīa mea ad te deus. Sitiuit aīa mea ad deū fōtē viuū: qn̄ veniā ⁊ apparebo āte faciē dei. Fuerūt michi lachryme mee panes die ac nocte: dū dicitur michi quotidie vbi est de⁹ tuus. Hec recordat⁹ sum ⁊ effudi in me aīam meā: qm̄ trāsibo in locū tabernaculi admirabilis vsq; ad domū dei. In voce exultationis et cōfessionis: son⁹ epulantis. Quare tristis es aīa mea: et quare cōturbas me? Spera in deo qm̄ ad-

huc cõfitebor illi: salutare vult' mei et deus me'. Ad meipm aia mea cõturbata est: ppterea memor ero tui de terra iordanis et hermonij a mõte modico. Abyssus abyssũ inuocat: in voce catharactarũ tuarũ. Oĩa excelsa tua et fluctus tui: sup me trãsierũt. In die mãdauit dñs mĩam suam: et nocte canticũ ei'. Apud me oratio deo vite mee: dicã deo susceptor meus es. Quare oblitus es mei et quare cõtristatus incedo: dũ affligit me inimicus. Dũ cõfringũtur ossa mea exprobrauerũt michi: qui tribulãt me inimici mei. Dũ dicunt michi per singulos dies: vbi est deus tuus. Quare tristis es aĩa mea: et quare cõturbas me. Spera in deo quoniã adhuc cõfitebor illi: salutare vultus mei et deus meus

An. Sitiuit anima mea ad deum viuum quãdo ve-

niam et apparebo ante faciem domini. Vsus. Requiẽ eternã dona eis domine. R. Et lux perpetua luceat eis. Pater noster. Et ne nos. Sed libera. lcõ vij.

Spiritus me' attenuabitur: dies mei breuiabũtur: et solũ michi superest sepulcrũ. Non peccauit: et in amaritudinibus moratur oculus meus. Libera me domine et pone me iuxta te: et cuiusuis manus pugnet cõtra me. Dies mei trãsierũt cogitatiões mee dissipate sunt: torquẽtes cor meũ. Noctem verterunt in diem: et rursũ post tenebras spero lucẽ. Si sustinuero infernus dom' mea est: et in tenebris straui lectulũ meũ. Putredini dixi. Pater meus es: mr mea et soror

mea vermibus. Ubi est ergo nunc prestolatio mea et patientia mea: tu es domine deus meus. Responsorium.

Peccantē me quoti die et nō peniten tē timor mortis cōtur bat me. Quia in infer no nulla est redemptio miserere me i deus et sal ua me. ℣. Deus in noīe tuo saluū me fac domine et in virtute tua li be ra me. Quia.

Lectio octaua

Pelli mee cōsumptis carnibus adhesit os meū: et derelicta sunt tantūmodo labia circa dētes meos. Miseremini mei miseremini mei: saltē vos amici mei: quia manus dñi tetigit me. Quare psequimini me sicut deus: et carnib' meis saturamini? Quis michi tribuat: vt scribātur sermōes mei? Quis michi det: vt exaretur i libro stillo ferreo aut plūbi lamina vel celte sculpātur i silice? Scio enim q redēptor me' viuit: et i nouissimo die de terra surrecturus sum: et rursū circūdabor

pelle mea: et in carne mea videbo deū saluatorē meū. Quē visurus sū ego ipse: et oculi mei conspecturi sunt et nō alius. Reposita est hec spes mea: in sinu meo. R.

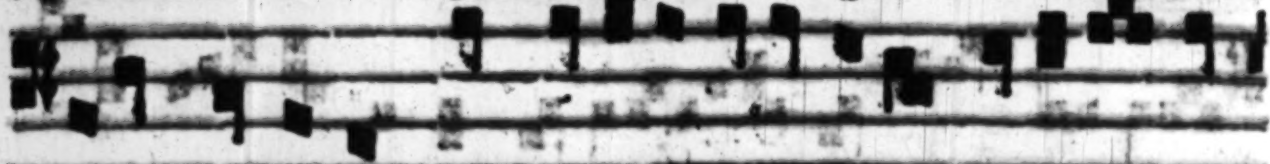
Equiem e ter nā dona e is domi ne. Et lux perpetua lu ce- at e is. V. Qui la zarum resuscitasti a monumento feti dum tu eis domine do- na re qui em. Et lux. l.ix.

Quare de vulua eduxisti me: Qui vtinam consumptus essem: ne oculus me videret. Fuissē quasi non essem: de vtero translatus ad tumulum. Nunquid non paucitas dierum meorum finietur breui. Dimitte ergo me domine vt plangam paululum dolorem meum: anteq̄ vadam et non reuertar ad terram tenebrosam et opertam mortis caligine. Terrā miserie et tenebrarum: vbi vmbra mortis et nullus ordo: sed sempiternus horror inhabitans. Rm.
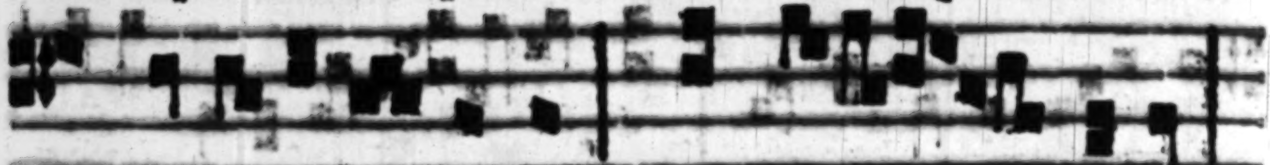
Libera me do mine de morte eter na in die illa tremen da Quādo ce li mo uendi sūt et terra. Dum ve neris iudi ca re se culū per i gnē. ℣. Dies illa dies i re calamitatis et miseri e dies magna et amara val de. Quādo ce li. Et dicitur usq ad Dū ven. tantū. ℣ Quid ergo miserrimus quid dicam vel quid faciam dum nil boni perferam ante tan tum iudicem.

Dum veneris. ℣. Nunc christe te peti mus mise-

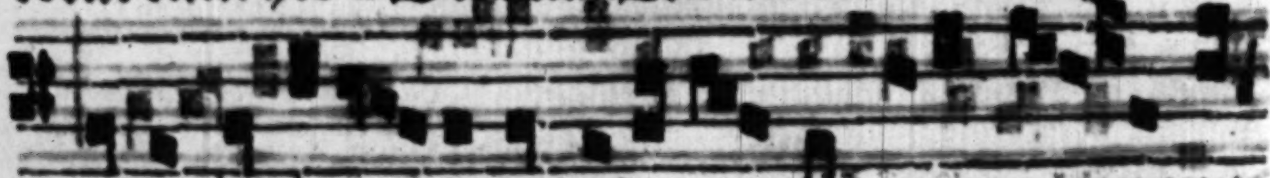
rere quesumus qui venisti redimere perditos no-

li damnare redemptos. Dum ve neris.

Deinde repetatur ℟. **Libera me dñe.** quod per totū annū observetur quandocunq; corpus adest presēs: et in anniversariis et trigintalibus episcoporum quattuor personarum principalium, scilicet decani/cantoris/ cancellarii et thesaurarii: et in die animarū tantum.

¶ In omnibus vero aliis vigiliis mortuorum in quibus dicitur predictū ℟. tūc finito ultimo ℣su: non dicatur **Dum veneris.** sed statim reincipiatur Responsoriū **Libera me domine.** et repetatur usq; in finem. Quandocunq; corpus adest presens: et in omnibus anniversariis et trigintalibus et quando ultimo fit servitium mortuorum ante pascha: et etiam in die animarum: semper erit predictum Responsorium **Libera me domine de morte.** ultimū et semper dicitur cum tribus ℣sibus supradictis a die animarū tantum: tunc eni dicetur cum his ℣. **Dies illa. Quando celi.** ut supra. ℣.

Ardentes ani me flet sine fine flet sine fine ambu-

tantes per tenebras dicũtq singule ve ve ve quãte

sunt tenebre. Dum ve. ℣. Creator omniũ rerum

deus qui me de limo ter re formasti et mirabiliter

sanguine proprio redemisti corpusq meũ licet mo-

do putrescat de sepulchro facias in die iudici i

resuscita ri exaudi exaudi me vt animam meam

in sinu abrahe patriarche tu i iubeas

collocari. Dum ve.

Deinde repetatur R̃. vt supradictũ est. In oi vero iii. et vi. fer. per annũ quãcũqꝫ fuerit vigil. mortuorꝝ cũ ix. psal. et iii. lec. tñ. tũc sit hoc terciũ R̃. Libera me dñe de viis inferni. Qui portas ereas ꝯfregisti ꝛ visitasti infernũ ꝛ dedisti eis lumen vt viderẽt te qui erant in penis tenebrarũ. V. Clamãtes et dicẽtes aduenisti redẽptor nr̃. Qui portas. Nõ repetatur hoc R̃. deinde dicat sacerdos executor officii añ laud. loco nec habitu mutato hũc V.

Requiescãt in pace. R̃. Amẽ.

Iste V. pdictus dicatur semp ante laud. supradicto modo: nisi a die aiarꝝ vsqꝫ ad quartã feriã ante pascha: nam tunc non sequuntur laudes continue post Dirige. sicut infra patebit. ¶ In laudibus añ.

Exultabũt. Amen. Ps.

Iserere mei deus: scdm magnã mĩaz tuã. Et scdm multitudinẽ miserationũ tuarꝝ: dele iniquitatẽ meã. Amplius laua me ab iniquitate mea: et a peccato meo mũda me. Quoniã iniquitatẽ meã ego cognosco ꝛ pctm̃ meũ ꝯtra me est sp. Tibi soli peccaui ꝛ malũ corã te feci: vt iustificeris i sermonibꝰ tuis ꝛ vincas cũ iudicaris. Ecce eñ in iniquitatibꝰ cõceptꝰ sũ: ꝛ i pctis ꝯcepit me mater mea. Ecce eñ veritatẽ dilexisti: incerta ꝛ occulta sapiẽtie tue manifestasti michi. Asperges me dñe ysopo ꝛ mũdabor: lauabis me ꝛ super niuẽ dealbabor. Auditui meo dabis gaudiũ ꝛ leticiã: ꝛ exultabũt ossa humiliata. Auerte faciẽ tuã a pctis meis: ꝛ oẽs iniquitates meas dele. Cor mũdũ crea i me deꝰ: et spiritũ rectũ innoua i visceribꝰ meis. Ne pijcias me a facie tua: ꝛ spiritũ scm̃ tuũ ne auferas a me. Redde michi leticiã salutaris tui: ꝛ spũ pncipali cõfirma me.

Docebo iniquos vias tuas: et impii ad te cõuertentur
Libera me de sanguinib⁹ de⁹ de⁹ salutis mee: et exul-
tabit lĩgua mea iusticiã tuã. Dñe labia mea apies: et
os meũ annũciabit laudẽ tuam. Qñ si voluisses sa-
crificiũ dedisse: vtiq; olocaustis nõ delectaberis. Sa-
crificiũ deo spirit⁹ contribulat⁹: cor contritũ et humi-
liatum de⁹ non despicies. Benigne fac dñe in bona
volũtate tua syon: vt edificẽtur muri hierusalẽ. Tũc
acceptabis sacrificiũ iusticie oblationes et olocausta:
tunc imponent super altare tuũ vitulos. Antiphona.

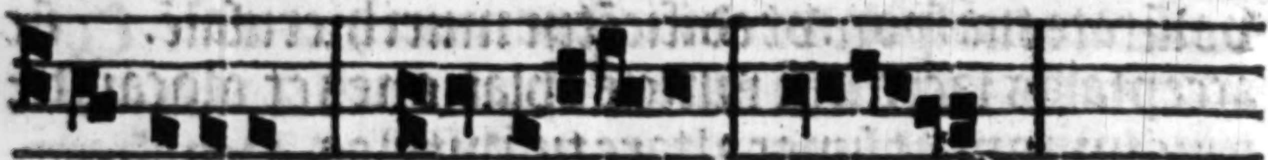

Exultabunt domino ossa humiliata. an. Exaudi dñe:
Te decet hymn⁹ deus in syon: et tibi
reddetur votũ ĩ hierusalẽ. Exaudi
orationẽ meã: ad te omis caro veniet. Uer
Aña. ps. ba iniquorum preualuerũt sup nos: et impietati-
bus nr̃is tu ppiciaberis. Beatus quẽ elegisti et assũpsisti
ĩhabitabit ĩ atrijs tuis. Replebimur ĩ bonis dom⁹ tue
sãctũ est tẽplũ tuũ mirabile in equitate. Exaudi nos de⁹
salutaris nr̃: spes oĩm finiũ terre et ĩ mari longe. Pre-
parãs montes in virtute tua accinct⁹ potẽtia: qui con
turbas profundũ maris sonum fluctuũ eius. Turba
bunt gentes et timebũt qui habitant terminos a signis
tuis: exit⁹ matutini et vespere delectabis. Uisitasti ter
ram et inebriasti eam: multiplicasti locupletare eam
Flumen dei repletũ est aquis: parasti cibũ illorũ qm̃
ita est preparatio eius. Riuos eius inebrians multi-
plica genimina ei⁹: in stillicidijs eius letabitur germi-
nans. Benedices corone anni benignitatis tue: et cãpi
tui replebũt vbertate. Pinguescent speciosa deserti:

et exultatione colles accingentur. Induti sunt arietes ouium & valles abundabunt frumento: clamabūt etenim hymnum dicent. Antiphona.

Exaudi domine orationē meam ad te omnis ca-

ro veniet. ān. Me suscepit. Amen. Psalmus.

Deus deus meus: ad te de luce vigilo. Sitiuit in te aīa mea: q̄multiplicit et tibi caro mea. In terra deserta inuia et inaquosa sic in sācto apparui tibi: vt viderē virtutē tuā et gloriā tuā. Qm̄ melior est mia tua sup vitas: labia mea laudabūt te. Sic bn̄dicā te in vita mea: et in noīe tuo leuabo manus meas. Sicut adipe et piguedine repleatur anima mea: et labijs exultationis laudabit os meū. Si memor fui tui super stratū meū in matutinis meditabor in te: qr fuisti adiutor meus. Et in velamēto alarum tuarū exultabo adhesit aīa mea post te: me suscepit dextera tua. Ipsi vero in vanū q̄sierūt aīam meā: introibūt in inferiora terre tradētur in manus gladij partes vulpiū erūt. Rex vero letabitur in deo laudabūtur oēs qui iurāt i eo: qr obstructū est os loquentiū iniqua. Deus misereatur nostri et benedicat nobis: illuiet vultū suū sup nos & misereat nr̄i. Ut cognoscam9 in terra viā tuā: in oibus gētib9 salutare tuū. Cōfiteātur tibi ppli de9: cōfiteātur tibi ppli oēs. Letētur et exultēt gētes qm̄ iudicas populos in equitate: et gentes in terra dirigis Cōfiteātur tibi populi deus/cōfiteātur tibi ppli oēs.
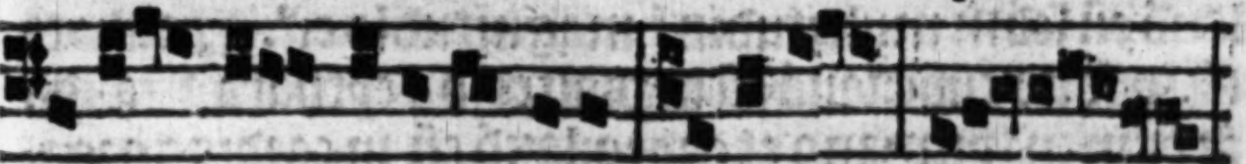
terra dedit fructũ suũ. Bñdicat nos deus deus noster bñdicat nos deus: et metuãt eum oẽs fines terre. ãn.

Me suscepit dextera tua dñe. ã. A porta iferi. Amen. ps.
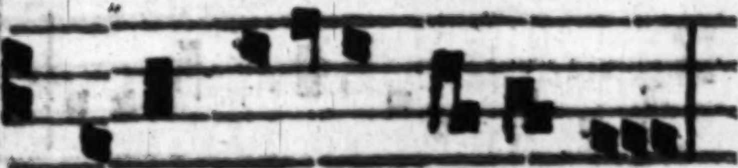
Ego dixi/in dimidio dierũ meorũ: vadã ad portas inferi. Quesiui residuũ annorũ meorꝫ: dixi nõ videbo dñm deũ in terra viuentiũ. Non aspiciã hoiem vltra: et habitatorẽ q̇etis. Generatio mea ablata est et cõuoluta est a me: quasi tabernaculũ pastorum. Precisa est velut a texẽte vita mea: dũ adhuc ordirer succidit me. De mãe vsqꝫ ad vesperã finies me: sparabã vsqꝫ ad mane q̄si leo sic ꝯtriuit oĩa ossa mea. De mane vsqꝫ ad vespã finies me: sicut pull⁹ hyrũdis sic clamabo meditabor vt colũba. Attenuati sũt ocli mei: suspiciẽtes ĩ excelso. Dñe vĩ patior rñde p me: q̄d dicã aut q̄d rñdebit michi cũ ipe fecerit. Recogitabo tibi oẽs ãnos meos: ĩ amaritudĩe aĩe mee. Dñe si sic viuit̃ ꝫ in talib⁹ vita spũs mei corripies me ꝫ viuificabis me: ecce ĩ pace amaritudo mea amarissima. Tu aũt eruisti animã meã vt nõ piret: piecisti post tergũ tuũ oĩa pctã mea. Q̄r nõ ĩfern⁹ ꝯfitebit̃ tibi neqꝫ mors laudabit te: nõ expectabũt q̇ descẽdũt in lacũ veritatẽ tuã. Viuẽs viuẽs ipe cõfitebit̃ tibi: sicut ꝫ ego hodie pr̃ filijs notã faciet veritatẽ tuã. Dñe saluũ me fac: ꝫ psalmos nr̃os cãtabimus cũctis diebus vite nr̃e/in domo dñi. ã. A porta inferi erue dñe animã meã. ã. Oĩs spũs. Amen. ps.

Laudate dominum de celis: laudate eum in ex-
celsis. Laudate eum omnes angeli eius: lau-
date eum omnes virtutes eius. Laudate eũ sol et lu-
na: laud eũ oĩs stelle et lumẽ. Laudate eũ celi celoꝝ:
et aque q̃ sup celos sũt laudẽt nomẽ dñi. Quia ipse dixit
et facta sũt: ipse mãdauit et creata sũt. Statuit ea in
eternũ et in seculũ seculi: p̄ceptũ posuit et nõ p̄teribit.
Laud dñm de t̃ra: dracones et oẽs abyssi. Ignis grã
do nix glacies sp̃us pcellaꝝ: que faciũt verbũ ei⁹. Mõ-
tes et oẽs colles: ligna fructifera et oẽs cedri. Bestie ⁊
vniuersa pecora: serpẽtes et volucres pẽnate. Reges
terre et oẽs ppli: pncipes et oẽs iudices t̃re. Iuuenes
et virgines senes cũ iunioribus laudẽt nomen dñi: quia
exaltatũ est nomẽ eius solius. Cõfessio eius sup celũ
et terrã: et exaltauit cornu ppli sui. Hymn⁹ oĩb⁹ sc̃tis
eius: filiis israel pplõ appropinquãti sibi. Cãtate dño
canticũ nouũ: laus eius in eccl̃ia sc̃tõꝝ. Letetur israel
in eo qui fecit eũ: et filie syõ exultẽt ĩ rege suo. Laudẽt
nomẽ eius in choro: in tympano ⁊ psalterio psallãt ei.
Quia bñplacitũ est dño in populo suo: et exaltauit mã-
suetos ĩ salutẽ. Exultabũt sc̃ti in gl̃ia: letabũtur in cu-
bilibus suis. Exultatiões dei in gutture eoꝝ: ⁊ gladij
ancipites in manib⁹ eoꝝ. Ad faciẽdã vindictã in na-
tionibus: increpatiões in pplis. Ad alligãdos reges
eorũ in cõpedibus: et nobiles eoꝝ in manicis ferreis.
Ut faciãt in eis iudiciũ conscriptũ: gl̃ia hec est oĩbus
sãctis ei⁹. Laudate dñm in sc̃tis eius: laudate eũ ĩ fir-
mamẽto virtutis ei⁹. Laudate eũ in virtutib⁹ eius:
laud eũ scdm multitudinẽ magnitudis ei⁹. Laudate
eũ in sono tube: laud eũ in psalterio ⁊ cythara. Lauda
te eum in tympano et choro: laud eũ in cordis ⁊ orga-
no. Laudate eum in cymbalis benesonantibus: lau-
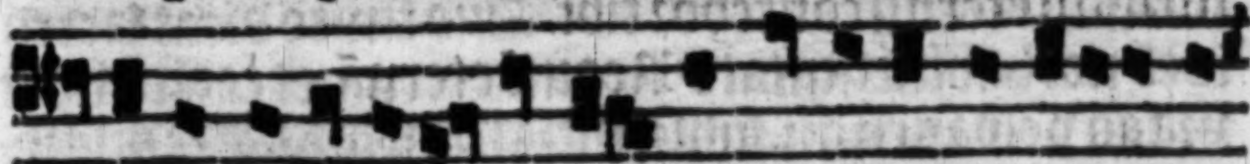
date eum in cymbalis iubilationis: omnis spiritus laudet dominũ.

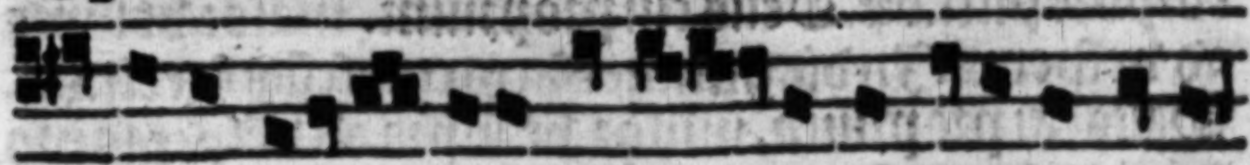
Antiphona. Omnis spiritus laudet dñm. ℣. Requiẽ eternã dona eis dñe. Et lux ppetua luceat eis.

ã. Ego sum. Amen. ps. Benedictus dñs deus israel: quia visitauit et fecit redẽptionẽ plebis sue. Et erexit cornu salutis nobis: in domo dauid pueri sui. Sicut locutus est per os sanctoꝝ: qui a seculo sunt pphetaꝝ eius. Salutem ex inimicis nostris: et de manu omniũ qui oderunt nos. Ad faciendã misericordiã cũ patribus nostris: et memorari testamẽti sui sancti. Iusiurandum qđ iurauit ad abrahã patrẽ nostrũ: daturũ se nobis. Ut sine timore de manu inimicorũ nostrorũ liberati: seruiamus illi. In sanctitate et iusticia coram ipso: omnibus diebus nostris. Et tu puer propheta altissimi vocaberis: preibis enim ante faciem dñi parare vias eius. Ad dandam scientiam salutis plebi eiꝰ: in remissionẽ peccatorũ eorũ. Per viscera misericordie dei nostri: in quibus visitauit nos oriẽs ex alto. Illuminare his qui in tenebris et i umbra mortis sedẽt: ad dirigẽdos pedes nostros in viam pacis. Ant.
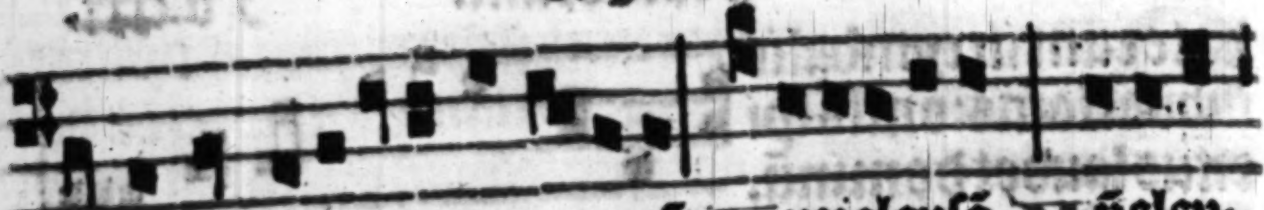

Ego sũ resurrectio et vita qui credit in me etiam si

mortuus fuerit viuet/et omnis qui viuit et credit

qi

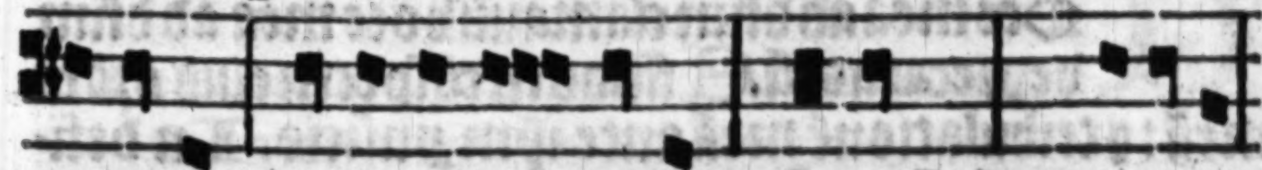

in me nō morietur in eternū. Kyrieleysō. Xpeley-

Deiñ dicat Pr nr. sine pnūcia.
Et ne. et dicat iste ps sine nota.
Exaltabo te dñe qm̄ susce
pisti me: nec delectasti i‑
son. Kyrie leyson.
micos meos super me. Dñe deus meus clamaui ad
te: et sanasti me. Dñe eduxisti ab inferno aiam meā:
saluasti me a descendentibus in lacum. Psallite dño
sancti eius: et cōfitemini meōrie sāctitatis eius. Qm̄
ira in īdignatione eius: et vita in volūtate eius. Ad
vesperū demorabitur fletus: et ad matutinū leticia.
Ego autem dixi in abūdantia mea: non mouebor in
eternū. Dñe in volūtate tua: pstitisti decori meo vir
tutē. Auertisti faciē tuā a me: et fact9 sū cōturbatus.
Ad te dñe clamabo: et ad deum meū depcabor. Que
vtilitas in sāguine meo: dū descendo in corruptionē:
Nūquid cōfitebitur tibi puluis: aut annūciabit veri-
tatē tuam: Audiuit dñs et misertus est mei: dñs fa-
ctus est adiutor me9. Cōuertisti planctū meū in gau
diū michi: cōcidisti saccū meū et circūdedisti me leticia
Ut cātet tibi gloria mea et non cōpungar: dñe deus
meus in eternū cōfitebor tibi. Quo finito dicat sacerd
loco nec habitu mutato Requiē eternā. et cetera vt su
pra ad vespas cū or. subscriptis scdm ordinē et nume-
rum or. que prius dicebantur ad vesperas. videlz pro
corpore psiti. or. Deus cui proprium. maior vt supra
ad vesperas. In die anniuersario cuiuscūqz fuerit. or.
Deus cui proprium. minor. vt supra ad vesperas pro
trigintali cuiuscunqz fuerit ad laudes tantum. Oro.

OMnipotens sempiterne deus cui nunquam sine spe misericordie supplicatur: propiciare anime famuli tui vel famule tue. vt que de hac vita in tui nominis confessione decessit: sanctorum tuorum numero facias aggregari.
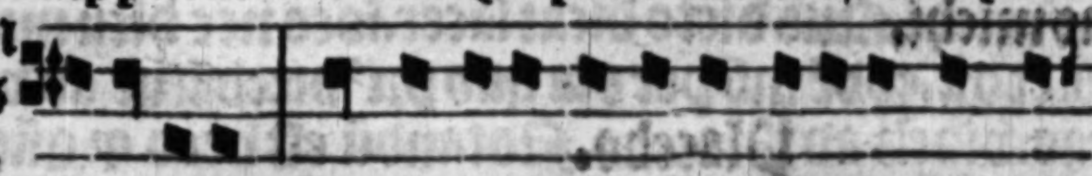
Pro episcopis defunctis ad laudes tantum. Oratio.

DEus cuius misericordie non est numerus: suscipe pro animabus famulorum tuorum pontificum sacerdotum preces nostras: et lucis eis leticieque regionem in sanctorum tuorum societate concede.

Pro fratribus et sororibus ad laudes tantum. Oratio

INclina domine aurem tuam ad preces nostras quibus misericordiam tuam supplices deprecamur: vt animas famulorum famularumque tuarum quas de hoc seculo migrare iussisti: in pacis ac lucis regione constituas et sanctorum tuorum iubeas esse

consortes. Per christum dominum nostrum. ℟. Amen. sequatur Oremus

Deinde dicatur priuata oratio pro defunctis familiaribus. videlicet oratio

DEus qui nos patrem et matrem honorare precepisti miserere clementer animabus patrum et matrum nostrorum: eorumque omnia peccata dimitte: nosque eos in eterne claritatis gaudio fac videre. Vel aliqua alia ad placitum. quibus expletis sequatur oratio generalis in audientia sub eodem tono. quo priores dicebantur

ANimabus quesumus domine omnium fidelium defunctorum oratio proficiat supplicantium. vt eas et a peccatis omnibus exuas: et tue redemptionis facias esse

participes. Qui cum deo patre et spiritu sancto viuis et regnas deus: per omnia secula seculorum. ℟.

Amen. ℣. Requiescant in pace. Amen.

Sciēdū est q̄ in vigil' mortuorum tam triū q̄ ix. l. a die aiarū vsq̄ ad quartā feriā āte pascha siue corp⁹ p̄ns fuerit siue nō Finito vltimo ℟. nō dicatur ℣. Requiescant in pace. sed stati post vltimū ℟. sequatur Kyrieleyson. Christeleyson. Kyriel. Pater nr̄. ps̄. Exaltabo. cum ℣. et or. eodē mō et ordine sicut in alio t̄pe āni post laudes dici solēt. Laudes vero tunc dicātur post matu. de die et de sancta maria: ita q̄ dicta an. post ps̄m Benedictus. dicatur. Kyriel. xp̄eel. Kyriel. Pater nr̄. Deinde sine p̄nunciatione Et ne nos. dicatur sine nota sequens ps̄.

Voce mea ad dn̄m clamaui: voce mea ad dn̄m deprecatus sū. Effundo in cōspectu eius orōem meā: et tribulationē meā ante ip̄m p̄nūcio. In deficiēdo ex me sp̄m meū: et tu cognouisti semitas meas. In via hac qua ambulabā: abscōderūt laqueū michi. Cōsyderabā ad dexterā et videbā: et non erat qui cognosceret me. Periit fuga a me: et nō est qui requirat aiam meā. Clamaui ad te dn̄e dixi tu es spes mea: portio mea in terra viuentiū. Intēde ad dep̄cationē meam: q̄r humiliat⁹ sū nimis. Libera me a p̄sequētib⁹ me: q̄r cōfortati sūt sup me. Educ de custodia animā meā ad cōfitendū noi tuo: me expectāt iusti donec retribuas michi. Quo dicto dicat sacer. loco nec h̄itu mutato ℣. et or. eodē mō per oia quo pri⁹ dicebātur ad vesperas. videl; ad Placebo. Notandū est vero q̄ qn̄cunq̄ per totū annū missa pro corpore p̄nti āniuersario vel trigintali cuiuscūq̄ in choro vel in capitulo fuerit celebranda: vbi et missa ibi etiam cōmendatio animarū statim post primam ante missam capitularem pro de

finctis a toto cho: cū nota dicatur icipiēte ā. aliquo de supiori gradu. Ita tñ q si in die sepulture deportet corpus ad ecclam: tūc finita orōe **Suscipe dñe alam serui tui** vel **ancille tue.** statim sequatur cōmēdatio alarū eodē mō et ordie sicut post deportationē corporis ad ecclam suprадictū est. Preterea oī die per totū an. quādo de feria agitur stati post: primā ante missā capitulare dicatur in choro cōmēdatio alarū nisi in crastio festorū dupliciū: et hoc sine nota: qñ **Dirige** sine nota pcesserit. Et sciēdū est q qñcunq dicat cōmēdatio alarū semp dicatur sedēdo vsq ad ān. post laud. dicendo ān.

Beati inmaculati in via: q ambulāt i lege dñi. Requiem eternam. Amen. ps. Beati qui scrutantur testimonia eius: in toto corde exquirūt eum. Nō enim qui operātur iniquitatē: in vijs eius ābulauerūt. Tu mādasti: mādata tua custodiri nimis. Utinā dirigātur vie mee: ad custodiēdas iustificationes tuas. Tunc nō cōfundar: cum perspexero in omnibus mādatis tuis. Cōfitebor tibi in directione cordis: in eo q didici iudicia iusticie tue. Iustificationes tuas custodiā: nō me derelinquas vsquequaq. In quo corrigit adolescētior viam suā: in custodiēdo sermones tuos. In toto corde meo exquisiui te: ne repellas me a mādatis tuis. In corde meo abscōdi eloqa tua: vt nō peccem tibi. Bñdictus es dñe: doce me iustificatiōes tuas. In labijs meis pnūciaui: oīa iudicia oris tui. In via testimoniorū tuorum delectatus sum: sicut in oībus diuitijs. In mādatis tuis exercebor: z cōsyderabo vias tuas. In iustificationib' tuis meditabor: nō obliuiscar sermōes tuos. Retribue seruo tuo viuifica me:

et custodiā sermões tuos. Reuela oculos meos: et cō
syderabo mirabilia de lege tua. Incola ego sū i terra:
nō abscōdas a me mādata tua. Concupiuit aīa mea de
syderare iustificatiōes tuas: in omni tēpore. Increpa
sti superbos: maledicti qui declinant a mandatis tuis.
Aufer a me opprobriū et cōtēptum: qr testiōia tua
exquisiui. Etenim sederunt principes et aduersū me lo
quebātur: seruus autē tuus exercebatur in iustificatio=
nibus tuis. Nam et testiōia tua meditatio mea est:
et consiliū meū iustificationes tue. Adhesit pauimē=
to anima mea: viuifica me secundum verbum tuum.
Uias meas enunciaui et exaudisti me: doce me iusti=
ficationes tuas. Uiam iustificationū tuarum instrue
me: et exercebor in mirabilibus tuis. Dormitauit aīa
mea pre tedio: cōfirma me in verbis tuis. Uiā iniqui
tatis amoue a me: et de lege tua miserere mei. Uiam
veritatis elegi: iudicia tua non sum oblitus. Adhesi
testimoniis tuis domine: noli me cōfundere. Uiam
mandatorū tuorū cucurri: cum dilatasti cor meū. ps.
Legē pone michi dn̄e viam iustificationū tua=
rū: et exquirā eā sēp. Da michi itellectū et scru=
tabor legē tuā: et custodiā illā in toto corde meo. De=
duc me in semita mādatorū tuorū: qr ipam volui. In
clina cor meū in testimonia tua: et non in auariciam.
Auerte oculos meos ne videāt vanitatē: in via tua
viuifica me. Statue seruo tuo eloquiū tuū: in timo=
re tuo. Amputa opprobriū meū quod suspicatus sū:
quia iudicia tua iocunda. Ecce concupiui mandata
tua: in equitate tua viuifica me. Et veniat super me
misericordia tua dn̄e: salutare tuum scd̄m eloquium
tuum. Et respondebo exprobrantibus michi verbū:
quia speraui in sermonibus tuis. Et ne auferas de

ore meo verbū veritatis vsqquaqz: quia i iudicijs tuis
supersperaui. Et custodiā legē tuā semper: in seculū
et in seculū seculi. Et ambulabā in latitudine: qz mā-
data tua exquisiui. Et loquebar de testionis tuis in
conspectu regū: et non confundebar. Et meditabar i
mādatis tuis: que dilexi. Et leuaui manus meas ad
mādata tua q̄ dilexi: et exercebor in iustificatiōib⁹ tuis
Memor esto verbi tui seruo tuo: in quo michi spē de-
disti. Hec me cōsolata est in hūilitata mea: qz eloquiū
tuum viuificauit me. Superbi lique agebāt vsqqua
qz: a lege autem tua nō declinaui. Memor fui iudicio-
rum tuorz a seculo domine: et consolatus sum. Defe
ctio tenuit me: pro peccatoribus derelinquētibus legē
tuam. Cantabiles michi erāt iustificationes tue: in
loco peregrinationis mee. Memor fui nocte nois tui
domine: et custodiui legem tuā. Hec facta est michi:
quia iustificatiōes tuas exquisiui. Portio mea domi-
ne: dixi custodire legē tuam. Deprecatus sum faciem
tuam in toto corde meo: miserere mei secundum elo-
quium tuū. Cogitaui vias meas: et conuerti pedes
meos in testimonia tua. Paratus sum et nō sum tur-
batus: vt custodiam mandata tua. Funes peccatorz
circūplexi sunt me: et legem tuam non sum oblitus.
Media nocte surgebā ad confitendum tibi: super iu-
dicia iustificationis tue. Particeps ego sum omnium
timentiū te: et custodientiū mādata tua. Misericor-
dia tua dn̄e plena est terra: iustificatiōes tuas doce me
Bonitatē fecisti cum seruo tuo dn̄e: secūdum verbū
tuū. Bonitatē et disciplinā et scientiā doce me: qz in
mandatis tuis credidi. Priusq̄ hūiliarer ego deliqui:
propterea eloquiū tuum custodiui. Bonus es tu: et i
bonitate tua doce me iustificatiōes tuas. Multiplicata
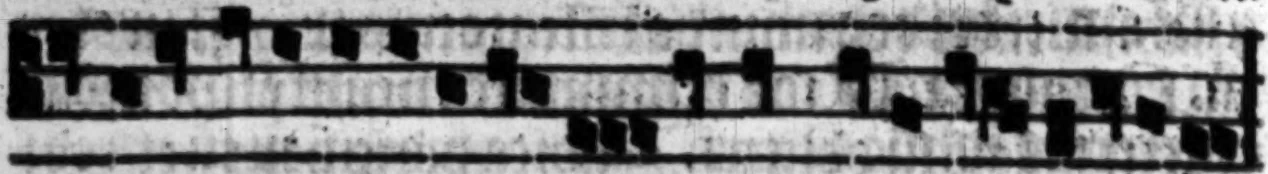
est sup me iniquitas supbor: ego aūt in toto corde scru-
tabor mandata tua. Coagulatū est sicut lac cor eorū:
ego vero legē tuā meditat' sū. Bonū michi qz hūilia-
sti me: vt discā iustificatiōes tuas. Bonū michi lex o-
ris tui: sup milia auri & argēti. Man' tue fecerūt me &
plasmauerūt me da michi intellectū vt discā mādata
tua. Qui timēt te videbūt me & letabūtur: qz i verba
tua supsperaui. Cognoui dñe qz eqtas iudicia tua: & in
veritate tua hūiliasti me. Fiat mīa tua vt cōsoletur
me: scdm eloquiū tuū seruo tuo. Veniāt michi mise-
rationes tue & viuā: qz lex tua meditatio mea est. Con
fundātur superbi qz iniuste iniqtatē fecerūt i me: ego
aūt exercebor in mādatis tuis. Cōuertātur michi ti-
mētes te: et q̄ nouerūt testimonia tua. Fiat cor meū
immaculatū in iustificationib' tuis: vt nō confūdar.
Defecit in salutare tuū aīa mea: et i verbū tuum
supsperaui. Defecerūt oculi mei i eloquiū tuū:
dicētes qñ ɔsolaberis me. Qz fctūs sū sicut vter i pruī
na iustificatiōes tuas nō sū oblit'. Quot sūt dies serui
tui: qñ facies de psequētib' me iudiciū. Narrauerūt mi
chi iniq fabulatiōes: sed nō vt lex tua. Oīa mādata tua
veritas: iniqui psecuti sūt me adiuua me. Paulomin'
cōsūmauerūt me i terra ego aūt nō dereliq mādata tua
Scdm miam tuā viuifica me: & custodiā testimonia
oris tui. In eternū dñe: verbū tuū pmanet i celo. In
gñatione & gñationē veritas tua: fūdasti terrā & pma-
net. Ordinatiōe tua pseuerat dies: qñ oīa seruiūt tibi
Nisi qz lex tua meditatio mea est: tūc forte piissē i hūili
tate mea. In eternū nō obliuiscar iustificatōes tuas:
qz in ipsis viuificasti me. Tuus sum ego saluū me fac:
qm iustificatiōes tuas exqsiui. Me expectauerūt pctō-
res vt pderēt me: testimonia tua itellexi. Oīs cōsūma

tionis vidi finē: latū mādatū tuū nimis. Quomodo
dilexi legē tuā dñe: tota die meditatio mea est Super
inimicos meos prudentē me fecisti mādato tuo: qꝛ in
eternū michi est. Super oēs docētes me itellexi: qꝛ te
stimonia tua meditatio mea est Sup senes itellexi: qꝛ
mandata tua q̄siui. Ab omni via mala ꝓhibui pedes
meos: vt custodiā verba tua A iudicijs tuis nō decli
naui: qꝛ tu legē posuisti michi. Quā dulcia faucibus
meis eloq̄a tua: sup mel ori meo. A mādatis tuis itel
lexi: ꝓpterea odiui omnē viā iniq̄tatis Lucerna pedi
bus meis verbū tuū: et lumē semitis meis Iuraui et
statui custodire iudicia iusticie tue. Humiliat' sū vsq
quaq dñe: viuifica me scdm verbū tuū. Voluntaria
oris mei bñplacita fac dñe: & iudicia tua doce me A ia
mea i manib' meis sēper: & legē tuā nō sū oblit'. Po
suerūt pctōres laqueū michi: et de mādatis tuis nō er
raui. Hereditate acq̄siui testīonia tua in eternū: qꝛ ex
ultatio cordis mei sūt. Inclinaui cor meū ad faciēdas
iustificatiōes tuas in etnū: ꝓpter retributionē. Ini
quos odio habui: et legē tuam dilexi. Adiutor & susce
ptor me' es tu: et in verbū tuū supsperaui Declinate
a me maligni: et scrutabor mādata dei mei. Suscipe
me scdm eloquiū tuū et viuā: et nō ꝯfundas me ab ex
pectatione mea Adiuua me et saluus ero: et medita
bor in iustificationib' tuis sp. Spreuisti oēs discedē
tes a iudicijs tuis: quia iniusta cogitatio eoꝝ. Preua
ricātes reputaui oēs pctōres terre: ideo dilexi testīōia
tua Cōfige timore tuo carnes meas: a iudicijs eni tu
is timui. Feci iudiciū et iusticiā: nō tradas me calū
niātibus me. Suscipe seruū tuū in bonū: nō calūniē
tur me superbi Oculi mei defecerūt in salutare tuū:
et in eloquium iusticie tue. Fac cum seruo tuo scdm

miam tuam: et iustificatiōes tuas doce me. Seru⁹ tu
us sū ego: da michi intellectū vt sciā testimonia tua.
Tēpus faciēdi dn̄e: dissipauerūt legē tuā. Ideo dile
xi mādata tua: sup aurū et topaziō. Propterea ad oīa
mādata tua dirigebar: omnē viam iniquā odio habui.
Mirabilia testimonia tua dn̄e: ideo scrutata est
ea aīa mea. Declaratio sermonū tuoꝝ illuīat:
et intellectū dat paruulis. Os meū aperui et attraxi
spiritū: q2 mandata tua desyderabā. Aspice ī me ꝛ mi
serere mei: scd̄m iudiciū diligētiū nomē tuū. Gressus
meos dirige scd̄m eloquiū tuum: et non dn̄etur mei
omnis iniusticia. Redime me a calūnijs hominū: vt
custodiā mādata tua. Faciē tuam illuīa super seruū
tuū: et doce me iustificationes tuas. Exitus aquarū
deduxerunt oculi mei: quia non custodierūt legē tuā.
Iustus es domine: et rectū iudiciū tuum. Mandasti
iusticiā testimonia tua: et veritatē tuam nimis. Ta-
bescere me fecit zelus meus: q2 obliti sūt verba tua ini
mici mei. Ignitū eloquiū tuū vehemēter: et seruus
tus dilexit illud. Adolescētulus sum ego et cōtēptus:
iustificationes tuas nō sū oblit⁹. Iusticia tua dn̄e iu-
sticia in eternū: et lex tua veritas. Tribulatio et an-
gustia inuenerūt me: mandata tua meditatio mea est
Equitas testimonia tua in eternū: intellectū da mi-
chi et viuam. Clamaui in toto corde exaudi me dn̄e:
iustificationes tuas requirā. Clamaui ad te saluum
me fac: vt custodiā mandata tua. Preueni in maturi
tate et clamaui: q2 in verba tua supsperaui. Preuene-
runt oculi mei ad te diluculo: vt meditarer eloqa tua.
Vocem meā audi secūdum misericordiā tuam dn̄e:
et secundū iudiciū tuum viuifica me. Appropinqua
uerunt persequentes me iniquitati: a lege autem tua

longe facti sũt. Prope es tu dñe: et omnes vie tue veritas. Initio cognoui de testimoniis tuis: q2 in eternũ fundasti ea. Uide humilitatẽ meã et eripe me: q2 legem tuã nõ sũ oblitus. Iudica iudiciũ meũ et redime me: pp̃ter eloquiũ tuũ viuifica me. Lõge a peccatorib⁹ salus: quia iustificationes tuas non exquisierũt Misericordie tue multe dñe: scd̃m iudiciũ tuũ viuifica me. Multi qui persequũtur me et tribulant me: a testimoniis tuis nõ declinaui. Uidi p̃uaricãtes et tabescebã: quia eloquia tua nõ custodierunt. Uide q̃m mãdata tua dilexi domĩe: in misericordia tua viuifica me. Principium verbo2 tuo2ũ veritas: in eternum oĩa iudicia iusticie tue. Principes p̃secuti sũt me gratis: et a verbis tuis formidauit cor meum. Letabor ego super eloquia tua: sicut qui inuenit spolia multa. Iniquitatẽ odio habui et abominat⁹ sum: legẽ autẽ tuam dilexi. Septies in die laudẽ dixi tibi: super iudicia iusticie tue. Pax multa diligentibus legẽ tuam: et non est illis scandalũ Expectabã salutare tuum dñe: et mandata tua dilexi. Custodiuit anima mea testimonia tua: et dilexit ea vehementer. Seruaui mãdata tua et testimonia tua: quia oẽs vie mee in cõspectu tuo Appropinquet dep̃catio mea in cõspectu tuo domine: iuxta eloquiũ tuũ da michi intellectũ. Intret postulatio mea in cõspectu tuo: scd̃m eloquium tuum eripe me. Eructabunt labia mea hymnũ: cũ docueris me iustificationes tuas. Pronũciabit lingua mea eloquiũ tuum: q2 oĩa mãdata tua equitas Fiat man⁹ tua vt saluet me: quoniã mãdata tua elegi. Cõcupiui salutare tuũ dñe: et lex tua meditatio mea est. Uiuet anima mea et laudabit te: et iudicia tua adiuuabũt me Erraui sicut ouis que periit: quere seruũ tuũ dñe/ q2

mādata tua nō sum oblitus. Finitis his repetatur añ.

Deinde dicatur Pater noster. Et sine pronūciatione Et ne nos sequatur sine nota iste psalmus sequens.

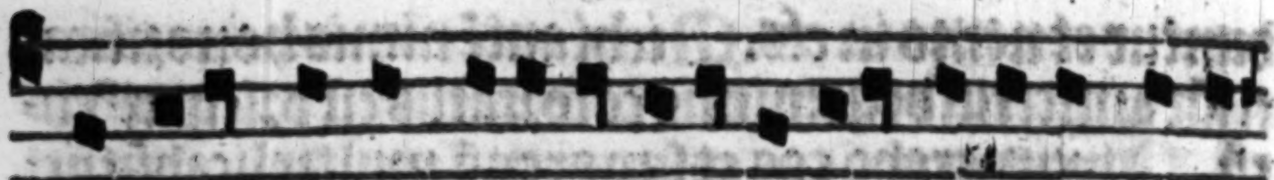
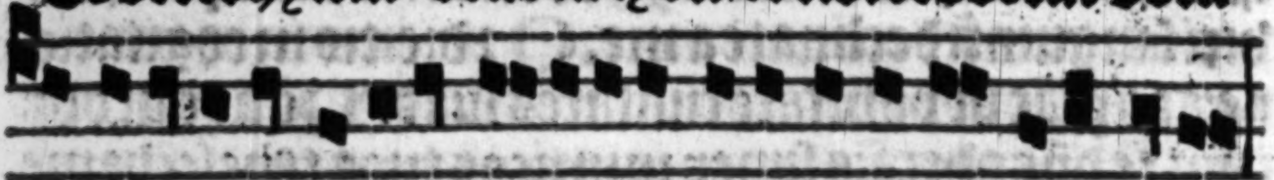
Domine pbasti me et cognouisti me: tu cognouisti sessionē meā & resurrectionē meā. Intellexisti cogitationes meas de longe: semitā meā & funiculum meū inuestigasti. Et omnes vias meas preuidisti: q2 nō est sermo in ligua mea. Ecce dñe tu cognouisti oīa nouissima et antiqua: tu formasti me et posuisti super me manū tuā. Mirabilis facta est scientia tua ex me: cōfortata est et nō potero ad eā. Quo ibo a spū tuo: et quo a facie tua fugiā? Si ascēdero ī celū tu illic es: si descēdero ad īfernū ades. Si sūpsero pēnas meas diluculo: et hītauero ī extremis maris. Etenī illic man' tua deducet me: et tenebit me dextra tua. Et dixi forsitā tenebre cōculcabunt me: & nox illuīatio mea in deliciis meis. Q2 tenebre nō obscurabūtur a te: & nox sicut dies illuīabitur / sicut tenebre eius ita et lumē ei'. Quia tu possedisti renes meos: suscepisti me de vtero mrīs mee. Cōfitebor tibi q2 terribiliter magnificat' es: mirabilia opa tua et aīa mea cognoscet nimis. Nō est occultatū os meū a te qd fecisti in occulto: et substātia mea in inferiorib' terre. Imperfectū meū viderūt oculi tui et in libro tuo omnes scribentur: dies forma-
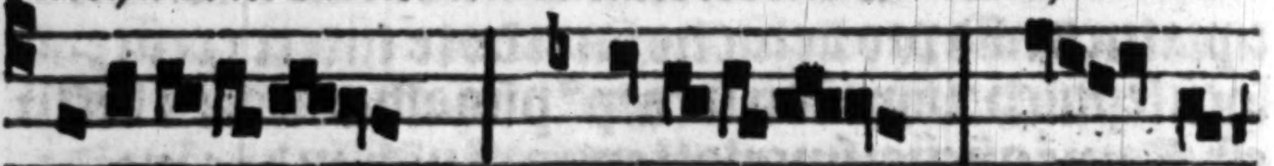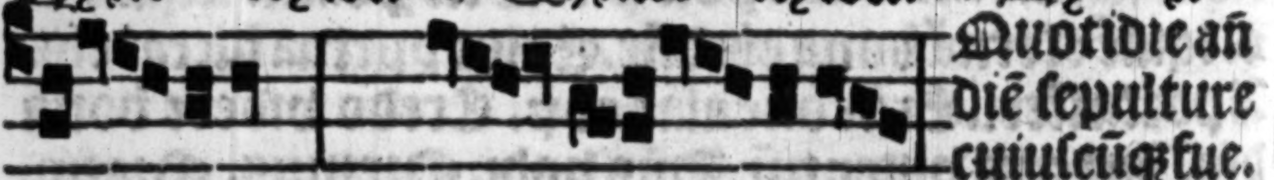
buntur et nemo in eis. Michi autē nimis honorificati sunt amici tui deus: nimis cōfortatus est principat⁹ eorū. Dinumerabo eos et sup arenā multiplicabūtur: exurrexi et adhuc sū tecū. Si occideris deus pctōres: viri sanguinū declinate a me. Q2 dicitis in cogitatione: accipiāt in vanitate ciuitates suas. Nōne qui oderunt te dn̄e oderā: et super inimicos tuos tabescebam: Perfecto odio oderā illos: inimici facti sunt michi. Proba me deus et scito cor meū: interroga me et cognosce semitas meas. Et vide si via iniqtatis in me est: et deduc me in via eterna. Deinde sine iteruallo incipiatur missa pro defūctis sacerdote interi exeūte ad locū sepulchri signādū si corp⁹ pn̄s affuerit: vt s̄ dictū est. Tamē qn̄cūq; singulati extra cōuētum dr̄ cōmēdatio aiaꝝ: tūc imediate post pm Dn̄e pbasti. sequat̄ ℣. Requiē eternā dona eis dn̄e. Et lux ppetua luceat eis. A porta iferi. Erue dn̄e aīas eoꝝ. Credo videre bona dn̄i. In terra viuentiū. Dn̄s vobi. Oremus. Oratio.

Tibi dn̄e cōmēdamus aīas famuloꝝ famularū q; tuaꝝ: vt defūcti seculo tibi viuāt: et q̄ per fragilitatē mūdane cōuersationis pctā admiserūt: tu venia misericordissime pietatis absterge. Per xpm d. n. Nunq; dicatur alia cōmendatio in ecclesia Sar. siue corpus presens fuerit siue non. Ad missam. Officium

Requiē e ter nam dona eis domi-

ne et lux perpetua luceat e is. ps.

Te decet hymn' deus in syon: et tibi reddetur votū

in hierusalē exaudi orationē meā ad te oīs caro veniet
Mūcūq corpus adest pñs et in anniuersariis et trigitalibus et quando vltimo fit seruitiū mortuorū ante pascha et in die animarum tantum dicatur hic cātus.

Kyrie leyson. iij. Christe eleyson. iij. Ky ri-

e leyson. ij. Ky rie leyson.

Quotidie añ diē sepulture cuiuscūq fue. dicat ista or.

Deus cui propriū est misereri semp et parcere te supplices depcamur pro aīa famuli tui vel famule tue N. quā hodie de hoc seculo migrare iussisti: vt nō tradas eā i man' inimici nec obliuiscaris i finē sed iubeas illā ab āgelis scīs suscipi: atq ad regionē viuorū pduci: et qr in te sperauit et credidit: sctōr tuor mereat societate letari. Per dñm nostrum. ¶ In die quinto sepulture cuiuscūq fuerit corpus dicatur ista oratio.

Omnipotens sempiterne de' miam tuā supplices depcamur: vt aīaz famuli tui vel famule tue N. cuius corpori debitū sepulture offiñ psoluim' / in sinū abrahe pīarche iubeas collocari: vt cū dies agnitiōis tue aduenerit: iter sctōs et electos tuos eū vel eā resuscita

ri pcipias.p. In aniuer.de quocuq fue.dr ista oratio.
Deus indulgẽtiar dñe da aie famuli tui vel famule tue N. cuius anniuersariũ depositionis diem cõmemoramus: refrigerij sedẽ quietis btitudinẽ/ luminis claritatẽ.p d. In die tricẽnali d quocuq fue.or.
Deus cui propriũ est misereri semp et parcere: ppiciare aie famuli tui vel famule tue N. et omnia eius pctã dimitte. vt mortis vinculis absolut⁹ vel absoluta transire mereatur ad vitã.p d. In anniuersa. epor tm sic pnũciet De⁹ idulgẽtiar dñe da aie famuli tui põtific cui⁹.rc.vts. Hoc gñalr notãdũ est q ad quãlibet missã q pro corpe pñti cele.cuiuscũq fue.nisi p rege vel regia vel p alio magno dño: qnq orões dnr ad mis.quar pria p corpe pñti vts ad missã.ij.p epis. or.
Deus qui iter apostolicos sacerdotes famulos tuos põtificali fecisti dignitate censeri: psta qs. vt quor vicẽ ad horã gerebãt in terris: eor perpetuo consortio letentur in celis. Per dominũ. Secreta.
Offerimus tibi dñe oblationẽ nre seruitut p aiabus famulorũ tuorum põtificum vel sacerdotũ supplicãtes: vt cũ pluib⁹ aplice dignitat quor sũt executi offm: mereãtur hre sẽpitne btitudis portionẽ.p d
Proficiat qs dñe aiab⁹ famulor tuor Postcõ. põtificũ et sacerdotũ diuini celebratio mysterij vt quos in terris positos huius muner dispẽsatores esse fecisti: iter electos antistites eos iubeas cõnumerari. Per do. ¶ Tercia oro pro fratribus et sororibus.
Deus venie largitor et hũane salut auctor qs clemẽtiã tuã: vt nrar ↄgregationũ fratres et sorores qui ex hoc sclõ trãsierunt: itercedẽte btã maria sẽp virgie et btõ michaele archãgelo cũ omibus sanctis: ad perpetue beatitudinis cõsortiũ peruenire cõcedas:

D Eus cui⁹ mie nō est nūer⁹: suscipe ppici⁹ Sec.
pces humilitatis nr̄e: ⁊ aiabus fratrū ⁊ soroꝝ nr̄a
rū cōgregationū qb⁹ tui nois dedisti ꝯfessionē: p hec sa
cramēta salutis nr̄e cūctoꝝ remissionē tribue pctōꝝ.

P Resta q̄s oṗs et misericors deus. vt aīe Postcō
fratrū ⁊ soroꝝ nr̄aꝝ cōgregationū pro quibus
hoc sacrificiū laudis tue obtulim⁹ maiestati: per hui⁹
virtutē sacramēti a pctis oībus expiate: lucis perpe
tue te miserante percipiāt beatitudinem.

Quarta oꝝ pro parētibus et benefactoribus. Oratio.

O mṗs ⁊ misericors de⁹ vnica sal⁹ mortaliū: te sup
plices exoram⁹ p aiab⁹ famuloꝝ famularūq; tua
rū parētū ⁊ bn̄factoꝝ nr̄oꝝ vt iteruenīēte btā dei geni
trice maria cū oīb⁹ sctis: pctōꝝ eis largiri digneris indul
gētiā ⁊ in nouissimo die btē resurrectiōis leticiā. Sec.

S Anctifica q̄s dn̄e hec fidelium oīm vitalia sacra
mēta: et presta. vt interueniēte btā dei genitri
ce maria cū oībus sanctis tuis aīe famuloꝝ famularū
q; tuarum parentū et bn̄factorū nostroꝝ ab oībus vi
cijs expiate pabulo vite reficiātur eterne. Postcōio.

P Urificet nos q̄s dn̄e salutare quo pasti sum⁹ sa
cramētū: et iteruenīēte btā ⁊ gliosa sempq; vir
gine dei genitrice maria cū oībus sanctis tuis cōcede.
vt hoc ipm proficiat aiabus famuloꝝ famularūq; tua
rum parentū et bn̄factorū nostrorū: ad promerendā
tue ppiciationis gratiā et percipiendā future resurre
ctionis gloriā sēpiternā. Quinta oratio gn̄alis. Orō.

F Ideliū deus oīm ꝯditor et redēptor aiab⁹ oīm
fideliū defunctoꝝ remissionē cunctoꝝ tribue
peccatorū. vt indulgētiā quā sp optauerūt: piis suppli
cationibus consequātur. Qui cū deo pr̄e et spū sancto
viuis et regnas deus. Per oīa secula seculoꝝ. Secreta

Hostias q̄s dñe quas tibi pro aīabus oīm fideliū defūctorꝝ offerimꝰ ꝓpiciatꝰ intēde: vt quibꝰ fidei xp̄iane meritū cōtulisti: dones et premiū. Postcō.
Animabꝰ q̄s dñe oīm fideliū defūctorꝝ orō pficiat supplicantiū: vt eas ꝛ a pctīs oībus exuas: et tue redēptionis facias esse participes. Qui cum deo pr̄e et spū sctō viuis et regn̄. deꝰ. Per oīa scl̄a sclōꝝ. am̄
Item et ista trigintale cuiuscūqꝫ fuerit defuncti q̄nqꝫ dn̄r orōes. quaꝝ prima pro ipso trigītali. Itē in oībus aliis anniuersar̄. q̄nqꝫ dn̄r orꝫ. quaꝝ prima pro āniuer. cetera vts̄ pro corpore p̄nti. Ubicunqꝫ corpus adest p̄ns et in anniuersar̄. epyscoporꝝ et in die animaꝝ tantum
Lectio epystole bt̄i pauli apl̄i Ad thessalonicēses. i. iiii.
Fratres: Nolumus vos ignorare de dormiētibus: vt nō ꝯtristemi sicut et ceteri q̄ spē nō hn̄t Si eni credimꝰ ꝙ iesus mortuꝰ est ꝛ resurrexit: ita ꝛ deꝰ eos qui dormierūt per iesū adducet cū eo. Hoc eni vobis dicimꝰ in verbo dn̄i: q2 nos q̄ viuimꝰ qui residui sumꝰ i aduētū dn̄i nō ꝓueniemꝰ eos q̄ dormierūt Qm̄ ipse dn̄s in iussu et in voce archāgeli et in tuba dei descendet de celo: et mortui q̄ in xp̄o sūt resurgēt primi. Deīde nos qui viuimꝰ q̄ relinqmur simul rapiemur cū illis in nubibus obuiā xp̄o in aera: et sic sp tū dn̄o erimus. Itaqꝫ cōsolamini inuicē: in verbis istis. In oībus aliis anniuersariis et trigītalibꝰ epl̄a. Lcō libri machabeorꝝ. ii. Ii
In diebus illis: Uir fortissimꝰ iudas collatiōe facta: duodeci milia dragmas argēti misit hierosolymam offerre ibi ca pro pctīs mortuorꝝ: iuste et religiose de resurrectiōe cogitās. Nisi eni eos q̄ ceciderāt resurrecturos speraret: supfluū videret et vanū orare p mortuis. Sed q2 cōsyderabat ꝙ hi q̄ cū pietate dormitionē acceperāt: optimā haberēt repositam gratiam

Sctā ergo et salubris est cogitatio pro defunctis exorare: vt a pctis soluant. In oībus aliis missis pro defunctis dicūtur he due epl'e alternis vicibus per ebdo. ita tñ q̄ primo dicat epistola. Audiui vocē. qđ per totū ānū obseruet q̄n ferialr dicatur missa. epl'a. Lcō libri apocali. bti iohis apli. xiiij

IN diebus illis: Audiui vocē de celo dicētē michi. Scribe. Bti mortui: q̄ i dño moriunt. Amodo iā dicit spūs: vt req̄escāt a laboribus suis. Opa eni illoꝝ: sequuntur illos. Alia epystola Ad corinthios. i. xv. ca.

FRatres: Xps resurrexit a mortuis primitie dormientiū quoniāquidē p hoiem mors: et p hominē resurrectio mortuoꝝ. Et sicut i adā oēs moriūt: ita in xp̄o oēs viuificabuntur. Unusquisq; aūt in suo ordine: per iesū christū dñm nostrū. ¶ Sciendū est autē q̄ istud sequens gradale scilicet Si ambulē. nunq̄ debet dici pro corpore p̄sētia alcui' nisi solūmō p corpibus presentibus epoꝝ et eoꝝ trigintalib' et anniuersar secūdū vsū Saꝝ eccl'e. tūc eni dicat a trib' clericis de secūda forma habitu nō mutato ad caput defuncti si corpus adest presens: si n autē ad gradū chori dicat Grad.

Iambu lem in me di obm-

bre mortis nō time bo ma la

quoniā tu me cū es domine

℣. Uir ga tu a et

ba culus tu us ip sa me

cõsola ta sunt.

In ob° aīa° mis. d. sūc. de a c. isto gr. ℟ Requiē eter nā dona e is

do mine. et lux perpe-
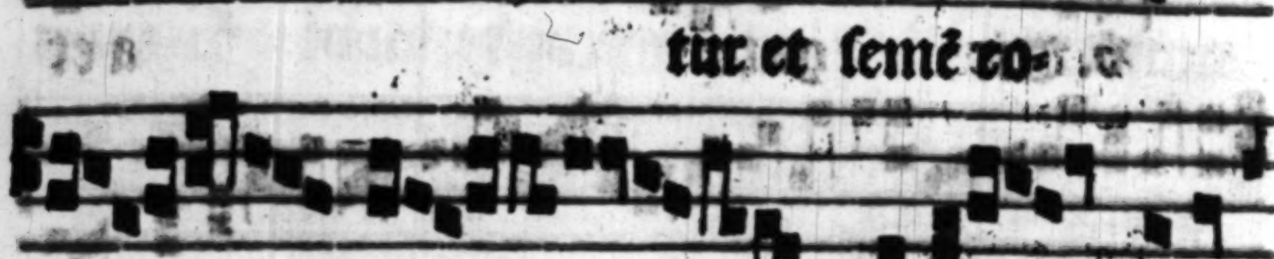
tua lu ceat e is.

hoc mō flat q̄n fet dr. e is. ℣. Anime eo rū

rū in bo nis demorē-

tur et semẽ eo-

rum here ditet

Hec mõ finiatur qñ ferialit dicit missa.

ter ram. ter ram.

Nñ corp⁹ adest p̃ns et in añiuersa. ep̃oꝝ dicat tractus **Sicut ceruus.** a quattuor clericis de supiori gradu hitu nõ mutato ad caput defũcti interim stãtibus cõtinuo si corp⁹ adest p̃ns. finiañt ad grad chori. ita tñ ꝙ oẽs illi quattuor clerici simul primũ ℣. icipiãt. quẽ duo ex pte cho. p̃ncipalis p̃sequañt. ⁊ ita alternis vicib⁹ singli ℣. ab illis iiii. clericis toti⁹ tract⁹ dicãt choro interi sedẽte Ita tñ ꝙ oẽs simul ipm tractũ terminẽt. Tractus.

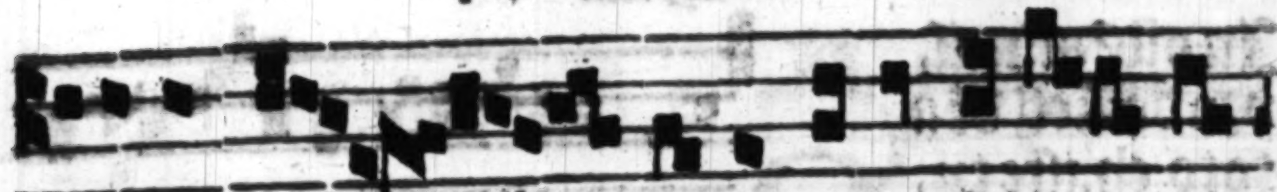
Sicut cer uus desy derat ad fõtes a-

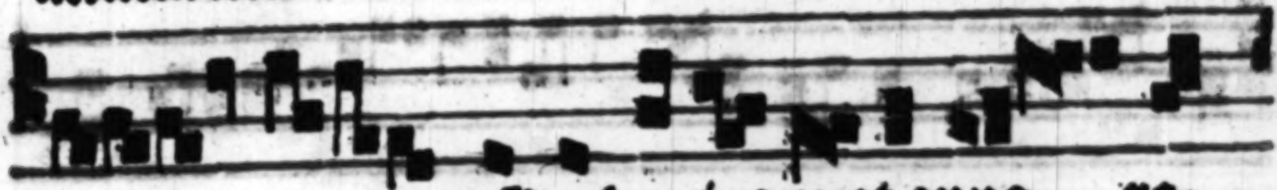
qua rum i ta de syderat

anima mea ad te de us. ℣. Siti uit
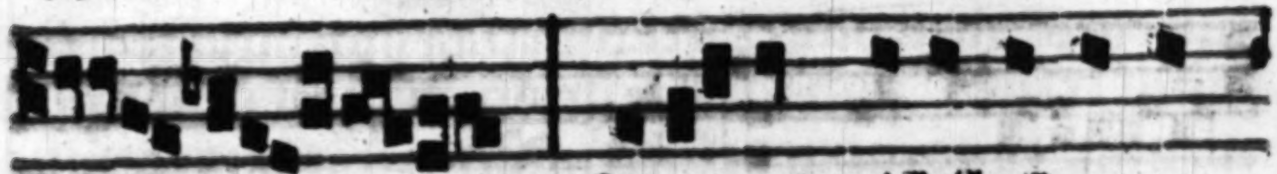

anima me a ad deum vi uum

quādo veni am et appa re-

bo ante fa ci em de i mei
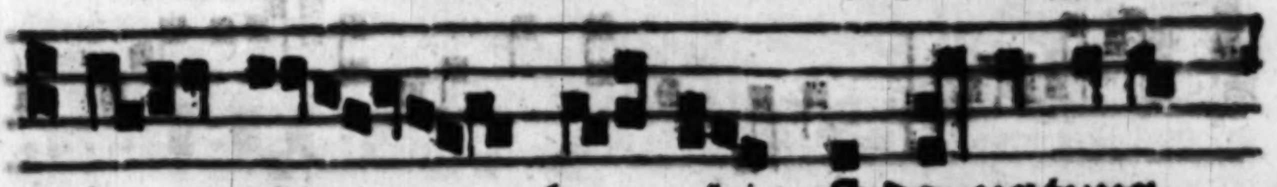

ỽ. Fue runt michi lachryme

me e panes die ac no cte

dum dici tur michi per singulos

di es v bi est de us tuus.

cū

In obv. al. mis. pro defunct. dr a toto ch. iste tx. cu cantu sequenti

De profundis clamaui ad te do mine domi ne exau di vo- cem me am. ℣. Fiant aures tu e in tendentes in o ra ti o nem ser ui tu i. ℣. Si iniquitates ob seruaueris do mi ne domi ne quis susti- ne bit. ℣. Quia apud te pro piciatio est et propter le gem tu am su-

sti nui te do mine.

Et dicatur iste tractus cũ cantu prenotato choro interim sedẽte quandocũq dicatur: nisi in die animarum tantum. tunc enim dicatur cum eodem cantu in dñica septuagesime a quattuor clericis de superiori gradu habitu non mutato ad gradũ chori supradicto modo. Item in anniuersariis episcoporum et decanorum: et quãdocũq corpus adest presens. postq executor officii inceptione misse altare thurificauit: diaconus cũ thuribulo circumeundo tumbã vel corpus illud incẽset: sed ex vtraq parte videlicet incipiẽdo a capite. Similiter fiat ante euãgeliũ dũ tractus canitur incensato prius altare et tercio postq sacerdos sacrificiũ ante lotionẽ loco suo depositum thurificet. idem dyaconus sicut prius Nunq enim thurificetur corpus ad **Placebo.** vel ad **Dirige.** secundum vsum Sar. semper ad missam tantum. ¶ In dominicis diebus et in secundis feriis et etiam pro corpore presenti et in anniuersariis et trigintalibus et in die animarum tantum dicatur hoc euãgelium ¶ Secundum Johannem. xi. ca.

In illo tẽpore: Dixit martha ad iesũ. Dñe si fuisses hic frater meus nõ fuisset mortuus. Sed et nũc scio: quia quecũq poposceris a deo: dabit tibi deus. Dicit illi iesus Resurget frater tuus. Dicit ei martha. Scio quia resurget in resurrectiõe in nouissimo die. Dicit ei iesus. Ego sũ resurrectio et vita. Qui credit in me: etiã si mortuus fuerit viuet Et omnis qui viuit et credit in me: nõ morietur in eternũ Credis hoc? At illi. Vtiq dñe. Ego credidi: quia tu es

christus fili⁹ dei: qui in hūc mundū venisti. ¶ Feria .iii.

In illo tpe: Dixit [Euangeliū Scdm iohem .vi. iesus discipulis suis. & turbis iudeorum. Omne qđ dat michi pater ad me veniet: & eū qui venit ad me nō eiciā foras. Qꝛ descēdi de celo nō vt faciā voluntatē meā: sed voluntatē ei⁹ q̄ misit me. Hec est autē voluntas eius q̄ misit me pris: vt omne qđ dedit michi nō pdā ex eo: sed resuscitē illud in nouissimo die. Hec est aūt volū tas pris mei qui misit me: vt oīs q̄ videt filium et credit i eū: habeat vitā eternā. Et ego resuscitabo eū: i no uissimo die. ¶ Feria .iiii. Euāgeliū Scdm iohannē .v.

In illo tpe: Di. ie. di. s. & turbis iudeoꝝ. Amē amē dico vobis: qꝛ q̄ verbū meū audit & credit ei q̄ misit me habet vitā etnā. Et i iudiciū nō veniet: sed trāsiet a morte i vitā. Amē amē dico vobis: qꝛ venit hora & nūc est quādo mortui audiēt vocē filij dei / & q̄ audierit viuēt. Sicut pr̄ habet vitā i semetipso: sic dedit & filio vitā habere i semetipso. Et ptātē dedit ei iudiciū facere: qꝛ fili⁹ hoīs est. Nolite mirari hoc: qꝛ venit hora i qua oēs qui in monumentis sunt audient vocem filij dei. Et procedent qui bona fecerūt: in resurrectionē vite. Qui vero mala egerunt: in resurrectionem iudicij. ¶ Feria quinta. Euangelium Secūdū iohannem .v.

In illo tpe: Dixit iesus discipulis suis. et turbis iudeoꝝ. Sicut pater suscitat mortuos et viuificat: sic et filius quos vult viuificat. Neqꝫ enī pr̄ iudicat quemq̄: sed iudiciū omne dedit filio. Ut omnes honorificēt filiū: sicut honorificāt prēm. Qui non honorificant filium: non honorificant patrem qui misit illum. Amē amē dico vobis: qꝛ qui verbū meū audit et credit ei qui misit me: habet vitam eternā. Et in iudiciū nō veniet: sed transiet a morte in vitam. ¶ Feria sexta

Euangelium Secundum iohannem. vi.capitulo.

In illo tpe: Dixit ies' discipulis suis, et turbis iudeorū. Ego sū panis viu': qui de celo descendi. Si quis manducauerit ex hoc pane: viuet ī eternū. Et panis quē ego dabo caro mea est: pro mundi vita. Litigabant ergo iudei ad īuicē: dicētes. Quomō potest hic carnē suā nobis dare ad manducādū. Dicit ergo eis iesus. Amē amē dico vobis: nisi manducaueritis carnē filij hois & biberitis eius sanguinē: nō habetis vitā ī vobis. Qui mādūcat meā carnē et bibit meū sāguinē: habet vitā eternā. Et ego resuscitabo eū: in nouissimo die.

¶ Sabbato. Euangelium Secundum iohannē. vi.

In illo tempore: Dixit iesus discipulis suis. & turbis iudeorum. Amen amen dico vobis: nisi mā ducaueritis carnem filii hominis/et biberitis ei' sanguinem/non habebitis vitam in vobis. Qui manducat meam carnē & bibit meū sanguinē: habet vitā eternam. Et ego resuscitabo eū ī nouissimo die. Hoc sequens offertorium dicatur in omnibus missis pro defunctis nisi in die animarum tantum. Offertorium.

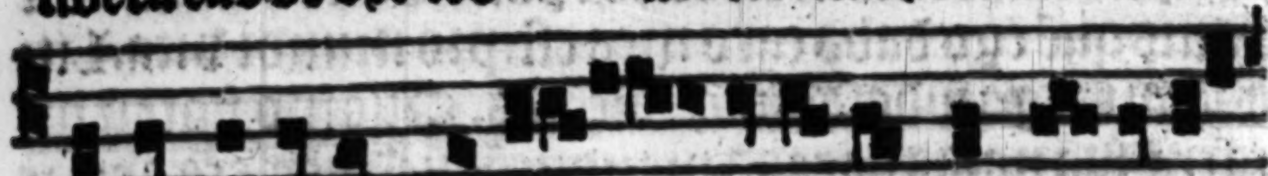
Domine iesu christe rex glo ri

e libera animas omnium fi de li um defun-

ctorū de manu infer ni et de profūdo la cu

libera eas de ore leo nis ne absorbeat eas tar-

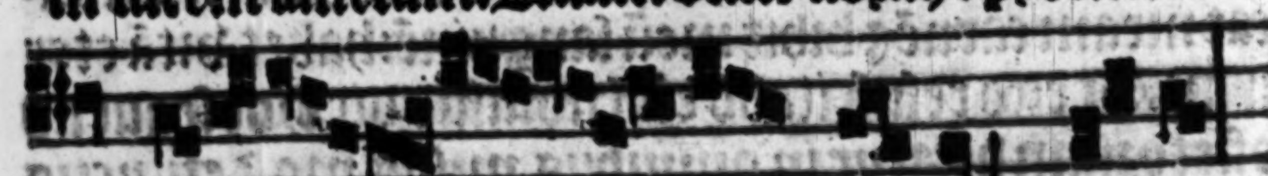
tarus ne cadant in obscura tene brarum lo ca sed

signifer sanctus michael representet e as
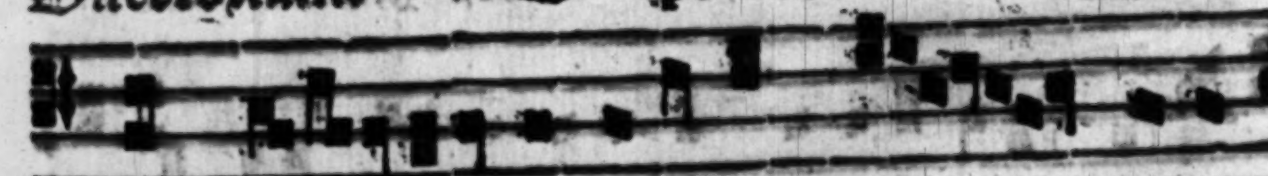

in lucem sanctam. Quam olim abrahe promisisti

et se mi ni e ius.

Hoc sequens offertorium dicatur in die animarum tantū

Offertorium. O pi e de us qui pri-

mum hominem ad eternam glo riam

re uoca sti pastor bo ne

qui ovem per di tam pio hume ro ad ovile

reportasti iuste iudex dñi veneris iudica re libe-

ra de morte ani mas eorum quas redemi sti

ne tradas bestijs a nimas confitentes ti-

bi ne dere-

linquas eas in fi nem

Post ablutionem ma nuum iunctis mani bus in medio altaris incipiat sacerdos.

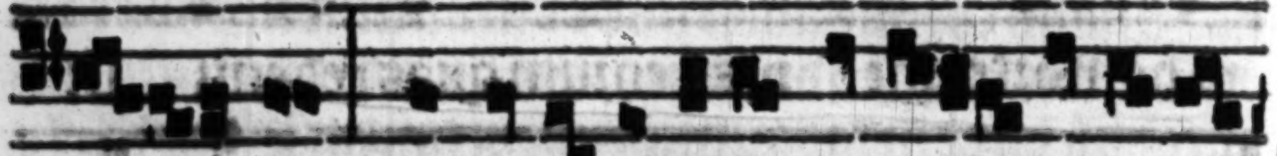
Hostias et pces tibi dñe offerim⁹. Ch. rñd. Tu

suscipe pro animabus il lis quarum hodie memoriam

Et interi dicat sacerd. In spū hūilitatis. priuati more solito. deinde dicat sacerdos Orate fres. cho. rūd cātādo

Notandū est qꝫ quācūqꝫ corpꝰ adest presens: et in oībus anniuersariis et trigintalibus dicitur Hostias et preces. cū ℣. Requiē eternā. et Quam olim. ꝑ in die animarum non dicatur. Quotidie ante diem sepulture cuiuscunqꝫ fuerit dicatur istud secretum.

Suscipe qs misericors pater oblationē quā tibi offerimus p anima famuli tui vel famule tue N. quā hodie de carnali corruptione liberasti. ꝛ concede: vt ab oībus humane cōditiōis excessibus his remediis expietur: et i requie sempiterna diem resurrectionis prestoletur. Per dnm nostrum iesum christum filium tuum. Qui tecum viuit et regnat in vnitate spiritussancti deus. Per omnia secula seculorum. Amen.

In die sepulture cuiuscūqꝫ fuerit dicit Secr.

Suscipe dne p aīa famuli tui vl famle tue hostiā quā te deo pri beigne obtulisti p nobis: ꝛ qꝛ causa hoīm descēdisti de celis: te redeūte sctoꝝ tuoꝝ mereat adiūgi

consortijs: per te saluatoꝛ mũdi. Qui cũ deo patre. ꝛc.
In ãniuersarijs de quocũqꝫ fuerit dicit͂ istud Secretũ
PRopiciare q̃s dñe supplicatiõib⁹ nr̃is pro aĩa famuli tui vel famle tue cui⁹ hodie ãnua dies agit͂ p q̃ tibi offerim⁹ hoc sacrificiũ laudꝭ: vt eã sctõꝝ tuoꝝ ꝯsoꝛtio sociare digneꝛꝭ. p. In die tricẽnali d' q̃cũqꝫ fueꝛ
INtuere q̃s oñs deus et placat⁹ suscipere Secr. dignare hoc sacrificiũ quod tibi offerimus pro aĩa famuli tui vel famule tue et concede illi pacẽ perpetuã et requiẽ sempiternã: Per d. Prefatio quotidiana. Quãdo coꝛpus adest pñs et in anniuersarijs et trigintalibus et quando vltimo fit seruitium moꝛtuoꝝ ante pascha et in die animarum dicantur hic cantus.

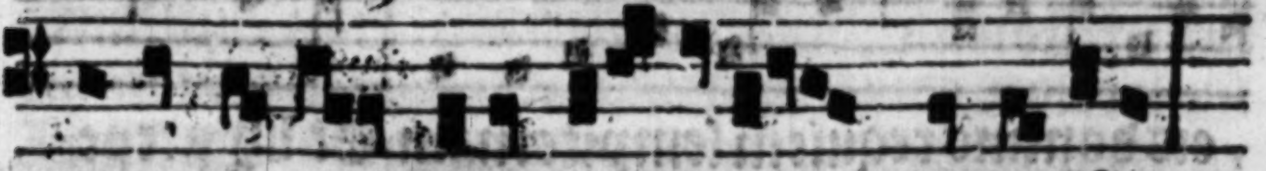
Sanctus. Sanctus. Sanctus. Dñs deus

sabaoth. Pleni sũt celi et terra gloꝛia tua o-

sanna in excelsis. Benedictus qui ve nit in no-

mine do mini o sanna in excelsis.
Quando coꝛpus adest presens: et in oĩbus anniuersarijs et trigintalibus et quando vltimo fit seruitium moꝛtuoꝝ ante pascha: et in die aĩaꝝ dicatur hic cãtus

Agnus de i qui tollis peccata mūdi dona

e is re quie. Agnus de i qui tollis peccata mū-

di dona e is re quie. Agnus de i qui tollis pec-

cata mundi dona e is re quiem sempiternam.

¶ In omnibus missis pro corpore presenti et in anniuersariis et trigintalibus: et quando vltimo fit seruitium mortuorum ante pascha: et in die animarum dicatur hec sequens communio.

Pro quorū memoria corpus christi sumitur dona

eis domine requiem sempiternam. Et lux perpe-
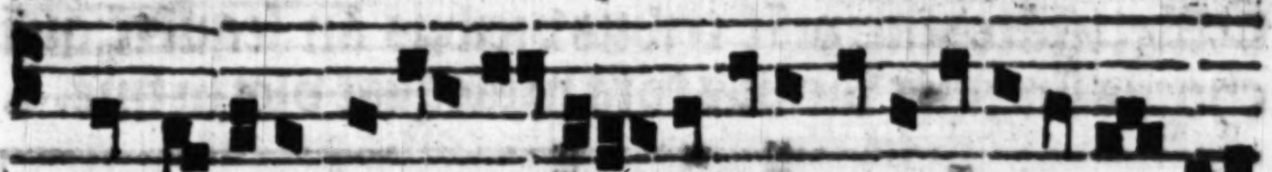

tua luceat eis. Pro quorū memoria sanguis christi
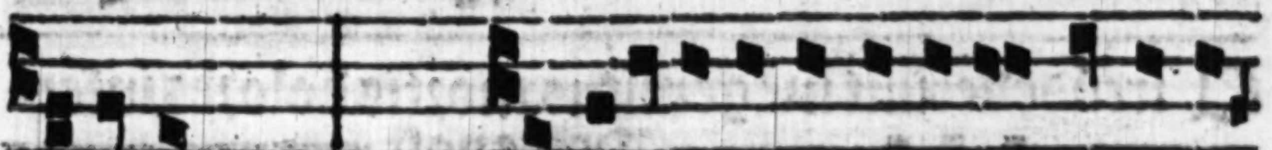

sumitur dona eis domine requiem sempiternam.

In omnibus alijs missis pro defūctis dicatur hec cōio

Lux eterna luceat eis dñe cū sctis tuis in eternū qr

pius es. Et dr cū ℣ Requiē eternā dona eis domine

et lux perpetua luceat eis. Cū repet. Cū sctis tuis

in eternum quia pius es.

Quotidie ante diem sepulture dicitur ista Postcōio.

Presta q̄s oīpotens deus: vt animā famuli tui vel famule tue ab āgelis lucis susceptā/i pparata habitacula deduci facias btōꝝ. Per dñm. In die sepulture cuiuscunqꝫ fuerit dicatur ista postcōmunio.

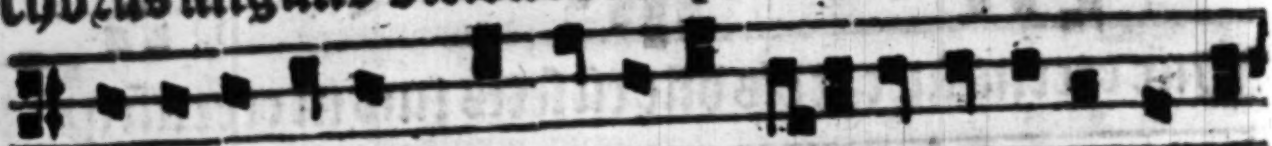
Presta q̄s dñe vt aīa famli tui vel famle tue cuiꝰ hodie officia hūanitatis exhibemus: his sacrificijs expiata/saluatiōis tue ppetuo mūere gratulet. p.

In āniuersar. de quocūqꝫ fue. dicar hec sequēs Postcō.

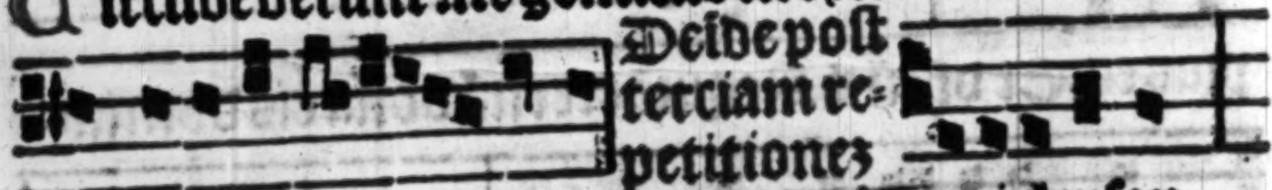
Presta q̄s dñe vt aīa famli tui vel famle tue cuiꝰ pāniuersariū depositiōis dieꝫ recolimꝰ his purgata sacrificijs īdulgētiā parit et requiē capiat sēpiternā Per do. In die trigītali de quocūqꝫ fue. dicar hec pꝰcō.

PRosit q̃s dñe aīe famuli tui vel famule tue diui ni celebratio sacramẽti: vt eius ī quo sperauit et credidit: eternũ capiat te miserãte cõsortiũ. Per d

Post missã accedat sacerd ad caput defũcti alba īdu tus absq̃ cappa serica et duo clerici de ij. forma ad caput defũcti stãtes incipiãt tribus vicibus ãn. sequẽtẽ: quã chorus singulis vicibus totã prosequat usq̃ in finẽ. ã.
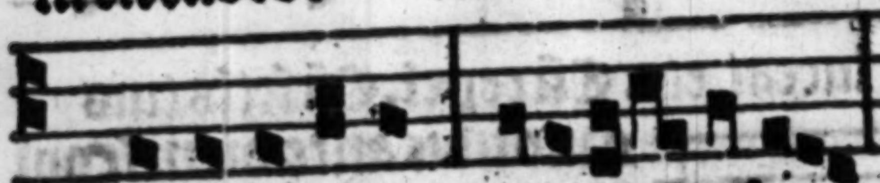

Circũdederunt me gemitus mortis dolores infer-

Deīde post terciam repetitionez

ni circũdede rũt me. sequatur. Kyrieleyson.

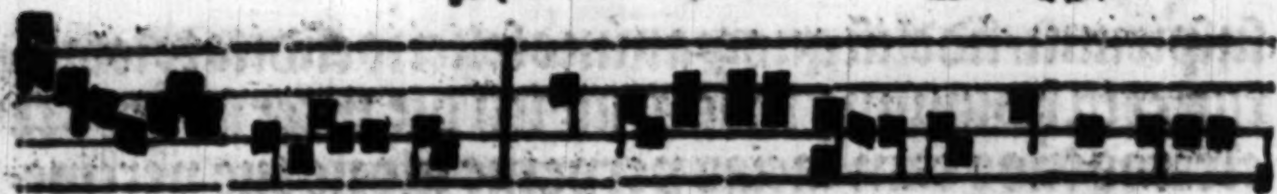
Nõ dicatur Pater nr̃. nec Dñs vo. neq̃ Orẽ. sed tantum or.

Christe eleyson. Kyrie leyson. sacerdote dicente modesta voce. videlicet sine nota.

NOn intres ī iudiciũ cũ seruo tuo vel seruula tua dñe quia nullus apud te iustificabit hõ nisi p te oĩz pctõr tribuat remissio. nõ ergo eũ vł eã tua q̃s iudicia lis sētẽcia pmat quẽ tibi vera supplicatio fidei xpiane cõmẽdat: sz gr̃a tua illi succurrẽte mereat euadere iudi ciũ vltionis q̃ vel q̃ dũ viueret īsignitus vel īsignita signaculo scẽ trinitatis. In qua vi. et re. Eodẽ modo dicũtur omnes orões sequẽtes. deīde īcipiat cãtor R.

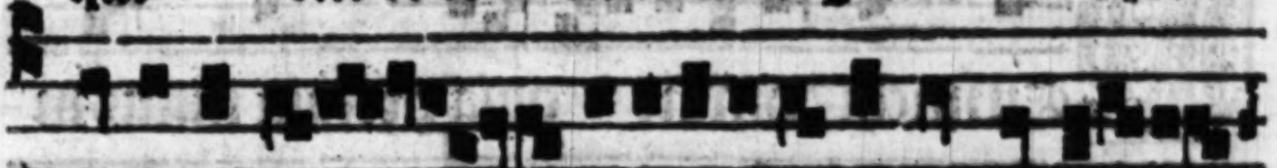
Qui lazarum resuscita sti a monumento

feti dum. Tu eis domi ne dona re-

qui em et lo cum indul genti e. ℣. Qui

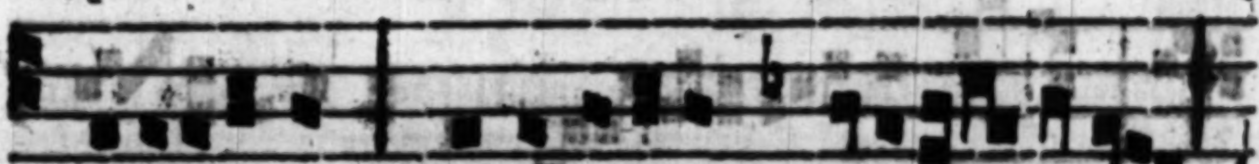

venturus es iudicare vivos et mortu os

et secu lum per i gnem. Tu eis.

Et ꝑcātet a cho. cū suo ℣. ⁊ interi sace. cū thur. circuēs corp⁹ illd incēset: sic fiat in ℟iis sequētib⁹. de iiii dicit.

Kyrieleyson. Christe eleyson. Kyrie leyson.

sine Pr nr. et sine Dñs vobi. sed tm̄ cū Orem⁹. Oro.

Deus cui oīa vivūt/cui nō pereūt moriēdo corpora nostra sed mutātur in melius: te supplices depcamur: vt qdqd famul⁹ vel famulatuus vl' tua viciorꝫ tue volūtati cōtrariū fallēte dyabolo et ꝓpria iniqtate atqꝫ fragilitate cōtraxit: tu pi⁹ et misericors abluas indulgēdo/eiusqꝫ aīam suscipi iubeas per manus sāctorꝫ angelorꝫ tuorꝫ deducendā in sinū patriarcharꝫ tuorꝫ abrahe scilicet amici tui/et isaac electi tui/atqꝫ iacob dilecti tui/quo aufugit dolor et tristicia atqꝫ

suspirium/fideliũ quoq₃ anime felici iocũditate letaᵗᵘʳ
tur:et in nouissimo magni iudicij die inter sanctos et
electos tuos eam facias perpetue glorie tue percipe-
re portionem:quam oculus non vidit/nec auris audi
uit/et in cor hominis nõ ascendit que preparasti dili-
gentibus te. Per christũ dominum nostrũ. Responsoriũ.

Heu michi domine quia peccaui nimis in
vita mea qd faciam mi ser v bi fu giam nisi
ad te deus me us mise re re me-
i. Dum vene ris in nouissimo
di e.v. A nima mea turbata est val de:sed
tu domine suc curre e i. Dum vene.
Et percantetur a choro cum suo versu.et interim in
censetur corpus vt supra. Deinde sequatur

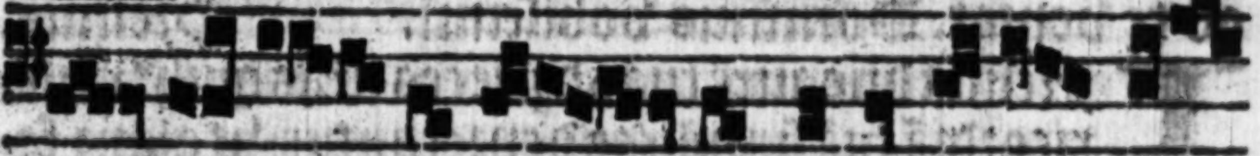
Kyrieleyson. Christe eleyson. Kyrie leyson.
sine Pater nr̃. et sine Dñs vo. sed tm̃ cũ Orem⁹. Orō.

Hac quesumus dñe hāc cum seruulo tuo defuncto vel seruula tua defuncta miam/ vt factorũ suorum in penis non recipiat vicem/ qui vel que tuã in votis tenuit voluntatē. et q2 hic illũ vel illā vera fides iunxit fidelium turmis/ illic eum vel eam tua miseratio societ angelicis choris. Per christum dominũ nostrũ. Deinde incipiat cantor Responsorium.

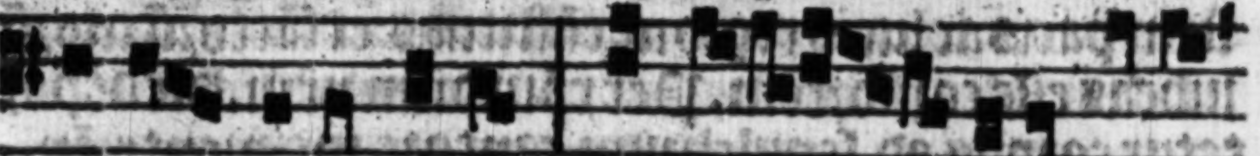

Ibera me do mine de morte eter na

in die illa tremen da quādo ce li mo-

uendi sūt et terra. Dum ve neris iudi-

ca re se culũ per i gnē.

V. Dies illa dies i re calamitatis et miseri e dies

Et pcātetur a cho. cū vno v. tm. scʒ Dies il la. vtō ꝫ iteri incete tur corp⁹ a sacerd. sel

magna et amara val de.

circueundo: et postea aspgatur aqua bñd. deiñ sequat

Kyrieleyson. Christe eleyson. Kyrie leyson.

Deiñ roget sacer. circūstātes orare pro aīa defūcti di. Pro aīa N. et pro aīabus oīm fideliū defūctoꝝ. Pater noster. Et ne nos. Sed libera. Nō itres in iudiciū cū seruo tuo vel seruula tua dñe. Qz nō iustificabitur in cōspectu tuo oīs viuēs. A porta inferi. Erue dñe ani mas eorū. Credo videre bona dñi. In terra viuētiū. Domine exaudi orationem meā. Et clamor meus ad te veniat. Dominus vobiscum. Oremus.

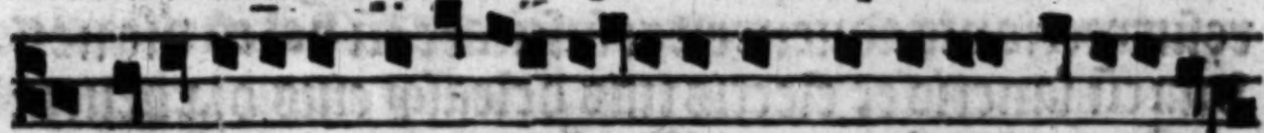
Inclina dñe aurē tuā ad preces nr̄as quib⁹ mise ricordiā tuā supplices deprecamur: vt aīam fa muli tui vel famule tue. quā de hoc sclo migrare iussi sti in pacis ac lucis regione cōstituas: et sctoꝝ tuoꝝ iubeas esse consortem. Per xp̄m dñm nr̄m. Hic depor tetur corpus ad sepulchrum cantore incipiente. āN.

In exitu israel de egypto: domus iacob de pplō barbaro.

In paradisum. Amen. ps.

Facta est iudea sctifi catio ei⁹: isrl ptās ei⁹. Mare vidit et fugit: iordāis puer sus ē retrorsū. Mōtes exultauerūt vt arietes: ꝫ colles si cut agni ouiū. Quid ē tibi mare qꝫ fugisti: ꝫ tu iordāis qꝛ puers⁹ es retrorsū. Mōtes exultastis sicut arietes: ꝫ colles sicut agni ouiū. A facie dñi mota est tra: a facie

dei iacob. Qui cōuertit petrā in stagna aquaꝝ: ⁊ rupē in fōtes aquaꝝ. Non nobis dñe nō nobis: sed nōi tuo da gloriā. Super mīa tua et veritate tua: neq̄n dicāt gentes vbi est deus eoꝝ. Deus autē nr̄ in celo: oīa que cūq; voluit fecit. Simulachra gentiū argentū ⁊ aurū: opa manuū hoīm. Os hn̄t et nō loquētur: oculos hn̄t et nō videbūt. Aures hn̄t et nō audient: nares habēt et nō odorabūt. Man⁹ hn̄t ⁊ nō palpabūt: pedes hn̄t et nō ambulabūt nō clamabūt in gutture suo. Siles illis fiant qui faciūt ea: et oēs qui cōfidūt in eis. Dom⁹ israel sperauit in dño: adiutor eoꝝ et protector eoꝝ est. Dom⁹ aarō spauit in dño: adiutor eoꝝ et ptector eoꝝ est. Qui timēt dñm spauerūt in dño: adiutor eorū et protector eoꝝ est. Dñs memor fuit nostri: et bñdixit nobis. Benedixit domui israel: bñdixit domui aaron. Bñdixit oībus qui timent dñm: pusillis cū maiorib⁹. Adijciat dñs super vos: super vos et super filios vestros. Benedicti vos a dño: qui fecit celum et terram. Celum celi dño: terrā autem dedit filijs hoīm. Non mortui laudabūt te dñe: neq; oēs qui descēdunt in infernū. Sed nos qui viuim⁹ bñdicim⁹ dño: ex hoc nūc et vsq; in seculū. Alius ps si tantum restat iter. scilicet Ad te dñe leuaui. Finito psalmo vel psal. dicat iste v⁹.

Requiē eternā dona eis dñe: et lux perpetua luceat eis.

Deinde repetatur antiphona sequens. Antiphona.

In paradisū deducāt te angeli in suum conuētū su-

scipiāt te martyres et perducāt te in ciuitatē sanctam
hierusalem. Quibus dictis dicat sacer. sine Dñs vo. sed tantum cum Oremus humili voce

Pie recordatiōis affectu fratres carissimi cōmemorationē faciamus cari nostri vel care nostre quē dñs noster de tēptationibus hui⁹ seculi assūpsit. obsecram⁹ miam dei nrī: vt ipse ei retribuere dignetur placitā et quietā mãsionem: & remittat ei omnes lubrice temeritatis offēsas vt ꝯcessa sibi venia plene indulgētie quicqd in hoc sclo pprio vel alieno reatu deliqt: totū ieffabili pietate ac beignitate sua deleat & abstergat. p x. Alia oꝛ. cū Ore⁹.

Te dñe sācte pater oīps eterne deus suppliciter depꝛecamur pꝛo spū fratris nostri vel sororis nostre quē vel quā a voraginibus huius seculi accersiri iussisti: vt digneris dñe dare ei lucidū locū refrigerij et quietis: liceat ei transire portas inferoꝝ et penas tenebrarū / maneat in mansionibus sanctorū / et in luce sancta quā olim abrahe pꝛomisisti et semini eius / nullam lesionē sentiat spūs eius: sed cū magnus ille dies resurrectionis aduenerit resuscitare eū vel eā digneris vna cū sanctis et electis tuis deleasqꝫ eius oīa delicta atqꝫ peccata vsqꝫ ad nouissimū quadꝛantē: tecūqꝫ imortalitatis tue vitā et regnū cōsequatur eternū. Per xp̄z
Finitis orōībus aperiat sepulchꝛū cantore incipiēte ã

Aperite. Amen. ps.

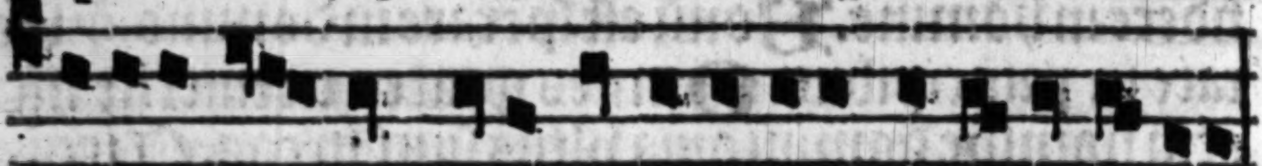
Confitemini dño qm̄ bonus: qm̄ in seculū mia eius. Dicat nunc israel qm̄ bonus: qm̄ in seculū mia

eius. Dicat nunc domus aaron: quoniā in seculum misericordia eius. Dicant nunc qui timent dominū: quoniā in seculū mīa eius. De tribulatione inuocaui dominū: et exaudiuit me in latitudine dominus. Dominus michi adiutor: nō timebo quid faciat michi homo. Dominus michi adiutor: et ego despiciam inimicos meos. Bonum est cōfidere in domino: q̄ confidere in homine. Bonū est sperare in domino: q̄ sperare in principibus. Omnes gentes circuierūt me: et in nomine domini quia vltus sum in eos. Circundantes circūdederūt me: et in noīe domini quia vltus sum in eos. Circūdederūt me sicut apes et exarserūt sicut ignis in spinis: et in noīe dn̄i quia vltus sū in eos. Impulsus euersus sum vt caderē: et dn̄s suscepit me. Fortitudo mea et laus mea dominus: et factus est michi in salutem. Vox exultationis et salutis: in tabernaculis iustorum. Dextera dn̄i fecit virtutē dextera dn̄i exaltauit me: dextera dn̄i fecit virtutē. Non moriar sed viuā: et narrabo opera dn̄i. Castigās castigauit me dn̄s: et morti nō tradidit me. Aperite michi portas iusticie et ingressus in eas: cōfitebor domino: hec porta dn̄i iusti intrabunt in eam. Confitebor tibi quoniā exaudisti me: et factus es michi in salutē. Lapidē quem reprobauerunt edificantes: hic factus est in caput anguli. A dn̄o factū est istud: et est mirabile in oculis nostris. Hec est dies quā fecit dn̄s: exultemus et letemur in ea. O dn̄e saluū me fac o domine bene prospere: benedictus qui venit in nomine dn̄i. Benedicimus vobis de domo domini: deus dominus et illuxit nobis. Constituite diem solennē in condensis: vsq̄ ad cornu altaris. Deus meus es tu et confitebor tibi: deus meus es tu et exaltabo te. Confitebor

tibi quoniam exaudisti me: et factus es michi in salutem. Confitemini domino quoniam bonus: quoniam in seculum misericordia eius. Finito psalmo tota dicatur ant.

Aperite michi portas iusticie et ingressus in eas con

fitebor dño hec porta domini iusti intrabunt in eam. Qua dicta dicat sacerdos Oremus. Oratio.

Obsecramus misericordiam tuam omnipotens eterne deus qui hominem ad ymaginem tuam creare dignatus es: ut animam famuli tui vel famule tue N. quam hodierna die rebus humanis eximi et ad te accersiri iussisti: blande et misericorditer suscipias: non ei dominentur umbre mortis nec tegat eum vel eam chaos et caligo tenebrarum: sed exutus vel exuta omnium criminum labe in sinu abrahe collocatus vel collocata locum refrigerij se adeptum vel adeptam esse gaudeat: ut cum dies iudicii aduenerit: cum sanctis et electis tuis eum vel eam resuscitari iubeas. Per xpm dñm nrm. Alia oratio. cum Oremus.

Deus qui iustis supplicationibus semper presto es qui pia vota dignaris intueri: da famulo tuo vel famule tue N. cuius depositioni hodie officia humanitatis exhibemus: cum sanctis atque fidelibus tuis beati muneris portionem. Per christum dñm nostrum. Deinde dicatur benedictio sepulchri. sine Oremus. hoc modo.

Rogamus te domine sancte pater omnipotens eterne deus. ut bene ✠ dicere et sanctificare digneris hoc sepulchrum et corpus in eo collocandum: ut sit reme-

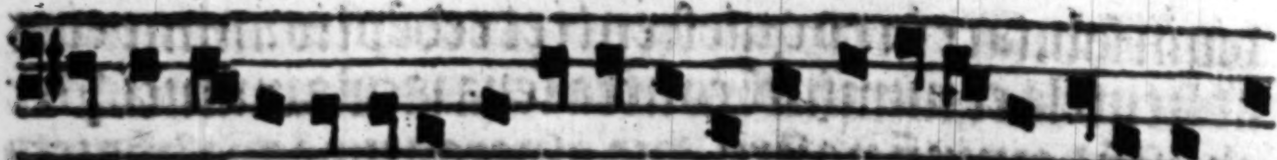
dium salutare in eo quiescenti et redẽptio anime eius atqꝫ tutela et munimẽ contra seua iacula inimici. Per christũ dominũ nostrũ. Hic aspergatur aqua bñdicta super sepulchrũ et incẽsetur: finitis orõibus ponatur corpus in sepulchro cantore incipiente antiphonã.

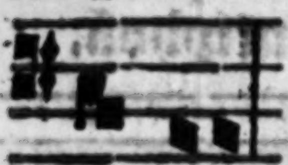
Psalmus.

Quẽadmodũ desyderat ceru⁹ ad fõtes aquarum: ita desyderat aĩa mea ad te deus. Sitiuit aĩa mea ad deũ fontẽ viuũ: qñ veniã et apparebo ãte faciẽ dei. Fuerũt michi lachryme mee panes die ac nocte: dũ dicitur michi quotidie vbi est de⁹ tuus Hec recordat⁹ sum et effudi in me aĩam meã: qñ trãsibo in locũ tabernaculi admirabilis vsqꝫ ad domũ dei. In voce exultationis et cõfessionis: son⁹ epulantis. Quare tristis es aĩa mea: et quare cõturbas me? Spera in deo qñ adhuc cõfitebor illi: salutare vult⁹ mei et deus me⁹. Ad meipm aĩa mea cõturbata est: ppterea memor ero tui de terra iordanis et hermonii a mõte modico. Abyssus abyssũ inuocat: in voce catharactarum tuarum. Oĩa excelsa tua et fluctus tui: sup me trãsierũt. In die mãdauit dñs mĩam suam: et nocte canticũ ei⁹. Apud me oratio deo vite mee: dicã deo susceptor meus es. Quare oblitus es mei et quare cõtristatus incedo: dũ affligit me inimicus. Dũ cõfringũtur ossa mea exprobrauerunt michi: qui tribulãt me inimici mei. Dũ dicunt michi per singulos dies: vbi est deus tuus? Quare tristis es aĩa mea: et quare cõturbas me? Spera in deo quoniã adhuc cõfitebor illi: salutare vultus mei et deus meus.

Dicto psalmo repetatur antiphona.

Ingrediar in locū tabernaculi admirabilis vsq; ad do

mum dei.

Qua dicta dicat sacerdos orōem in hoc mō.

Oremus fratres carissimi pro spū cari nostri vel care nostre N. quē dñs de laqueo huius seculi liberare dignatus est: cuius corpusculū hodie sepulture traditur: vt eum vel eam pietas dñi in sinu abrahe collocare dignetur: vt cū magni iudicij dies aduenerit: inter sctos et electos suos eū vel eā in parte dextera collocandū vel collocandā resuscitari faciat. Qui tecū viuit et reg. Per d.

[Alia or cū Orem⁹. Or.

Deus qui humanarū aīarū eternis amatores: aīam famuli tui vel famule tue N. quā vera dū in corpore maneret tenuit fides ab oī cruciatu inferor; redde extorrē. vt segregata ab infernalibus claustris: sanctor; tuor; mereatur adunari consortijs. p. x. Finitis or; claudat sepulchrū ponēte prius sacerdote absolutionē sup pect⁹ defūcti sic dicēdo.

Dominus iesus xps qui btō petro aplō suo ceterisq; discipulis suis licentiā dedit ligādi atq; soluēdi ipse te absoluat N. ab oīmi vinculo delictor; et inqtū mee fragilitati permittitur: precor sis absolutus vel absoluta āte tribunal eiusdē dñi nostri iesu christi: habeasq; vitā eternā et viuas in secula seculor;. Amen
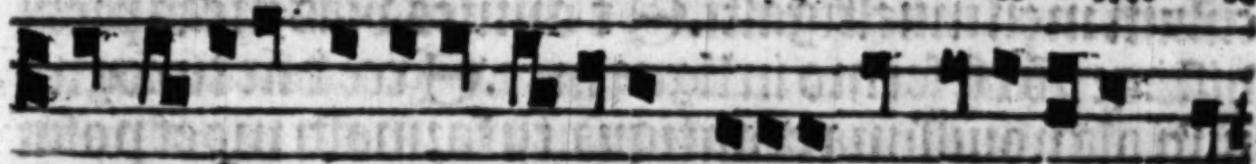
Hic aspgat tumulus aqua bñdicta. et incēsetur cāto re incipiente ān.

Hec requies mea. Amen. ps.

Memēto domine dauid: et omnis māsuetudinis eius. Sicut iurauit domino: vouit vouit

deo iacob. Si introiero in tabernaculū domus mee: si ascendero in lectū strati mei. Si dedero somnū oculis meis: et palpebris meis dormitationē. Et requiē tēporibus meis donec inueniā locū domino: tabernaculū deo iacob. Ecce audiuimus eā in effrata: inuenimus eam in campis silue. Introibimus in tabernaculū eius: adorabimus in loco vbi steterūt pedes eius. Surge dñe in requiē tuā: tu et archa sctificatiōis tue. Sacerdotes tui induātur iusticiā: et sctī tui exultent. Propter dauid seruū tuū: nō auertas faciē christi tui. Iurauit dñs dauid veritatē et nō frustrabitur eū: de fructu vētris tui ponā super sedē tuā. Si custodierint filij tui testamētū meū: et testimōia mea hec q̄ docebo eos. Et filij eorū: vsq₃ in seculū sedebūt super sedē tuā. Quoniā elegit dñs syon: elegit eā in habitationē sibi. Hec requies mea in seculū seculi: hic habitabo qm̄ elegi eam. Viduā eius bñdicēs benedicā: pauperes eius saturabo panibus. Sacerdotes eius induā salutari: et sancti eius exultatione exultabūt. Illuc producam cornu dauid: paraui lucernā xp̄o meo. Inimicos eius induā cōfusione: sup ipm̄ aūt efflorebit sctificatio mea. Finito psalmo tota dicatur antiphona.

Hec requies mea in seculum seculi: hic habitabo quo-

niam elegi eam.

Qua dicta dicat sacerdos oratio cum Oremus. Oratio.

Deus apud quē spiritus mortuorum viuunt: et in quo electorū anime deposito carnis onere plena felicitate letātur: presta supplicātibus nobis

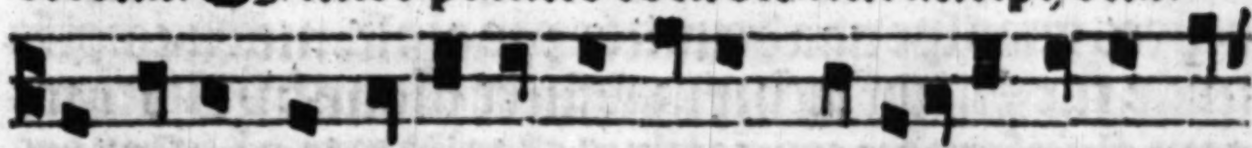
vt aīa famuli tui vel famule tue N. q̄ tēporali per corpus visionis huius luminis caruit visu: eterne illi⁹ lucis solatio potiatur: non eam tormentū mortis attingat/nec dolor horrēde visionis afficiat/nō penalis timor excruciet/nō reorꝫ pessima cathena constringat: sed cōcessa sibi venia oīm delictorꝫ optate quietis cōsequatur gaudia repromissa. Per xp̄m. Alia orō cū ore⁹

TU dn̄e deus oīps p̄cibus nr̄is aurē tue pietatis accōmodare digneris: tu miseris opē feras et mīam largiaris et sp̄ui famuli tui vel famule tue N. vīculis corporalib⁹ liberatū in pace sctōꝫ tuoꝫ recipias: vt locū penalē et gehēne ignē in regionē viuentiū trāslat⁹ euadat. Per x̄. Finit; orō. executor officij terrā sup corp⁹ ad modū crucis ponat: et corp⁹ thurificet et aqua bn̄dicta aspgat: et dū sequēs p̄s canitur corp⁹ oīno cooperiatur cātore incipiente ā.

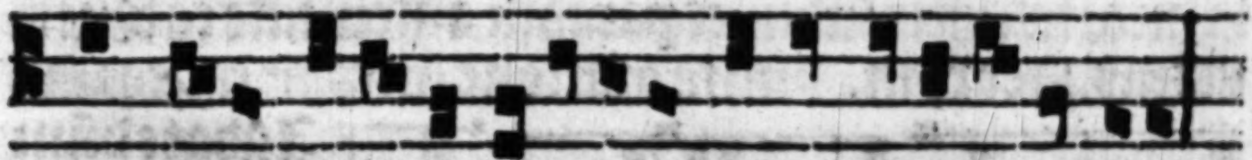
De terra plasmasti me. Amen. Psalmus.

DOmine pbasti me et cognouisti me: tu cognouisti sessionē meā ꝛ resurrectionē meā. Intellexisti cogitationes meas de longe: semitā meā ꝛ funiculum meū inuestigasti. Et omnes vias meas p̄uidisti: q2 nō est sermo in ligua mea. Ecce dn̄e tu cognouisti oīa nouissima et antiqua: tu formasti me et posuisti super me manū tuā. Mirabilis facta est scientia tua ex me: cōfortata est et nō potero ad eā. Quo ibo a sp̄u tuo: et quo a facie tua fugiā. Si ascēdero ī celū tu illic es: si descēdero ad īfernū ades. Si sūpsero pēnas meas diluculo: et hitauero ī extremis maris. Etenī illic man⁹ tua deducet me: et tenebit me dextra tua. Et dixi forsitā tenebre cōculcabunt me: ꝛ nox illuīatio mea in

delicijs meis. Quia tenebre nõ obscurabũtur a te: & nox sicut dies illuminabit sicut tenebre ei⁹ ita & lumen ei⁹. Quia tu possedisti renes meos: suscepisti me de vtero matris mee. Cõfitebor tibi quia terribiliter magnificatus es: mirabilia opera tua & aĩa mea cognoscet nimis Nõ est occultatũ os meũ a te quod fecisti ĩ occulto: et substãtia mea in inferiorib⁹ terre. Imperfectũ meũ viderũt ocli tui et ĩ libro tuo oẽs scribẽtur: dies formabũtur et nemo in eis. Michi aũt nimis honorati sũt amici tui deus: nimis cõfortatus est pricipatus eorũ. Dinũerabo eos et sup arenã multiplicabũtur: exurrexi et adhuc sũ tecũ. Si occideris deus pctõres: viri sãguinũ declinate a me. Quia dicitis in cogitatiõe: accipiãt in vanitate ciuitates suas Nõne qui oderũt te dñe oderã: et sup ĩimicos tuos tabescebã Perfecto odio oderã illos: ĩimici facti sũt michi. Proba me de⁹ & scito cor meũ: ĩterroga me et cognosce semitas meas Et vide si via ĩiquitatis in me est: et deduc me in via eterna. ¶ Finito psalmo tota dicatur antiphona.

De terra plasmasti me et carnem induisti me redem-
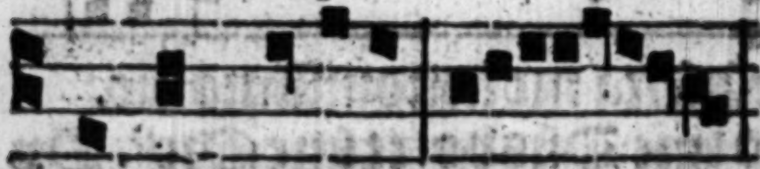

ptor meus domine resuscita me in nouissimo die.

Qua dicta dicat sacerdos sine Dñs vo. et sine Ore⁹. Or.

Commendo aĩam tuam deo patri oĩpotenti: terram terre / cinerẽ cineri / puluerem pulueri. In nomine patris et filij et spiritussãcti. Amẽ. Deinde dicat sacerdos hanc orõem sine Oremus. Oratio.

Temeritatis quidē est dñe vt homo hominē/ mortalis mortuum/cinis cinerē tibi dño deo nřo audeat ⁊ mendare: sed q2 terra suscipit terrā ⁊ pul uis cōuertitur in puluerē/donec oīs caro in suam redi gatur originē: ī de tuā de⁹ piissime pat lachrimabiliter q̄s pietatē. vt huius famuli tui vel famule tue. N. ani mam quā creasti/de hui⁹ mūdi vorragine cenulēta du cis ad patriā/abrahe amici tui sinu recipias: et refrige rij rore pfundas. sit ab estuantis gehēne truci incēdio segregata/⁊ btē requiei te donāte ꝯiūcta: ⁊ si q̄ illi sunt dñe digne cruciatibus culpe: tu eas gr̄a tue mitissime lenitatis indulge: ne pcti vicē sed indulgentie tue piā sentiat bonitatem. Cūq3 finito mundi termino super num cūctis illuxerit regnū: nouus homo sanctorum omniū cetibus aggregatus vel aggregata cū electis tuis resurgat in parte dextera coronād⁹ vel coronāda Per xp̄m dñm nr̄m. Alia oro cum Oremus. Oratio.

Deus vite dator et humānorū corporū repara tor qui te a peccatoribus exorari voluisti: exau di p̄ces quas speciali deuotiōe pro aīa famuli tui vel fa mule tue N. tibi lachrymabiliter fūdimꝰ: vt liberare eam ab infernoꝝ cruciatibus et collocare eā inter ag mina sanctoꝝ tuoꝝ digneris: veste quoq3 celesti et sto la imortalitatis indui: et paradisi amenitate cōfoueri iubeas. Per xp̄m. Finita oratione incipiat cantor añ.
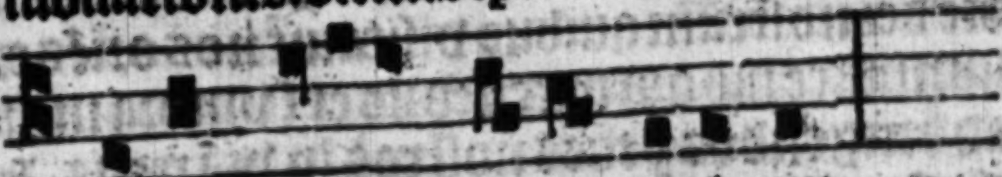

Laudate dñm de celis: laud eū ī excelsis. Lauda

Omnis spiritus. Amen. ps. te eū oēs angeli eius: laudate eum oēs virtutes eius. Laudate eū sol et lu na: laud eū oēs stelle et lumē. Laudate eū celi celoꝝ: et aque q̄ sup celos sūt laudēt nomē dñi. Q2 ipse dixit

et facta sūt: ipse mādauit et creata sūt. Statuit ea in
eternū et in seculū seculi: pceptū posuit et nō pteribit.
Laud dñm de tra: dracones et oēs abyssi. Ignis grā
do nix glacies spūs pcellaꝝ: que faciūt verbū ei⁹. Mō=
tes et oēs colles: ligna fructifera et oēs cedri. Bestie ꝫ
vniuersa pecora: serpētes et volucres pēnate. Reges
terre et oēs ppli: pricipes et oēs iudices tre. Iuuenes
et virgines senes cū iunioribus laudēt nomen dñi: qꝛ
exaltatū est nomē eius solius. Cōfessio eius sup celū
et terrā: et exaltauit cornu ppli sui. Hymn⁹ oīb⁹ sctis
eius: filijs israel pplō appropīquāti sibi. Cātate dño
canticū nouū: laus eius in ecclia sctōꝝ. Letetur israel
in eo qui fecit eū: et filie syō exultēt i rege suo. Laudēt
nomē eius in choro: in tympano ꝫ psalterio psallāt ei
Qꝛ bñplacitū est dño in populo suo: et exaltauit mā=
suetos i salutē. Exultabūt scti in glīa: letabūtur in cu=
bilibus suis. Exultatiōes dei in gutture eoꝝ: ꝫ gladij
ancipites in manib⁹ eoꝝ. Ad faciēdā vindictā in na=
tionibus: increpatiōes in pplis. Ad alligādos reges
eoꝝ in cōpedibus: et nobiles eoꝝ in manicis ferreis.
Ut faciāt in eis iudiciū conscriptū: glīa hec est oībus
sāctis ei⁹. Laudate dñm in sctis eius: laudate eū i fir=
mamēto virtutis ei⁹. Laudate eū in virtutib⁹ eius:
laud eū scdm multitudinē magnitudis ei⁹. Laudate
eū in sono tube: laud eū in psalterio ꝫ cythara. Lauda
te eū in tympano et choro: laud eū in cordis ꝫ organo
Laudate eum in cymbalis bñsonātib⁹: laudate eū in
cymbalis iubilationis: omnis spirit⁹ laudet dominū.

Finito p̄s. tota dicatur antiphona.

Qua dicta dicat sacer. sine Dñs vo. et sine Orem⁹. oꝛ

Debitũ humani corporis sepeliendi officiũ fidelium more cõplẽtes: deũ cui oĩa viuunt fideliter deprecemur: vt hoc corpus cari nr̃i vel care nr̃e N. a nobis ĩfirmitate sepultũ in ordine sctõꝝ suoꝝ resuscitet: et eius spiritũ sanctis ac fidelibus aggregari iubeat cum quibus inenarrabili glia et perẽni felicitate pfrui mereatur. Per xp̃m do. no. Finita oꝛ. incipiat sacerd. añ Et intonetur ps Bñdict⁹. mõ sequẽti totus ps dicat: et cãtetur hic solẽni

Ego sum. ter sicut ad matu. ps. Benedictus dñs

deus israel: qꝛ visitauit et fecit redẽptionẽ plebis sue. Et erexit cornu salutis nobis: ĩ domo dauid pueri sui Sicut locut⁹ est per os sctõꝝ: q̃ a seculo sũt ꝓphetaꝝ eius. Salutem ex inimicis nr̃is: et de manu oĩm qui oderunt nos. Ad faciendã misericordiã cũ patribus nostris: et memorari testamẽti sui sancti. Iusiurandum qđ iurauit ad abrahã patrẽ nostrũ: daturũ se nobis Ut sine timore de manu inimicorũ nostrorũ liberati seruiamus illi. In sanctitate et iusticia coram ipso: omnibus diebus nostris. Et tu puer propheta altissimi vocaberis: preibis enim ante faciem dñi parare vias eius. Ad dandam scientiam salutis plebi ei⁹: in remissionẽ peccatorũ eorũ. Per viscera misericordie dei nostri: in quibus visitauit nos oriẽs ex alto Illuminare his qui in tenebris et ĩ vmbra mortis sedẽt: ad dirigendos pedes nostros in viã pacis.

Finito psalmo tota dicatur antiphona

Ego sum resurrectio et vita qui credit in me etiam

si mortuus fuerit viuet et om nis qui viuit et

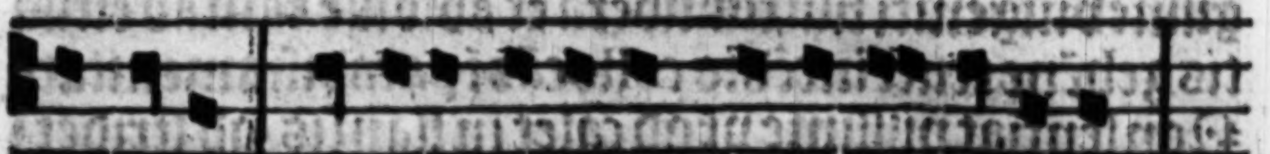
credit in me nõ morietur in eternum. Qua dicta sequatur hoc modo

Kyrieleyson. Christe eleyson. Kyrie leyson.
Hic roget sacerdos orare pro aia defuncti ita dicẽs. Pro aia N. et p aiab' oim fideliũ defunctorũ. Pr nr. Deiñ dicat

Et ne nos inducas in tentationem. Sed libera nos

a malo. Requiem eternam dona eis domine. [illegible]
Et lux perpetua luceat eis. A porta inferi. Erue dñe aias eorũ. Credo videre bona dñi. In terra viuentiũ.

Non intres in iudicium cum seruo tuo dñe. Quia

non iustificabitur in conspectu tuo omnis viuens.
Dñe exaudi. Et cla. Dñs vo. Et cũ s. t. Orem⁹. Or.
DEus origo pietatis pater misericordiarum/solamẽ tribu-lorum/indultor criminũ/de cuius munere venit omne quod bonũ est et prodit: respice ꝓpicius supplicũ ꝑces: et ꝗuis ꝓpria nos deputet indignos cõsciẽtia: te dignũ nr̃is flecti petitionib⁹ pulsam⁹ ꝙ tulũ cuiꝗ; cõce-ditur aures tue pietatis. Nam si omittimus in vtroq; veremur esse rei: quia et te ꝑcipis a peccatorib⁹ exorari nostroq; ac si nõ merito hoc agendũ te ꝑstante tribuit in ministerio. Ergo te dñe sancte pater oĩps eterne de-us qui vnicũ filiũ tuũ dñm nostrũ iesũ xp̃m incarna-ri de virgine constituisti quo vetustũ solueret ꝓprio cruo-re ꝑctm̃: vt vitã redderet mũdo: ipso opitulante aiam fratris nostri vel sororis nr̃e .N. ab ergastulo cenulẽte materie exemptã ab oĩbus piaculis q̃s absoluas. Nul-las patiatur insidias occurrentiũ demoniũ: ꝓpter quã misisti ad terras vnigenitũ filiũ tuũ: libera et absolue eam a tetra voragine inferni quã redemisti ꝑcioso san-guine vnigeniti filij tui: libera et absolue eam ab estuã-tis gehẽne strue incẽdio collocãs i paradisi amenitate. Non sentiat piissime pr̃ quod calet in flãmis/quod stridet i penis/et quod horret in tenebris: sed magnificentie tue munere ꝓueniẽte mereatur euadere iudiciũ vltionis et beate requiei ac lucis eterne felicitate perfrui. Per ꝛc.

Alia oro. cum Oremus

TIbi domine cõmen-damus animam famuli tui vel famule tue .N. vt defunctus vel defuncta seculo tibi viuat: et que per fragilitatem mundane conuersationis peccatã admisit

tu venia misericordissime pietatis absterge. Per xpm
His dictis sequatur ps Miserere. i. cũ añ. Requiē etnã
Qua dicta dicat sacerdos in auditu oim Pater noster
pro aia eius N. et pro aiabus quorũ ossa in hoc cymite-
rio vel in aliis requiescũt: et pro animabus omniũ fi-
deliũ defũctorũ. Deinde dicat sacerdos Et ne nos Sz
libera nos. A porta inferi. Erue dñe. Ne tradas dñe be
stiis aias confitentes tibi. Et animas pauperũ tuorũ
ne obliuiscaris in finem. Dñs vobiscũ. Oremus. Or.

Deus in cui' miseratiõe aie fideliũ requiescũt: aia
bus famulorũ famularumqꝫ tuarũ hic et vbiqꝫ
in xpo quiescētiũ da propici' suorũ veniã pctõrũ: vt a
cũctis reatibus absoluti: tecũ sine fine letētur Per xpz
Postea reuertētes clerici de tumulo dicant septē pos
pniales. vel saltē ps. De profũdis. cũ añ. Requiē eter-
nam. sequatur Kyrie el. Xpe el. Kyrie el. Pater nr. Et
ne nos. Sed libera. A porta iferi. Erue dñe. Aia eius i
bonis demorabitur. Et semē eius hereditabit terram
Credo videre bona dñi. In terra viuentiũ. Nõ intres
in iudiciũ cũ seruo tuo dñe. Qr nõ iustificabitur in cõ-
spectu tuo ois viuēs. Dñs vo. Et cum. Oremus. Or.

Satisfaciat tibi dñe de' noster pro aia famuli tui
N. fratris nostri / sancte dei genitricis sempꝫ
virginis marie et sctissimi apostoli tui petri omniũqꝫ
sanctorum tuorum oratio: et presentis familie tue hu
milis et deuota supplicatio: vt pctõrũ omniũ veniam
pcamur obtineat: nec eam patiaris cruciari gehenna
libus penis: quã filii tui dñi nri iesu xpi ꝑcioso sãguine
redemisti. Qui tecũ viuit et regnat de'. Per oia se. se. ã
In fine oim de milla voce dicatur sic. Aia eius et ani-
me oim fideliũ defunctorũ per dei misericordiã requi-
escant in pace. Amen. ¶ Uigilia de sancta cruce. Offm.

Os autē gloriari oportet in cruce dñi nr̄i iesu xp̄i/in quo est salus vita ⁊ resurrectio nr̄a. per quē saluati et liberati sum⁹. p̄s. De⁹ misereatur nostri et bn̄dicat nobis: illuiet vultū suū sup nos et misereatur nostri. p̄s. Gloria patri. Oratio.

Deus qui vnigeniti filij tui dñi nr̄i iesu xp̄i p̄cioso sāguie viuifice crucis vexillū sc̄tificare voluisti: 2cede q̄s eos q̄ eiusdē sc̄tē crucis gaudēt honore tua quoq̄ vbiq̄ ptectiōe gaudere. p e. d. Ad philippen

Fratres: Xp̄s fact⁹ est pro nobis obediēs vsq̄ ad mortē: mortē autē crucis. Propter qd̄ et deus exaltauit illū ⁊ donauit illi nomē qd̄ ē sup oē nomē: vt i noīe iesu oīe genu flectatur celestiū terrestriū et īfernorū. Et ōis ligua cōfiteat: q2 dñs nr̄ iesus xp̄s in gl'ia est dei patris. Gr. Christ⁹ fact⁹ est pro nobis obediēs vsq̄ ad mortē: mortē aūt crucis. ℣. Propter qd̄ et de⁹ exaltauit illū et dedit illi nomē qd̄ est sup oīe nomē. Alla. ℣. Dulce lignū dulces clauos dulcia ferēs pōdera q̄ sola fuisti digna sustinere regē celo⁊ ⁊ dñz. S mat

In illo t. Ascēdēs ies⁹ hierosolymā: assūpsit duodeci discipl'os suos secreto: ⁊ ait illis. Ecce ascēdim⁹ hierosolymā: et fili⁹ hoīs tradet pricipib⁹ sacerdotū et scribis/et cōdēnabūt eū morte. Et tradēt eū gētibus ad illudēdū: et flagellādū et crucifigēdū. Et tercia die resurget. Offr. Protege dñe plebē tuā p signū sc̄tē crucis ab oīb⁹ isidiis inimico⁊ oīm vt tibi gratā exhibeamus seruitutē ⁊ acceptabile tibi fiat sacrificiū nr̄z alla. Secreta

Hec oblatio dñe ab oībus nos purget offēsis: que in ara crucis etiā totius mūdi tulit offēsās. Per do. Cōio. Per lignū serui facti sumus et per sanctam crucē liberati sumus: fructus arboris seduxit nos/filius dei redemit nos allā. Post cōmunio.

niat. Dñs vobiscũ. Et cũ spiritu tuo. Oremus. Orõ.
Deus cui ppriũ est misereri sẽp et parce: suscipe
deprecationẽ nostrã: ꝯ hũc famulũ tuũ. vel hanc
famulã tuã quem vel quẽ excõmunicationis cathena
constringit miseratio tue pietatis absoluat. Per xpm
dñm nr̃z Amẽ. Deinde dicat absoluẽs sic Auctoritate
dei pr̃is oĩpotẽtis et btõꝝ aplõꝝ suoꝝ petri et pauli ꝯ
ecclesie sue sctẽ ꝯ nostra absoluim' te ab oĩ vinculo excõ
municatiõis maioris quẽ icurristi p tali fctõ. exprimẽ
do illud factũ speciali et restituimus te ꝯmunioni et
participatiõi ecclie ꝯ oĩm fideliũ: et ecclesiasticis sacra
mẽtis. In noĩe patris et filii ꝯ spũs scti. Amẽ. Multa
hic posita nõ sunt de essentia absolutiõis sed de bñ esse
et ponũtur hic ad instructionẽ simplicium sacerdotũ
Quartũ reqsitũ est: ꝙ absoluẽs post absolutionẽ iniũ
gat absoluto rationabilia mãdata Nam si irrationa-
bilia iniũgeret: posset appellare extra de pact. ca. fi. h. i.
m. ¶ 2. li. iii. ti. xxxiii. q. cvii. Et sciẽdũ est ꝙ in pdictis
non intelligit absoluẽs illicite cõmunicare cũ excõica
to: sed licite facit: qꝛ hec ad salutẽ aĩe pertinẽt: ꝯ i his li-
citũ est cũ excõicatis cõmunicare seu participare/nec
sentẽtiã icurrit extra de sentẽtia excõicatiõis Cũ volũ
tate ¶ Nota ꝙ excõicato a canone ĩ sua absolutiõe pri
cipaliter iniũgẽdũ est sub iuramẽto suo ꝙ cõtra canonẽ
illũ nũꝙ veniat videlicet icẽdiario ꝙ nũꝙ icẽdat nisi i
bello iusto/ꝯ pcussori clerici ꝙ nũꝙ percutiat nisi in ca
su licito: et ita de simillibus. xxiii. q. vlt. Pessimiã. extra
de sentẽ. excõi. Ex tenore In quibusdã aũt requiritur
cautio: ꝙ de cẽto talia nõ faciat. extra de sent. ex. Gra-
uẽ. ¶ Itẽ qñdo excõmunicatus habẽs iustũ impedi
mẽtum ne possit accedere ad eũ a quo de iure foret ab
soluend': et pptEr periculũ mortis vel aliud simile ab

soluitur ab eo qui alias eũ absoluere nõ posset: iniungen dũ est ei vt q̃cito poterit se p̃sentet ei qui de iure absol uere debuit vel cõsuetudine: recepturꝰ mãdata eiꝰ ꝛ sa tisfacturus. nã aliter reincidit in eandem sentenciã: et eodẽ modo reincidũt absoluti a sede apostolica vel a le gatis eiusdẽ sedis: q̃bꝰ in absolutione iniũgit vt ordina rio vel alteri se presentet ꝑ penitẽtia suscipienda ꝛ q̃ satisfaciãt iniuriã passis ꝛ hoc nõ faciũt q̃citꝰ cõmode poterunt extra de senten. excõ. Eos qui. li. vi. Itẽ si q̃s absoluerit aliquẽ de facto ab excõmunicatiõe a qua de iure nõ potuit absoluere cũ hoc aduertit tenetur si ab-solutũ certificare de errore suo: et consulere q̃ ĩpetret sibi absolutionem ab eo qui de iure absoluere potest.

¶ Benedictiones epyscoporum et suffraganeorum.

¶ Confirmatio puerorum. In primis dicat ep̃s. Adiuto riũ nr̃m in nõie dñi. Dñs vobiscũ. Oremus. Oratio.

Omñps sempiterne deꝰ qui regenerare dignatus es hos famulos tuos vel has famulas tuas ex a-qua ꝛ spũsctõ q̃q; dedisti eis remissionẽ oĩm pctõrum: emitte in eos septiformẽ spũmsctm̃ paraclitũ de celis. Amen. Spiritũ sapientie et intellectus. Amẽ. Spiri-tũ scientie et pietatis. Amẽ. Spm̃ cõsilij et fortitudis Amẽ ✠ et iple eos vel eas spũ timoris dñi ✠ amẽ. Et cõsigna eos vel eas signo sctẽ crucis ✠ et cõfirma eos vel eas crismate salutis in vitã ꝑpiciatus eternã amẽ Et tũc ep̃s petat nomẽ et vngat pollicẽ crismate: ꝛ fa ciat in frõte pueri crucẽ dicẽs. Consigno te. N. signo crucis ✠ et cõfirmo te crismate salutis ĩ nõie pa ✠ tris et fi ✠ lij ꝛ spũs ✠ scti. Amẽ. Pax tibi. Oremus. Orõ.

Deus qui apostolis tuis sctm̃ dedisti spiritum: quiq; per eos eorũq; successores ceterisq; fideli bus tradendũ esse voluisti: respice propicius ad nr̃e hu

militatis famulam et presta: vt ho℞ corda quo℞ frontes sacrosancto crismate deliniuimus ꝛ signo scte crucis cõsignauimus: idẽ spũssanctus adueniens tẽplum glorie sue dignanter inhabitãdo pficiat. Per do. ꝛc.
Ecce sic benedicetur ois hõ: qui timet dñm. Bñdicat vos dñs ex syõ vt videatis bona hierusalẽ oib⁹ diebus vestris. Benedicat vos oĩps deus: pa✠ter et fi✠lius et spiritus ✠ sanctus. Amẽ. ¶ Bñdictio indumẽtorũ sacerdotũ. Adiutoriũ nostrum. Dñs vobiscum. ista i oib⁹ bñdictionib⁹ primo dicant. Oremus. Oro.

Oĩps sempiterne de⁹ q̃ per moysen famulũ tuũ pontificalia seu sacerdotalia ac leuitica vestimẽta ad explendum mysterium eo℞ in cõspectu tuo: ꝛ ad decorem tui nois fieri decreuisti: adesto propici⁹ inuocationibus nostris. vt hec indumenta desup irrigata gr̃a tua ingenti benedictione per nr̃e humilitatis seruitutẽ: purificare ✠ bñdicere ✠ et cõseruare ✠ digneris. vt diuinis cultibus et sacris mysteriis apta ꝛ bñ✠dicta existãt. hisq̃ sacris vestib⁹ põtifices/sacerdotes/seu leuite tui induti ab oib⁹ impulsionib⁹ seu tentationibus malignorũ spirituum muniti ac defensi esse mereantur: tuis mysteriis apti et cõdigni seruire atq̃ inherere in his placide ꝛ deuote perseuerare tribue. Per christum dominum nostrum. Oremus. Oratio.

Deus inuicte virtutis auctor et oim rerũ creator ac sctificator: intẽde ppici⁹: vt hec idumẽta sacerdotalis et leuite glie ministeriis tuis finienda tuo ore pprio bñdi✠cere et scti✠ficare et cõsecra✠re digneris: oesq̃ vtẽtes tuis ministeriis aptos: ꝛ tibi in eis deuote et amicabiliter seruiẽtes: gratos effici cõcedas. Per xp̃m dñm nr̃m. amẽ. Et aspgat ea eps aqua bñdicta ꝛ eidẽ faciat i bñdictiõe cuiuslibet specialr idumẽti.

¶ Bñdictio specialis cuiuslibet indumenti. Ore⁹. or

DEus oīps bonarum virtutū dator et oīni bñdictio nū largus īfusor: te supplices exoram⁹ vt mani bus nřis opem tue benedictionis īfūdas. vt hūc amictū vel albam vel cictorium vel manipulū vel dalmaticā vel planetā vel plumale diuino cultui preparatū virtute sancti spiritus bñ ✠ dicere et sctifi ✠ care atq̧ cōse ✠ crare digneris. vt oīb⁹ eis vtētib⁹ gratiam sctificationis sacri mysterij tui benign⁹ cōcede. vt ī cōspectu tuo scti et īmaculati atq̧ irreprehēsibiles appareāt et auxiliū mīe tue acq̄rāt. p x. ¶ Bñdictio amicti. ore⁹

BEne ✠ dic domine quesumus oīps deus amictum istum: tam leuitice q̄ sacerdotalis officij: et concede propicius vt quicūq̧ eum capiti suo imposuerit: benedictionem tuam accipiat: sitq̧ in fide solidus: et sanctitatis grauedine fundatus. Per christū dominum nostrum. ¶ Benedictio albe.

DEus inuicte virtut̄ auctor et omniū rerū creator et sctificator: intēde ppici⁹: vt hāc albā leuitice ac sacerdotalis glīe tuo ore pprio bñ ✠ dicere scti ✠ ficare atq̧ cōsecrare digneris: oēsq̧ ea vtentes tuis mysterijs aptos et tibi ī ea deuote et amicabiliter seruiētes: gratos effici concedas. Per x. Bñdictio cīguli. or

OMnīps sempiterne de⁹ q̄ aarō et filijs suis sacerdotali ministerio cingulo et cū balteo in renib⁹ stringi iussisti: adesto supplicationibus nřis: vt oēs tue sācte operatiōis ministerij hac zona iusticie circūcepti: renes lūbosq̧ scte pudicitie precigere satagāt atq̧ preualeāt: quaten⁹ nec vēto elatiōis nec frigore iniq̄tatis tabescāt: s3 magis ac magis te q̄ opitulāte cōfirmari et oborari ad tibi placita queant. Per christum dominū nostrum. ¶ Benedictio manipuli. Oremus. Oratio

Adesto nobis dñe de⁹ nr̄: ꝛ quos sctē crucis letari facis honore: ei⁹ quoqꝫ ꝑpetuis defēde subsidijs. Per d. Missa de sctā maria p totū adu ēti. Offi.

Rorate celi desup et nubes pluāt iustū aperiatur terra et germinet saluatorē. Ps. Et iusticia oriatur simul: ego dn̄s creaui eum Gloria patri ꝛ filio et spiritui sancto. Oro

Deus qui de beate marie virginis vtero verbū tuū angelo nunciante carnem suscipere voluisti: p̄sta supplicibus tuis: vt q̄ vere eā dei genitricē credimus eius apud te intercessionibus adiuuemur. Per eundem dominum nostrum. Lectio ysaye prophete

In diebus illis: Locut⁹ est dn̄s ad achaz dicēs. Pete tibi signū a dn̄o deo tuo i pro fūdū iferni: siue in excelsū supra. Et dixit achaz. Nō petā: et nō tētabo dn̄m. Et dixit. Audite ergo domus dauid. Nūq̄d parū vob' est molestos esse hoīb⁹: q2 molesti estꝭ ꝛ deo meo: Propter hoc dabit dn̄s ipse vobꝭ signū. Ecce virgo cōcipiet ꝛ pariet filiū: ꝛ vocabit nomē eius emmanuel. Butyrū et mel comedet: vt sciat reprobare malū: ꝛ eligere bonū. Gr. Tollite portas p̄ncipes vr̄as et eleuamini porte ēt̄nales ꝛ itroibit rex glie. V. Quis ascēdet i mōtē dn̄i aut q̄s stabit i loco sctō ei⁹ / inocēs manib⁹ et mūdo corde. Allā. V. Aue maria gr̄a plena dn̄s tecū benedicta tu in mulieribus. Euange. Secundū lucā.

In illo t̄pe: Miss⁹ est angel⁹ gabriel a deo i ciuitatē galilee cui nomē nazareth: ad virginē despōsatā viro cui nomē erat ioseph de domo dauid ꝛ nomē virgīs maria. Et igress⁹ āgel⁹ ad eā dixit. Aue gr̄a plēa dn̄s tecū: bn̄dicta tu i mulierib⁹ Que cū audisset turbata est i sermōe ei⁹: ꝛ cogitabat q̄lis eēt ista salutatio. Et ait āgel⁹ ei. Ne timeas maria iuenisti gr̄am apd̄ deū.

Ecce cõcipies i vtero et paries filiũ: et vocabis nomẽ ei⁹ iesũ. Hic erit magn⁹: ꝛ fili⁹ altissimi vocabit. Et dabit illi dñs de⁹ sedẽ dauid pris ei⁹: ꝛ regnabit i domo iacob in eternũ ꝛ regni ei⁹ nõ erit finis. Dixit aũt maria ad angelũ. Quomodo fiet istud qm̃ virũ nõ cognosco: Et respõdẽs angel⁹: dixit ei. Spũs sanct⁹ supueniet i te et virtus altissimi obũbrabit tibi. Ideoqꝫ ꝛ qd̃ nascet ex te sctm̃: vocabit fili⁹ dei Et ecce helizabeth cognata tua et ipsa cõcepit filiũ i senectute sua Et hic mẽsis est sext⁹ illi q̃ vocat sterilis: qꝛ nõ erit ipossibile apd̃ deũ oẽ verbũ. Dixit aũt maria. Ecce ãcilla dñi. Fiat michi scd̃m verbũ tuũ. Offe. Aue maria grã plena dñs tecũ bñdicta tu i mulierib⁹ ꝛ bñdict⁹ fruct⁹ vẽtris tui. Secreta.

In mẽtib⁹ nr̃is q̃s dñe vere fidei sacramẽta cõfirma: vt q̃ cõceptũ de virgie deũ ꝛ hoiem firmit cõfitemur: p eiusdẽ salutifere resurrectiõis potẽtiã ad eternã mereamur puenire leticiã. p d. Cõ. Ecce vgo cõcipiet et pariet filiũ ꝛ vocabit nomẽ ei⁹ ẽmanuel. P⁹ cõ.

Gratiã tuã q̃s dñe mẽtib⁹ nr̃is ifude: vt q̃ angelo nũciãte xpi filij tui icarnationẽ cognouim⁹: per passionẽ eius et crucẽ ad resurrectionis gliam pducamur. Per eũdẽ. A purificatiõe vsqꝫ ad aduẽtũ. Officiũ

Salue sctã parens enixa puerpera regẽ q̃ celũ terrãqꝫ regit in secula seculoꝛũ. Ps. Benedicta tu i mulierib⁹. et benedict⁹ fruct⁹ ventris tui. Glozia patri et filio et. Oratio.

Concede nos famulos tuos q̃s dñe deus perpetua mentis et coꝛpoꝛis salute gaudere: et gliosa btẽ marie sẽp virgis itercessione a p̃nti liberari tristicia ꝛ etña pfrui leticia. Per dñm. Lectõ libri sapientie.

Ab initio ꝛ ante scl̃a creata sũ / ꝛ vsqꝫ ad futurũ sclm̃ nõ desinã: ꝛ i habitatiõe sctã coꝛã ipo mini

straui. Et sic in syon firmata sũ: et in ciuitate sanctificata similiter requieui: et i hierl'm potestas mea. Et radicaui in pp'lo honorificato: ꝛ i partes dei mei hereditas illius. Et in plenitudine sctõꝝ: detentio mea. Gr. Benedicta et venerabilis es virgo maria q̃ sine tactu pudoris inuẽta es mr̃ saluatoris. ℣. Virgo dei genitrix quem totus nõ capit orbis i tua se clausit viscera fact' homo. Allã. ℣. Post partũ virgo inuiolata ꝑmansisti dei genitrix itercede ꝓ nobis. In tpe pas. Allã. ℣. Per te dei genitrix est nobis vita ꝑdita data: q̃ de celo suscepisti prolẽ ꝛ mũdo genuisti saluatorem. Scd'm lucam

IN illo tpe: Loquẽte iesu ad turbas: extollẽs vocẽ quedã mulier de turba dixit illi. Btũs vẽter q̃ te portauit: ꝛ vbera q̃ suxisti. At ille dixit Quinimo. Bti qui audiũt verbũ dei: ꝛ custodiũt illud. Scd'm iohẽm.

IN illo tpe: Stabãt iuxta crucẽ iesu mr̃ ei' ꝛ soror mr̃is ei' maria cleophe ꝛ maria magdalene. Cũ vidisset ergo ies' mr̃em ꝛ discipulũ stãtẽ quẽ diligebat: dixit mr̃i sue. Mulier ecce fili' tu'. Deide dixit discip'lo Ecce mr̃ tua. Et ex illa hora accepit eã discipulus i suã Offꝛ. Felix nãq; es sacra ỽgo maria ꝛ oi laude dignissima: q2 ex te ort' est sol iusticie xp̃s deus nr̃ allã. Secr.

TUa nobis propiciatione ꝛ btẽ marie semꝑ virgis itercessiõe / ad ꝑpetuã atq; ꝑsentẽ hec oblatio nobis proficiat ꝓsperitatẽ et pacẽ. ꝑ d. Cõio. Btã viscera marie virgis q̃ portauerunt eterni pr̃is filiũ. In tpe pas. Cõio. Uera fides geniti purgauit crimina mũdi et tibi virginitas inuiolata manet allã. Postcõio

SUmptis dñe salutis nr̃e subsidiis: da q̃s btẽ marie semꝑ virginis nos patrociniis vbiq; protegi: in cuius veneratione hec tue obtulim' maiestati. Per dominum. Epystola de trinitate. Ad corinthios.

FRatres: Gra dñi nri iesu xpi et caritas dei et cõmunicatio sancti spiritus: sit semper cũ oib' nobis. In xpo iesu: dño nostro. Euãge. Scdm iohẽm
IN illo tpe: Dixit iesus discipulis suis. Cũ venerit paraclitus quẽ ego mittã vob a pře spiꝫ veritatis q̄ a patre pcedit: ille testimonium perhibebit de me. Et vos testimoniũ phibebitis: qꝛ ab initio mecũ estꝭ. Hec locut' sũ vob vt nõ scãdalizemi. Absqꝫ synagogis faciẽt vos. Sꝫ veit hora vt ois q̄ iterficit vos arbitret obseqũ se pstare deo. Et hec faciẽt vob qꝛ nõ nouerũt pře nequeꝫ me Sed hec locut' sũ vob vt cũ venerit hora eo2 remiscamĩ: qꝛ ego dixi vob. Missa de sctõ spũ.
SPũs dñi repleuit orbẽ terra2 allã et hoc qđ cõtinet oia sciẽtiã habet voc alã al. allã. ps. Exurgat de' ꝫ dissipent inimici ei' ꝫ fugiant q̄ oderũt eũ a facie ei'. et ps. Glia patri. Or.
DEus qui corda fideliũ scti spũs illustratione docuisti/da nob i eodẽ spũ recta sapere et de eius sẽp ꝯsolatiõe gaudere. Per eũd. eiusd. Lctõ act. aplo2.
IN diebus illis: Cũ audissẽt apli q̄ erãt hierosolimis qꝛ recepit samaria verbũ dei: miserũt ad eos petrũ et iohẽm. Qui cũ venissent: orauert pro ipsis vt acciperẽt spũ sctũ. Nõdũ eni i quẽq illo2 venerat: sed baptizati tñ erãt i noie dñi iesu Tũc iponebãt man' sup illos/ꝫ accipiebãt spũ sctũ. gꝛ. Btã gẽs cui' est dñs de' eo2 pp̄ls quẽ elegit dñs i hereditatẽ sibi. ℣. Uerbo dñi celi firmati sũt ꝫ spũ oris ei' ois virtus eo2 Allã. ℣ Ueni scte spũs reple tuo2 corda fideliũ ꝫ tui amoris i eis ignẽ accende. Euãge. Scdm iohannem.
IN illo tpe: Di. ie. di. su. Si q̄s diligit me sermonẽ meũ seruabit. Et pater me' diliget eũ ꝫ ad eũ veniem' ꝫ mãsionẽ apd eũ faciem'. Qui nõ diligit me

sermones meos nō seruat. Et sermonē quē audistꝭ nō est meꝰ: sed eiꝰ q̄ misit me pr̄is. Hec locutꝰ sū vobꝭ apd̄ vos manēs. paraclitꝰ aūt spūsctūs quē mittet pr̄ i nomine meo ille vos docebit oīa ⁊ suggeret vobꝭ oīa q̄cūq̄ dixero vobꝭ. Pacē relinquo vobꝭ pacē meā do vobꝭ. Nō quō mūdꝰ dat ego do vobꝭ. Nō turbet cor vr̄m neq̄ formidet. Audistis q2 ego dixi vobꝭ vado ⁊ venio ad vos. Si diligeretis me gauderetis vtiq̄ q2 vado ad pr̄em: q2 pr̄ maior me est. Et nūc dixi vobꝭ priusq̄ fiat: vt cū factū fuerit credatis. Jā nō multa loq̄r vobiscū. Uenit eni princeps mūdi huiꝰ: ⁊ i me nō habet q̄cq̄. Sed vt cognoscat mūdꝰ q2 diligo pr̄em: ⁊ sicut mādatū dedit michi pr̄ sic facio. Offꝫ. Cōfirma hoc deꝰ qd̄ opatꝰ es i nobꝭ a tēplo tuo qd̄ est i hierl'm tibi offerēt reges mūera al'

Munera q̄s dn̄e oblata sctifica et corda nr̄a scti spūs illustratiōe emūda. Per eūdē do. Secr.

eiusdē. Cōio. Factus est repēte de celo sonꝰ aduenientis spūs vehemētis vbi erāt sedētes allā et repleti sūt oēs spūsctō loq̄ntes magnalia dei allā allā. Postcōio.

Sancti spūs q̄s dn̄e corda nr̄a mūdet ifusio/ ⁊ sui roris itia aspsiōe fecūdet. Per eū. do. eius. ¶ Isti sūt gn̄ales articuli maiorꝭ excōicatiōis i ligua matna ⁊ dicat hoc mō.

Good mē ⁊ wymmē it is ordeyned by the counseil of al holy chirche. First of oure holy fader the pope of rome ⁊ his cardinalis and al his counceil. sithē of alle erchebisshopes bisshopes ⁊ al the clergie that euerich mā of holichirche that hat soule for tho kepe shulde shewe among hen foure sithes bi zere the articles that ben write in the general sentēce. that is for to seyn the poyntes that lōgere to the grete curs. that on is the first sōday of aduēt that other is the first sōday of lentē. and the nexte sonday

after Wit sōday. ād the firste sōday after tehe assūptiō of oure lady. of thvvo maner of cursynge holichirche telleth. iij. q. iiij Engeldrudā. ꝫ extra d excep. Pia That on is cald the lesse curs. that other. is cald te more curs ād this moste opēliche. be tauzt vn to lewed mē that thei mo be kno we parsithiche the mischefter of. that no mā shulde haue matie to excuse hī by. Werfor te shul vnderstōde atte the bygīnyng. that this worde cursige is thꝰ miche to seie. as a departige fro god ꝫ alle goode werkes. xi. q. iij ca. Ad mēsā. S. Cuidēt. That vve calle the lesse curs is of this strēghte. that eueriche mā and vvōmā that falleth ther inne. it departeth hē fro alle the sacramēts that bēt i holichirche that they may no ne of hē receiue til tat thei bē asoiled. The more curs is miche vvers ād is of this strēghte. for it departethe a mā fro god ād fro holichirche. ꝫ also fro the ꝯpanie of alle cristene folk ne ne to be saued be the passiō ob crist ne to be holpē bi the sacramēts tat bē done i holichirche ne to haue part i. piere. vvither no cristene mā. as vvit nesse the vvel seynt austin. xi. q. iij. Ois xpianꝰ. Clerks sei that a child bi fore it be cristned it hathe a vvikked spirid dwellige i the soule. ꝺ the ꝺ cō. di. iiij Siue paruli The which wikkebe spiridis ꝯiured. ꝫ cast out thoro uhe praiere of the pst by fore the chirche dore whāne it shal be cristned. the vvhicher sacramēt of bapteme is groūt ād by gīnyng of alle sacramēts as vvas wely be tokned i the passiō of oure lorde iesucrist by vvat that rā out of his side whā al his blod was gō. so tat bi the sa cramēt of bapteme he hip mad godes child. ꝫ he rece- uith there part of te passiō of crist ād part of alle sacra mēts ād pyris that bē dō i holichirche. ād also he recey ueth part of alle gode deds that be dō amōg alle criste

of the eued: slepynge & walkynge. sittynge & stādynge et [illegible] al here wordes & werkes. & bote 3if thei haue gra ce of god. for to amēde hē here bi here liue. for to dwel i the peynes of helle for eue with outē ēde. fiat fiat. ā.
¶ Et nota q̄ licet oēs et singuli qui notantur al. inno dantur i hac generali excōmunicatione sint ipso fctō et iure excōmunicati intantū q̄ hec sentencia nō indi geat iudicis adminiculo nichilominus potest denun ciator quotiēscūq̄ eā denuuciat si viderit expedire ad terrorē audiētiū: vti illa debita solēnitate qua tam de iure q̄ de cōsuetudine vtit ecclia i alijs articulis maio ris excōmunicationis sentēcias fulminādo. videlicet cū cruce erecta/pulsatis cāpanis/cādelis accēsis/ & i ter rā piectis & extinctis. &c. nō obstāte pena capituli. Cū medicinal de sentē. excō. i. vi. edito p innocē. iiij in cōci. lugduñ. cui⁹ vba penalia sūt hec. Quisq̄s eni excōicat excōicationē i scripti pferat: & causā excōicationis ex presse cōscribat ppt quā excōicatio pferat. Exēplū ve ro hui⁹ scripture teneat tradere excōicato ifra mensē si fuerit exq̄situs: sup qua requisitiōe fieri volum⁹ publi cū instrumētū: vel litteras testimoniales cōfici sigil lo autētico consignatas. ¶ Si quis aūt iudicū huius constitutionis temerarius extiterit violator p mensē vnum ab ingressu ecclesie et diuinis nouerit se suspen sum: superior vero ad quē recurritur sentenciā ipsam sine difficultate relaxat⁹ latorem excōmunicato ad ex pensas et oē interesse cōdēnet. et al. puniat aīaduersio ne cōdigna. vt pena docente discant iudices q̄ graue sit excōmunicationum sentencias sine maturitate de bita fulminare. Et hec eadē in suspēsionis & interdicti sentēcijs volum⁹ obseruari. Caueāt aūt ecclia℞ prela ti et iudices vniuersi: ne predictā penam suspensionis

incurrant: quod si contigerit eos sic suspensos diuina officia exequi sicut prius irregularitatem non effugiant iuxta canonicas sanctiones super qua non nisi per summum pontificem poterit dispensari. Nam dicit cardinalis in eodem ca. Cum medicinalis in . Quisquis, propter finem postquam disputauerit pro et contra, quod hoc capitulo loquitur tantum quando sententia excommunicationis suspensionis vel interdicti lata est in certas personas et determinatas propriis earum nominibus in denunciatione huius sententie publice expressas. Sed quotienscumque sententia est vaga et incerta: tunc dicit quod pena istius capituli non habet locum et hec est conclusio sua in dicto . Quisquis. Ubi dicit sic. Primum dictum credo equius et magis cum textu concordat etc. et hoc idem dicit innocentius in predicto capitulo. Cum medicinalis. in principio.

Sequitur de absolutione et modo et auctoritate absoluendi a sententia excommunicationis maiore et minore. Et est sciendum quod generaliter in forma confessionis sacramentalis prius est penitentia iniungenda: et consequenter absolutio imponenda sub hac forma. Ego auctoritate dei patris omnipotentis et beatorum apostolorum petri et pauli et officij michi in hac parte commissi: absoluo te ab his peccatis michi per te confessis: et ab aliis de quibus non recordaris. In nomine patris et filij et spiritus sancti. Amen. in compendio theologice veritatis. c. Misit ceca. hec forma absoluendi traditur. Ego auctoritate qua fungor absoluo te a peccatis tuis de quibus es contritus et michi confessus: et dominus te absoluat. In nomine patris et filij et spiritus sancti Amen. Et debet premitti oratio. Misereatur tui omnipotens deus ne forte effectus sacramenti impediatur ex parte penitentis Et post absolutionem conuenienter apponitur. In nomine patris et filij et spiritus sancti. Amen. ad insinuandum quod sacerdos non propria autoritate absoluit sed quasi minister. tamen hoc relinquitur sacerdotis arbitrio. nec requiritur in absolo

lutione manus impositio: q2 hoc sacramentum nõ or
dinatur ad exequẽdũ aliquam excellẽtiam grẽ: sed ad
remissionem culpe et ideo magis cõpetit cruc's signa-
tio: q2 fuit instrumentum nostre redẽptionis secũdũ
Timotheum qui dixit q hec verba. **Ego absoluo te.**
sũt de forma absolutionis reqsita. Absolutio a mino
re excõmunicatione ipẽdẽda est sub hac forma. Excõi-
catus excõicatione minore cõfiteat se esse excõicatũ et
causã specialit exprimat p qua excõicat⁹ est, et petat se
absolui: s hoc a pprio sacerdote fieri põt extra de sẽtẽ. ex.
Nuper. et debet sacerdos hec verba vel similia dicere.
**Autoritate qua fungor absoluo te ab ol vinculo excõ-
municationis minoris.** vel sic **a vinculo excõmunica-
tionis qua ligat⁹ es p tali facto.** exprimẽdo illud factũ
in speciali **et sacramẽtis ecclie te restituo. In noie pa-
tris & filij et spũsscti amẽ.** et post⁹ est absolutio sic ipone
da cũ verbo singularis nũeri q pluralis scdm theolo-
gos q̃uis hosti. aliter dicat. In absolutione a maio-
ri excõmunicatione sũt. iiii. obseruãda. Primũ est q ex
cõicat⁹ iuret se stare mãdatis ecclie extra d sẽ. ex. **Teno2e**
sed hoc iuramẽtũ nõ est de substãtia absolutiõis vt ex l.
de sẽ. ex. **Cũ desyderes vbi eũ omittas** [qd tñ fieri nõ debz]
nõ min⁹ tenet absolutio. Porro de pueris an iurare de
bẽt iudicio relinquat. **Mulieres** vo idubitãt iurare debẽt
Scdm est vt si qs excõicat⁹ p notoria offẽsa i aliquẽ
non absolueretur nisi prius sufficiẽs emẽdatio pstetur
Pro occulta vero offẽsa aut pro cõtumacia sufficit iu-
ratoria cautio/ vbi scilicet nulle expẽse petũtur. Sed si
vero expẽse petũtur vel satisfactio dãni: nõ debet reus
absolui nisi satisfaciat si satisfacere valeat: q peccat q ta
lẽ absoluit. si tñ de facto absoluat: absolut⁹ est scdm W.
Si aũt emẽdationẽ facere nõ potest: debet absolui rece

pta prius ab eo ydonea cautione. s. fideiussoria vel pignoraticia de satisfaciẽdo: cũ ad pignorẽ fortunã puenerit extra de solut Odard⁹. cle. quã si pstare nõ põt: saltẽ prestet iuratoriã et absoluat. xvi. q. vi. Si pbiter. talis quoq ad petitionẽ aduersarij tenet cedere bonis vt dicit. w. sup. ¶ Terciũ est q excõicatus absoluat per eũ qui tulit sentenciã vel p eius supiorẽ aut ab aliquo auctoritate alteri⁹ eoꝝ et per sacerdotẽ reconsilietur. Nam quis nõ sacerdos possit excõmunicare ꝛ absoluere a sentencia iudiciali. tamen dicere debet absoluto vt ostidat se sacerdoti q ratione clauis ipsũ absoluere debet quantũ ad solennẽ reconsiliationem: ꝛ ecclesie satisfactionẽ. q2 hec i absolutione excõmunicati requiruntur extra de vita ꝛ ho. cle. Cũ. in fine. Et si minor excõmunicatio reqrat epyscopũ vel propriũ sacerdotem pro absolutione obtinẽda: multo forti⁹ hoc requiritur in maiori secũdũ host. Deinde cõsuetũ est vt fiat absolutio hoc modo. Excommunicatus vestibus suis spoliat⁹ ponat se ante ianuas ecclie prostratũ vel flexis genib⁹ coram illo qui debet eũ absoluere: qui absoluens alba vel suppellicio cũ stola idutus teneat virgam in manu sua dicendo totum et integrum p. Miserere mei deus: secundum magnam miãm tuam. totus ps. dicat cũ Glia pri. et Sicut erat. inter verberãdo penitẽtẽ eũ vga videlz pcutiẽdo eũ semel i quolibet versu vel magis vel minus: leui⁹ vel acrius scdm quantitatem delicti: deinde finito psal. dicat Kyriel. Xpe el. Kyrie el. Pr nr. Et ne nos. Sed libera. Saluũ fac seruũ tuũ. vel ãcillã tuã De⁹ me⁹ sperãtem i te. Nichil pficiat inimic⁹ i eo. vel ea Et fili⁹ iniqtatis nõ apponat nocere ei. Esto ei dñe turris fortitudis. A facie inimici. Dñe exaudi orõnẽ meã. Et clamor me⁹ ad te ve-

Exaudi nos dñe sancte pr̄ oīps eterne de'. vt hūc manipulū sacri mysterij vsui pparatū be✠nedicere: sancti✠ficare atq; cōse✠crare digneris. Per xp̄m dñm nr̄m. ¶ Benedictio stole. Oremꝰ. Oratio.

Deus qui solis pdicatorib' collū et pect' muniri iussisti: exaudi nos ppici'. vt quicūq; tuoꝝ sacerdotū huic stole colla subiecerint: qcqd corde credāt boni ptulerit: ꝛ qd verbis edocuerit: factis adiplere festinēt Per xp̄m. ¶ Benedictio stole et manipuli simul. Oꝛo

Dñe iesu xp̄e fili dei viui q piusꝛ misericors ore tuo sctō bn̄dicto dixisti. Uenite ad me oēs q laboratis et onerati estis: ꝛ ego reficiā vos et inuenietis requiē aīab' vr̄is Jugū eni meū suaue est ꝛ on' meū leue stolā istā ꝛ manipulā istū q famuli tui sacerdotes et leuite tui: ad ostēdēdū se seruituti tue mācipaturos gestaturi sunt: bn̄✠dicere sā✠ctificare atq; cōse✠crare digneris. quaten' eis vtētes iugū tuū suaue ꝛ on' tuū leue sētiāt: ꝛ aīab' suis reqē iueniāt sēpitnā. Per te saluator mūdi rex glie. Qui viuis. ¶ Bn̄dictio casule. Orō

Deus fōs pietatis ꝛ iusticie: qui tui operis ministros ad extremū vestimētoꝝ tuoꝝ casula cui' munimēto iteri' oīa tegerētur vestiri sāxisti: ꝯcede pncibus nr̄is virtutē et bn̄dictionē grē tue: vt oēs hac casula īduti: enumeratꝫ interi' oīm virtutū ornamētis: vīculū pfecte charitatis sup oīa habeāt ꝛ cōseruent: quo perfecte valeāt sacrificiū tibi gratū p viuis ꝛ mortuis: et que deuota mēte adipisci desiderāt: iplere valeant: Prestante dño nostro iesu xp̄o. Qui viuit et regnat.

¶ Benedictio mapparū seu lintheaminū altaris. oꝛ

Exaudi pces nr̄as dñe: ꝛ hec lintheamina sacri altaris vsui pparata bn̄✠dicere ꝛ san✠ctificare digneris. Per xp̄m dñm nr̄m. Amē. Oremus. Orō.

Domine deꝰ oṗs q̄ ornamēta ⁊ litheamina facere moysē famulū tuū ꝑ quadragita dies docuisti: q̄ etiā maria texuit ī vsū tabernaculi federꝭ bn̄ ✠ dicere/sctī ✠ ficare ⁊ cōse ✠ crare digneꝛ hec litheamia ad tegendū et īuoluēdū altare gl'iosissimi filij tui dn̄i nr̄i iesu xp̄i. Qui tecū viuit ⁊ re. Bn̄dictio patene or.

Oremus fratres dilectissimi: vt diuine gr̄e bn̄dictio cō ✠ secret ⁊ sctificet hāc patenā: ad cōfrigēdū in ea corpꝰ dn̄i nr̄i iesu xp̄i: qui crucis passionē sustinuit pro salute oīm nr̄m. Qui tecū viuit et re. Oratio

Omnīs sēpiterne deꝰ q̄ legaliū īstitutor es hostiaꝝ: q̄ꝗ̄ iter eas ⁊spersā simulaginē deferri ī patenis aureis ⁊ argēteis ad altare tuū iussisti bn̄ ✠ dicē/sā ✠ ctificare atq̄ cō ✠ secrare digneꝛ hāc patenā ī administrationē eucharistie iesu xp̄i filij tui. q̄ ꝑ nr̄m oīū salute seipsū tibi deo p̄ri ī cruc꞉ patibulo elegit imolari. Qui t.

Hic faciat ep̄s crucē cū pollice de oleo sctō sup patenā: ⁊ mox liniat totā supficiē cū ipō pollice dicēs Cōse ✠ crare ⁊ sctī ✠ ficare dignare dn̄e patenā istam: ꝑ istā sctām vnctionē ⁊ nr̄am bn̄dictionē: ī xp̄o iesu dn̄o nr̄o Qui t. Prefa. ad calicē. Oremꝰ dilectissimi fr̄es: vt deꝰ ⁊ dn̄s nr̄ calicē istū ī vsū sui misterij ⁊secrādū celest꞉ gr̄e aspiratiōe sctificet: ⁊ ei ad hūdā plēitudinē diuini amoris accōmodet. p xp̄. Bn̄dictio calic꞉ Dignare dn̄e deꝰ nr̄ calicē istū bn̄ ✠ dicere ī vsū misterij tui pia deuotiōe formatū: ⁊ sctificatiōe pfūdere: q̄ melchisedech famuli tui sacratū vas ve calicē pfudisti: ⁊ q̄d arte vel metallo effici nō potest altaribꝰ tuis dignū: fiat tua bn̄dictiōe sctificatū. Per xp̄. Hic faciat crucē de crismate a labio eiꝰ in labiū cū pollice ⁊ mox liniat ⁊ pūgat calicē totū ītra dicēs. Cō ✠ secrare et sctī ✠ ficare dignare calicē istū ꝑ istā sctām vnctionē et nr̄am bn̄dictionē: in xp̄o iesu

dño nr̃o. Qui tecũ vi. Actiones nr̃as q̃s dñe aspirã-
do p̃ueni & adiuuãdo p̃seq̃re vt cũcta nr̃a opatio & a te
semp̃ icipiat: & p̃ te cepta finiat. Per xp̃m. Ore⁹.
Omñps sempiterne de⁹ manib⁹ nr̃is q̃s opẽ tue bñ
dictiõis ifũde: & p̃ nr̃am bñdictionẽ hoc vasculũ & pate
na scti ✠ ficẽt & corpor̃ & sãguis dñi nr̃i iesu xp̃i noui
sepulcrũ scti spũs gr̃a p̃ficiat. Per x. Uala sacra & alia
ornamẽta ecclie bñdicãt hoc mõ. Adiutoriũ no. Ore⁹
Exaudi dñe p̃ces nr̃as clemẽtissie pr̃: et hec puri-
ficãda vasa et ornamenta sacri altar̃ atq; eccl'ie
tue sacri mysterij vsui p̃parata bñdi ✠ cere & scti ✠ fica-
re digneris. Per christũ dñm nostrũ. Oremus
Omñps et misericors deus qui ab initio vtilia & ne
cessaria hoibus creasti: tẽplaq; manu hoim fctã nomi
ni tuo sancto dicari/tueq; habitatiõis loca vocari vo-
luisti q̃q; p̃ famulũ tuũ moysẽ vestimẽta põtificalia et
sacerdotalia & leuitica/& alia q̃q; diuersi gñis ornamẽta
ad cultũ & decorẽ tabernaculi & altar̃ tui fieri decreuisti:
exaudi p̃pici⁹ p̃ces nr̃as & oĩa hec diuersar̃ specierũ or
namẽta: i vsũ basilice tue vel altar̃ ad honorẽ & gl'iam
tuã p̃parata/puri ✠ ficare bñ ✠ dicere scti ✠ ficare atq;
cõse ✠ crare digner̃. vt diuis cultib⁹ sacrisq; misteriis
apta & bñdicta exıstãt: hisq; ↄfectiõib⁹ corpor̃ & sãguis
dñi nr̃i iesu xp̃i dignis parẽt famulatib⁹. Qui te. et asp
gat aqua bened. ¶ Bñd. librorum. Adiutoriũ &c. Orem⁹
Descendant dñe virtus spũs sancti sup̃ hunc li-
brum. q̃ eum mundãdo purificet et benedicat
atq; sctificet: et oĩm in eo legentiũ clemẽter corda illu
minet et verũ itellectũ tribuat: sed et itelligẽdo tua pre
cepta ↄseruare et iplere scd'm volũtatẽ tuã: bonis ope
ribus cõcedat. Per do. et asp̃gat aqua bñdicta. ¶ Bene
dictio thuribuli. Adiutorium nostrum &c. Oremus.

D Omine de⁹ q̄ dū filios israel i deserto murmu-
rātes ob rebelliū suā audaciā durū vastaret icē-
diū aarō sacerdotē tuū ac repleto igne altaris thuribu
lo tibi icēsū ponentē exaudire eosq̄ de incendio libera
re dignat⁹ es: bñ✠dic q̄s dñe thuribulū hoc ꝗ p̄sta: vt
quotiēs i eos thus adolebit: votū pp̄li tui boni odoris
efficias. Per d. Bñdictio icēsi Adiutoriū nr̄m. Orem⁹
D Omine de⁹ ops cui astāt exercitus angelorū cū
tremore: quoꝝ seruitiū sp̄ūale et igneū esse co-
gnoscitur: dignare respicere/ bñ ✠ dicere ꝗ scti ✠ fica
re hāc creaturā incēsi: vt oēs lāguores cūcteq̄ isidie ii
mici odorē eius sentiētes: effugiāt et separētur a plas-
mate tuo: qd̄ precioso filij tui sanguie redemisti vt nū
q̄ ledantur a morsu antiq̄ serpentis. Per dominum.
Benedictio corporaliū. Adiutoriū nostrum in nomi
ne domini. Qui fecit celum et terram Oremus. Orō
C Lementissime deus cui⁹ inenarrabilis est virt⁹:
cuius mysteria archanum miraculis celebran-
tur: tribue q̄s vt hoc lintheamē tue ppiciationis bene
dictione sanctificetur ad cōsecrandū super illud corp⁹
dei et dñi nr̄i iesu christi filij tui dignū efficiatur. Per
eundē christum dominum nostrum. Oremus. Orō.
D Eus qui hūani generis saluatione verbū caro
factus es: et habitare tot⁹ in nobis nō dedigna
tus es/ q̄q̄ traditori tuo p̄fido osculū piū dedisti: dū p
vita oīm pius mactari voluisti/ atq̄ in syndone lineo
texta te volui pmisisti: respice ppici⁹ ad vota nr̄a: qui
tua fideliter carismata amplecti cupim⁹/ q̄s dñe scti✠
ficare/ bñ✠dicere ꝗ ɔse✠crare digneris hoc corporale i
vsū altaris tui: ad cōsecrādū sup illud siue ad tergēdū
inuoluēdūq̄ sacroscīm corp⁹ et sāguinē tuū. Dñe iesu
xpe: dignisq̄ pareant famulatibus. vt quicquid sacro

ritu super hoc iuiolabiliter sicut melchisedech oblatū placeat tibi olocaustū et obtineat p hoc premiū quicū obtulit votū: te quoq humiliter rogam⁹ ac petim⁹ vt hoc corporale tue sanctificationis vbertate p scti spiritus grām purifices et sctifices. qui te pro nob oibus offerre sacrificiū voluisti. et presta vt super hoc sint tibi libamina accepta/sint grata/sint pinguia/ spūscti rore perfusa. saluator mūdi. Qui viuis regnas deus Per oia secula seculorum. Amen. Oremus. Oratio.

DEus qui digne tibi seruiētiū nos imitari desideras famulatū: respice propicius ad humilitat nostre seruitutē: vt et hoc corporale nomini tuo dedicatum et seruitutis tue vsibus preparatū: celestis virtutis bñdictione sctī ✠ fica puri ✠ fica cō ✠ secra: quatenus super illud spiritus sanct⁹ tuus descendat qui oblationes populi tui benedicat: et corda siue corpora sumentiū benignus reficiat. Per d. Bñdictio pculorꝝ.

DEus oim bñdictionū largus infusor ac ois bone actionis inspirator qui oia tabernaculi federis ornamēta ad deuotionē ppli tuo ore proprio fieri pcepisti: te hūili pce deposcim⁹. vt hec oracula siue pcaria sanctitatis effigiē pretendētia: et ad deuote orādū btissimā virginē mariā dei genitricē adoptata/et ad psallēdū eiusdē sctissime vgis psalteriū cōfecta ppa=rata: illa benedictione perfundas bñdicas: qua olim per manus sacerdotū vtēsilia tabernaculi perfudisti: cōcede vt qcūq in his oraculis siue precariis ipsā glo=riosissimā virginē suppliciter honorare studuerit: aut in his quocūq loco corā sua ymagine pces effūdere decreuerit/aut eius pcociniū postulauerit: illius pcib⁹ et obtētu grām gliam cōsūmato vite pñtis tmino ob=tineāt: tue propiciationis idulgētiā cōsequāt. Per.

SOlus et ineffabilis et icōprehensibilis creator ops deus cui' verbo et potestate cūcta sūt creata/cui' dono percepim' q̄ ad vite remedia possidem'/ te supplices obnixis precib' dep̄camur: vt de sede maiestatis tue hec oracula siue precaria fideliū famulorū tuor̄ sāctitati cōueniētia/tua bn̄dictione & celesti sanctificatione perfundere digneris. quaten' bn̄placitū mun' in his orātiū accipias/sintq̄ hec oracula siue p̄caria in cōspectu tue clemētie libēter accepta. sicut abel alūni tui/vel sicut melchisedech munera tibi placuerūt oblata vt q̄ in his sanctissimā dei genitricē mariā suis sctis nititur decorare obseqīs/filius eius dn̄s noster iesus christus magna pro paruis recōpēset deuotionē eius accipiat/pctā dimittat/fide eū repleat. idulgētia foueat/mala p̄tegat/aduersa destruat/p̄spera cōcedat/ habeat in hoc seculo bone actionis documētū caritat; studiū/scti amoris affectū/& in futuro cū sctis angelis gaudiū adipiscat̄ perpetuū. Per eundē dn̄m nr̄m iesū christum. &c.

¶ Sequit̄ tabula ad īueniendū contēta ī hoc manuali scd̄m numerū foliorū. Et primo.

¶ FINIS.

¶ Manuale ad vsum celeberrime eccl'ie Saꝝ. recentissime Impressũ Rothomagi p magistrũ Martinũ Mori Impẽsa et here Johannis cailliard In parrochia Scti michaelis cõmorañ. Anno saluti millesimo quigẽtesimo vndecimo. Ultia die Maij finit feliciter.

Jehan : caillard :